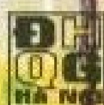
TS. LÊ ANH XUÂN (*Chủ biên*)
NGUYỄN THÚY HỒNG - NGUYỄN THỊ HƯƠNG LAN
VŨ THỊ HỒNG LÊ - NGÔ THỊ THANH

Rèn kỹ năng
LÀM VĂN VÀ BÀI VĂN MẪU

Kiến thức lí thuyết về văn
Những bài làm văn có trong ngữ văn 6
Những bài làm văn nâng cao

Lớp 6

Tập 2

NHÀ XUẤT BẢN
ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

TS. LÊ ANH XUÂN (Chủ biên)
NGUYỄN THÚY HỒNG – NGUYỄN THỊ HƯƠNG LAN
VŨ THỊ HỒNG LÊ – NGÔ THỊ THANH

Rèn kĩ năng
LÀM VĂN VÀ BÀI VĂN MẪU
Lớp 6

Tập 2

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

Lời nói đầu

Làm văn là công việc mà nhiều học sinh bây giờ vừa cảm thấy khó vừa không có hứng thú nhưng vẫn không thể trốn tránh mỗi khi đến kì kiểm tra và thi. Thực chất thì việc làm văn có khó khăn và tẻ nhạt đến mức như vậy không?

Chúng tôi nghĩ rằng, nếu biết cách thì bất cứ học sinh nào cũng có thể làm những bài văn từ đạt yêu cầu đến đạt yêu cầu cao, chỉ cần các em có ý thức rèn luyện kĩ năng.

Nhằm giúp các em học sinh một cách rèn luyện để thành thạo kĩ năng làm văn, chúng tôi biên soạn bộ sách ***Rèn kĩ năng làm văn và Bài văn mẫu*** dành cho học sinh Trung học cơ sở và Trung học phổ thông. Bộ sách được biên soạn theo chương trình phân môn *Tập làm văn* của từng lớp (mỗi lớp gồm 2 tập) với hai phần:

Phần một: ***Hướng dẫn làm bài.*** Nội dung của phần này là hướng dẫn cách làm văn theo từng kiểu bài trong chương trình qua việc phân tích khái niệm hướng dẫn thao tác làm bài, phân tích ví dụ, ... Với cách triển khai như thế, những người làm sách hi vọng các em học sinh sẽ từng bước nắm được yêu cầu của từng kiểu bài văn, biết cách làm từng dạng bài và biết cách rèn luyện để *làm văn* trở thành một kĩ năng như những kĩ năng khác.

Phần hai: ***Giới thiệu bài văn mẫu.*** Mỗi bài văn trong phần này bao gồm Đề bài, Hướng dẫn làm bài và Bài văn mẫu. Các đề văn được soạn phù hợp với chương trình, bao quát toàn bộ chương trình, đa dạng và có sự phân cấp về yêu cầu. Mục hướng dẫn làm bài giúp học sinh xác định yêu cầu của đề, xác định phạm vi dẫn chứng và dàn ý nhằm giúp các em hình thành kĩ năng triển khai việc làm văn đúng hướng, tránh bị lạc đề và bài văn có cấu trúc cân đối, hoàn chỉnh. Từ phần hướng dẫn làm bài, mỗi học sinh, bằng năng lực, kiến thức và kĩ năng làm văn của mình sẽ viết thành những bài văn cụ thể mà bài văn mẫu trong sách này là một ví dụ.

Theo cấu trúc trên, cuốn ***Rèn kĩ năng làm văn và Bài văn mẫu lớp 6 tập 2*** gồm hai nội dung:

PHẦN MỘT: HƯỚNG DẪN LÀM VĂN MIÊU TẢ

PHẦN HAI: BÀI VĂN MẪU

Kĩ năng làm văn cũng như các kĩ năng khác, cần phải rèn luyện mới hình thành và kết quả của sự rèn luyện đó sẽ giúp các em nhận thấy việc học văn là cần thiết, việc làm văn không quá khó khăn và quan trọng nhất là thấy yêu môn học này.

Cuốn sách này chắc chắn không tránh khỏi những sơ sót. Chúng tôi mong nhận được sự góp ý của bạn đọc để rút kinh nghiệm trong những lần in sau.

Nhóm tác giả

Phần một
HƯỚNG DẪN LÀM VĂN MIÊU TẢ

I. KHÁI QUÁT VỀ VĂN MIÊU TẢ

1. Khái niệm

Văn miêu tả là là loại văn giàu hình ảnh và cảm xúc vẽ lại sự vật, hiện tượng, con người... một cách sinh động, cụ thể như nó vốn có trong cuộc sống.

Hãy đọc đoạn văn miêu tả sau đây:

Mùa xuân đã đến. Những buổi chiều hửng ấm, từng đàn chim én từ dãy núi biếc đằng xa bay tới, lượn vòng trên những bến đò, đuổi nhau xập xè chung quanh những mái nhà toả khói. Những ngày mưa phùn, người ta thấy trên mấy bãi soi dài nổi lên đây đó ở giữa sông, những con giang, con sếu cao gần bằng người, không biết từ đâu về, theo nhau lững thững bước thấp thoáng trong bụi mưa trắng xoá. Có những buổi cả một quãng sông phía gần chân núi bỗng rợp đi vì hàng nghìn đôi cánh của những đàn sâm cầm tới tấp sà xuống, chẳng khác nào từng đám mây bỗng rụng xuống, tan biến trong các đầm bãi rậm rạp lau sậy.

(Nguyễn Đình Thi)

Chỉ bằng vài nét, nhà văn Nguyễn Đình Thi đã dựng lên được cảnh mùa xuân như thực như mơ với những đàn chim én lượn vòng trên bến đò, xập xè quanh mái nhà tỏa khói, những con giang con sếu lững thững thấp thoáng trong bụi mưa, những đám mây cánh sâm cầm rụng xuống tan biến trong các đầm bãi rậm rạp lau sậy. Không có hoa nở, không có hương thơm, cũng chẳng có tiếng hót của bất cứ loài chim nào vậy mà người đọc vẫn cảm nhận rõ ràng sức sống của mùa xuân khi ngàn vạn cánh chim chao lượn đem về.

Trong cuộc sống, có những chuyện như bố mẹ em đi vắng thì nhà có khách, bố mẹ về em cần tả lại hình dáng người khách để bố mẹ nhận dạng; bạn bè muốn đến chơi nhà em (hoặc muốn em tả lại ngôi nhà của em), em cần miêu tả những đặc điểm của ngôi nhà để bạn em có thể hình dung được; em vừa đi chơi xa về, bố mẹ đề nghị em miêu tả lại phong cảnh nơi đến,... Trong tất cả những trường hợp như vậy, em đều cần dùng đến văn *miêu tả*.

2. Đặc điểm của bài văn miêu tả

2.1. Trong bài văn miêu tả, sự miêu tả mang tính thẩm mĩ

Miêu tả là tái hiện lại sự vật nhằm giúp người khác hình dung đối tượng đó một cách chính xác, rõ ràng, cụ thể, sinh động. Tuy nhiên, sự miêu tả trong văn miêu tả khác xa với sự miêu tả khoa học. Trong các văn

bản khoa học như sinh học, địa lí, ... sự miêu tả nhằm đưa lại những thông tin thuần túy, không chứa đựng bất cứ tình cảm yêu ghét, cảm tình, phẫn nộ, v.v. của người viết. Ví dụ:

Chuột túi thuộc nhóm động vật mà con của chúng được sinh ra trước khi phát triển đầy đủ, sau đó được mang trong túi. Thông thường, chúng sinh ra mỗi lứa một con. Lúc sinh, chuột con có màu đỏ, chưa có mắt và tai, rất nhỏ: dài khoảng 1 inch (2,5 cm), nặng khoảng 0,8 đến 1 gram. Chúng bò đến túi của mẹ để bú rồi ở đó trong khoảng 8 tháng. Sau khi ra ngoài, chúng vẫn phải bú sữa mẹ đến 1 tuổi. Tất cả các loài chuột túi đều có chân sau khoẻ, bàn chân dài và hẹp. Chúng ngồi trên những đôi chân này và đuôi xù to vững chắc. Nếu kiếm ăn hoặc di chuyển ở tốc độ chậm, chúng dùng tất cả 4 chân, còn khi đi nhanh thì chúng di chuyển bằng cách nhảy vọt. Đuôi của chúng giúp cơ thể giữ thăng bằng khi nhảy. Khi có giao tranh giữa 2 con đực, chúng có thể đứng trên đuôi và dùng hai chi sau để tự vệ.

(Theo *Từ điển Wikipedia*)

Hãy so sánh với đoạn văn sau:

Những con chuột túi thật cao lớn. Khi chúng đứng thẳng, nhìn cứ như một người đang khom lưng. Bộ lông chuột túi có nhiều màu khác nhau nhưng đẹp nhất là màu xám mềm mại. Cái đầu nhỏ rất cân đối với dáng người. Hai cái tai vểnh cao như nghe ngóng. Đôi mắt nó to đen với hàng lông mi dài. Đôi mắt chuột túi quả là đẹp, nhất là chuột mẹ, ánh lên sự hiền dịu. Cái mũi đen và xung quanh miệng có những sợi râu trắng. Cái cổ lúc nào cũng như vươn ra xa để nhìn ngắm mọi thứ. Hai cái tay phía trước của nó khá ngắn còn hai cái chân thì dài và vững chắc. Mỗi khi di chuyển, chuột túi lại nhảy những bước thật nhanh nhẹn và linh hoạt. Điều đặc biệt và kì diệu nhất ở loài chuột túi chính là ở cái túi trước bụng của chúng. Cái túi ấy không phải để đựng đồ mà để chúng mang những đứa con. Thỉnh thoảng, chuột mẹ lại cùng con đi dạo chơi. Nhìn đứa con nằm gọn gàng trong cái túi đó thật ấm cúng và an toàn.

Rõ ràng, ngoài việc đưa ra những thông tin, văn bản miêu tả còn gửi gắm vào đó những tình cảm, cảm xúc của người viết, nhằm khiến cho người đọc có thêm thiện cảm đối tượng mà mình miêu tả.

2.2. Trong bài văn miêu tả, đối tượng miêu tả là những cá thể, được khắc họa những nét riêng biệt

Nếu như sự miêu tả ở các văn bản khoa học chú trọng đến miêu tả loại hình, nét chung của cả giống, loài thì ở bài văn miêu tả, người viết sẽ chỉ thành công khi khắc họa được những nét riêng biệt của đối tượng cụ thể mà mình miêu tả. Không phải tả cây đào nói chung mà là cây đào nhà em khi Tết đến, xuân về; không phải một người phụ nữ nói chung mà là mẹ em hoặc cô giáo em, v.v. Đó mới là đối tượng miêu tả của bài văn miêu tả.

Ví dụ:

Bà tôi ngồi cạnh tôi, chải đầu. Tóc bà đen và dày kì lạ, phủ kín cả hai vai, xõa xuống ngực, xuống đầu gối. Một tay khẽ nâng mái tóc lên và ướm trên tay, bà đưa một cách khó khăn chiếc lược thưa bằng gỗ vào mớ tóc dày.

Giọng bà trầm bổng, ngân nga như tiếng chuông. Nó khắc sâu vào trí nhớ tôi dễ dàng, và như những đóa hoa, cũng dịu dàng, rực rỡ, đầy nhựa sống. Khi bà mỉm cười, hai con ngươi đen sẫm nở ra, long lanh, dịu hiền khó tả, đôi mắt ánh lên những tia sáng ấm áp, vui tươi. Mặc dù trên đôi má ngăm ngăm đã có nhiều nếp nhăn, khuôn mặt của bà tôi hình như vẫn tươi trẻ.

(Theo Mác-xim Gor-ki)

Mỗi con người, sự vật đều có những đặc điểm riêng để phân biệt với những con người, sự vật khác. Nhiệm vụ của người miêu tả là thể hiện lại những đặc điểm đó bằng ngôn từ, sao cho những đặc điểm đó như *hiện lên* trước mắt người đọc, người nghe; giúp họ tưởng tượng, hình dung được đối tượng một cách cụ thể, sinh động.

III. HƯỚNG DẪN LÀM BÀI VĂN MIÊU TẢ

1. Các dạng văn miêu tả trong chương trình lớp 6

Ở tiểu học, các em học sinh đã tập cách tạo lập các văn bản miêu tả đồ vật, con vật, cây cối, tả cảnh và tả người. Chương trình lớp 6 vẫn yêu cầu các em miêu tả các đối tượng đó, nhưng chủ yếu là tả cảnh và tả người. Nhưng cảnh và người không là những đối tượng riêng rẽ như hồi tiểu học mà phức tạp hơn, qua đó, khả năng quan sát hiện thực và kĩ năng sử dụng ngôn ngữ của các em được nâng cao. Ngoài ra, các em còn cần miêu tả những cảnh, những người trong tưởng tượng để đáp ứng yêu cầu miêu tả sáng tạo.

1.1. Văn bản tả cảnh

Ở dạng này, các em được yêu cầu miêu tả những cảnh động, những cảnh bao gồm cả con người, ví dụ:

– Hãy tả lại hình ảnh cây đào hoặc cây mai vàng vào dịp Tết đến, xuân về.

– Hãy viết bài văn miêu tả hàng phượng vĩ và tiếng ve vào một ngày hè.

– Em đã từng chứng kiến cảnh bão lụt ở quê mình hoặc xem cảnh đó trên truyền hình, hãy viết bài văn miêu tả trận bão lụt khủng khiếp đó.

– Em hãy viết thư cho một người bạn ở miền xa, tả lại khu phố hay thôn xóm, bản làng nơi mình ở vào một ngày mùa đông giá lạnh.

(Bài viết số 5 – SGK Ngữ văn 6, tập 2, trang 49)

Lưu ý rằng, "cảnh" được hiểu là cảnh động, trong đó có sự vận động, thay đổi của các sự vật hiện tượng bao gồm cả con người. Chẳng hạn,

"cảnh mùa thu" sẽ có hình ảnh hàng cây khẽ xao động, lá vàng rụng xuống, tiết trời se lạnh, những đàn chim đang dần di cư; hàng phượng vĩ và tiếng ve trong ngày hè hẳn không thể thiếu hình ảnh các cô cậu học trò hay những người đi dạo quanh bờ hồ, dưới những vòm cây,... Như vậy, tả cảnh tức là miêu tả nhiều sự vật, hình ảnh trong mối tổng hòa với nhau. Tuy vậy, cũng cần lưu ý là việc tả cảnh phải lột tả được đặc trưng riêng của đối tượng. Ví dụ, tả mùa thu phải lột tả được cái se lạnh của khí trời, tả mùa hạ phải làm nổi bật cái nóng nực,...; chúng được thể hiện qua hình ảnh, trạng thái của các sự vật nhỏ: mùa thu lá rụng, mùa hạ cây lá xum xuê, quả chín đầy cành, lửa phượng cháy rực rỡ, tiếng ve tha thiết, râm ran,...

Tham khảo phần văn bản sau về nơi em ở vào mùa đông:

Khi những chiếc lá xa cành, khi tiết trời se lạnh và những đám mây mùa hạ rủ nhau đi chơi xa..., đó là lúc nàng Đông trở về. Nàng Đông không về đột ngột mà báo trước, có khi từ rất sớm để mọi người chuẩn bị. Thôn xóm có sự thay đổi. Khắp nơi khoác lên mình một cái áo mới màu xám. Bầu trời không còn những ánh nắng gay gắt nữa. Gió thổi về mang theo hơi lạnh. Có khi còn nghe rõ bước đi của chị bay lượn vào trong nhà. Những con đường trong thôn lúc nào cũng xào xạc lá bay. Cây trong vườn như lạnh, đứng sát lại bên nhau. Có cây trơ trọi với cánh tay khẳng khiu vươn ra như anh vận động viên đang khởi động chuẩn bị vào cuộc thi. Từng nếp nhà muốn thu mình lại, nhỏ đi để bớt lạnh. Luỹ tre đầu làng vì lạnh mà gần gũi nhau thêm. Xa xa, cánh đồng làng mùa đông vẫn trải dài một màu xanh, đẹp lạ lùng, mặc cho giá rét. Vắng nhất là những tiếng chim. Mùa đông trốn đi đâu hết, để lại không gian cao rộng, mênh mông....

Mùa đông làm cho cuộc sống con người như hiền hoà hơn, không dịu dàng như mùa thu, sôi động như mùa hạ, tràn trề như mùa xuân mà điềm tĩnh lạ thường. Sáng sáng, tỉnh giấc bao giờ cũng bắt đầu bằng một cốc nước nóng. Áp nó lên má, để hơi toả lên mặt, lên mắt thật dễ chịu và tỉnh ngủ. Trời mùa đông bị thần thời gian kéo ngắn lại nên ai ra ngoài cũng có cảm giác vừa mới thôi đã trở về. Mọi người trong nhà thấy vui hơn vì lại quây quần với nhau bên mâm cơm sốt dẻo. Mùa đông, vui nhất là học sinh đến trường, được khoe với nhau những chiếc áo ấm thật đẹp, thật rực rỡ. Nhìn những em nhỏ áo quần ấm áp, chạy nhảy ngoài sân trông nặng nề, chậm chạp như những chú gấu dễ thương. Cuộc sống cứ như thế diễn ra, dường như thấy bình tĩnh hơn, không vội vàng gấp gáp. Con người tự lắng mình lại để chiêm nghiệm, suy nghĩ...

Mùa đông không chỉ được tả qua cảnh vật mà còn được nhìn nhận qua cuộc sống con người, để thấy nét chậm rãi, điềm đạm của nó. Người đọc không có cảm giác về một mùa đông nghiệt ngã mà cảm nhận thấy cái ấm áp trong sự giá lạnh đặc trưng của nó.

1.2. Văn bản tả người

Ở dạng này, các em được yêu cầu miêu tả những người thân thiết hoặc đã từng gặp trong cuộc sống, ví dụ:

– Em hãy viết bài văn tả người thân yêu và gần gũi nhất với mình (ông, bà, cha, mẹ, anh, chị, em,...).

– Hãy miêu tả hình ảnh mẹ hoặc cha trong những trường hợp sau:

+ Lúc em ốm.

+ Khi em mắc lỗi.

+ Khi em làm được một việc tốt.

– Hãy tả lại hình ảnh một cụ già đang ngồi câu cá ven hồ.

– Em đã có dịp xem vô tuyến, phim ảnh, báo chí, sách vở về hình ảnh một người lực sĩ đang cử tạ. Hãy miêu tả lại hình ảnh ấy.

(Bài viết số 6 – SGK Ngữ văn 6, tập 2, trang 94)

Các em cần thấy rằng, miêu tả người ở đây không có nghĩa là tách con người ấy hoàn toàn ra khỏi những điều kiện xung quanh (thiên nhiên, công việc, người thân, bạn bè, làng xóm, khu phố,...). Ngược lại, cần đặt đối tượng vào những hoàn cảnh cụ thể để làm nổi bật các đặc điểm của họ, để chân dung được miêu tả hiện ra nhiều chiều, chân thực và sinh động. Hãy xem đoạn tả sau:

Cha tôi không phải tuýp người cao to. Ông có thân hình nhỏ nhưng rắn chắc. Nước da hơi ngăm ngăm nhuốm màu thời gian. Cha là một người hiền lành và vui vẻ. Ông thường dành hàng giờ đồng hồ để chơi cùng chị em tôi. Có khi cha làm chú kị mã, có lúc lại làm hành khách trên con tàu tí hon của chúng tôi. Rồi rùng mình một cái, cha lại trở thành vị khán giả trung thành cho hai cô ca sĩ nhí thể hiện. Cha là người bạn lớn gắn bó suốt những năm tháng tuổi thơ của chị em tôi.

Đoạn văn cho ta thấy hình ảnh của người cha thân thương trong mắt cô con gái. Không phải người cao to nhưng quả thật ông là người cha lớn khi *dành hàng giờ đồng hồ để chơi cùng* các con mình: *Có khi cha làm chú kị mã, có lúc lại làm hành khách trên con tàu tí hon của chúng tôi. Rồi rùng mình một cái, cha lại trở thành vị khán giả trung thành cho hai cô ca sĩ nhí thể hiện.* Đây cũng là điều mà người viết muốn thể hiện qua sự miêu tả này.

1.3. Văn bản miêu tả sáng tạo

Ở dạng này, các em được yêu cầu miêu tả những cảnh, những người trong tưởng tượng, hoặc được gợi ra qua sách vở, ví dụ:

– Em hãy tả quang cảnh một phiên chợ theo trí tưởng tượng của em.

– Từ bài văn Lao xao *của Duy Khán, em hãy tả lại khu vườn trong một buổi sang đẹp trời.*

– Em đã từng gặp ông Tiên trong những truyện cổ dân gian, hãy miêu tả lại hình ảnh ông Tiên theo trí tưởng tượng của mình.

– Hãy tả một nhân vật có hành động và ngoại hình khác thường mà em đã có dịp quan sát, đã đọc trong sách hoặc nghe kể lại.

(Bài viết số 7 – SGK Ngữ văn 6, tập 2, trang 122)

Với dạng bài miêu tả loại này, các em dùng trí tưởng tượng của mình để vẽ lên chân dung của cảnh, của người. Tuy nhiên, em cần lưu ý, bất cứ sự sáng tạo nào cũng phải dựa trên hiện thực cuộc sống thì mới có thể làm người đọc tin tưởng, tán thành. Một phiên chợ trong trí tưởng tượng của em có thể là phiên chợ thời xa xưa, trong các tranh dân gian, cũng có thể là một phiên chợ vùng cao, vùng nông thôn hay ven biển thời hiện tại, thậm chí là một phiên chợ trong tương lai. Cách ăn mặc của người đi chợ, các món hàng có thể khác nhau, song nhất định đấy phải là nơi đông đúc, tấp nập cảnh bán mua.

Đây là hình ảnh người dũng sĩ trong trí tưởng tượng của một em học sinh:

Chàng trai còn trẻ, thân hình rắn chắc. Ngày thường, khi giúp đỡ gia đình, anh ăn mặc không khác người bình thường, cũng đóng khố, cởi trần để làm ruộng, đốn củi. Làn da đỏ như đồng thau; những lúc cày cuốc, bắp chân, bắp tay nổi lên cuồn cuộn. Trên gương mặt luôn nở nụ cười tươi còn thánh thót bao giọt mồ hôi nóng hổi. Vậy mà khi ra trận, nhìn anh thật oai hùng. Anh mặc quần áo giáp sắt, đội mũ sắt phủ kín từ đỉnh đầu đến gót chân, vững vàng như một pho tượng sắt. Dáng vẻ lực lưỡng, mạnh mẽ càng khiến anh giống các thiên thần. Khi xung trận, anh rạp người trên mình ngựa. Những tiếng hét xung trận vang rền của anh khiến quân thù khiếp sợ, sự dũng mãnh của anh khiến cho chúng kinh hoàng.

Ta có thể thấy hình ảnh chàng Gióng trong trí tưởng tượng của người viết đoạn văn trên. Hình ảnh người dũng sĩ vì thế cũng trở nên quen thuộc, dễ được người đọc chấp nhận.

2. Hướng dẫn cách làm bài văn miêu tả

2.1. Tìm hiểu đề

Dựa vào đề bài để xác định

– Yêu cầu miêu tả: thường được thể hiện bằng các từ "tả", "miêu tả",...

– Đối tượng miêu tả: là cảnh gì, người nào, trong hoàn cảnh thật hay tưởng tượng, v.v.

Chẳng hạn:

(1) Hãy miêu tả hình ảnh thầy giáo (hay cô giáo) trong ngày đầu tiên đón em vào lớp 1.

(2) Tả một bác lao công đang làm việc.

2.2. Lập ý, lập dàn ý

Văn miêu tả là loại văn giàu hình ảnh và cảm xúc về lại sự vật, hiện tượng, con người... một cách sinh động, cụ thể. Bởi vậy, trong bài văn miêu tả, năng lực quan sát của người viết thường bộc lộ rõ nhất. Chẳng những vậy con cần phải biết diễn tả những gì quan sát được bằng ngôn từ sao cho việc trình bày, miêu tả trở nên sinh động, hấp dẫn. Muốn vậy, để miêu tả tốt, người viết cần đến những kĩ năng như quan sát, liên tưởng, tưởng tượng, so sánh, nhận xét.

Quan sát là xem xét để thấy, để biết rõ sự vật, hiện tượng nào đó.

Tưởng tượng là tạo ra trong trí hình ảnh những cái không có ở trước mắt (hoặc không có trong đời thực).

So sánh là nhìn vào cái này mà xem xét cái kia để thấy sự khác nhau, giống nhau hoặc hơn kém.

Nhận xét là đưa ra ý kiến có xem xét và đánh giá về một đối tượng nào đó.

Xét đoạn văn sau của nhà văn Tô Hoài để thấy rõ những thao tác trên:

Cái chàng Dế Choắt, người gầy gò và dài lêu nghêu như một gã nghiện thuốc phiện. Đã thanh niên rồi mà cánh chỉ ngắn củn đến giữa lưng, hở cả mạng sườn như người cởi trần mặc áo gi-lê. Đôi càng bè bè, nặng nề, trông đến xấu. Râu ria gì mà cụt có một mẩu và mặt mũi thì lúc nào cũng ngẩn ngẩn ngơ ngơ.

– Quan sát để thấy các đặc điểm của nhân vật Dế Choắt: *gầy, đã trưởng thành, cánh ngắn, đôi càng bẹt nặng nề, râu ngắn, mặt mũi không linh hoạt.*

– Tưởng tượng đến những sự vật không có trước mặt: *gã nghiện thuốc phiện, người cởi trần mặc gi-lê.*

– So sánh, từ hình ảnh quan sát được kết hợp với những điều tưởng tượng được dẫn đến việc so sánh chúng với nhau: *người gầy gò và dài lêu nghêu như một gã nghiện thuốc phiện, cánh chỉ ngắn củn đến giữa lưng, hở cả mạng sườn như người cởi trần mặc áo gi-lê.*

– Từ những điều trên rút ra nhận xét, đánh giá về đối tượng: *trông đến xấu, mặt mũi ngẩn ngẩn ngơ ngơ.*

Để làm tốt bài văn miêu tả, cần tiến hành các thao tác sau:

a) Lập ý

a1) Để xác lập được các ý cho bài văn miêu tả, trước hết, các em cần biết quan sát đối tượng miêu tả.

+ Sự quan sát đối tượng là quan sát trực tiếp, tỉ mỉ để có những cảm nhận chân thực về đối tượng, tránh những ý giả tạo mơ hồ hay sáo mòn.

+ Quan sát một cách chủ động, theo cách nhìn riêng của mình, để tìm ra những nét đặc trưng thú vị của đối tượng, vừa quan sát, vừa tưởng tượng và hình thành những nhận xét về đối tượng miêu tả qua quá trình quan sát.

Đối với bài văn tả cảnh, cần xác định một điểm nhìn phù hợp, tiến hành quan sát đồng thời huy động trí nhớ về hình ảnh của đối tượng trong những lần quan sát trước.

Vấn đề *điểm nhìn* rất quan trọng. Đó là vị trí quan sát của người miêu tả. Chẳng hạn, trong văn bản *Vượt thác* của Võ Quảng, điểm nhìn ấy là từ thuyền đang đi giữa dòng sông mà quan sát khung cảnh hai bên bờ, quan sát dượng Hương Thư. Nếu lựa chọn điểm nhìn không hợp lí (ngồi dưới thuyền mà miêu tả cảnh trong rừng rậm, ngồi trong lớp học mà miêu tả miêu tả bao quát cảnh sân trường,...) thì bài viết sẽ không thuyết phục.

Có những cảnh có thể quan sát trực tiếp được (cảnh quê hương, cảnh trường học,...) nhưng thường ta phải huy động trí nhớ về những cảnh đó trong những lần tiếp xúc trước đó (cảnh một danh lam thắng cảnh em đã từng tham quan, cảnh chợ Tết vừa qua,... hay đơn giản là trong lớp giờ kiểm tra cần miêu tả về một cảnh nào đó). Dù được quan sát hay phải nhớ lại, em cũng cần có cái nhìn khái quát tổng thể về toàn cảnh, tiếp đến quan sát cụ thể những sự vật nhỏ trong tổng thể để thấy được những đặc điểm riêng biệt của từng sự vật góp phần làm nên khung cảnh đó.

Đối với bài văn tả người, lưu ý: Con người ở mỗi độ tuổi hay làm mỗi ngành nghề khác nhau lại có những đặc trưng riêng. Vì vậy, khi quan sát hay nhớ lại hình ảnh về đối tượng cần chú ý đến những đặc trưng ấy. Chẳng hạn, khi nhắc đến em bé khoảng ba, bốn tuổi thì ta thường nhắc đến việc tập nói, tập khám phá thế giới xung quanh, sự ngây thơ, hồn nhiên... – người miêu tả cần quan sát để thấy những biểu hiện riêng thể hiện những đặc điểm chung đó ở em bé mà mình lựa chọn; khi nhắc đến người thợ xây, ta thường nhắc đến trang phục, hành động xách vữa, xây gạch... – người miêu tả cũng cần quan sát để nhận ra những nét riêng ở người mà mình định tả trong những đặc trưng chung của ngành nghề...

Chẳng hạn, miêu tả người thợ xây cần quan sát khi họ đang làm việc, giữa sự bề bộn của công trường, giữa cái nắng gắt của thời tiết... Như vậy, sẽ ghi lại được những động tác làm việc, tinh thần làm việc, sự tỉ mỉ, kiên trì....

a2) Trình bày kết quả quan sát được theo một thứ tự hợp lí.

Quan sát (hoặc nhớ lại) đến đâu, em ghi chép lại đến đó. Sau đó, sắp xếp chúng lại theo một thứ tự thống nhất, hợp lí.

Đối với bài văn tả cảnh, đó có thể là trình tự xa – gần, cao – thấp, thấp – cao, khái quát – cụ thể,...

Đối với bài văn tả người, tùy theo yêu cầu miêu tả người trong trạng thái tĩnh hay trong điều kiện làm việc mà lựa chọn một trình tự miêu tả cho hợp lí.

Nếu miêu tả ở trạng thái tĩnh, có thể miêu tả theo trình tự từ gương mặt – da dẻ – mái tóc – dáng người hoặc dáng người – gương mặt – mái

tóc,... Tránh sự lộn xộn trong việc sắp đặt ý khiến các ý không có trình tự (chẳng hạn miêu tả đôi mắt – tay – dáng người – miệng – tóc...).

Nếu miêu tả ở trạng thái đang làm việc thì trước hết nên khái quát hình ảnh người đó ở trạng thái tĩnh, tiếp đó đi vào miêu tả hình ảnh người đó trong khi làm việc. Chú ý rằng, để bài viết được sinh động, sâu sắc, nên miêu tả người đó khi đang làm việc trong sự so sánh với trạng thái tĩnh. Có thể lấy ví dụ trong văn bản *Vượt thác*, nhà văn Võ Quảng đã so sánh hình ảnh dượng Hương Thư trong tư thế vượt thác với hình ảnh dượng Hương Thư lúc ở nhà: *như một pho tượng đồng đúc, các bắp thịt cuồn cuộn, hai hàm răng cắn chặt, quai hàm bạnh ra, cặp mắt nảy lửa ghì trên ngọn sào giống như một hiệp sĩ của Trường Sơn oai linh hùng vĩ. Dượng Hương Thư đang vượt thác khác hẳn dượng Hương Thư ở nhà, nói năng nhỏ nhẻ, tính nết nhu mì, ai gọi cũng vâng vâng dạ dạ.*

b) Lập dàn ý

Bài văn miêu tả cũng gồm có 3 phần:

– Mở bài: Giới thiệu đối tượng miêu tả (chú ý nhắc lại nguyên văn đối tượng miêu tả mà đề bài yêu cầu).

– Thân bài: Miêu tả đối tượng theo một trình tự nhất định (đã được hướng dẫn cụ thể ở phần trên).

– Kết bài: Nêu cảm nghĩ về đối tượng.

2.2. Viết đoạn văn và viết bài văn miêu tả

a) Viết đoạn văn

Trên cơ sở những gì quan sát được và việc sắp xếp chúng theo một trình tự hợp lí, người viết tiến hành viết các đoạn. Bài được chia thành những đoạn văn khác nhau, mỗi đoạn văn triển khai một ý (một cảnh nhỏ), giữa các ý phải có sự liên hệ nhất định nào đó (chú ý phần hướng dẫn *Trình bày kết quả quan sát được theo một thứ tự* trên đây). Khi viết đoạn, cần có câu khái quát về cảnh định viết rồi từ đó viết những câu cụ thể về cảnh. Như vậy, ý của đoạn sẽ tập trung, tránh được sự sa đà vào những ý vụn vặt, phân tán.

Ví dụ:

+ Với đề văn *Tả cảnh bến tàu, bến xe*, phần thân bài của bài viết có những đoạn văn sau:

(1) Từ trên cao nhìn xuống, bến xe Mỹ Đình thật nổi bật. Nhấp nhô quanh đó là những khu đô thị, những tòa nhà vài chục tầng, những ngôi nhà hai ba tầng,... tất cả chen chúc nhau để có chỗ đứng. Riêng bến xe lại có một không gian thoáng rộng. Giữa trùng trùng lớp lớp nhà cửa, cao ốc, bến xe giống như một lòng chảo rộng rãi thoáng đãng. Những chiếc ô tô lúc này trông giống y những chú bọ rùa. Mỗi chú một màu sắc thật vui mắt: màu xanh, màu đỏ, màu vàng,... [...]

(2) Đến gần rồi vào hẳn bến xe mới hiểu hết không khí nơi người đến, người đi này. Đứng ở cổng chính nhìn vào sân là tòa nhà quản lí rất lớn. Trên mái có một dòng chữ rất to màu đỏ: "Bến xe Mỹ Đình". Bên trái là chốt bảo vệ cổng và dãy nhà gửi xe máy, xe đạp rất dài. Bên phải và đằng sau tòa nhà kia là phần sân đậu xe, không gian chiếm diện tích chủ yếu của bến. Từng hàng, từng hàng xe đứng sát nhau đến mức khoảng cách giữa chúng chỉ đủ để một người lớn đi qua được. Liền sau dãy nhà gửi xe là cổng thứ hai của bến. Toàn bộ bến xe được bao bọc bởi những vách tường bê tông thấp có nối những thanh sắt cao lên.

(3) Mỗi chiếc xe ở đây lại có một dáng vẻ. Những chiếc xe bus chạy trong Hà Nội thì lớn và đẹp hơn cả. Chúng được sơn đồng bộ màu đỏ – vàng – trắng, khá sạch sẽ, gọn gàng. Những chiếc xe khách chạy đường dài nhìn vất vả hơn. Chúng nhỏ hơn xe bus, được sơn những màu khác nhau mà phần đa đã phôi pha chuyển sang sắc xỉn: xanh, đỏ, vàng, cam,... [...]

(4) Trong sân bao giờ cũng nhộn nhịp người đi lại. Người đeo cặp, khoác ba lô, người xách va li, vác bao tải... Gương mặt ai cũng lo lắng, căng thẳng thậm chí mệt mỏi vì tìm xe, vì lo cho chặng đường sắp tới. Giữa trưa hè, mồ hôi họ vã ra, nhỏ từng giọt xuống áo. Bến xe ồn ã những tiếng còi xe inh ỏi, mùi xăng xe, hơi nóng,... không gian ngột ngạt vô cùng. [...]

Ta có thể thấy, đoạn (1) miêu tả cảnh bến xe từ điểm nhìn *trên cao nhìn xuống*; đoạn (2) miêu tả cảnh bến xe lúc *đến gần*. Hai đoạn văn này có mối liên hệ theo trình tự *không gian:* từ xa đến gần. Đoạn (3) và đoạn (4) miêu tả hình ảnh những chiếc xe và hành khách khi nhìn ở điểm gần (triển khai từ điểm nhìn đã được xác định ở đoạn (2)).

+ Với đề văn *Tả một bác lao công đang làm việc*, có thể viết những đoạn văn như sau:

(1) Bác lao công năm nay đã gần năm mươi tuổi. Tuy vậy, bác vẫn là người phụ nữ khoẻ mạnh và chăm chỉ làm việc. Lúc nào tôi cũng thấy bóng bác đi qua đi lại. Có khi bác ở khu sân trường nhưng có khi đã thấy bác ở vườn cây... nhanh nhẹn lạ lùng. Chúng tôi thường thấy gương mặt bác bị che phủ bởi một chiếc khẩu trang khá rộng. Thứ duy nhất chúng tôi thấy rõ được là mái tóc đen dày luôn được búi gọn sau gáy.

(2) Một hôm về học muộn, tôi thấy bác đang lau dọn các phòng học. Tay phải cầm cây chổi, tay trái cầm thùng rác, bác đến từng lớp một. Cuối buổi học, lớp nào nhìn cũng như một "chiến trường" với những "chiến tích" của các cô cậu học trò. Bác cúi nhặt từng tờ giấy, từng cái túi nhỏ vào thùng rác...Rồi cặm cụi, bác quét khắp cả lớp, từng gầm bàn một. [...] Khắp cả gian phòng đã được quét dọn cẩn thận. Bác đưa mắt nhìn một lượt như ngắm lại thành quả của mình. Bàn ghế, bảng đen...nhìn bác lao công như thầm cảm ơn... Cứ thế, hết phòng này đến phòng khác, bóng bác cứ âm thầm, lặng lẽ một mình trên hành lang lớp học dài hun hút... [...]

Đoạn (1) miêu tả khái quát hình ảnh bác lao công. Đoạn (2) đi vào miêu tả cụ thể hình ảnh bác lúc đang lamg việc. Trong đoạn (2), việc miêu tả đi theo tiến trình làm việc của bác: đến từng lớp, nhặt giấy rác, quét sàn lớp, lau cửa... Trong quá trình miêu tả bác lao công làm việc, cũng có sự miêu tả các sự vật xung quanh: lớp học trước và sau khi được quét, điều đó giúp làm nổi bật hơn hình ảnh bác lao công.

b) Viết thành bài:

Sau khi đã có dàn ý, người viết phải tiến hành viết thành một bài văn miêu tả hoàn chỉnh theo kết cấu ba phần. Sau khi hoàn chỉnh bài viết, em hãy đọc lại để kiểm tra lỗi chính tả, lỗi dùng từ, lỗi viết câu,... để có thể sửa chữa kịp thời.

Phần hai: BÀI VĂN MẪU

VĂN MIÊU TẢ CẢNH

Đề 1

Đề bài: *Hãy tả lại hình ảnh cây đào hoặc cây mai vàng vào dịp Tết đến, xuân về.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả lại hình ảnh cây đào hoặc cây mai vào dịp Tết đến, xuân về.

– Miêu tả cây đào hoặc cây mai qua sự quan sát từ nhiều nguồn: đời sống, văn học, truyền hình, ...

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Cảm nhận của em về không khí ngày Tết.

+ Giới thiệu đối tượng định tả là cây đào / cây mai.

Thân bài:

+ Tả bao quát về cây:

• Hình dáng, kích thước: cao lớn hay nhỏ nhắn, đào / mai thế (được uốn tỉa) hay đào /mai cảnh (để tự nhiên). Hình dáng có gì đặc biệt khiến em ấn tượng không?

• Màu sắc: đào bích đỏ thắm hay đào phai phớt hồng / mai vàng rực rỡ.

+ Tả chi tiết các bộ phận của cây:

• Rễ cây: nổi lên cuồn cuộn, đan bện, quấn quýt vào nhau.

• Thân cây: to hay nhỏ, nhẵn nhụi hay xù xì, có màu gì?

• Cành cây: xoè ra các phía, đan cài vào nhau.

• Lộc (lá non): nhiều / ít? hình dáng giống cái gì? có màu xanh non mỡ màng, tràn đầy sức sống,...

• Hoa: màu sắc, hình dáng (như chiếc khuy áo), số lượng cánh nhiều / ít? độ dày – mỏng và độ mịn của cánh ra sao? nhuỵ hoa màu gì, trông như thế nào?...

+ Vai trò của cây trong ngày Tết:

• Là biểu tượng của mùa xuân, sức sống và may mắn,...

• Đem đến không khí vui vẻ ngày Tết, thiếu nó là mất hẳn không khí Tết,...

Kết bài:

Suy nghĩ, tình cảm của em với cây hoa và vai trò của nó.

2. Bài văn mẫu

Bài 1

Thành phố Hồ Chí Minh mỗi dịp Tết đến xuân về lại chan hòa trong ánh nắng ấm áp. Những tia nắng đầu năm tươi mới ấy như càng làm đẹp thêm cho cây hoa mai đón Tết của gia đình em.

Cây mai ấy bố và em đã đi mua trong ngày hai mươi tám Tết. Đó là một cây nhỏ, chỉ cao chừng bảy mươi xen–ti–mét nhưng có rất nhiều nụ, nụ hoa lại mập mạp rất đáng yêu. Thân cây ở phía gốc to bằng cổ tay em và càng lên cao càng nhỏ dần. Vỏ cây nâu mốc, xù xì chứng tỏ nó đã khá già. Đặc biệt, thân mai được uốn sao cho cây vươn lên xoắn theo hình trôn ốc rất độc đáo. Những cành mai vì thế mà mọc xòe ra nhiều phía, tạo thành tán tròn ôm lấy thân cây làm tâm điểm. Nhìn cây mai, chẳng khác nào một ngọn tháp tí hon. Lá cây rất nhỏ và thưa, cành rất nhiều những chiếc nụ nho nhỏ, xinh xắn. Nụ mai được bao bên ngoài bởi một lớp vỏ màu nâu, khi bông đã đến thì nở, lớp vỏ ấy sẽ rụng đi. Bố em nói rằng cây mai này rồi sẽ nở hoa rất đẹp. Bố cẩn thận đặt cây vào một chậu sứ màu gan gà rồi mang vào giữa phòng khách.

Sáng ngày mùng một Tết, khi cả nhà em bước ra phòng khách, ai cũng ngỡ ngàng nhìn cây mai với ánh mắt say mê. Hoa đã nở rất nhiều, màu hoa mai vàng tươi như ánh nắng ban mai (có phải vì thế mà hoa có cái tên là "hoa mai"?!) Cái tháp nhỏ ngày hai mươi tám thoắt đã vụt trở thành một chiếc tháp vàng rực rỡ. Từ đỉnh tháp đến chân tháp, những bông hoa xòe cánh bao phủ. Hoa mai cũng có năm cánh như hoa đào ngoài Bắc nhưng cánh mai to hơn một chút. Ngoài ra, hoa mai có thể có bảy hoặc chín cánh trên một bông. Cánh hoa vàng tươi được nâng đỡ bởi đài hoa xanh non trông thật đẹp mắt. Ở giữa bông hoa là nhị hoa dài và nhụy hoa cũng mang màu vàng tươi như cánh. Nhìn bông hoa mai xoe tròn, ai ai cũng thích thú muốn ngắm mãi không thôi!

Em cẩn thận đem những phong bao lì xì màu đỏ, những chiếc đèn lồng đỏ nhỏ xíu treo lên cây mai. Màu vàng của hoa mai tượng trưng cho sự trù phú, sung túc. Giữa những ngày Tết, ngày xuân màu hoa mai chan hòa với ánh nắng của đất trời, làm xôn xao lòng người khiến ai ai cũng thêm phấn chấn, vui vẻ. Màu đỏ lại tượng trưng cho may mắn, hạnh phúc. Vậy nên màu vàng của hoa, màu đỏ của của những vật trang trí hẳn là những sắc màu đem lại may mắn cho năm mới.

Gần trưa mồng một, nhà em đón những vị khách đầu tiên của năm mới. Đó là cô chú và hai em họ. Mọi người đều trầm trồ khen cây mai sao mà đẹp! Riêng hai bé em họ cứ thích thú chạy vòng quanh cây và ngắm nghía mãi không thôi những bông hoa xinh xắn và những phong bao nho nhỏ. Cơn gió xuân thoảng qua, cánh hoa rung rinh thật nhẹ, như mơn man đùa giỡn với gió. Còn những chiếc phong bao, những chiếc đèn lồng thì xoắn tít dây, khẽ bay bay như vỗ tay reo mừng.

Cây hoa mai trong những ngày Tết đến, xuân về thật đẹp đẽ và quan trọng biết mấy. Em rất mong, nhờ vẻ đẹp của hoa mà năm tới gia đình em gặp nhiều may mắn.

Bài 2

Mùa xuân về ngập tràn sắc mai vàng thanh nhã, sắc cúc vàng rực rỡ, hay sắc ly kiêu hãnh,... Nhưng đặc trưng nhất của ngày Tết miền Bắc là sắc đào đỏ với nhiều điều may mắn.

Mỗi dịp Tết đến xuân về, trong gia đình tôi lại có một cây đào. Được cắt tỉa gọn gàng nên cây đào có hình chóp trông như một cái nón rất đẹp mắt. Đào được trồng trong một cái chậu cảnh rất to và trang trí nhiều hoa văn. Vẻ đẹp của cây đào như được tôn thêm nhờ vẻ đẹp của cái chậu cảnh ấy. Cây đào cao ngang đầu tôi nên thỉnh thoảng đứng gần, tôi thủ thỉ bên cây như hai người bạn. Thân cây nhỏ nhưng cứng cáp, mặc một cái áo màu nâu sậm. Từ thân ấy đâm ra không biết bao nhiêu cánh tay tí hon. Những cành nhỏ vươn ra như khoe những nụ đào chúm chím, còn đang e ấp. Từng ngày trôi qua, những nụ hoa ấy cũng khẽ cựa mình khoe sắc thắm, khoe những cánh hoa màu hồng mềm mại, mỏng manh. Khi những cánh hoa xoè rộng, nhị vàng bên trong hé mình nhìn ngắm bên ngoài. Xen lẫn với nụ hoa là những mầm xanh nhú lộc nhưng có khi đã bật mình thành những chiếc lá xanh. Để thêm phần hấp dẫn, bố con tôi còn quàng lên mình cây đào những chòm đèn xanh đỏ nhấp nháy. Buổi tối, khi bật đèn nhìn cây đào càng thêm phần rực rỡ, kiêu sa.

Cây đào dường như trở thành tâm điểm của sự chú ý. Cả gia đình tôi ai cũng thích cây đào. Không chỉ vì nó mang đến không khí ngày Tết mà còn là nhịp cầu nối mọi người gần nhau hơn. Thỉnh thoảng, cả gia đình tôi lại quây quần bên nhau ngắm hoa đào và thưởng thức những ngụm trà ấm nóng. Đó là khoảnh khắc đặc biệt quý giá với gia đình tôi.

Tết đến xuân về, muôn hoa khoe sắc. Nhưng như đã trở thành truyền thống, hoa đào là biểu tượng mùa xuân miền Bắc và của cả nước ta. Nhìn hoa đào, ta biết mùa xuân đã đến. Những đứa con xa nhà lại chuẩn bị trở về với gia đình thân yêu...

Đề 2

Đề bài: *Hình ảnh cây hoa bằng lăng vào mùa hè vừa lộng lẫy vừa dịu dàng. Em hãy tả lại hình ảnh ấy.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả lại hình ảnh cây hoa bằng lăng vào mùa hè vừa lộng lẫy vừa dịu dàng.

– Miêu tả cây hoa bằng lăng qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ các ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu về hình ảnh cây hoa bằng lăng trong nắng hè.

Thân bài:

+ Sự xuất hiện của bằng lăng.

+ Hình ảnh hoa bằng lăng rực rỡ.

+ Hình ảnh hoa bằng lăng dịu dàng.

Kết bài:

+ Cảm xúc về hoa bằng lăng.

2. Bài văn mẫu

Bằng lăng – loài hoa in dấu nhiều kỷ niệm học trò đang nở rộ khắp các con đường, góc phố ở Hà Nội. Hoa bằng lăng vào hè thật đẹp, đẹp rực rỡ và dịu dàng...

Những bông hoa bằng lăng nở rộ trên nhiều góc phố Hà Nội. Chiều mùa hè thật thi vị khi ta nhìn thấy cảnh các cụ già ngồi tâm sự dưới gốc cây, mẹ đưa con đi dạo mát, còn những đứa trẻ thích thú hái, nhặt những bông hoa tím biếc... Cây bằng lăng không cao lắm, nhìn lùm lùm như chiếc mâm xôi. Tán cây khá rậm, mọc xòe giống như cái ô che mưa nắng. Suốt cả mùa đông cây vươn lên nền trời những cành khẳng khiu xám ngắt như những cành cây khô, khiến ta lại nhớ vô cùng cái màu tím vừa dịu dàng nhưng cũng rất rực rỡ ấy. Bất chợt những cơn mưa rào đổ xuống, sau vài trận nắng gắt mùa hạ đến, thế là hoa bằng lăng ào tới, đột ngột và nên thơ.

Hoa bằng lăng nở trước hoa phượng nên khi hoa phượng thực sự đỏ chói thì bằng lăng cũng đã lụi tàn. Những cánh hoa tím ấy đã khiến cho bầu trời Hà Nội rực rỡ dưới nắng hè. Hoa nở như vỡ òa trên phố. Hoa bằng lăng

xuất hiện như lời nhắc nho nhỏ: "Mùa hạ đã về". Những đoá hoa tiếp nối nhau hình tháp, khoe sắc hết mình trong nắng lửa mùa hè. Người ta đã rất khâm phục những bông bằng lăng, xòe rộng cánh hoa trong nắng gắt chói chang. Những đoá hoa cánh mỏng như hoa lục bình vươn mình khoe sắc trong nắng, lớp nọ kế lớp kia, bông nọ tiếp bông kia duyên dáng đến diệu kỳ. Hoa mọc thành chùm sát nhau nên càng rực rỡ. Ẩn mình trong lớp cánh tím mỏng ấy là màu vàng của nhị hoa. Màu vàng ấy càng khiến hoa bằng lăng thêm hấp dẫn trong nắng chiều. Đi dưới con đường trải đầy cánh hoa bằng lăng, người lớn có cảm giác mình đã thêm chín chắn, trẻ con thấy háo hức với một mùa hè sôi động.

Tuy màu tím của hoa bằng lăng rất ấn tượng nhưng nó không cho hoa sự rực rỡ, chói ngời như những loài hoa khác. Hoa bằng lăng cũng rất e lệ. Ban đầu, hoa chỉ lác đác vài ba nhánh, vài ba cây rồi mới nở rộ nhanh chóng. Dường như hoa cũng chơi trò ú tim. Bất ngờ xuất hiện rồi khoe sắc lung linh như một cô gái dịu hiền, cuối mùa lại chóng bạc màu nhường không gian cho hoa phượng. Vì thế người ta vẫn bảo hoa bằng lăng có vẻ gì yếu đuối, có tính nhường nhịn chứ không mạnh mẽ như hoa phượng kêu gọi kì nghỉ hè.

Người Hà Nội ai cũng tha thiết với màu bằng lăng của mùa hè như với hương hoa sữa lúc đầu đông. Màu tím ngút ngàn của hoa khiến lòng người nao nao nhớ đến những câu thơ:

Có một mùa hạ nồng nàn trên cánh bằng lăng
Cô bé ơi sao em vờ không thấy
Khi phượng vĩ bùng lên rực cháy
Hoa bằng lăng lặng lẽ tím trong chiều...

Đề 3

Đề bài: *Hãy viết bài văn miêu tả hàng phượng vĩ và tiếng ve vào một ngày hè.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả hàng phượng vĩ và tiếng ve vào một ngày hè.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Khung cảnh đất trời khi mùa hè đến.

+ Giới thiệu đối tượng định tả: hàng phượng vĩ và tiếng ve trong một ngày hè.

Thân bài:

+ Tả hàng phượng vĩ:

• Số lượng: hàng dài, thẳng tắp

• Màu sắc nổi bật của cây (xanh um mát rượi) và của hoa (đỏ rực cả một góc trời / như ngọn lửa khổng lồ đang rừng rực cháy,...).

• Nhìn từ xa: mỗi cây như một chiếc ô khổng lồ màu đỏ.

• Đến gần: ngàn đốm lửa xinh xinh, hoa thành chùm, luôn sát cánh bên nhau, không bao giờ đơn độc... Có đoá đã nở hết có đoá còn e ấp...

• Tả chi tiết bông hoa: số cánh, hình dáng, nhuỵ hoa...

• Tả lá hoa: màu xanh điềm tĩnh như xua đi cái oi ả của mùa hè,...

+ Tả tiếng ve:

. Như những bản hợp ca cùng gió chào đón mùa hè và hoa phượng.

. Mỗi chú ve là một nhạc công kì tài đang dùng cây vi–ô–lông của mình kéo lên những bản nhạc du dương...

→ Tình bạn giữa hoa phượng và ve: tình bạn thắm thiết, gắn bó, tô điểm và làm đẹp cho nhau.

+ Kỉ niệm em đã có với hàng phượng vĩ và tiếng ve: ngồi dưới gốc phượng nghe ve ca hát và nhặt bông hoa phượng rơi ép làm con bướm,...

Kết bài:

Suy nghĩ, cảm xúc của em khi nhìn thấy hoa phượng nở và tiếng ve ngân: vừa vui vừa buồn,...

2. Bài văn mẫu

Trường em có khuôn viên rất rộng và rất nhiều cây xanh. Từ cổng trường, một hàng phượng vĩ dẫn ta đến dãy phòng học bốn tầng khang trang. Một buổi trưa tháng năm, em ngồi dưới gốc phượng, ngắm nhìn những đóa hoa thắm tươi như báo hiệu một mùa hè nữa lại bắt đầu.

Những cây phượng này đã già lắm rồi, nghe bác bảo vệ kể lại, ngày xây dựng ngôi trường này, thầy hiệu trưởng và các thầy cô giáo trong trường đã trồng hàng phượng làm kỷ niệm. Hai mươi năm trôi qua, những cây phượng đã già. Chúng đứng lặng lẽ, giang rộng cánh tay che chở cho chúng em dưới bóng mát của mình. Dưới gốc phượng, những cái rễ lớn, ngoằn ngoèo uốn lượn trông như con rắn đang trườn. Lớp da phong sương bạc thếch như màu đất ải. Quanh mỗi gốc cây giờ đã được xây một cái vòng tròn có đường kính năm mét. Bờ gạch xây giữ đất gốc được láng xi măng cho chúng em ngồi chơi. Buổi trưa ngồi trên bờ gạch, chúng em thích thú ngắm hàng phượng già tỏa bóng mát cho sân chơi. Những thân cây đã đầy vòng tay của một em bé, sần sùi, cằn cỗi. Phần dưới gốc tròn vo làm ta ngỡ nó sẽ cao vút lên nhưng không, chỉ khoảng hơn hai mét hoặc ba mét là nó phân ra làm hai, rồi từ hai phần thân ấy các cành đua nhau mọc ra xiên chéo lên, đâm xòe về các phía. Tán phượng xòe rộng ra, tán nọ tiếp tán kia, như một dãy những chiếc ô khổng lồ che mát cả một khoảng giữa sân trường, chim đậu

làm tổ trên đó, suốt ngày đua nhau hót líu lo. Từ những cành nhánh, lá phượng xòe ra với một bộ xương lá đều đặn đối xứng nhau. Trên các xương lá đó các phiến lá lại xòe ra đối xứng. Giữa vùng trời mênh mông, giữa đám lá xanh um, những đóa phượng nổi bật lên, rực lửa kiêu sa dưới ánh nắng hạ; tươi mát dịu dàng vào những buổi chiều tắt nắng; xinh xắn dễ thương vào những buổi sáng trong mát.

Bây giờ đang mùa hè, các đầu cành nở bung chùm hoa như lửa đỏ chói chang. Mỗi cánh hoa như cánh bướm bay. Một chùm hoa trong gió như bướm kết chùm lại. Hè còn về là phượng còn nở, là còn một khung trời trong sáng dành cho tuổi thơ, là còn những trang lưu bút với những dòng chữ xinh xắn, với lời lẽ ngây thơ nhưng chứa chan biết bao cảm xúc. Bỗng nhiên không khí chợt xôn xao lên khi trên tán cây con ve sầu cất tiếng. Tiếng ve inh ỏi. Một con ve kêu, hai con ve kêu... cả một dàn nhạc ve sầu lên tiếng. Tán phượng say nồng những cành mềm rung rinh màu lá xanh, hoa đỏ. Sau mùa thi cử, những cánh bướm làm bằng hoa phượng lại bay lượn trong các quyển lưu bút học trò.

Bóng tán lá xanh sáng hôm nay bỗng hừng hực sắc đỏ nôn nao. Sắc đỏ nhập nhòa trong tâm trí em dòng mực đỏ lời phê, điểm số của thầy giáo, cô giáo. Sắc đỏ của hoa phượng bên màu đỏ mái ngói ngôi trường như thì thầm nói: Mùa nghỉ hè nữa lại về...

Đề 4

Đề bài: *Tả cảnh đầm sen mùa hạ.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả cảnh đầm sen vào mùa hạ.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Khung cảnh chung của đầm sen vào mùa hạ.

Thân bài:

+ Tả cảnh sắc đầm sen:

. Số lượng: rất nhiều cây chen nhau mọc.

• Màu sắc nổi bật của cây (lá rộng xanh mướt nổi trên nước, thân có lông cứng) và của hoa (phơn phớt hồng – một màu hồng dịu nhẹ, hoặc trắng trong tinh khiết...).

• Nhìn từ xa: đầm sen mênh mông trải rộng....

• Đến gần: bông sen, lá sen, thân xen đan xếp vào nhau....

• Tả chi tiết bông hoa: số cánh, hình dáng, nhuỵ hoa...

• Tả lá hoa: màu xanh điềm tĩnh như xua đi cái oi ả của mùa hè,...

• Hương sen.

+ Tác dụng của sen.

Kết bài:

Suy nghĩ, cảm xúc của em về đầm sen, về cảnh sắc quê hương.

2. Bài văn mẫu

Con đường đi học của em ngang qua một đầm sen rất rộng. Bởi vậy, em đã được chiêm ngưỡng cảnh đầm sen suốt bốn mùa trong năm. Nhưng đẹp nhất vẫn là đầm sen mùa hạ.

Nhìn từ xa, đầm sen mênh mông trải rộng trước mắt chỉ thấy rập rờn lá sen uốn sóng. Những chiếc lá chao mình đong đưa như làm duyên với gió. Lại gần, ta thấy rõ hơn, đan xen với những lá sen xanh mát là những búp sen, những bông sen hồng tươi như cặp môi của em bé gái. Gió làm đung đưa những lá sen, làm nghiêng nghiêng những nụ sen, làm sóng sánh những bông sen đang nở và làm lả tả những cánh hoa đang tàn. Đứng trên bờ lúc ấy, khẽ nhắm mắt lại, ta sẽ cảm nhận hết được hương thơm thanh mát của đồng quê Việt Nam. Hương sen không gắt cũng không nhạt nhòa, lãnh đạm, nó nồng nàn, say mê mà vẫn vô cùng dịu dàng thanh thoát.

Nếu được ngồi trên một chiếc thuyền thúng bơi giữa đầm sen là tuyệt nhất. Những thân sen mảnh mai có vô vàn chiếc gai nhỏ, đi không khéo chúng xước vào da khiến ta có cảm giác buồn buồn, nhột nhột. Những chiếc lá sen rợp mát tạo thành một mái che tuyệt vời giữa cái trưa hè oi ả. Bơi thuyền giữa những thân sen còn có một niềm vui thú nữa đó là được tận tay chạm vào nguồn gốc của những hương thơm nồng nàn. Lá của sen, những chiếc lá già có màu xanh thẫm còn những chiếc lá non lại mang một màu xanh nõn dịu mắt. Lá sen già tỏa rộng hình tròn giống như một chiếc nong con còn lá non lại cuộn mình như chiếc kén sâu. Trên mặt lá phủ một lớp lông măng li ti. Bao nhiêu hạt mưa sa xuống, lá sen đều nâng niu giữ lại rồi chờ gió đến mà chao nghiêng trút rất nhẹ nhàng xuống đầm. Hoa sen cũng có hoa "non", hoa "già". Hoa "non", ấy là những búp sen chưa nở, các "bé" còn ngại ngùng nên vẫn chúm chím những cánh hồng mơn man. Sen "già" là những bông hoa đã xòe cánh khoe sắc màu tươi tắn, khoe cả đài sen, nhị sen vàng thắm. Cánh sen rất mịn, không một gợn nhỏ, trơn láng, đây là nơi lưu lại những hạt sương đêm mong manh. Chúng khum khum như chiếc thuyền con nên khi sen tàn, cánh rơi xuống vẫn nổi lênh đênh trên nước. Phấn hoa vàng tươi, những hạt bụi vàng thanh khiết. Thật đúng như bài ca dao:

Lá xanh bông trắng lại chen nhị vàng
Nhị vàng bông trắng lá xanh.

Chỉ có khác, sen ở đầm làng em là sen hồng thôi! Nhưng sắc hồng của cánh, sắc vàng của nhị càng làm bồn hoa nổi bật giữa bát ngát màu xanh của lá.

Mỗi sáng sớm, giữa dòng nước đầm lại khe khẽ vang lên tiếng chèo khua mái của những người chủ đầm sen, họ đến hái hoa sen để bán hoặc để ướp trà. Lúc ấy, đầm sen vẫn còn đang mơ màng trong lãng đãng sương mai. Càng gần về trưa đầm sen càng nhộn nhịp. Lúc ấy là tan giờ làm đồng, ai cũng muốn lại gần đầm sen nghỉ ngơi một chút, hít vào lồng ngực hương sen mát lành. Những chú bé con thì thích thú ngắt những chiếc lá sen xoay tròn trên đầu làm ô che nắng...

Đầm sen là một hình ảnh đẹp của quê hương em. Dẫu ngày nào đi học em cũng qua nơi này nhưng chưa bao giờ em hết thích thú ngắm nhìn vẻ đẹp của nó.

Đề 5

Đề bài: *Tả một vườn cây ăn trái.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả một vườn cây ăn trái;

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Khung cảnh chung của vườn cây ăn trái.

+ Lịch sử, thời gian tồn tại của khu vườn.

Thân bài:

+ Tả khái quát:

- Số lượng: rất nhiều cây ăn quả chen nhau mọc.
- Có hồ nuôi cá
- Có hòn non bộ..

+ Tả chi tiết:

- Miêu tả cây cối, màu sắc lá, hoa, thân, trái.
- Hình ảnh vườn cây trong nắng, gió, sương.
- Hương thơm
- Chim chóc hoạt động...

Kết bài:

Suy nghĩ, cảm xúc của em về khu vườn.

2. Bài văn mẫu

Ai đã từng tới thăm Phủ Chủ tịch, tới khu nhà sàn Bác Hồ hẳn sẽ nhớ mãi một vườn trái xum xuê: vườn xoài. Vườn cây cao ấy tỏa bóng mát và gắn bó không ít kỉ niệm về Người.

Trước đây vườn xoài ấy nằm trong khuôn viên của Bách thảo, sau này khi được quy hoạch lại, nơi đây trở thành một phần không gian xanh trong Phủ Chủ tịch và là nơi hàng ngày Bác vẫn rèn luyện thân thể.

Vườn xoài trải dài từ cổng vào khu di tích nhà sàn với hàng trăm cây xoài không biết đã bao nhiêu tuổi, chỉ biết rằng thân cây thẳng tắp của chúng vươn lên cao hàng chục mét. Vì thế mà đứng dưới gốc cây có khi thấy xoài chín rơi ngay chân mình mà ngẩng nhìn lên thật khó phát hiện chúng giữa những tán cây xanh mướt. Hương xoài tỏa ngập khắp không gian.

Đứng dưới tán xoài mà cảm nhận cái mát lành của gió từ hồ cá và những tia nắng len lỏi trong kẽ lá thì quả thực là một điều khó tìm trong không gian ngột ngạt của thị thành. Mỗi gốc cây tán lá nơi này dù đã qua bao mùa trút lá nhưng hồn cây thì vẫn còn đó tiếng nói Bác Hồ, bóng dáng Người mỗi sáng chạy bộ trên con đường trải sỏi nằm dưới những tán cây..

Gốc cây xù xì như những khuôn mặt khắc khổ vì thời gian, vì gió mưa và vì những biến cố lịch sử. Nhưng cây nào cũng vẫn một vẻ kiên cường, cứng cáp mà rất đỗi dịu hiền. Con "đường xoài hoa trắng nắng đu đưa" lịch sử là nơi "anh dắt em vào cõi Bác xưa", là nơi ngày nay vẫn đứng lặng yên nhường lại sự ồn ào, náo nhiệt cho từng đàn cá quẫy đuôi tung bọt nước trong ao bên nhà sàn của Bác.

Nơi ấy không tràn ngập nắng, nơi ấy những tán cây xòe rộng che đi ánh nắng chói chang để ôm ấp những tâm hồn muốn tìm lại vùng trời bình yên của riêng mình. Đây mãi là vườn cây trái của lịch sử và những hoài niệm về Bác.

Đề 6

Đề bài: *Tả một vườn rau.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu miêu tả một vườn rau.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu vườn rau ở đâu? Của ai?

Thân bài:

+ Tả bao quát:

- Vị trí, các loại rau trong vườn.
- Cảm nhận khái quát về nơi đó.

+ Tả chi tiết:

- Các loại cây trong vườn mọc thành hàng lối, theo từng khu.

- Có nhiều màu sắc và mùi hương khác nhau.
- Các chú chim sâu chăm chỉ làm việc trong vườn từ sáng sớm.
- Em cũng thường xuyên chăm bón cho vườn rau.

Kết bài:

+ Suy nghĩ, cảm nhận của em về vườn rau xanh tốt – thành quả của sức lao động.

2. Bài văn mẫu

Mỗi lần về quê, thứ làm em không thể rời mắt đó là vườn rau của nội. Một vườn rau xanh mướt với đủ loại từ cao tới thấp, mà cây nào cũng căng mịn, mỡ màng.

Nội em thích trồng rau lắm, nội nói nhà mình trồng được thì vừa tiện lại vừa an toàn. Hơn nữa nội ngày ngày ở nhà cũng buồn nên có chút gì đó động tay chân mà nhẹ nhàng thì đó cũng là cách tập dưỡng sinh. Vậy là nội trồng rau. Nội chăm từng cây rau như chăm sóc cho một đứa trẻ ấy! Sáng sáng, lúc mặt trời chưa ló rạng nội tưới chút nước cho chúng. Nội dặn chúng em: phải tưới lúc này thì khi mặt trời lên lá cây bốc hơi mới không bị ức chế, chiều mát lại tưới một lần nữa như là tắm cho rau sau một ngày bụi bặm và mất nước. Nhờ nội chăm sóc, tưới nước, bón phân khoa học mà cả vườn rau cây nào cũng tươi xanh, trông thật thích mắt.

Vườn rau của nội có đủ loại, mùa nào thức nấy, quanh năm xanh tươi. Mùa cải có cải, em thích nhất là cải thìa, bẹ cải trắng nõn, mạp căng nước, lại phình ra ở gốc trông giống như những con búp bê Nga có mái tóc xanh mát dịu; mùa cải bắp có cải bắp. Nội còn trồng cả cải bao, ăn vừa ngọt lại mát; rồi còn có cả su hào trắng mịn phấn nè. Thứ rau ăn nước luộc mùa hè với cà nuối thật không còn gì tuyệt hơn: rau muống (thứ mà các nhà hàng trong Hà Nội có nơi vẫn gọi là "Bát tiên quá hải"

Nội dành một khoảnh vườn nhỏ ở góc gần bờ ao để trồng tất cả những cây rau thơm, nào là tía tô, kinh giới, mùi tàu, thì là... phòng khi có ốm thì nấu bát cháo nóng hổi, bỏ vào chút tía tô, ăn rồi ra mồ hôi là đỡ liền! Vườn rau của nội cây nào cũng dễ thương, cây nào cũng như có linh hồn và gắn bó với nội nhiều lắm! Rau và những chú giun đất chung sống hòa bình, một mối quan hệ vô cùng hữu hảo, giun xới đất cho rau, rau cho giun nơi ăn, nơi ở, rau như những vệ sĩ khổng lồ gác cửa cho chúng. Cả vườn rau là một chiếc thảm xanh với những hoa văn độc đáo mà có lẽ phải cần đến một nghệ sĩ tài hoa lắm mới chuyển được hết cái hồn của nó vào hội họa. Những thực thể xanh này cũng có những khúc nhạc riêng của chúng, khi thì nhỏ thì thầm đón chào một vị khách nhỏ từ xa trở về, khi thì ào lên trong những cơn gió như đua nhau xem ai vươn được xa hơn! Những tâm sự phức tạp như thế cũng đã làm nên một thế giới không kém phần sinh động mà phức tạp như xã hội loài người.

Vườn rau nhỏ xinh ấy là người bạn thân thiết của nội và cũng là một thế giới thu nhỏ mang lại dưỡng khí cho những vị khách từng ghé qua để lại đủ năng lượng sống và cống hiến hết mình cho một thế giới thực hơn và phức tạp hơn.

Đề 7

Đề bài: *Miêu tả một cảnh đẹp mà em đã gặp trong mấy tháng nghỉ hè (có thể là phong cảnh nơi em nghỉ mát hoặc cánh đồng hay rừng núi quê em).*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu miêu tả cảnh đẹp mà em đã gặp trong mấy tháng nghỉ hè: phong cảnh nơi nghỉ mát, cánh đồng lúa hay núi rừng quê em.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu cảnh đẹp mà mình đã đến trong dịp hè.

+ Cảnh đẹp đó là cảnh đẹp nào? Ở đâu? Có phải danh lam thắng cảnh hay là cảnh đẹp quê hương bình dị?

Thân bài:

+ Tả bao quát về cảnh đẹp đó.

• Vị trí: ở đâu (biển, rừng, cánh đồng...), vùng đất ấy có điểm gì nổi bật? Có thuận lợi cho việc đi lại hay không?

• Cảm nhận khái quát về nơi đó.

+ Tả chi tiết về cảnh đẹp.

• Phong cảnh có đặc điểm gì nổi bật, khác với nơi khác?

• Miêu tả cảnh đẹp từ xa đến gần, từ bao quát đến cụ thể, chi tiết.

• Miêu tả theo thứ tự xuất hiện của cảnh vật từ ngoài vào trong.

• Sự biến đổi của cảnh sắc thiên nhiên về hình dáng, màu sắc nếu có....

+ Những kỉ niệm của em tại vùng đất nơi có cảnh đẹp đó → Tình cảm với quê hương.

Kết bài:

+ Suy nghĩ, cảm nhận của em về cảnh đẹp đó.

+ Mong ước có dịp được đến thăm lại cảnh đẹp này.

+ Suy nghĩ, trách nhiệm của bản thân với việc giữ gìn và phát huy những giá trị của cảnh đẹp đất nước.

2. Bài văn mẫu

Bao mong chờ, háo hức rồi mùa hè cũng đã đến. Em mong ngóng những

ngày tháng ấy không chỉ bởi được nghỉ ngơi sau thời gian dài học hành vất vả mà còn bởi em sẽ được lên thành phố Lào Cai nghỉ hè. Ở đây, em đã được chiêm ngưỡng một cảnh đẹp – một niềm tự hào của thành phố Lào Cai : công viên Nhạc Sơn.

Thành phố Lào Cai là sự kết hợp hài hòa giữa vẻ đẹp của thiên nhiên và công sức lao động, dựng xây của con người. Nằm ở sát biên giới Việt – Trung, thành phố được trang bị những cơ sở vật chất hiện đại phục vụ cho mục đích thương mại. Đời sống nơi đây cũng nhộn nhịp, đông đúc hơn những huyện lị trong tỉnh. Bao quanh cái lòng chảo vừa hiền hòa vừa sóng sánh ấy là những dãy núi uy nghiêm, sừng sững xanh ngát bốn mùa. Nằm yên ả giữa lòng thành phố, công viên Nhạc Sơn là một cảnh đẹp tiêu biểu cho những nét đặc trưng của thành phố giáp biên này.

Từ những ngôi nhà cao tầng xung quanh nhìn xuống, công viên nổi bật với một hồ nước trong treo, lấp lánh như một viên ngọc quý. Đó là hồ nước tự nhiên, và từ đây con người tạo ra những kiến trúc nhân tạo của một công viên vừa tự nhiên vừa hiện đại.

Từ cổng chính của công viên bước vào, du khách dễ dàng nhìn thấy hồ nước và một cây cầu cong cong dẫn ra nhà Thủy Tọa được thiết kế đứng giữa hồ nước. Đó là một tòa nhà năm tầng khá đồ sộ được trang bị cửa kính, đèn màu dùng làm khu ăn uống, vui chơi cho khách đến công viên. Đã bao nhiêu năm nay, Thủy Tọa đứng nghiêng nghiêng soi bóng bên hồ như núi cao làm duyên với sông dài biển rộng. Nhất là vào những ngày có nắng hoặc vào những đêm trăng, sóng hồ lăn tăn xôn xao gợn biết bao gợn vàng gợn bạc, bóng nhà Thủy Tọa cũng theo đó rung rinh như xúc động trước một vẻ đẹp quá đỗi yêu kiều, tinh tế. Thêm phần sinh động cho bức tranh vốn đã rất hữu tình đó là hàng liễu rủ chạy sát bờ hồ. Các cô điệu đàng quanh năm soi gương trang điểm. Bóng dáng thướt tha, phơ phất của các nàng in xuống ven hồ khiến ta ngờ ngợ đó là hàng mi dài cong vút viền quanh đôi mắt trong veo của người thiếu nữ Lào Cai.

Chạy quanh bờ hồ không chỉ có hàng liễu rủ mà còn có con đường nhỏ được xây lát bằng gạch đỏ. Cả hai tạo ra hai đường cong song song chạy ven bờ hồ. Giữa hai người bạn chí tình ấy là bãi cỏ xanh rì, chỗ thì bằng phẳng chỗ lại nghiêng nghiêng như lòng máng. Chiều hè, nếu được lăn mình trên đó mà ngắm trời xanh mây trắng và hưởng làn gió trong thổi từ hồ vào thì thật tuyệt! Viền ngoài con đường đi là một vòng đất khá rộng. Ở đó cũng mang một sắc xanh tươi mát của các loài cây lớn: hoa sữa, cây si, cây đa.. Những cây có dáng thẳng còn được trang điểm bằng những dây đèn màu chạy quanh thân từ gốc đến ngọn. Như thế, vào buổi tối trông chúng chẳng khác nào những cột ánh sáng, cột lửa đứng chống trời. Chạy xen với các loài cây thân gỗ, thỉnh thoảng ta lại bắt gặp một vài bãi cau, bãi dừa và vài chiếc ghế tựa. Đó là nơi để khách đến công viên được nghỉ ngơi, trò chuyện cho thư thái tâm hồn.

Đặc biệt, chạy ở phía ngoài cùng của công viên là hai đồi thông. Chúng như hai nửa vầng trăng đối nhau. Nếu không có hồ nước cùng con đường, trảng cỏ ở giữa hẳn chúng đã hợp lại với nhau thành vầng trăng thanh tròn trịa ngày rằm. Hai đồi thông cao hẳn lên so với mặt bằng của công viên. Những cây thông còn nhỏ nhưng nhìn đã rắn rỏi với hàng thân màu tươi và tán lá xanh rì mạnh mẽ. Chỉ thời gian ngắn nữa thôi, khi những cây thông non này trưởng thành, hai đồi thông sẽ giống như hai dãy núi kiên cường bao bọc lấy hồ nước cùng những người bạn thủy chung gắn bó giống như những dãy núi biên cương sừng sững mấy chục năm nay vẫn dang rộng vòng tay giữ gìn bảo vệ thành phố Lào Cai được yên bình, phát triển.

Một điều đặc biệt nữa khiến Nhạc Sơn trở nên ấn tượng với những người khách khi đến đây là công viên rất sạch. Mặt hồ như rộng ra, trong hơn vì không có những thứ rác sinh hoạt trôi nổi trên mặt nước. Bãi cỏ cũng như rộng hơn, xanh hơn vì không có vỏ kẹo, giấy bỏ. Đến với công viên, ta không chỉ thầm cảm ơn thiên nhiên phóng khoáng, thầm cảm phục ý tưởng sáng tạo của nhà thiết kế mà còn thấy biết ơn những người dân Lào Cai rất đỗi bình dị, đơn sơ đã biết giữ gìn đất quý, đất yêu của thiên nhiên đất trời và của cả con người.

Vẻ đẹp tinh tế, thuần khiết của công viên Nhạc Sơn đã để lại trong em những ấn tượng sâu đậm. Nghĩ đến Nhạc Sơn, em thêm yêu thêm quý mảnh đất quê hương của mình. Và chắc chắn, trong buổi học đầu tiên của năm học mới, em sẽ không quên kể cho các bạn nghe về công viên xinh xắn này cùng những kỉ niệm đẹp đẽ mà em đã có nơi đây.

Đề 8

Đề bài: *Tả cảnh Hồ Gươm.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu miêu tả cảnh Hồ Gươm.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu cảnh Hồ Gươm với lịch sử của mình.

Thân bài:

+ Tả bao quát về cảnh Hồ Gươm.

• Vị trí:

• Cảm nhận khái quát về nơi đó.

+ Tả chi tiết về cảnh Hồ Gươm

• Màu nước.

• Hàng liễu rủ xuống mặt hồ.

• Cây lộc vừng nở hoa.

• Những cảnh đẹp quanh hồ.

+ Cảm xúc, kỉ niệm của em với hồ.

Kết bài:

+ Suy nghĩ, cảm nhận của em về cảnh Hồ Gươm xưa và nay.

+ Suy nghĩ, trách nhiệm của bản thân với việc giữ gìn và phát huy những giá trị của cảnh đẹp đất nước.

2. Bài văn mẫu

Hồ Hoàn Kiếm hay Hồ Gươm, là một di tích lịch sử, một danh lam thắng cảnh nổi tiếng của cả nước nhưng phải đến khi mười tuổi em mới được đến thăm hồ lần đầu tiên. Phong cảnh của hồ đã khiến em vô cùng ngỡ ngàng.

Trong những bài học về những địa danh của đất nước, cô giáo em nói rằng Hồ Gươm là viên ngọc giữa lòng Thủ đô Hà Nội. Được tận mắt nhìn thấy Hồ Gươm em thấy quả đúng như vậy. Nước hồ trong xanh soi bóng những cây lộc vừng, những hàng liễu rủ trên bờ. Lộc vừng và liễu rủ thì chạy quanh hồ như một hàng mi cong vút, yểu điệu. Em thích nhất là hình ảnh những cây lộc vừng trổ hoa: thân cây đổ nghiêng như muốn sà xuống nước, hoa lộc vừng màu đỏ, những bông hoa li ti chạy dài theo một dây, mỗi cây lại có hàng chục, hàng trăm dây hoa như thế thả lửng lơ từ cành cây xuống nước. Hình ảnh ấy sao mà thi vị! Hàng liễu rủ cũng điệu đàng không kém. Các nàng vốn được ban cho vẻ đẹp lơ thơ, mong manh nên chỉ chờ những làn gió lướt qua là khoe ra hết nét duyên dáng, dịu dàng. Những cành liễu lướt thướt khẽ nghiêng theo chiều gió. Bao nhiêu năm qua, mặt Hồ Gươm vẫn lung linh in sắc mây trời và phản chiếu vẻ đẹp thơ mộng ấy của cây cối quanh bờ.

Đi một vòng quanh hồ ta sẽ nhanh chóng bắt gặp hình ảnh Đài Nghiên, Tháp Bút, cầu Thê Húc và đền Ngọc Sơn. Đó là những hình ảnh từng xuất hiện trong bài ca dao "Rủ nhau xem cảnh Kiếm Hồ":

Rủ nhau xem cảnh Kiếm Hồ
Xem cầu Thê Húc, xem chùa Ngọc Sơn
Đài Nghiên, Tháp Bút chưa sờn
Hỏi ai gây dựng nên non nước này?

Cụm di tích này quả không hổ với sự ngợi ca và niềm tự hào của cha ông ta. Trên đường vào đền Ngọc Sơn, ta nhận ngay ra Tháp Bút và Đài Nghiên. Tháp Bút đứng sừng sững trên một mô đất lớn, dọc theo thân tháp có ba từ "Tả thiên thanh" được viết bằng chữ Hán. Dáng tháp đứng thẳng như muốn viết lên trời xanh những nét đẹp của văn hóa Hà Nội. Qua Tháp Bút, Đài

Nghiên, ta đi vào đền bằng cầu Thê Húc. "Cầu Thê Húc cong cong như con tôm dẫn vào đền Ngọc Sơn", nhà văn Ngô Quân Miện đã hình dung về cầu Thê Húc như vậy. Riêng em, em thấy đó như một chiếc cầu vồng mà sắc đỏ đã bừng lên át cả những màu sắc khác. Cầu khá rộng đủ cho nhiều người đi lại một lúc. Cầu được làm bằng bê tông và sơn màu đỏ tươi. Qua cầu Thê Húc, ta bước vào đền Ngọc Sơn. Đền được xây trên một hòn đảo – đảo Ngọc – trên hồ. Hòn đảo nhỏ um tùm cây cối xanh tươi, đền Ngọc Sơn nằm yên ả dưới những vòm cây ấy. Trong nhà lưu niệm của đền còn có xác một cụ rùa rất lớn. Trước cửa đền là đình Trấn Ba – chắn sóng. Từ đình, ta có thể nhìn thấy Tháp Rùa bao đời nay vẫn soi bóng giữa lòng hồ.

Tháp Rùa là một hình ảnh đẹp gắn liền với Hồ Gươm. Tháp có ba tầng, nhỏ nhắn rêu phong nằm giữa mênh mông sóng nước. Phần đất nhô lên làm nơi xây tháp cỏ đã mọc xanh rì. Nhiều lần người ta bắt gặp những cụ rùa Hồ Gươm lên đó nằm nghỉ ngơi.

Trước khi ra về, em còn cố gắng chạm tay vào nước Hồ Gươm. Làn nước mát dịu và trong xanh thăm thẳm. Hình ảnh Hồ Gươm, cảm giác bồi hồi khi bàn tay chạm nước em sẽ giữ mãi trong lòng để niềm tự hào về Thủ đô, về đất nước sống mãi trong em.

Đề 9

Đề bài: *Tả phong cảnh Đền Hùng.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu miêu tả phong cảnh Đền Hùng.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu cảnh Đền Hùng.

+ Ở đâu? Có phải danh lam thắng cảnh hay là cảnh đẹp quê hương bình dị?

Thân bài:

+ Tả bao quát

• Vị trí: vùng đất ấy có điểm gì nổi bật? Có thuận lợi ch việc đi lại hay không?

• Cảm nhận khái quát về nơi đó.

+ Tả chi tiết về cảnh đẹp.

• Phong cảnh có đặc điểm gì nổi bật, khác với nơi khác?

• Miêu tả cảnh đẹp từ xa đến gần, từ bao quát đến cụ thể, chi tiết.

• Miêu tả theo thứ tự xuất hiện của cảnh vật từ ngoài vào trong.

• Sự biến đổi của cảnh sắc thiên nhiên về hình dáng, màu sắc nếu có....

+ Những kỉ niệm của em tại vùng đất nơi có cảnh đẹp đó → Tình cảm với quê hương.

Kết bài:

+ Suy nghĩ, cảm nhận của em về cảnh đẹp đó.

+ Mong ước có dịp được đến thăm lại cảnh đẹp này.

+ Suy nghĩ, trách nhiệm của bản thân với việc giữ gìn và phát huy những giá trị của cảnh đẹp đất nước.

2. Bài văn mẫu

Dù ai đi ngược về xuôi
Nhớ ngày giỗ Tổ mùng mười tháng ba.

Em cũng đã có dịp may mắn một lần được hành hương về đất Tổ, phong cảnh Đền Hùng đã in sâu trong tâm trí em.

Đền Hùng là tên gọi chung cho quần thể đền thờ các vị vua Hùng nằm trên núi Nghĩa Lĩnh thuộc tỉnh Phú Thọ. Đứng trên núi Nghĩa Lĩnh nhìn ra bốn bề, ta có thể thấy phía xa xa là Ngã ba Hạc, nơi sông Lô nhập dòng với sông Hồng. Phía bên trái là dãy Tam Đảo hùng vĩ. Phía bên phải là ngọn Ba Vì mờ mờ xanh ẩn hiện... Đồng ruộng, đồi cọ, vườn chè, làng xóm trù phú, cảnh đẹp như tranh, vùng trung du trải rộng ra trước mắt. Đây đó rải rác những đầm hồ lớn lấp loáng như gương dưới ánh xuân.

Khu di tích lịch sử Đền Hùng bao gồm ba đền chính là Đền Hạ, Đền Trung và Đền Thượng theo thứ tự từ dưới chân núi đi lên. Từ những bậc đầu tiên dưới chân núi, ta sẽ bước lên nhiều bậc đá để đi qua cổng. Cổng được xây kiểu vòm cuốn cao, tầng dưới có một cửa vòm cuốn lớn, đầu cột trụ cổng tầng trên có cửa vòm nhỏ hơn, bốn góc tầng mái trang trí hình rồng, đắp nổi hai con nghê. Giữa cột trụ và cổng đắp nổi phù điêu hai võ sỹ, một người cầm giáo, một người cầm rìu chiến, mặc áo giáp, ngực trang trí hổ phù. Giữa tầng một có đề bức đại tự: "Cao sơn cảnh hành" (Lên núi cao nhìn xa rộng). Còn có người dịch là "Cao sơn cảnh hạnh" (Đức lớn như núi cao). Mặt sau cổng đắp hai con hổ là hiện thân vật canh giữ thần.

Đền Hạ theo tương truyền là nơi mẹ Âu Cơ sinh ra bọc trăm trứng, sau nở thành 100 người con trai, nguồn gốc "đồng bào" (cùng bọc) được bắt nguồn từ đây. Đền Hạ được xây theo kiến trúc kiểu chữ "nhị" (hai vạch ngang chồng lên nhau) gồm hai toà tiền bái và hậu cung, mỗi toà ba gian. Ngay chân Đền Hạ là Nhà bia với có hình lục giác, có sáu mái. Trên đỉnh có lắp hình nậm rượu, sáu mái được lợp bằng gạch bìa bên trong, bên ngoài láng xi măng, có sáu cột bằng gạch xây tròn, dưới chân có lan can. Trong nhà bia đặt bia đá, nội dung ghi lời dặn của Chủ tịch Hồ Chí Minh khi Người về thăm Đền Hùng ngày 19/9/1945:

"Các Vua Hùng đã có công dựng nước
Bác cháu ta phải cùng nhau giữ lấy nước"

Gần Đền Hạ có chùa Thiên quang thiền tự. Trước cửa chùa có cây thiên tuế là nơi Bác Hồ đã nói chuyện với cán bộ và chiến sĩ Đại đoàn quân tiên phong trước khi về tiếp quản Thủ đô Hà Nội. Trước sân chùa có hai tháp sư hình trụ bốn tầng. Trên nóc đắp hình hoa sen. Lòng tháp xây rỗng, cửa vòm nhỏ. Trong tháp có bát nhang và tấm bia đá khắc tên các vị hoà thượng đã tu hành và viên tịch tại chùa.

Qua đền Hạ, ta lên đến Đền Trung. Theo tương truyền đây là nơi các Vua Hùng cùng các Lạc hầu, Lạc tướng du ngoạn ngắm cảnh thiên nhiên và họp bàn việc nước. Nơi đây Vua Hùng thứ 6 đã nhường ngôi cho Lang Liêu – người con hiếu thảo vì đã có công làm ra bánh chưng, bánh giày. Đền được xây theo kiểu hình chữ nhất (một vạch ngang), có ba gian quay về hướng nam.

Đền Thượng nằm cao nhất, được đặt trên đỉnh núi Hùng. Đền Thượng có tên chữ là "Kính thiên lĩnh điện" (Điện cầu trời). Trong Đền Thượng có bức đại tự đề "Nam Việt triệu tổ" (Tổ khai sáng nước Việt Nam). Bên phía tay trái Đền có một cột đá thề, tương truyền do Thục Phán dựng lên khi được Vua Hùng thứ 18 truyền ngôi để thề nguyện bảo vệ non sông đất nước.

Lăng Hùng Vương tương truyền là mộ của Vua Hùng thứ 6. Lăng mộ nằm ở phía đông Đền Thượng, có vị trí đầu đội sơn, chân đạp thủy, mặt quay theo hướng Đông Nam. Lăng hình vuông, cột liền tường, có đao cong tám góc, tạo thành hai tầng mái. Tầng trên và dưới bốn góc đều đắp bốn con rồng, đỉnh lăng đắp hình "quả ngọc" theo tích "cửu long tranh châu". Trong lăng có mộ Vua Hùng. Mộ xây hình hộp chữ nhật dài, có mái hình mui. Phía trong lăng có bia đá ghi: Biểu chính (lăng chính). Phía trên ba mặt lăng đều có đề: Hùng Vương lăng (Lăng Hùng Vương).

Đi qua xóm núi Thậm Thình
Bâng khuâng nhớ nước non mình nghìn năm.

Quả thực, ai đã từng đến với Đền Hùng, được một lần sống trong cảm giác thiêng liêng nhuốm sắc màu huyền thoại như thế của lịch sử thì đâu cần đi qua "xóm núi Thậm Thình", dù ở bất cứ nơi đâu, trong lòng ta cũng luôn nhớ đến "nước non mình nghìn năm".

Đề 10

Đề bài: *Tả lăng Bác Hồ.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu miêu tả lăng Bác Hồ.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu Lăng Bác.

Thân bài:

+ Tả bao quát.

  • Vị trí: trung tâm Hà Nội.

  • Cảm nhận khái quát về nơi đó: trang nghiêm, đẹp giản dị.

+ Tả chi tiết về cảnh đẹp.

  • Phong cảnh có đặc điểm gì nổi bật, khác với nơi khác?

  • Miêu tả cảnh đẹp từ xa đến gần, từ bao quát đến cụ thể, chi tiết.

  • Miêu tả theo thứ tự xuất hiện của cảnh vật từ ngoài vào trong.

+ Ấn tượng của em về lăng Bác.

Kết bài:

+ Suy nghĩ, cảm nhận của em về cảnh lăng Bác.

+ Mong ước có dịp được đến thăm lại nơi này.

2. Bài văn mẫu

"Con ở miền Nam ra thăm lăng Bác", câu hát cất lên khiến lòng người xao xuyến bồi hồi. Càng xúc động hơn nữa với những ai đã thực sự được đặt chân đến lăng Bác. Kết thúc cấp học Tiểu học, em đã may mắn được bố mẹ thưởng một chuyến đến thăm lăng Bác Hồ.

Từ xa nhìn về lăng, em đã nhìn thấy "thấp thoáng trong sương hàng tre bát ngát". Đó là những rặng tre ngà thân vàng óng được trồng phía nam và phía bắc của lăng. Hình ảnh hàng tre tượng trưng cho con người Việt Nam bất khuất, kiên cường. Dọc theo lối nhỏ đến gần lăng là những hàng cây vạn tuế rất lớn. Loài cây này được đặt cả phía trước và sau lăng, tất cả có bảy mươi chín cây tượng trưng cho bảy mươi chín năm tuổi thọ của Bác. Đến gần, em mới có dịp được ngắm lăng Bác kĩ hơn.

Lăng Bác là một khối nhà vững chãi gồm ba lớp. Lớp dưới tạo dáng bậc thềm tam cấp; lớp giữa là phần trung tâm của lăng, quanh bốn mặt là những hàng cột vuông bằng đá hoa cương, lớp trên cùng là mái lăng hình tam cấp. Trên đỉnh lăng là hàng chữ "Chủ tịch Hồ Chí Minh" ghép bằng đá ngọc màu đỏ thẫm. Trước lăng là Quảng trường Ba Đình với một đường dành cho lễ diễu binh, duyệt binh, và một thảm cỏ dài rộng mênh mông xanh mượt được chia thành hàng trăm ô cỏ nhỏ vuông vắn. Trước mặt lăng là cột cờ, lá quốc kỳ đỏ thắm với ngôi sao vàng đã được kéo lên đang tung bay trong gió.

Bước qua những bậc tam cấp, em đến gần cửa lăng. Cửa lăng làm từ các cây gỗ quý từ Tây Nguyên. Hai bên cửa là hai cây hoa đại cổ thụ nở hoa hồng thắm. Trước cửa lăng có hai chú lính gác mặc đồng phục màu trắng

tinh, các chú đứng thật nghiêm trang không hề có một cử động nhỏ nào. Bước vào tiền sảnh lăng, em ngỡ ngàng ngắm thật kĩ dòng chữ "Không có gì quý hơn Độc lập Tự do" và chữ ký của Bác Hồ được dát bằng vàng.

Qua tiền sảnh là dãy cầu thang thấp dẫn vào phòng trung tâm, đó là nơi lưu giữ thi hài của Bác kính yêu. Bác được đặt trong hòm kính khung bằng gỗ quý có các hình điêu khắc hoa văn là các đám mây; hòm kính ấy được đặt trên một bục đá. Qua lớp kính trong suốt, em thấy Bác nằm bình yên, gương mặt tĩnh lặng. Bác vẫn mặc bộ quần áo ka ki bạc màu, dưới chân có đặt một đôi dép cao su giản dị. Ánh sáng dìu dịu của chiếc đèn nê-ông tỏa ra khiến em ngỡ tưởng rằng đó là ánh sáng tỏa ra từ Bác. Bốn phía hòm có bốn người lính đứng trang nghiêm như gác cho giấc ngủ ngàn thu yên tĩnh của vị Cha già dân tộc.

Rời khỏi lăng Bác em vẫn không nguôi xúc động bồi hồi. Nghĩ đến hình ảnh Bác, em thầm hứa sẽ học tập tốt hơn để hàng năm được vào lăng viếng Bác, xứng đáng với những tình cảm lớn lao Bác dành cho thiếu nhi chúng em.

Đề 11

Đề bài: *Tả vịnh Hạ Long.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu miêu tả cảnh vịnh Hạ Long.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu cảnh đẹp.

+ Ở đâu? Có phải danh lam thắng cảnh hay là cảnh đẹp quê hương bình dị? Lí do đến đó?

Thân bài:

+ Tả bao quát về cảnh đẹp đó.

• Vị trí: ở đâu (biển, rừng, cánh đồng...), vùng đất ấy có điểm gì nổi bật? Có thuận lợi cho việc đi lại hay không?

• Cảm nhận khái quát về nơi đó.

+ Tả chi tiết về cảnh đẹp.

• Phong cảnh có đặc điểm gì nổi bật, khác với nơi khác?

• Miêu tả cảnh đẹp từ xa đến gần, từ bao quát đến cụ thể, chi tiết

• Miêu tả theo thứ tự xuất hiện của cảnh vật từ ngoài vào trong.

• Sự biến đổi của cảnh sắc thiên nhiên về hình dáng, màu sắc nếu có...

+ Những kỉ niệm của em tại vùng đất nơi có cảnh đẹp đó → Tình cảm với quê hương.

Kết bài:

+ Suy nghĩ, cảm nhận của em về vịnh Hạ Long.

+ Mong ước có dịp được đến thăm lại nơi đây.

+ Suy nghĩ, trách nhiệm của bản thân với việc giữ gìn và phát huy những giá trị của cảnh đẹp đất nước.

2. Bài văn mẫu

Vịnh Hạ Long mang một nét đẹp của một quần thể thiên nhiên hùng vĩ. Tiêu biểu và nổi bật phải kể đến là hệ thống đảo và các hang động trong vịnh.

Là nơi địa linh, Hạ Long tập trung được trên một vùng lòng chảo rộng lớn hàng trăm nghìn đảo lớn nhỏ với đủ các dáng hình. Có hòn đảo trông như những con rùa khổng lồ thả nổi trên mặt nước. Có đảo lại trông tựa người phụ nữ đang ngóng trông chồng.

Các đảo nơi đây không chỉ đứng chơ vơ, tách rời và biệt lập mà còn tập trung túm tụm lại với nhau, uốn lượn từng khúc, từng khúc, nối với nhau tạo ra những con rồng khổng lồ đang cuộn mình trên mặt biển xanh.

Đi vào từng hòn đảo ta càng ngạc nhiên và thích thú khi chiêm ngưỡng những hang động thiên tạo. Một sản phẩm của sự kết hợp đá và nước. Vào hang chúng ta như lạc vào một thế giới huyền ảo và diệu kì. Trên vòm hang cao, rộng hình thành vô số vết lõm tròn như dấu chân của trăm ngàn con voi khổng lồ. Dưới mặt đất, những măng đá, núi đá thi nhau mọc lên nhọn hoắt như lưỡi mác. Chúng tập kết lại với nhau tạo thành một rừng chông thiên nhiên trên mặt đất. Đỏ rực và lình lung. Thiên nhiên vốn đã kì lạ lại được con người khoác thêm vẻ lung linh, huyền ảo nhờ ánh đèn trông lại càng kì vĩ và hấp dẫn...

Hạ Long đẹp không chỉ bởi những hòn đảo thơ mộng hay những hang động gây "sửng sốt". Nhưng nếu không có chúng thì sẽ không tạo nên một Hạ Long quyến rũ và say người như hiện nay.

Vịnh Hạ Long là một trong số ít những cảnh đẹp nổi tiếng thế giới ở nước ta. Đó là niềm tự hào của người Việt Nam về một nơi thiên nhiên ưu đãi con người. Em yêu Hạ Long và mong nơi đây mãi giữ được vẻ đẹp long lanh hài hòa đá nước.

Đề 12

Đề bài: *Tả động Phong Nha.*

1. Hướng dẫn làm bài

- Đề bài yêu cầu miêu tả cảnh động Phong Nha.

- Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu cảnh động.

+ Ở đâu? Có phải danh lam thắng cảnh hay là cảnh đẹp quê hương bình dị

Thân bài:

+ Tả bao quát

• Vị trí: ở đâu (biển, rừng, cánh đồng...), vùng đất ấy có điểm gì nổi bật? Có thuận lợi cho việc đi lại hay không?

• Cảm nhận khái quát về nơi đó.

+ Tả chi tiết về cảnh đẹp.

• Phong cảnh có đặc điểm gì nổi bật, khác với nơi khác?

• Miêu tả cảnh đẹp từ xa đến gần, từ bao quát đến cụ thể, chi tiết, từ trong ra ngoài, từ trên xuống dưới.

• Miêu tả theo thứ tự xuất hiện của cảnh vật từ ngoài vào trong.

• Sự biến đổi của cảnh sắc thiên nhiên về hình dáng, màu sắc nếu có.....

+ Những kỉ niệm của em tại vùng đất nơi có cảnh đẹp đó → Tình cảm với quê hương.

Kết bài:

+ Suy nghĩ, cảm nhận của em về cảnh đẹp đó.

+ Mong ước có dịp được đến thăm lại cảnh đẹp này.

+ Suy nghĩ, trách nhiệm của bản thân với việc giữ gìn và phát huy những giá trị của cảnh đẹp đất nước.

2. Bài văn mẫu

Đất nước ta tự hào với rất nhiều cảnh thiên nhiên tươi đẹp, trong đó có không ít những danh lam thắng cảnh được tôn là "Kì quan thế giới". Động Phong Nha là một trong những số đó. Vẻ đẹp lộng lẫy kì ảo của nơi đây khiến ta vừa tự hào vừa gợi nhiều suy nghĩ về việc bảo tồn và phát huy sức hấp dẫn của danh thắng này.

Động Phong Nha nằm trong quần thể hang động thuộc khối núi đá vôi Kẻ Bàng ở miền tây Quảng Trị. Động gồm hai bộ phận: động khô và động nước. Động khô cao hơn 200 mét. Đây vốn là một dòng sông ngầm đã kiệt nước chỉ còn những vòm đá trắng vân nhũ, vô số cột đá màu xanh ngọc bích óng ánh. Động nước là một dòng sông ngầm chảy suốt ngày đêm dưới núi đá vôi nối Kẻ Bàng và khu rừng nguyên sinh. Nước ở đây rất sâu và rất trong. Động chính gồm đến mười bốn buồng thông nhau. Buồng ngoài cách mặt nước 10 mét, từ buồng thứ tư hang cao từ 25 đến 40 mét. Ở đây có những khối đá với nhiều hình khối, màu sắc đa dạng phong phú. Có khối hình con gà, có khối hình con cóc, có khối xếp thành đốt trúc dựng đứng, có

khối mang hình mâm xôi, có khối mang hình cái khánh, lại có khối mang hình các tiên ông đang ngồi đánh cờ,.. Tất cả tạo nên vẻ đẹp huyền ảo về sắc màu, lóng lánh như kim cương của động. Trong động còn những nhánh phong lan xanh biếc, những bãi cát, bãi đá, các ngõ ngách bí hiểm hoang sơ. Những giọt nước ngầm róc rách chảy thật chẳng khác nào tiếng đàn, tiếng chuông nơi cảnh chùa, đất Bụt.

Động Phong Nha chẳng những là một cảnh đẹp, một điểm du lịch đây còn là một điểm thám hiểm và nghiên cứu khoa học lý thú. Theo lời phát biểu của ông trưởng đoàn thám hiểm Hội địa lí Hoàng gia Anh thì động Phong Nha là hang động dài nhất và đẹp nhất thế giới, bao gồm bảy cái nhất: Hang động dài nhất; cửa hang cao và rộng nhất; bãi cát, bãi đá rộng và đẹp nhất; có những hồ ngầm đẹp nhất; hang khô rộng và đẹp nhất; thạch nhũ tráng lệ và kì ảo nhất; sông ngầm dài nhất.

Lời đánh giá đó vừa khích lệ vừa nhắc nhở chúng ta phải có trách nhiệm bảo tồn, đầu tư tôn tạo và khai thác tiềm năng của động Phong Nha một cách hiệu quả và hợp lí.

Động Phong Nha với vẻ đẹp lộng lẫy kì ảo hiếm có đã trở thành niềm tự hào của tất cả chúng ta. Việc khám phá ra vẻ đẹp của động đã và đang mở ra những triển vọng về khai thác kinh tế du lịch, thám hiểm và nghiên cứu khoa học.

Đề 13

Đề bài: *Em đã xem nhiều chương trình về biển (trên ti vi, qua sách báo,...), hãy tả lại cảnh biển một nơi mà em nhớ nhất.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả cảnh biển mà em nhớ nhất;

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ các ý chính sau:

Mở bài:

+ Cảnh biển mà em miêu tả ở đâu? Vào thời điểm nào? (Bình minh hay hoàng hôn hay đêm tối...)

+ Ấn tượng chung của em về cảnh biển đó.

Thân bài:

+ Miêu tả khái quát khung cảnh biển: sự mênh mông, rộng lớn, màu xanh ngắt bất tận, ...

+ Miêu tả cụ thể khung cảnh biển trong thời điểm đã chọn:

• Khung cảnh bầu trời

• Mặt biển

• Sóng, gió.

• Bờ cát, cây cối

• Các hoạt động trên biển: động vật, con người.

Kết bài:

+ Cảm xúc của em đối với khung cảnh đó.

+ Liên hệ tới những cảnh đẹp quê hương khác → Tình yêu quê hương đất nước.

2. Bài văn mẫu

Em rất thích đi biển vào dịp nghỉ hè. Năm học vừa rồi vì đạt danh hiệu học sinh giỏi, em được bố mẹ thưởng cho một chuyến đi biển thoải mái.

Đã thấy biển nhiều lần trên ti vi nhưng lần đầu tiên nhìn nó hiện ra trước mắt, em ngỡ ngàng trước sự rộng lớn, mênh mông ấy. Biển trải dài một màu xanh ngắt đến tận cuối trời mà không biết có ranh giới hay không. Biển đẹp mọi lúc nhưng với em tuyệt vời nhất là lúc hoàng hôn.

Chiều đến. Mặt trời buông tấm màn màu đỏ xuống mặt biển. Không phải màu đỏ rực gay gắt như giữa trưa mà đỏ dìu dịu. Bầu trời tự dưng bị đẩy lên cao hơn và xanh lạ lùng. Những đám mây nhởn nhơ trên kia soi mình xuống biển nên cũng nhuộm luôn một màu xanh. Trời xanh, biển xanh và mây cũng xanh tạo nên khung hình xanh đầy mơ ước. Gió nhẹ nhẹ thổi làm mặt biển lăn tăn. Những con sóng to, những con sóng nhỏ chơi trò đuổi nhau, đuổi mãi táp vào bờ rồi lại quay ra. Dải cát trắng vô tư nằm hóng gió. Nó cũng tinh nghịch đùa với sóng biển. Biển thanh bình hơn với những cánh chim hải âu bay liệng trên không trung. Cánh chim báo bão là người bạn của ngư dân nên lúc nào cũng được mọi người yêu quí. Xa xa, thấp thoáng những cánh buồm của người đi biển. Tàu ngoài khơi có đủ loại, tàu mẹ, tàu con nối đuôi nhau rong ruổi. Gần bờ hơn là những chiếc mủng tròn dễ thương. Mấy đứa trẻ nghịch ngợm không biết chèo như thế nào khiến cho mủng cứ quay quay đến là ngộ.

Bãi biển lúc hoàng hôn mới kì ảo làm sao. Ráng đỏ của mặt trời lan tỏa đến tận hàng dừa xanh, hàng phi lao trên bờ khiến bóng chúng nghiêng nghiêng đổ dài trên bãi cát. Hàng dừa đang rì rào tâm sự. Những rặng phi lao cũng đu đưa trong gió. Mọi người cũng đổ ra biển rất đông. Họ đi dạo mát thành từng cặp, từng tốp. Những gia đình hạnh phúc bên nhau, những đứa trẻ nô đùa ầm ĩ. Vừa đi họ vừa ngắm hoàng hôn, vừa lắng tai nghe tiếng sóng biển vỗ, tiếng gió vi vu, ngắm nhìn hải âu tung cánh....Mấy bọn trẻ con chụm lại xây lâu đài cát hay bắt những vỏ ốc xinh xinh. Tia nắng cuối ngày hắt xuống làm cho cái bóng của chúng lùn cũn như những chú lùn. Chúng vẫn mải mê nghịch cát mặc gió thổi xoà mái tóc. Mỗi lúc, bờ biển lại đông người hơn. Ai cũng muốn thưởng thức vẻ đẹp tự nhiên này.

Em rất vui khi được ra biển và ngắm cảnh hoàng hôn. Em sẽ nhớ mãi không bao giờ quên.

Đề 14

Đề bài: *Tả một cánh đồng lúa đang thì con gái.*

1. Hướng dẫn làm bài

- Đề bài yêu cầu: tả cánh đồng đang thì con gái.
- Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.
- Bài văn cần đủ các ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu về hình ảnh cánh đồng lúa vào thời điểm "con gái"

Thân bài:

+ Sự thay đổi của cây lúa: lớn phổng phao, xanh mướt; đang trổ đòng đòng.
+ Hương lúa thơm ngào ngạt hòa quyện với làn gió quê.
+ Hình dáng uốn cong vì nặng, gân lá, cạnh lá cứng và sắc hơn...

Kết bài:

+ Suy nghĩ, cảm xúc về thành quả do mình làm ra.

2. Bài văn mẫu

Sáng nay là buổi sáng đầu tiên em được cùng bố ra thăm ruộng lúa nhà mình. Cậu "ấm sứt" hôm nay sẽ được lội chân xuống bùn! Dậy sớm một chút và chuẩn bị đầy đủ vài nông cụ cần thiết, hai bố con lên đường.

Chỉ khoảng năm phút đi xe máy là đã ra tới ruộng rồi. Ngạc nhiên quá, những cây mạ hồi ra Tết mới chỉ có vài ba lá run rẩy bám vào thân cây yếu ớt thì giờ đã phổng phao thành những cây lúa trưởng thành đang thời kì trổ đòng đòng. Ruộng xanh biếc một màu, cây nào cũng tràn đầy sức sống như những cô thiếu nữ đang thì con gái.

Ngồi bên bờ ruộng, em cảm nhận rất thật, rất gần hương thơm thoang thoảng của mùi sữa lúa non mới trổ, hương thơm tinh khôi đó hòa vào làn gió quê làm tâm hồn mình bỗng nhiên thấy thanh thản lạ kì.

Những cây lúa mong manh bắt đầu cong cong về một hướng khi mang trên mình những người bạn mới. Những hạt lúa xanh xanh lớn dần lên trong sự kết tinh của bùn đất, của nắng, của gió và công lao chăm sóc của bàn tay con người. Lá lúa cũng dày hơn, gân lá ở giữa cứng cáp hơn, cạnh lá cũng sắc bén hơn nên nếu chẳng may để lá cứa vào là đứt tay liền chứ chẳng đùa đâu! Bông lúa lúc này cũng đã có hình dáng của bông trưởng thành, hình thoi cân đối, đưa lên miệng cắn sẽ cảm nhận được sữa lúa màu trắng đục, giống như màu sữa mẹ, vị mát, thanh. Đó là những cây lúa mà chỉ vài tháng nữa thôi sẽ mang lại cho người nông dân một vụ gặt bận rộn.

Mỗi cơn gió tới, cây đua cây, đung đưa đầy kiêu hãnh vì dường như chúng biết chúng mang một vẻ đẹp đầy kiêu hãnh, thanh thoát mà cũng rất Á Đông.

Em vẫn đang mải mơ màng mà bố đã làm xong công việc từ bao giờ, , hai bố con nhanh chóng thu xếp đồ quay trở về nhà, ngoảnh lại con đườngg bờ cỏ sau lưng hình như em nghe thấy tiếng khe khẽ chào tạm biệt của những bông lúa tinh nghịch mà cũng rất dịu dàng.

Đề 15

Đề bài: *Tả cánh đồng lúa đang mùa gặt.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả cánh đồng đang vào vụ gặt.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượngg.

– Bài văn cần đủ các ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu về hình ảnh cánh đồng lúa vào thời điểm lúa chín vàng, vào mùa gặt.

Thân bài:

+ Sự thay đổi của cây lúa: vàng ươm, hạt mẩy, chắc, nặng trĩu.

+ Hương lúa thơm ngào ngạt hòa quyện với làn gió quê.

+ Hình dáng uốn cong như chiếc móc câu do sức nặng của bông lúa.

+ Hình ảnh người nông dân gặt lúa, gánh lúa về làng.

+ Con người lao động mệt nhọc nhưng vui vẻ, hạnh phúc vì có mộtt vụ mùa bội thu.

Kết bài:

+ Suy nghĩ, cảm xúc về thành quả do mình làm ra.

2. Bài văn mẫu

Sáng nay em thức giấc sớm hơn thường nhật bởi những âm thanh rộn rã của thôn quê đang vào mùa gặt. Cả cánh đồng vàng rộm cũng bừng ttỉnh dưới những tia nắng đầu tiên của một ngày hè oi ả với cái mùi ẩm ẩm, nồng nồng, dằm dặm mà có lẽ lũ bạn nội thành của em chẳng bao giờ cảm nhận được.

Các bà, các mẹ, các chị từng nhóm, từng nhóm vừa chuyện trò rôm rả vừa rảo bước ra phía cánh đồng. Sáng sớm mùa hè nên mặt trời cũng dậy sớm hơn, chim chóc cũng rời tổ từ mờ sang tìm mồi, cả cánh đồng lúa thì nặng nề đong đưa trong làn gió nhẹ. Cây nào cây nấy uốn cong cong chiếc móc câu với bao nhiêu là hạt thóc tròn mẩy, hứa hẹn một vụ mùa thóc lúa đầy kho.

Hôm nay mẹ cho em cùng theo ra đồng, mẹ bảo: cho con gái thử cảm nhận những nhọc nhằn của người nông dân ra sao, để trông đó mà gắng

học hành! Vậy là lần đầu tiên một con bé vốn vẫn được cưng chiều cầm tới chiếc liềm và thử những nhát cắt đầu tiên. Lần đầu tiên khuôn mặt mình được áp lại gần những cây lúa đến thế! Chao ôi là thú vị! Nhìn kĩ hơn những hạt thóc vẫn cho mình gạo ăn hàng ngày, chúng tròn căng như sắp phá tung ra chiếc áo nhiều gân với chi chít những lông tơ, hạt chen hạt như một đại gia đình đua nhau đi trẩy hội. Mà đúng là hội thật đó! Hôm nay chúng sẽ được những người nông dân gặt về kho, phơi dưới nắng vàng và chẳng bao lâu nữa chúng sẽ được làm những bông hoa trắng nở bung, thơm dẻo. Trông mẹ thoăn thoắt cánh tay gặt sao mà dễ quá vậy, mình thì mướt mồ hôi mà chẳng được bao nhiêu. Chốc chốc lại vươn vai ngó nghiêng xung quanh làng xóm, thấy ai cũng lom khom, cần mẫn. Những đốm áo màu thấp thoáng đây đó trên cánh đồng trải dài một màu vàng trù phú. Mỗi đợt gió tràn tới, cả biển vàng đó lại ào lên rì rào như đang kể cho nhau nghe câu chuyện cuối mùa thu hoạch.

Lúa gợn lên từng đợt như mời gọi những chú chim sẻ, chim chiền chiện sà xuống nhặt những hạt thóc rơi vãi. Chúng vui vẻ nhảy nhót trên bờ ruộng xanh mướt cỏ như những đường kẻ trên chiếc ô bàn cờ khổng lồ mà thiên nhiên đã tạo ra một sự phối màu rất ăn ý.

Có lẽ những hoạt động nhà nông thế này chính là ví dụ rõ ràng và gần gũi về đời sống làng xã mà trước nay em vẫn được nghe nhắc đến trong những bài giảng ở trường. Một cảm giác thân quen mà nếu sống trong thành thị sẽ chẳng bao giờ có được: tuy chẳng phải một nhà mà ai nấy nói chuyện với nhau qua từng khoảnh ruộng như thể anh em một nhà vậy! Từ những chuyện con trâu cái cày cho tới chuyện cái ông Ba–ma gì đó là tổng thống da màu đầu tiên của nước Mỹ...tất cả đều rộn rã như một khúc nhạc ngẫu hứng làm mọi người quên đi cái oi ả của buổi trưa hè trên cánh đồng. đang trong mùa gặt.

Cả không gian thoảng mùi thơm dịu mát của lúa mới, mùi ngai ngái của thân và lá lúa; đó là mùi của quê hương, mùi của một thế giới những người lao động lam lũ mà vinh quang.

Nếu có cơ hội ghé qua một vùng quê, bạn hãy nán lại bên một khoảnh ruộng và thử cảm nhận chút hương của đồng quê hoang dại, để rầm rì đọc lại những câu ca "Ai ơi bưng bát cơm đầy, Dẻo thơm một hạt đắng cay muôn phần", và để cảm nhận rõ hơn cuộc sống muôn màu.

Đề 16

Đề bài: *Tả khu ruộng bậc thang.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả khu ruộng bậc thang.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ các ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu về hình ảnh ruộng bậc thang.

Thân bài:

+ Khái quát:

- Thường xuất hiện trên những quả núi, quả đồi.
- Nhờ kết cấu bậc thang nên có khả năng giữ nước.
- Nó là kết quả lao động nhiều năm của đồng bào dân tộc.

+ Chi tiết:

- Đẹp nhất vào mùa cấy: nước từ trên đổ xuống như những bức tranh thủy mặc khổng lồ...
- Mùa lúa chín, ruộng bậc thang tràn ngập một màu vàng mộng mơ.
- Hình ảnh những dải ruộng uốn lượn quanh những ngọn đồi luôn rất nên thơ.

Kết bài:

+ Suy nghĩ, cảm xúc về ruộng bậc thang:

- Là cách con người khắc phục, cải tạo thiên nhiên.
- Là cảnh quan đẹp...

2. Bài văn mẫu

Nhắc đến người nông dân Việt Nam là nhắc đến sự chăm chỉ, cần cù và đầy sáng tạo. Đặc biệt là đồng bào dân tộc vùng cao, họ phải khắc phục những khó khăn của đất đai, thời tiết để trồng trọt, sinh sống. Hình ảnh khu ruộng bậc thang vừa minh chứng cho những đức tính tốt đẹp trên của họ vừa là một hình ảnh đẹp của khung cảnh vùng cao.

Ruộng bậc thang được làm trên những quả núi, quả đồi. Địa hình vùng núi không bằng phẳng như đồng bằng nên đồng bào dân tộc đã nghĩ ra cách làm ruộng đầy sáng tạo này. Ngày qua ngày, tháng qua tháng, họ rất cần mẫn, vất vả đẽo phạt, san ủi sao cho từng phần đất ở sườn núi trở nên bằng phẳng để tiện việc trồng cấy. Phần mặt bằng này chạy từng vòng quanh thân đồi núi từ chân lên đến đỉnh.

Hình ảnh những ruộng bậc thang đẹp nhất vào mùa đổ nước cấy và mùa lúa chín.

Mùa nước đổ, từ trên cao nhìn xuống, nhìn ruộng bậc thang như bức tranh thủy mặc khổng lồ. Sau khi đã san ủi đất tạo ra mặt bằng cần thiết, người nông dân dẫn nước từ suối vào ruộng. Màu nước trắng đục đan xen với màu đất đỏ, đen. Những bậc ruộng ngoằn nghoèo chạy vòng theo thân núi. Nhìn cả khu đồi núi trập trùng với những sắc màu đan xen một cách kì lạ như vậy thật ấn tượng!

Mùa lúa chín, ruộng bậc thang lại trải rộng một màu vàng đầy mơ mộng. Khi ấy, cả một vùng lúa nương đã chín vàng rực, những hạt thóc mẩy chắc vàng giòn, những lá lúa vàng xong. Những ngọn núi đồi kề nhau tất cả đều đầy lên một màu vàng trù phú. Đặc biệt, những dải ruộng uốn lượn theo triền núi như những đợt sóng tràn trề. Đó là hình ảnh báo hiệu cho những ngày sung túc, đủ đầy.

Từ xưa đến nay, hình ảnh các khu ruộng bậc thang vẫn luôn là một hình ảnh đẹp ở các vùng cao khiến ta cùng các nhà nhiếp ảnh say mê và tốn nhiều phim ảnh. Có thể tự hào mà nói rằng mỗi vẻ đẹp của ruộng bậc thang là những tuyệt tác do người nông dân vùng cao tạo ra. Những cảnh này không chỉ là danh thắng của quê hương, thu hút ta tới chiêm ngưỡng, mà nó còn là những bồ thóc không bao giờ vơi của đồng bào các dân tộc.

Đề 17

Đề bài: *Tả một cánh rừng.*

1. Hướng dẫn làm bài

- Đề bài yêu cầu miêu tả một cánh rừng.

- Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.

- Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu cánh rừng.

+ Cánh rừng đó ở đâu? Tại sao em biết? Có phải danh lam thắng cảnh không?

Thân bài:

+ Tả bao quát

• Từ xa trông cánh rừng ra sao? Có rộng lớn không? Có rậm rạp không?

• Cảm nhận khái quát về nơi đó.

+ Tả chi tiết

• Phong cảnh có đặc điểm gì nổi bật, khác với nơi khác: màu xanh của lá, màu đỏ, vàng của hoa, màu trắng đục của nhà sàn....

• Dây leo chằng chịt, bụi cây nhỏ, cây thân gỗ to lớn xòe tán rộng...

• Hoạt động của sinh vật nơi đây: chim kêu, vượn hót...

• Sự biến đổi của cảnh sắc thiên nhiên về hình dáng, màu sắc, âm thanh từ lúc sáng sớm cho tới lúc chiều muộn.

+ Những kỉ niệm của em tại vùng đất nơi có cảnh đẹp đó → Tình cảm với quê hương.

Kết bài:

+ Suy nghĩ, cảm nhận của em về cảnh đẹp đó.

+ Mong ước có dịp được đến thăm lại cảnh đẹp này.

+ Suy nghĩ, trách nhiệm của bản thân với việc giữ gìn và phát huy những giá trị của cảnh đẹp đất nước.

2. Bài văn mẫu

Mùa hè năm ngoái quả thực là một mùa hè mang lại cho em nhiều ý nghĩa với chuyến đi về Cúc Phương. Một cuộc gặp gỡ thú vị với một cánh rừng nguyên sinh ít ỏi còn lưu giữ được của Việt Nam.

Có lẽ ấn tượng đầu tiên chính là một cánh rừng xanh như một viên ngọc bích dưới nền trời xanh thẳm! Từ cổng vào tới khu nhà sàn nghỉ dưỡng khoảng hai mươi cây số. Một khoảng cách khá an toàn cho các cô cậu học trò tinh nghịch không đi du lịch bí mật mất kiểm soát ra ngoài khu vực Vườn quốc gia. Thu xếp xong tư trang, chúng em được chia nhóm và được giao thời gian biểu cho các hoạt động khám phá ở đây. Mỗi nhóm nhỏ cùng nhau lựa chọn khu vực yêu thích và khởi hành chuyến hành trình.

Đây là một cánh rừng khá đặc trưng của khí hậu nhiệt đới nước ta, cây dây leo mọc chằng chịt qua các thân cây gỗ lớn, chúng quấn lấy thân cây chủ mà vươn lên. Có những bụi dây leo không biết đã sống nhờ như vậy từ bao giờ, chỉ biết chúng đan vào nhau tới mức khó mà nhận ra đâu là tán lá cây chủ, đâu là của cây sống gửi!

Cây gỗ ở đây đều là các cây lá rộng, tán lá lớn, chúng phân thành từng tầng khác nhau vì mỗi loài cây thích nghi với lượng ánh sáng khác nhau. Có những cây hướng sáng, chúng vươn lên thật cao, bỏ lại chút tia nắng yếu ớt lọt xuống phía dưới cho những loài ưa râm hơn. Cứ như thế chúng cùng tồn tại.

Dưới tán rừng khá nguyên sơ này, thỉnh thoảng cũng có thể bắt gặp vài chú sóc dạn người, vài chú cáo với ánh mắt đầy vẻ đề phòng. Những chú sóc nhỏ nhanh nhẹn tìm kiếm trên mặt đất những hạt quả, hai chân trước đưa lên rất khéo léo như hai cánh tay đỡ lấy những phần thức ăn đưa lên miệng ăn ngon lành. Các chú cáo trông có vẻ như đang tìm kiếm bạn bè để trút một nỗi niềm gì đó! Có những khu được chỉ dẫn là có rắn, gà rừng hay chim chóc.... Chúng em cứ thả sức lang thang tìm kiếm và thưởng thức không khí trong lành, yên tĩnh tách xa những nơi dân cư sinh sống.

Cuối ngày ai cũng mỏi nhừ bắp chân vì vốn không quen đi bộ xa và leo dốc như thế nhưng tất cả đều vui và không ngớt kể cho nhau nghe những điều thú vị trong một ngày khám phá.

Một chuyến đi chưa đủ để cho chúng em cảm nhận hết sinh thái của những khu rừng Việt Nam nhưng có một điều chắc chắn rằng chúng em đã gắn bó với rừng hơn và cảm nhận được nhịp thở của rừng.

Đề 18

Đề bài: *Tả một ngọn núi.*

1. Hướng dẫn làm bài

- Đề bài yêu cầu miêu tả một ngọn núi bất kì.

- Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.

- Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu về ngọn núi đó. Ở đâu? Có phải danh lam thắng cảnh không hay chỉ là 1 ngọn núi bình thường?

Thân bài:

+ Tả bao quát:

. Vị trí: ở đâu? có điểm gì nổi bật?

. Cảm nhận khái quát về nơi đó.

+ Tả chi tiết

. Phong cảnh có đặc điểm gì nổi bật, khác với nơi khác?

. Miêu tả cảnh đẹp từ xa đến gần, từ bao quát đến cụ thể, chi tiết.

. Miêu tả theo thứ tự xuất hiện của cảnh vật từ ngoài vào trong.

. Sự biến đổi của cảnh sắc thiên nhiên về hình dáng, màu sắc nếu có...

+ Những kỉ niệm của em tại vùng đất nơi có cảnh đẹp đó → Tình cảm với quê hương.

Kết bài:

+ Suy nghĩ, cảm nhận của em về cảnh đẹp đó.

+ Suy nghĩ, trách nhiệm của bản thân với việc giữ gìn và phát huy những giá trị của cảnh đẹp đất nước.

2. Bài văn mẫu

Một ngày đầu năm cùng gia đình hành hương về Đền Sóc cầu cho một năm mới gặp nhiều may mắn, bình an em mới có dịp tận mắt cảm nhận vẻ đẹp của ngọn núi nơi ngôi đền ẩn mình, núi Sóc.

Một chuyến hành hương cũng không hẳn là chính xác bởi hành trình chỉ khoảng ba mươi phút chạy xe. Ngọn núi không mang vẻ đồ sộ của những ngọn núi trên dãy Hoàng Liên Sơn bởi nó đã nằm gần vùng đồng bằng sông Hồng. Độ cao của núi chỉ chừng bằng một ngọn đồi lớn, tuy thế, nó đi vào tiềm thức của người dân như một nơi linh thiêng mà từ đó ông Thánh Gióng đã bay về trời. Bởi thế, dù không làm khách hành hương choáng ngợp vì sự hùng vĩ nhưng núi lại khiến ta bị hấp dẫn nhờ một vẻ trầm mặc lạ thường.

Cảm nhận đầu tiên chính là cảm giác về một chốn linh thiêng với màu xanh ngọc bích. Cả ngọn núi được bao phủ bởi hàng ngàn cây thông, vươn

lên thẳng tắp, lá cây vươn thẳng lên bầu trời đầy kiêu hãnh, mỗi chiếc lá nhỏ như đang ra đỡ lấy những tia nắng tinh khôi tỏa xuống từ mặt trời.

Sườn núi thoai thoải mà cũng khiến bao người hành hương về chốn Phật phải nhọc công. Bước dưới những *tán thông* cảm giác lòng mình nhẹ bỗng, tâm mình tĩnh lại, và nhẹ nhàng thưởng thức chút gió nhè nhẹ của nơi này.

Quả đúng là nơi gặp gỡ của trời và đất, dáng núi trông như một chiếc oản khổng lồ dâng lên các bậc thần linh. Nơi đây, theo truyền thuyết chính là nơi Thánh Gióng cùng ngựa thần bay trở về trời sau khi giúp người dân đánh tan giặc Ân, mang lại thái bình cho nhân dân.

Mỗi ngọn núi, con sông chính là một nét điểm xuyết tô điểm cho non sông đất nước Việt Nam, chúng gắn bó với người dân như Mẹ như Cha, như Anh như Chị, như những người bạn tâm giao để mỗi người ra đi vẫn luôn mang trong tim mình một hình ảnh rất đỗi thân thương mà vô cùng thiêng liêng.

Đề 19

Đề bài: *Tả cảnh con sông quê em.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu miêu tả con sông quê em.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu về con sông.

+ Nơi bắt nguồn, nơi sông chảy qua. Lịch sử con sông nếu có.

Thân bài:

+ Tả bao quát về con sông.

. Từ xa: Trông như con rắn khổng lồ.

. Cảm nhận khái quát về nơi đó.

+ Tả chi tiết về con sông:

. Màu nước

. Hai bên bờ: cây cối...

. Tàu thuyền trên sông.

+ Những kỉ niệm của em với con sông. → Tình cảm với quê hương.

Kết bài:

+ Suy nghĩ, cảm nhận của em về con sông.

+ Suy nghĩ, trách nhiệm của bản thân với việc giữ gìn và phát huy những giá trị của cảnh đẹp đất nước.

2. Bài văn mẫu

Làng em nằm ngay bên cạnh dòng sông Cầu – dòng sông đã đi vào lời thơ, lời ca: "Sông Cầu nước chảy lơ thơ...", dòng sông gắn với những lời ca quan họ của xứ Kinh Bắc thiết tha, nồng nàn.

Dọc hai bờ sông là bãi bồi phù sa màu mỡ, càng ngày tươi tốt hơn bởi màu xanh mướt của ngô, của đỗ, của lạc. Những rặng tre ven đê, chiều chiều điệu đà soi bóng xuống dòng sông.

Nước sông Cầu có một mùa cạn và một mùa lũ. Mùa cạn ứng với mùa khô, dòng sông có phần bị thu hẹp lại. Khi ấy nước sông chảy êm đềm, trong xanh màu táo. Mùa lũ lại ứng với mùa mưa. Nước từ trên nguồn đổ về dữ dội. Nước sông đục màu phù sa đỏ. Dòng chảy rất dữ dằn như muốn phá tan bờ đê, nuốt chửng những chiếc thuyền nan. Nước tràn về ngập trắng cả vùng bãi bồi. Lòng sông mùa này thường rộng gấp ba, gấp bốn lần mùa khô. Vào mùa lũ những ngôi nhà, rặng chuối, vườn cây ở ngoài đê bị ngập lưng chừng nước. Nước tràn ngập sân, nước chảy vào bếp, nước xô chuồng lợn, chuồng gà. Nếu nước lũ lớn có thể ngập ngang thân nhà ở. Nước mùa lũ cản trở đời sống của người dân và gây nhiều thiệt hại. Câu hát: "Sông Cầu nước chảy lơ thơ" chỉ đúng với mùa cạn mà thôi. Nhưng dòng sông mùa lũ dữ dội lại là mùa cho những người chài lưới bắt được nhiều tôm, nhiều cá, nuôi sống con người. Dòng sông vẫn như người mẹ hiền nuôi dưỡng chúng ta ngay cả khi người giận dữ.

Nối đôi bờ sông là chiếc đò ngang ngày ngày chở người qua lại hai bến sông. Chiều chiều chăn trâu ven đê, những đứa trẻ lại ngồi ngắm dòng sông quê hương, thấy nó sao mà dịu mát hiền hoà. Tiếng gà chiều xôn xao đã xoá đi những vắng vẻ, tĩnh mịch của dòng sông.

Sông Cầu sẽ chảy mãi cùng dòng kí ức tuổi thơ của biết bao thế hệ. Nó đã nuôi dưỡng những con người đôn hậu chất phác. Dòng sông với cảnh đẹp đôi bờ rặng tre xanh soi bóng, những chiếc thuyền đậu bến yên bình. Mong sao vẻ đẹp đó sẽ còn mãi mãi.

Đề 20

Đề bài: *Tả con suối ở bản em.*

1. Hướng dẫn làm bài:

– Đề bài yêu cầu miêu tả cảnh con suối ở bản em.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu về con suối.

Con suối đó ở đâu? Có phải danh lam thắng cảnh hay là cảnh đẹp quê hương bình dị?

Thân bài:

+ Tả bao quát về con suối:

• Vị trí: ở đâu? vùng đất ấy có điểm gì nổi bật? Có thuận lợi cho việc đi lại hay không?

• Cảm nhận khái quát về nơi đó.

+ Tả chi tiết về cảnh đẹp.

• Con suối đó có đặc điểm gì nổi bật, khác với con suối khác?

• Miêu tả con suối từ xa đến gần, từ bao quát đến cụ thể, chi tiết.

• Miêu tả theo thứ tự xuất hiện của cảnh vật từ ngoài vào trong.

• Âm thanh, hoạt động của động thực vật và con người quanh con suối.

+ Những kỉ niệm của em tại vùng đất nơi có cảnh đẹp đó → Tình cảm với quê hương.

Kết bài:

+ Suy nghĩ, cảm nhận của em về con suối đó.

+ Suy nghĩ, trách nhiệm của bản thân với việc giữ gìn con suối.

2. Bài văn mẫu

Róc rách...róc rách... nước từ thượng nguồn đổ về nghe thật vui tai. Đó là dòng suối ở bản em.

Cảnh vật ở bản em đẹp lắm. Vẻ đẹp tự nhiên và giản dị. Tô điểm cho vẻ đẹp ấy là dòng suối trong veo. Con suối nằm ngay cạnh bản. Không biết nó bắt nguồn từ đâu xa lắm, chỉ biết mỗi mùa lũ nước chảy rất xiết. Nhìn từ trên cao, con suối như một dải lụa trắng mềm mại uốn quanh. Dải lụa ấy khá rộng và dài. Lòng suối có những hòn đá to màu xám đen, bướng bỉnh nằm chắn ngang. Có những tảng đá rất to ngay bên bờ suối, thỉnh thoảng buổi chiều người trong bản ra đó ngồi hóng gió. Dòng nước trong veo, mát lành thấy rõ những viên đá cuội màu bạc lấp lánh. Lẫn trong đó là lớp cát mịn màng mỗi lần đi lên ta thấy bàn chân êm êm. Vào buổi chiều tà, ánh mặt trời chiếu rọi xuống, con suối lấp lánh như dát vàng. Tiếng nước chảy tạo thành bản nhạc vui tai và hấp dẫn, lúc nào cũng róc rách từ tốn nhưng có lúc chảy rất nhanh. Vào những đêm trăng sáng, gió từ ngoài đồi thổi vào hoà cùng tiếng nước chảy cảm tưởng như đang sống trong trong thế giới thần tiên. Bên bờ suối là hàng cây xanh mướt. Xa xa, những dãy núi đồi nối đuôi nhau chạy tít tắp. Vẻ đẹp của núi rừng thật hoang sơ nhưng cũng rất hấp dẫn.

Con suối là người bạn thân thiết của người dân trong bản. Nó đã gắn bó với bao thế hệ người nơi đây. Cứ chiều chiều, người trong bản lại ra suối lấy nước, giặt giũ... Trẻ con trong làng đi học cũng lội qua con suối này, vì thế nó gần gũi như người bạn...

Dù sau này có xa quê nhưng em sẽ không bao giờ quên bản làng của mình cũng như con suối xinh xắn ấy.

Đề 21

Đề bài: *Tả cảnh giao thừa ở bên Hồ Gươm.*

1. Hướng dẫn làm bài

- Đề bài yêu cầu tả quang cảnh giao thừa ở Hồ Gươm.

- Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.

- Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Đây là giao thừa năm nào?

+ Lí do đến Hồ Gươm ngắm giao thừa.

Thân bài:

+ Tả khái quát:

. Thời gian và địa điểm?

. Khung cảnh chung.

+ Tả chi tiết:

. Từ lúc trời còn sớm: bầu trời, cây cối đã được trang trí lộng lẫy. Hàng quán, cửa tiệm chăng rất nhiều đèn nê-ông...

. Không gian lung linh, huyền ảo.

. Dòng người ngày càng đông, ai cũng nô nức kéo nhau về Hồ Gươm đón giao thừa.

. Khi đến 0 giờ: mưa lất phất, tất cả mọi người cùng ngẩng lên ngắm pháo hoa. Cả Hồ Gươm rực sáng trong sắc pháo hoa, trong sự rạng rỡ của những nụ cười...

Kết bài:

Cảm xúc, suy nghĩ của em khi được tham gia vào giờ khắc đón năm mới đó.

2. Bài văn mẫu

Giao thừa năm nay, năm 2009, theo lệ thường, em được bố mẹ cho đi đón giao thừa ở Hồ Gươm – viên ngọc giữa lòng thành phố.

Từ sớm, Hồ Gươm đã được trang hoàng vô cùng lộng lẫy. Từ khắp mọi nẻo đường dẫn đến hồ đều treo các băng đỏ với nội dung chào năm mới, các hộp đèn, đèn nháy,... Các cửa hàng quanh hồ cũng thắp đèn rực rỡ. Các hàng cây ven hồ cũng được khoác tấm áo muôn sắc bởi các sắc đèn tỏa sáng: xanh, đỏ, vàng, cam,... Tất cả tạo thành một quầng sáng huyền ảo quanh hồ. Khi màn đêm buông xuống, sương lãng đãng bao phủ, cả không gian Hồ Gươm hiện lên rực rỡ, lung linh, đến ngỡ ngàng. Tháp Rùa lộng lẫy trong những sắc màu của đèn điện nhưng vẫn thật tao nhã. Nó nằm giữa hồ, giữa bồng bềnh sương đêm như trong mơ. Không gian mặt nước từ bờ đến Tháp Rùa xa xôi mà gần gũi đến lạ! Xa xa về hướng bắc, rực rỡ mà

trang nghiêm hiện lên một quầng ánh sáng kì ảo. Đó là đảo Ngọc với đình Trấn Ba và đền Ngọc Sơn. Như vành trăng khuyết kì lạ xuất hiện đêm ba mươi Tết là là dáng vẻ đỏ thắm rực rỡ đến lay động của cầu Thê Húc. Càng gần thời khắc giao thừa, sương càng xuống nhiều rồi chuyển dần sang mưa phùn. Nhưng chính vì vậy mà cả không gian Hồ Gươm càng trở nên huyền ảo như mơ mà thực.

Trên bờ hồ, tấp nập người dân Thủ đô đến đón giao thừa. Các con đường quanh hồ đã không còn đường đi cho bất kì loại phương tiện nào. Người đông như đi trẩy hội. Vai chen vai, tay nắm tay. Ai ai cũng ủ mình thật ấm trong những chiếc áo khoác dày mà vẫn xuýt xoa vì lạnh. Dẫu thế, chẳng ai muốn về trước thời khắc thiêng liêng, trọng đại của năm mới.

Đã gần đến 0 giờ, tất thảy mọi người đi đón giao thừa đều ngước mắt lên bầu trời đêm Hà Nội chờ đợi. Họ đang trông ngóng những bông pháo hoa bung nở. Mưa xuân lất phất, chấm những bụi nước lên gương mặt người Hà Nội. Chỉ còn mười giây nữa. Không ai bảo ai, tất cả nhẩm ngược từ mười về không. "Năm, bốn, ba, hai, một... không!". Một tiếng "Đoàng!" rất gọn nổ tan và loạt pháo hoa bay vút lên chói sáng bầu trời Những sắc màu bung nở rực rỡ, huy hoàng. Tiếng pháo lộp độp nổ trong tiếng xuýt xoa "Đẹp quá! Đẹp quá!" của mọi người. Nhất là với những quả pháo đẹp, mọi người lại đồng loạt vỗ tay... Những giây phút ấy, mặt Hồ Gươm như rung rinh lay động, mặt nước, Tháp Rùa, đền Ngọc Sơn cứ thoắt ẩn, thoắt hiện, thoắt rõ ràng, thoắt mờ ảo như cõi tiên cảnh nào.

Suốt mười lăm phút, dường như không ai để ý điều gì dưới mặt đất,, tất cả đều ngước lên trời cao ngắm pháo hoa, cầu mong những điều tốt lành nhất cho năm mới. Ai ai cũng say sưa mê mải. Bởi thế, khi loạt pháo cuối cùng dừng lại, ai cũng xuýt xoa, tiếc nuối. Mọi người lục tục ra về mà vẫn không thôi bình luận về pháo hoa.

Đêm giao thừa Hồ Gươm đã khép lại, ấn tượng không phai mhòa trong em là hình ảnh huy hoàng của những loạt pháo hoa rực rỡ. Thời khắc quan trọng ấy, em đã cầu chúc cho gia đình mình sang năm mới được mạnh khỏe, hạnh phúc.

Đề 22

Đề bài: *Tả bến tàu, bến xe.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu: Tả cảnh bến tàu, bến xe thông qua trí nhớ và trí tưởng tượng của người viết.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Bến tàu xe em miêu tả ở đâu? Vào thời gian nào? Ngày thường hay vào dịp cuối năm?

+ Ấn tượng chung nhất của em về nơi đó?

Thân bài:

+ Tả khái quát:

• Thời gian và địa điểm chứng kiến cảnh bến tàu, bến xe: lúc đông người, lúc vắng?

+ Tả chi tiết:

• Từ lúc còn sớm: nhà ga, toa tàu còn thưa người.

• Khi bắt đầu bán vé: người qua kẻ lại đông nghịt. Người đi tàu, người ra đón người nhà, xe ôm, hàng quán rất náo nhiệt. Mỗi người một vẻ mặt, tiếng nói, trang phục, cử chỉ.

• Tả chi tiết các loại xe trong bến xe: xe đi các tỉnh xa, xe buýt, xe ôm, taxi...

Kết bài:

Cảm xúc, suy nghĩ của em khi được tham gia, chứng kiến cảnh tượng ấy.

2. Bài văn mẫu

Vậy là những ngày chị họ em được ở Hà Nội chơi đã hết. Hôm chị trở về nhà ở Lào Cai, em đã được mẹ cho phép đến bến xe Mỹ Đình tiễn chị. Đó là lần đầu tiên em được đến bến xe này. Cảnh bến xe đã để lại cho em nhiều ấn tượng.

Bến xe Mỹ Đình nằm bên đường Phạm Hùng, đó là nơi đi về của rất nhiều tuyến xe bus của Hà Nội, đặc biệt là những tuyến xe khách từ Hà Nội đi các tỉnh phía Bắc.

Từ trên cao nhìn xuống, bến xe Mỹ Đình thật nổi bật. Nhấp nhô quanh đó là những khu đô thị, những tòa nhà vài chục tầng, những ngôi nhà hai ba tầng,... tất cả chen chúc nhau để có chỗ đứng. Riêng bến xe lại có một không gian thoáng rộng. Trừ tòa nhà là nơi làm việc của các cô bác cán bộ quản lí bến xe và là nơi chờ xe của khách thì phần còn lại của bến chỉ là nơi đậu của những chiếc xe ô tô. Bởi thế, giữa trùng trùng lớp lớp nhà cửa, cao ốc, bến xe giống như một lòng chảo rộng rãi thoáng đãng. Những chiếc ô tô lúc này trông giống y những chú bọ rùa. Mỗi chú một màu sắc thật vui mắt: màu xanh, màu đỏ, màu vàng,... Chú thì đứng im; chú thì chậm chạp bò trên mặt sân, ra đến đường lại bất thần chạy ào đi. Những chiếc xe máy, những vị khách, những người chạy xe ôm thì nhỏ xíu, chẳng khác nào các chú kiến mất râu; chú chạy loăng quăng tìm bạn, chú đứng tần ngần nhìn mọi việc xung quanh,... Cảnh tượng thật vui mắt!

Đến gần rồi vào hẳn bến xe mới thấy hết không khí nơi người đến, người đi này. Bến có có hai cổng vì lượng xe, lượng khách khá nhiều. Từ xa nhìn lại, cổng bến xe bao giờ cũng đông đúc, tấp nập. Đó không phải do khách mà do những chú lái xe ôm, những hàng nước dựng tạm. Đứng ở cổng chính nhìn vào sân là tòa nhà quản lí rất lớn. Trên mái có một dòng chữ rất to màu đỏ: "Bến xe Mỹ Đình". Bên trái là chốt bảo vệ cổng và dãy nhà gửi xe máy, xe đạp rất dài. Bên phải và đằng sau tòa nhà kia là phần sân đậu xe, không gian chiếm diện tích chủ yếu của bến. Từng hàng, từng hàng xe đứng sát nhau đến mức khoảng cách giữa chúng chỉ đủ để một người lớn đi qua được. Liền sau dãy nhà gửi xe là cổng thứ hai của bến. Toàn bộ bến xe được bao bọc bởi những vách tường bê tông thấp có nối những thanh sắt cao lên.

Mỗi chiếc xe ở đây lại có một dáng vẻ. Những chiếc xe bus chạy trong Hà Nội thì lớn và đẹp hơn cả. Chúng được sơn đồng bộ màu đỏ – vàng – trắng, khá sạch sẽ, gọn gàng. Những chiếc xe khách chạy đường dài nhìn vất vả hơn. Chúng nhỏ hơn xe bus, được sơn những màu khác nhau mà phần đa đã phôi pha chuyển sang sắc xỉn: xanh, đỏ, vàng, cam,... Vì chạy đường xa, trải nhiều mưa nắng nên xe nào xe nấy còn vương những vết bùn đất bắn lên tận kính. Thân xe chi chít những số điện thoại, những lời mời chào, những điểm dừng của xe,... Trên nóc xe còn được chằng thêm những thứ hàng khách gửi: những bao tải, thùng các tông,...

Trong sân bao giờ cũng nhộn nhịp người đi lại. Người khoác đeo cặp, khoác ba lô,... – đó là những anh chị học sinh, sinh viên chờ đi xe bus; người xách va li, vác bao tải, đeo ba lô to căng – đó là những người đang chuẩn bị về quê ở tỉnh xa hoặc vừa mới xuống Hà Nội. Gương mặt ai cũng lo lắng, căng thẳng thậm chí mệt mỏi vì tìm xe, vì lo cho chặng đường sắp tới. Giữa trưa hè, mồ hôi họ vã ra, nhỏ từng giọt xuống áo. Bến xe ồn ã những tiếng còi xe inh ỏi, mùi xăng xe, hơi nóng,... không gian ngột ngạt vô cùng. Hễ có một chiếc xe khách nào vào bến, các chú chở xe ôm lại chạy ào đến hỏi han, mời mọc mọi người đi xe. Và bất kì một người nào mang vác đồ đạc trên người cũng được rất nhiều chú "lơ xe" đi theo hỏi cặn kẽ: đi đâu? đi Tuyên Quang / Lào Cai / Thái Nguyên,... không? Người được hỏi cứ lắc đầu quầy quậy ra chiều không tin tưởng. Vậy là ngoài tiếng còi xe, động cơ xe, ở đây còn rộn rạo, eo sèo những tiếng mời chào khách. Thỉnh thoảng, lại có tiếng loa của ban quản lí bến xe đọc tên các xe và tuyến đường, đồng thời nhắc nhở hành khách đề phòng kẻ gian trộm cắp hành lí, tiền bạc,...

Rời bến xe Mỹ Đình, em thầm mong những chuyến đi về của những hành khách này được thượng lộ bình an.

Đề 23

Đề bài: *Em hãy tả lại quang cảnh một phiên chợ nơi em ở.*

1. Hướng dẫn làm bài

- Đề bài yêu cầu tả quang cảnh một phiên chợ nơi em ở.
- Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.
- Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Phiên chợ em chứng kiến là phiên chợ gì? (chợ thường hay chợ Tết).
+ Ấn tượng chung nhất của em về phiên chợ đó?

Thân bài:

+ Tả khái quát:
  - Thời gian và địa điểm họp chợ?
  - Số phiên họp trong một tháng nhiều hay ít?
+ Tả chi tiết:
  - Từ lúc trời còn sớm: bầu trời, cây cối, chợ còn vắng vẻ, từng tốp người lũ lượt kéo nhau đi chợ...
  - Khi trời sáng: chợ đông đúc, ồn ào, nhộn nhịp...
  - Tả chi tiết các mặt hàng được bày bán trong chợ: hàng thịt, hàng cá, hàng rau, hàng hoa quả, hàng quần áo (số lượng, màu sắc)...
  - Những người đi chợ: vẻ mặt, trang phục, hoạt động mua bán, lời nói...

Kết bài:

Cảm xúc, suy nghĩ của em khi được tham gia vào buổi chợ ấy.

2. Bài văn mẫu

Các bạn đã đi chợ phiên bao giờ chưa? Tôi đã được đi một lần khi còn nhỏ nhưng cho đến bây giờ hình ảnh của phiên chợ ấy vẫn còn đọng mãi trong tôi với những dòng ký ức ngọt ngào về miền quê thơ ấu thanh bình và yên ả.

Đó là một ngày mùa thu dịu dàng, bầu trời rất xanh và trong với những dải mây hồng đang lững thững dạo chơi. Đàn chim nhạn và đám mây trắng mỏng lướt qua mọi vật. Bà tôi đã dậy từ lúc nào. Khi tôi rửa mặt thì bà đang lúi húi nhóm bếp lửa đun nước. Sáng nay, tôi sẽ cùng bà đi chợ phiên. Tôi vô cùng háo hức.

Bà cháu tôi bắt đầu đi khi sương vẫn bảng lảng. Bà tôi đội chiếc thúng tre trên đầu, bên trong là mấy bó rau vườn nhà. Từ nhà ra chợ đi một lát là đến. Bà tôi ngồi bán rau ngay đầu chợ còn tôi vào trong xem. Khu chợ này nhỏ thôi, nhưng có rất nhiều gian hàng. Mái chợ được lợp bằng những tấm cọ. Dãy hàng đầu tiên chỉ có bốn gian. Gian thứ nhất bán

bánh mì. Những chiếc bánh mì dài, nóng hổi. Vài em bé vừa chỉ tay vào gian bánh vừa vùng vằng đòi mẹ mua. Gian thứ hai bán bánh rán, loại bánh rán mật chỉ bé bằng ba ngón tay chập lại nhưng bọn trẻ chúng tôi mê vô cùng. Cho đến bây giờ, tôi vẫn còn cảm thấy vị ngọt ngào của mật đường, vị dẻo thơm của bột nếp và vị bùi của đỗ xanh. Và có một loại bánh không thể không nói đến: Bánh hú tai mèo. Miếng bánh dẻo thơm làm từ bột gạo, một thứ bánh quen thuộc mà sao lần nào ăn tôi cũng thấy nó ngon lạ kì. Hai đầu bánh nhọn như tai mèo nên có tên gọi là bánh hú tai mèo. Và gian thứ tư: gian này không bán bánh mà bán cốm. Cái hương lúa dịu dàng hoà quyện trong hương lá sen thơm mát ấy đã níu bước chân tôi lại bên gánh cốm. Bác hàng cốm tuy đang bận gói cốm cho khách nhưng vẫn ngẩng lên tươi cười với tôi:

– Mua cốm đi cháu! Cốm đầu thu đấy!

Thấy tôi cứ đứng tần ngần không nói, bác bán cốm cười:

– Không có tiền chứ gì? Cứ lấy đi, bác với bà mày là hàng xóm với nhau cả, có gì đâu!

Rồi bác dúi vào tay tôi một gói cốm nho nhỏ. Tôi cảm ơn bác bán cốm tốt bụng và đi tiếp. Cốm ngon quá! Vui thì ăn càng ngon. Tôi nhúm vài hạt một lên ăn, cái miếng cốm ấy bây giờ tôi vẫn nhớ. Vừa đi tôi vừa nghĩ: Hay thật! Đúng như bà mình nói: "hàng xóm tối lửa tắt đèn có nhau ".

Chợ bây giờ đã đông hơn. Người người ra vào tấp nập. Những tiếng mời mua, mặc cả, những tiếng cười đùa, hỏi thăm vang lên ồn ã. Tôi bước sang dãy bán thịt, cá. Đây là dãy đông nhất. Người người quây kín lại, chẳng còn lối đi. Tôi lách qua một cách khó nhọc, lại bị chen kín nên chỉ nhìn thấy những chú cá béo tròn, nào rô, nào trắm đang lượn đi lượn lại trong chậu, vài chú cố sức trườn ra ngoài rơi "bẹp" xuống đất, giãy đành đạch trước khi trở lại chậu; những tảng thịt lợn, thịt bò hồng tươi, săn chắc, nhìn rất ngon lành, những chú gà, mụ vịt đang cãi nhau "quác, quác", "cạc, cạc" ầm ĩ. Rồi những tiếng tranh mua miếng thịt ngon, tiếng mặc cả. Tất cả tạo nên một bản hoà tấu sống động.

Dãy thứ tư bán hoa quả và rau. Những trái dưa vàng, dưa hấu tròn như những chú heo con. Những trái thanh long đỏ hồng và tròn căng. Những trái cam tròn trịa, mập mạp, nhìn đã ứa nước miếng. Lại thêm cô bán hàng xởi lởi nên chẳng ai mặc cả làm gì. Rồi còn có bao nhiêu rau: rau cải, rau muống, xà lách, mùi, húng đủ loại. Những mớ rau tươi, non, xanh mơn mởn vẫn còn long lanh sương đêm. Những ngọn rau phất phơ trước cơn gió buổi sớm như mời gọi. Chợt tôi nghe tiếng gọi:

– Trang ơi!

Ồ! Bà tôi đã vào đây tự lúc nào, mấy mớ rau đã hết. Giờ đây, trong thúng là thịt, trứng, bánh và đậu phụ. Bà tôi nói:

– Bà thấy cháu từ ngoài kia, gọi mãi mà cháu không nghe thấy. Cháu đi nhanh thế!

Tôi được bà khen đi nhanh, cười tít cả mắt mà không để ý trán bà lấm tấm mồ hôi.

Mặt trời đã lên cao, chợ đã vãn. Dòng người đổ ra đường, chảy mãi trong không gian bao la. Tôi với bà cũng hoà vào dòng chảy ấy. Ra cổng, tôi lại thấy thêm một thứ mà lúc nãy vào tôi không để ý. Dưới gốc cây đa, một bà già tóc bạc phơ, miệng móm mém nhai trầu đang ngồi bên một tấm bạt bày vài gói kẹo lạc, kẹo bi, những cái bánh vừng, kẹo hồ lô..., những thứ bánh kẹo rẻ tiền nhưng là cả một mơ ước với chúng tôi thuở ấy. Bây giờ thì chẳng còn những cụ già tóc bạc ngồi bên gánh hàng đơn sơ như vậy nữa.

Tôi đã xa quê lâu rồi và cũng chẳng còn có dịp trở lại phiên chợ năm xưa nữa. Cho dù tôi về quê thì quê hương cũng đã đổi thay. Sẽ chẳng có một chuyến tàu nào đưa tôi về được với miền quê và phiên chợ ấu thơ. Nhưng mãi mãi hình ảnh về phiên chợ ấy sẽ là ký ức đẹp trong tôi. Dàn đồng ca của bầy chim trên cao đang hót sao mà tha thiết quá!

Đề 24

Đề bài: *Em đã từng chứng kiến cảnh bão lụt ở quê mình hoặc xem cảnh đó trên truyền hình, hãy viết bài văn miêu tả trận bão lụt khủng khiếp đó.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu miêu tả một trận bão lụt khủng khiếp mà bản thân đã từng chứng kiến ở quê hay xem trên truyền hình.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Cảm nhận của em về tác hại của bão lụt

+ Giới thiệu đối tượng định tả: cơn bão lụt em từng chứng kiến ở quê hay xem trên truyền hình.

Thân bài:

+ Khái quát những nét chung về cơn bão: mức độ to hay nhỏ, tính chất nguy hại nhiều hay ít, kéo dài trong bao lâu...

+ Tả cảnh trước cơn bão: bầu trời mấy hôm âm u, xám xịt; mây đen vần vũ đầy trời...

+ Tả cảnh trong cơn bão:

• Gió thốc ào ào, cây cối ngả nghiêng, rũ rượi

• Mưa ào ạt trút nước xối xả, bầu trời chuyển qua màu trắng đục ... Mưa suốt cả một tuần không dứt...Sấm,sét...

• Nước dâng lên cao, cuồn cuộn chảy cuốn phăng mọi thứ nó gặp và nhấn chìm đồng ruộng, những ngôi nhà thấp,...

• Nhà cửa, cây cối, đồng ruộng, mùa màng,... bị nước lũ tàn phá, nhấn chìm.

• Con người: vật lộn chống lại sức mạnh của dòng nước (dầm mưa để đắp đê, chuyển người già và trẻ em đến nơi an toàn, chuyển đồ đạc lên chỗ cao, phát hàng cứu trợ...).

+ Tả cảnh sau cơn lũ:

. Cây cối nhà cửa tiêu điều, tan tác, xác xơ...

. Con người đang ra sức khắc phục lại những hậu quả do cơn lũ để lại

Kết bài:

+ Cảm nghĩ của em về cơn bão lũ đó: bàng hoàng, kinh sợ...

+ Thái độ và hành động để hạn chế những cơn bão lũ.

2. Bài văn mẫu

Từng ngày, từng ngày, đồng bào miền Trung đang phải gánh chịu hậu quả do bão lũ gây ra. Trận lũ năm 2000 là một trong những trận lũ có sức công phá mạnh mẽ nhất trong thập kỷ qua.

Bầu trời tối sầm, mưa không ngớt, xung quanh toàn một màn nước trắng xóa. Đó là cảnh tượng của những nơi trận lũ đến.

Tất cả những gì ở nơi đây bao trùm một thứ gì đó đơn điệu mà ẩn chứa bao nguy hiểm cùng với màn trắng của nước là màu xanh của ngọn cây, những cây cổ thụ dám đương đầu với dòng nước lũ và những mái ngói nhấp nhô nơi duy nhất để người dân bám trụ. Mọi người từ cụ già đến trẻ em đều sống trong tâm trạng lo lắng, hoang mang, lo sợ, làn da xám đi vì lạnh. Có những đứa trẻ mới sinh ra được vài tháng, cơ thể như không còn chút sinh lực. Họ sống trong tình trạng thiếu thốn, không điện, không thức ăn, nước uống. Nhiều thanh niên đi mò trong biển nước những cây lúa còn sót lại một cách vô vọng.

Chính phủ đã kêu gọi tinh thần "lá lành đùm lá rách". Đâu đây, những chiếc xuồng cứu trợ màu da cam tươi cười đến với nhân dân. Rồi cả những chiếc trực thăng cũng được huy động, dù chỉ là những gói mì nhỏ bé nhưng trong đó chan chứa tất cả tình cảm của nhân dân khắp mọi miền hướng về miền Trung thân yêu. Màu áo xanh của bộ đội, của thanh niên tình nguyện; màu áo vàng của các chiến sĩ công an ngày đêm gắn bó với bà con vùng lũ. Nhân dân lấy lại tinh thần và sức lực, dũng cảm vượt qua những tháng ngày gian khổ. Trên những mái nhà ẩm ướt, khói đã bốc lên và nhờ những gói mì và hạt gạo ít ỏi đó mà đôi môi con trẻ trở lại hồng hào. Những chiếc bè đỗ dập dềnh chờ đợi một điều kỳ diệu.

Trận lũ đã đi qua nhưng nó để lại bao cảnh thương tâm. Người mong

dân "bán mặt cho đất, bán lưng cho trời", không quản ngại "một nắng hai sương" giờ lại tay trắng. Nhà cửa, ruộng vườn, trâu bò đều trôi theo dòng nước lũ. Chỉ mới tháng trước ở đây còn là một khu dân cư đông đúc mà bây giờ đã là bãi đất bằng. Không chỉ có thế, trận lũ còn cướp đi bao sinh mạng người vô tội. Bao gia đình lâm vào cảnh "tan đàn sẻ nghé": đứa trẻ mất đỏ hoe gọi cha, người vợ mất chồng, người mẹ mất con. Tôi có thể nhìn rõ gương mặt bạo tàn và nụ cười nham hiểm của Thủy Tinh độc ác. Hắn cười trên nỗi đau khổ của người khác, tiếng cười nghe thật ghê rợn. Do được ủng hộ đồng bào lũ lụt ngày ngày vẫn được ăn no để làm vơi đi phần nào đau khổ của người dân nhưng có một điều chắc chắn rằng: nỗi khổ mất đi một người thân là không gì bù đắp được.

Cơn lũ dữ rồi cũng qua đi. Cuộc sống của người dân dần trở lại nhịp thường ngày nhưng nỗi lo âu, phấp phỏng thì vẫn còn đó. Còn tôi, tôi nghĩ rằng trí thông minh do tạo hóa ban cho con người, vậy chúng ta sẽ dùng nó để chế ngự thiên nhiên. Tuy nhiên, vẫn còn một câu hỏi mà tôi chưa trả lời được: "Đến khi nào nhân dân ta mới không phải chịu hậu quả của nước lũ? Đến khi nào trận lũ như năm 2000 mới không tái diễn?".

Đề 25

Đề bài: *Em hãy viết thư cho bạn ở miền xa, tả lại khu phố hay thôn xóm, bản làng nơi mình ở vào một ngày mùa đông giá lạnh.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả lại khu phố hay thôn xóm, bản làng nơi mình ở vào một ngày mùa đông giá lạnh dưới hình thức là một bức thư gửi cho bạn ở miền xa.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Địa điểm và ngày, tháng, năm viết thư.

+ Lời xưng hô, chào hỏi đầu thư

+ Giới thiệu nội dung chính mình sẽ viết: tả cho bạn biết về một ngày mùa đông giá lạnh nơi mình đang ở (khu phố /thôn xóm / bản làng).

Thân bài:

+ Khái quát về mặt thời gian (mùa đông tháng mấy –đầu đông / giữa đông hay cuối đông), mức độ giá lạnh (nhiệt độ ngày – đêm).

+ Tả chi tiết cảnh vật theo một trình tự (trên xuống dưới):

- Bầu trời: như sà thấp xuống, màu trắng đục, luôn âm u một màu ảm đạm.
- Gió thổi vi vu từng cơn buốt lạnh, lá khô xào xạc, tiết trời hanh khô...

• Cây cối: rụng lá, trơ trụi, như đang thu mình tránh rét

• Đường làng, ngõ xóm: vắng vẻ, thưa thớt người đi lại...

+ Tả hoạt động của con người, động vật:

• Ai cũng mặc những chiếc áo ấm, đội mũ và bịt mặt kín mít để tránh rét, ngại ra ngoài chỉ thích ở trong nhà và trùm chăn...

• Bản thân mình trong ngày đông giá lạnh ấy thế nào, đã làm gì?

• Chú mèo con: vùi đầu vào đống tro ấm / ổ của mình ngủ say sưa

• Chú chó, đàn gà: lười đi lại chỉ nằm yên một chỗ....

Kết bài:

+ Cảm xúc của em trong ngày đông giá lạnh ấy.

+ Lời chào, lời chúc và lời hẹn gặp.

+ Kí tên.

2. Bài văn mẫu

Hà Nội, ngày ... tháng ... năm...

Lan thân mến! Thế là chúng mình làm bạn với nhau được một năm rồi nhỉ. Nhưng thật tiếc là bạn chưa được về quê mình chơi. Mặc dù bây giờ đang mùa đông giá lạnh nhưng quê mình vẫn đẹp lắm.

Khi những chiếc lá xa cành, khi tiết trời se lạnh và những đám mây mùa hạ rủ nhau đi chơi xa...đó là lúc nàng Đông trở về. Nàng Đông không về đột ngột mà báo trước, có khi từ rất sớm để mọi người chuẩn bị. Khi nàng Thu ra đi, nàng Đông đến, thôn xóm có sự thay đổi. Khắp nơi khoác lên mình một cái áo mới màu xám. Bầu trời không còn những tia nắng ấm nữa. Gió thổi về mang theo hơi lạnh. Đâu đâu cũng thấy sự xuất hiện của chị gió. Có khi còn nghe rõ bước đi của chị bay lượn vào trong nhà. Những con đường trong thôn lúc nào cũng xào xạc lá bay. Cây trong vườn như lạnh, đứng sát lại bên nhau. Có cây trơ trọi với cánh tay khẳng khiu vươn ra như anh vận động viên đang khởi động chuẩn bị vào cuộc thi. Từng nếp nhà muốn thu mình lại, nhỏ đi để bớt lạnh. Luỹ tre đầu làng vì lạnh mà gần gũi nhau thêm. Chúng bên nhau, cùng đu đưa và tâm sự. Xa xa, cánh đồng làng mùa đông vẫn trải dài một màu xanh, đẹp lạ lùng. Mặc cho giá rét, những cây hoa màu vẫn dũng cảm vươn lên mạnh mẽ. Vắng nhất là những tiếng chim. Mùa đông trốn đi đâu hết, để lại không gian cao rộng, mênh mông....

Mùa đông làm cho cuộc sống con người như hiền hoà hơn, không dịu dàng như mùa thu, sôi động như mùa hạ, tràn trề như mùa xuân mà điềm tĩnh lạ thường. Cái lạnh như gắn kết con người lại gần nhau hơn. Sáng sáng, tỉnh giấc bao giờ cũng bắt đầu bằng một cốc nước nóng. Áp nó lên má, để hơi toả lên mặt, lên mắt thật dễ chịu và vừa tỉnh ngủ. Trời mùa đông bị thần thời gian kéo ngắn lại nên ai ra ngoài cũng có cảm giác vừa

mới thôi ca trở về. Mọi người trong nhà thấy vui hơn vì lại quây quần với nhau bên mâm cơm sốt dẻo. Mùa đông, vui nhất là học sinh đến trường, được khoe với nhau những chiếc áo ấm thật đẹp, thật rực rỡ. Nhìn những em nhỏ áo quần ấm áp, chạy nhảy ngoài sân trong nắng nhẹ, chậm chạp như những chú gấu bông dễ thương. Những người già ngồi trong nhà đàm đạo, uống những li trà nóng. Cuộc sống cứ như thế diễn ra, dường như thấy bình tĩnh hơn, không vội vàng gấp gáp. Con người tự lắng mình lại để chiêm nghiệm, suy nghĩ....

Bạn thấy không, tuy mùa đông đã về, tuy khắp nơi ngập tràn hơi lạnh nhưng làng quê mình vẫn đẹp. Đẹp bởi cuộc sống nơi đây bình yên và giản dị. Dù có đi đâu xa mình cũng không thể quên được những ngày đông lạnh giá này, nhất là những lúc được ở bên gia đình.

Thân ái chào bạn và chúc bạn cũng có những kỉ niệm đẹp ấm áp về mùa đông!

Đề 26

Đề bài: *Nơi em ở đẹp nhất vào mùa nào trong năm? Em hãy tả lại cảnh đẹp ấy.*

1. Hướng dẫn làm bài:

– Đề bài yêu cầu tả lại nơi mình ở (khu phố, thôn xóm, bản làng) vào một mùa trong năm được em cho là đẹp nhất (đông giá lạnh, xuân sức sống, hè tươi vui hay thu dịu nhẹ).

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế, qua ti vi, phim ảnh và tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài

+ Giới thiệu về nơi mình đang sống trong các mùa.

+ Lí do lựa chọn mùa định miêu tả.

Thân bài:

+ Khái quát về mặt thời gian (Mùa nào? Đầu mùa, giữa mùa hay cuối mùa? Đặc điểm thời tiết?)

+ Tả chi tiết cảnh vật theo một trình tự (trên xuống dưới):

• Bầu trời: đông – như sà thấp xuống, màu trắng đục, luôn âm u một màu ảm đạm. Thu – đậm một màu xanh biêng biếc. Hạ – rực rỡ nắng vàng....

• Gió: Đông – thổi vi vu từng cơn buốt lạnh, lá khô xào xạc, tiết trời hanh khô.. Thu – gió heo may nhè nhẹ thổi đem theo cái se se lạnh...

• Cây cối: Đông – rụng lá, trơ trụi, như đang thu mình tránh rét. Thu – lác đác vàng. Xuân – lấm tấm những mầm xanh...

• Đường làng, ngõ xóm: Đông – vắng vẻ, thưa thớt người đi lại...

+ Tả hoạt động của con người, động vật phù hợp với từng mùa.

• Ví dụ: Đông – Ai cũng mặc những chiếc áo ấm, đội mũ và bịt mặt kín mít để tránh rét, ngại ra ngoài chỉ thích ở trong nhà và trùm chăn...

• Bản thân mình trong thời điểm đó sẽ làm gì?

Kết bài:

+ Cảm xúc của em trong thời điểm đó?

2. Bài văn mẫu

Những cánh chim én bay liệng trên bầu trời là dấu hiệu báo mùa xuân đã về. Xuân về mang theo những cơn gió nhè nhẹ và lất phất những cơn mưa phùn dễ chịu.

Mùa xuân là mùa đầu tiên của một năm, khởi đầu của những điều may mắn. Mùa xuân không thể thiếu mưa xuân, nhất là mưa phùn. Mưa xuân không ào ạt như cơn mưa rào mùa hạ, đến rồi đi nhanh chóng. Mưa xuân nhẹ nhàng, lất phất bay không làm ướt áo. Mưa bay suốt cả ngày, giăng giăng khắp mặt đất, trên từng lá cây ngọn cỏ. Mưa xuân như gieo mầm cho sự sống. Mỗi lần như thế, quê em lại được tắm mình trong bầu không khí mưa xuân trong lành và mát mẻ. Những mái nhà ngói sung sướng khi được làm mát bởi giọt mưa. Màu sắc của chúng dường như tươi tắn hơn, đậm đà hơn. Từng nếp nhà ngoan ngoãn nằm chờ đợi. Vì mưa xuân dịu dàng nên đến thật sẽ. Những vườn cây không còn thoả thích tắm mưa như mùa hè mà từ từ ngả mình sang một bên, vươn mình lên đón mưa. Hạt mưa li ti không gây ra tiếng động, đặt mình lên cây lá, thật lâu thật lâu mới làm ướt. Những chùm quả được mưa xuân làm cho bóng láng, mịn màng. Những khóm hoa rũ mình khoe sắc. Những giọt nước còn đọng lại thấm dần vào từng thớ gỗ. Như thế, cây cỏ cũng mãn nguyện lắm rồi. Mưa xuân đôi khi còn làm ướt đụn rơm con cạnh cổng, làm ướt những hàng rào đầu ngõ, làm ướt vệ cỏ ven đường, những cây khô cành khô gặp mưa xuân như thấy niềm vui trở lại... Mấy chú trâu, chú bò nhe răng cười thích chí khi những hạt mưa bụi bay bay vào mặt. Các chú nhắm mắt lại để cảm nhận hạt mưa xuân.

Ngoài đường, mưa bụi bay thật đẹp. Có lúc dày hạt nhìn rõ mưa bay chéo mặt sân, xiên xuống đất. Dù nhỏ nhưng mưa xuân cũng làm ướt con đường lát gạch dẫn về các thôn làng. Những người đi chúc Tết, chơi xuân không muốn đội mũ, mặc cho mưa xuân làm mát, bám trên đầu, trên tóc và vào quần áo thành những chấm trắng li ti. Người ta nghĩ rằng mưa xuân là may mắn nên cứ mong mưa xuân bay mãi...

Mưa xuân là lộc của đất trời ban tặng. Mưa riêu riêu khiến lòng người say mê. Mỗi khi mùa xuân về em lại mong mưa xuân làm mát quê hương.

Đề 27

Đề bài: *Hãy tả lại ngôi nhà mà em và gia đình đang sống.*

1. Hướng dẫn làm bài

- Đề bài yêu cầu: Tả lại ngôi nhà mà em và gia đình đang sống.

- Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế gia đình em.

- Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu khái quát chung về ngôi nhà mà em đang sống.

+ Tình cảm của em đối với ngôi nhà.

Thân bài:

+ Giới thiệu khái quát về ngôi nhà:

- Khung cảnh, thời gian xây dựng...
- Vị trí, kích thước.
- Hình dáng, màu sắc.
- Chất liệu

+ Miêu tả cấu trúc bên trong của ngôi nhà:

- Các phòng, bày biện, trang trí.
- Công dụng, kỉ niệm...

+ Những thay đổi của ngôi nhà theo thời gian. Sự gắn bó của em và những người thân đối với ngôi nhà.

Kết bài:

+ Tình cảm của em và gia đình đối với ngôi nhà mà mình đang sống.

+ Em sẽ làm gì để gìn giữ ngôi nhà.

2. Bài văn mẫu

Bài 1

Dịp nghỉ hè nào em cũng được bố mẹ cho về quê chơi. Mỗi khi được trở lại căn nhà của tuổi thơ trong em lại dâng lên một niềm xúc động.

Đã mấy năm trôi qua, căn nhà không có gì thay đổi, vẫn là ngôi nhà hai gian ngói đỏ xinh xinh. Ấn tượng với tất cả mọi người khi đến nhà là cái cổng bằng hàng rào rất đẹp. Trước cổng, cây trứng cá lặng lẽ nghiêng mình. Nhờ công chăm sóc của bố mà giàn hoa leo ngày càng mềm mại, rủ mình về phía trước như làm duyên làm dáng. Dẫn vào nhà là con đường gạch nhỏ tự tay mẹ em lát. Con đường như dải lụa mềm khoác trên vai người thiếu nữ xinh xắn, dịu dàng. Thỉnh thoảng, em cùng các bạn chơi nhảy lò cò trên con đường ấy.

Ngôi nhà của em không rộng lắm. Nhưng trong mắt em, nó đẹp đẽ lạ thường. Nó khoác lên mình một chiếc áo màu xanh rất nhã nhặn, trên đầu đội một chiếc mũ dạ màu đỏ. Nhiều năm trôi qua nên cái áo cũng đã phai

màu, có những vết loang lổ vì mưa gió, có những vết xây xước như hằn lên sự vất vả giống con người...Mỗi khi áp má vào bức tường ấy, em thấy một cảm giác mát lạnh nhẹ nhàng, và còn cảm nhận rõ mùi ẩm mốc nữa.

Trong nhà, mọi đồ vật đều bé nhỏ, giản dị nhưng cũng rất thân thương. Chiếc tủ kê ở góc nhà đồng hành cùng với gia đình từ khi bố mẹ em mới cưới nhau. Giờ đây, nó đã thành một bà lão móm mém rồi. Giữa nhà là một bộ bàn ghế mây đã tróc những mảng sơn màu xám. Cái giường gỗ nằm gọn gàng ở góc phòng...Dường như trong ngôi nhà này mọi thứ đều gắn với kỉ niệm. Nó minh chứng cho những năm tháng gian lao của cha mẹ, bằng sức lao động của mình, từng chút một làm cho ngôi nhà đầy đủ, ấm cúng hơn. Đi sâu hơn vào bên trong là phòng bếp. Căn bếp nhỏ bé nhỏ khi bên cạnh khu vườn, có ô cửa sổ vuông nhìn được ra cánh đồng sau lưng. Phía bên trái là một cây rơm vàng, lùm lùm như cái mâm xôi. Nó đứng đấy yên lặng như canh gác cho cả khu vườn.

Em thích nhất là khu vườn nhỏ. Mảnh vườn là nơi hai chị em hay ra chơi nhất. Nó như một vương quốc của sắc màu vậy. Có màu xanh của rau, màu hồng của mấy khóm hoa, màu đỏ của trái ớt chín, màu vàng của trái trứng gà, màu của trái cam, trái bưởi cũng rất hấp dẫn...Cuối vườn, giàn mướp hương đến là thơm...Mấy bụi chuối đứng gần nhau bế lũ con, thì thầm nói chuyện...Đi hết khu vườn là nhìn thấy cánh đồng lúa vàng bên kia. Thỉnh thoảng buổi trưa nóng bức, em lại chạy ra đây ngồi thưởng thức làn gió mát thổi từ cánh đồng mênh mông. Trong gió xen lẫn mùi thơm thơm của lúa ...

Ngôi nhà của em giản dị và đơn sơ nhưng đó là nơi gìn giữ bao kỉ niệm đẹp đẽ của kí ức tuổi thơ em. Em yêu biết bao ngôi nhà ấm áp của mình!

Bài 2

"Nơi tôi sinh Hà Nội...Ngõ nhỏ phố nhỏ nhà tôi ở đó. Đêm nằm nghe trong gió, tiếng sông Hồng thở than..." Đấy là lời bài hát mà em rất thích. Nhà em nằm trong một ngõ nhỏ của bãi Phúc Xá bên bờ sông Hồng.

Đi từ đường lớn vào nhà phải qua hai lần rẽ. Ngõ 33/176 nơi em ở rất nhỏ nên nếu có hai chiếc xe máy thì phải tránh nhau mới đi qua được. Nhà em ở cuối ngõ. Đó là một ngôi nhà ba tầng xinh xắn. Phía bên ngoài, tường sơn màu da trời dịu mát. Điểm nhấn là chiếc ban công có những thanh chắn mảnh mai. Trên đó, bố treo mấy giò lan rừng, cành lá xanh xanh. Thỉnh thoảng, trên những cành gầy guộc lại nở ra vài bông hoa tim tím, khẽ rung rinh theo gió như những con bướm rập rờn.

Tầng một được chia thành phòng khách và phòng bếp. Ngoài bộ bàn ghế, ấm chén, phòng khách còn có chiếc ti vi đặt trên kệ sát tường. Bên cạnh là phòng bếp mà chúng em thường gọi là "phòng hội đồng" vì cả nhà thường quây quần ở đây, cùng ăn và trò chuyện vui vẻ. Phòng nhỏ nhưng mẹ em sắp xếp rất gọn gàng nên trông không đến nỗi chật. Bát đũa, nồi

niêu, cào thớt, gia vị..., thứ nào cũng được để ở một ngăn tủ bếp riêng, rất tiện dụng.

Bố mẹ và hai chị em em ở hai phòng trên tầng hai. Chúng em rất thích phòng mình vì đó là căn phòng đặc biệt. Tất cả các phòng khác sơn vàng, chỉ riêng phòng chúng em có màu hồng dịu dịu. Mẹ lại mua cho cái giường hai tầng ngộ nghĩnh, em ở tầng dưới, chị ở tầng trên. Mỗi người có một góc học tập riêng, có thể trang trí theo ý mình. Bên cạnh tủ quần áo là chiếc tủ kính nho đựng những thứ "tài sản" quý giá nhất của chúng em: những em búp bê và gấu bông xinh, những món quà lưu niệm...

Tầng 3 chỉ có gian thờ và một khoảng sân. Mẹ phơi quần áo ở đó. Những đêm hè, em thích ngồi hóng mát, ngắm nhìn những ánh đèn lấp lánh phía xa và trong lòng thắp nên bao niềm mơ ước.

Ngôi nhà thân yêu, tôi yêu bạn biết bao.

Nằm yên bình bên bờ sông Hồng quanh năm phù sa cuộn chảy, ngôi nhà nhỏ của em là nơi đi về của những người em yêu thương nhất. Mái ấm đầy tình yêu ấy em sẽ trân trọng, nâng niu trong suốt cuộc đời mình.

Bài 3

Ngôi nhà em ở không phải là nhà xây cao tầng, cũng không phải nhà ngói như ở miền xuôi. Đó là một căn nhà sàn nhỏ nhắn nằm chắc chắn trên khoảng đất trống sau một quả đồi thấp.

Ngôi nhà em không to lắm, nó được dựng lên chỉ vừa đủ cho gia đình năm người sinh sống. Mái nhà được lợp bằng cỏ gianh buộc bằng lạt mềm rất chắc. Nhà có bốn cột to chống bên dưới, tạo một khoảng không giữa nền nhà với mặt đất. Chúng được bố em chọn từ những cây lim tốt nhất trong rừng. Nhìn tổng thể trong căn nhà giống như một con rùa khổng lồ:

Bốn chân tôi là bốn cột cái
Hai mai tôi là hai mái nhà
Xương sống tôi là đòn nóc.

Nhà em tuy nhỏ nhưng cũng có đủ ba khoang. Khoang ngoài đặt bếp lửa, là nơi ăn uống và tiếp khách. Khoang giữa là buồng của chị em em. Khoang trong là buồng của bố mẹ. Giữa nhà có dựng một cái cột thiêng. Trên cột, bố em lồng một giỏ tre tượng trưng cho bầu trời. Trên đó treo hình đầu rùa bằng gỗ, ba bông lúa, ba bông thì là, gói hạt rau cải và linh vật của nam, nữ đẽo bằng gỗ, cùng thanh gươm... Trên đầu kèo và bậu cửa sổ chạm khắc một đôi thuồng luồng chầu nhau. Bố em bảo khắc như vậy để cầu mong cho gia đình được hạnh phúc.

Nhà em ở cao hơn mặt đất khoảng mét rưỡi nhằm tránh thú dữ. Trước đây nhà em thường nuôi lợn dưới nhà. Nhưng từ khi được tuyên truyền vệ sinh, bố em đã chuyển chuồng lợn ra xa. Còn tầng dưới dùng để chứa gỗ. Để lên xuống dễ dàng, bố dựng hai chiếc cầu thang. Bên cạnh cầu thang là một

chiếc cối xay lớn bằng đá xanh. Mỗi khi đến ngày mùa, khoảng sân trống trước nhà được dùng làm nơi xát lúa, phơi thóc và giã gạo.

Em rất yêu quý ngôi nhà của mình. Hàng ngày em thường quét dọn, lau chùi để ngôi nhà luôn ngăn nắp và sạch sẽ.

Đề 28

Đề bài: *Ngày 20 tháng 11 trường em tổ chức lễ kỉ niệm ngày nhà giáo Việt Nam rất trang trọng. Em hãy miêu tả lại khung cảnh trường em hôm ấy.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả lại khung cảnh trang trọng trường em nhân dịp tổ chức lễ kỉ niệm ngày Nhà giáo Việt Nam 20 – 11.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế cuộc sống.

– Bài văn cần đủ các ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu khái quát quang cảnh nhà trường trong ngày lễ 20 – 11.

Thân bài:

+ Công tác chuẩn bị cho ngày lễ.

+ Khung cảnh trường trong ngày lễ kỉ niệm.

+ Hoạt động trong ngày lễ.

Kết bài:

+ Khẳng định ý nghĩa buổi lễ.

2. Bài văn mẫu

Nhân dịp ngày Nhà giáo Việt Nam 20 – 11, trường tôi tổ chức một buổi lễ kỉ niệm rất long trọng. Khung cảnh trường hôm đó thật tưng bừng và nhộn nhịp.

Từ mấy hôm trước, công tác chuẩn bị cho buổi lễ kỉ niệm đã được nhà trường tiến hành rất chu đáo. Mỗi lớp đều có nhiệm vụ để đóng góp cho buổi kỉ niệm. Tất cả mọi nơi trong trường đều được chú ý trang trí. Vì nhận thấy đây là một ngày lễ rất ý nghĩa nên học trò chúng tôi ai cũng có ý thức xây dựng. Từng ngày trôi qua, ngày lễ kỉ niệm cũng đã đến. Còn rất nhiều điều bất ngờ, thú vị chờ đón nên chúng tôi rất hồi hộp....

Buổi sáng hôm đó, tôi cùng mấy người bạn thân đến từ sớm. Đi từ xa, tôi nhận ra những lá cờ bảy màu trên cổng trường bay phấp phới trong gió sớm. Đến gần, khung cảnh trường mới rực rỡ làm sao. Hai cánh cổng sắt mở rộng như giang tay chào đón các vị khách quí. Dòng chữ lớn "Tôn vinh ngày Nhà giáo Việt Nam 20 – 11" nằm ngang trên cổng gây ấn tượng mạnh với mọi người. Trong sân, chỗ nào cũng sạch sẽ. Các bác lao công hẳn đã rất vất vả. Xung quanh đều được giăng cờ hoa như khu vườn cổ tích. Các

khóm hoa trong vườn trường cũng đua nhau khoe sắc thắm. Hôm nay chúng ngủ dậy sớm hơn mọi khi, đang tỏa mùi hương ngào ngạt. Chúng tôi đi lên tầng hai, đưa mắt nhìn xuống sân trường. Từng dãy ghế nhựa nằm ngay ngắn như những đội quân tí hon. Hàng bàn ghế đại biểu phủ khăn đẹp đẽ, bên trên là những lọ hoa nhỏ xinh. Và có lẽ đẹp nhất trong buổi lễ hôm nay là sân khấu. Sân khấu được trang trí rất lộng lẫy với nhiều hoa, bóng bay, ánh sáng và màu sắc, nhất là phông nền chuẩn bị vô cùng công phu. Với sự đầu tư này chắc chắn trường tôi sẽ có buổi lễ thành công và ý nghĩa.

Sắp đến giờ tổ chức, sân trường chật cứng người. Những chị học sinh lớp 9 hôm nay dịu dàng hơn với những tà áo dài thướt tha tung bay khiến các chị lớp 7, lớp 8 và cả các bạn lớp 6 chúng em nữa nhìn theo đầy ngưỡng mộ. Các bạn nam chững chạc trong bộ quần áo sơ mi đen trắng. Các thầy, các cô cũng xinh đẹp lạ. Nhìn thầy cô ai nấy đều vui và hạnh phúc. Các vị khách đã đến, có cả những thế hệ thầy cô về hưu của nhà trường. Thế là trong chốc lát, sân trường sôi nổi, nhộn nhịp như trong lễ hội sắc màu. Tiếng cười, tiếng nói râm ran hòa lẫn tiếng nhạc. Bỗng tiếng thầy Hiệu trưởng vang lên. Buổi lễ đã bắt đầu. Mọi người hướng lên sân khấu chính. Ở đó diễn ra nhiều hoạt động, nhất là phần trao thưởng cho tập thể lớp, cá nhân học sinh xuất sắc trong đợt thi đua. Đây là những món quà lớn nhất chúng tôi muốn gửi đến thầy cô thay cho lời cảm ơn chân thành. Có một mục làm tôi vô cùng xúc động. Các thầy cô giáo cũ, những cựu học sinh về thăm, nói chuyện với học sinh của trường. Những câu chuyện đã qua nhưng sống động, ý nghĩa giúp chúng tôi thấy yêu trường, yêu lớp, yêu thầy cô bạn bè mình hơn.

Buổi lễ kỉ niệm đã qua nhưng để lại trong chúng tôi nhiều hình ảnh tốt đẹp. Ai cũng phấn khởi với thành công và dư âm mà nó để lại. Tôi mong năm nào nhà trường cũng tổ chức một buổi lễ như thế.

Đề 29

Đề bài: *Em hãy tả lại cảnh cổng trường giờ tan học.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu: tả lại cổng trường giờ tan học

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu khái quát về quang cảnh cổng trường giờ tan học.

Thân bài:

+ Quang cảnh cổng trường lúc chuẩn bị tan học.

+ Quang cảnh cổng trường lúc tan học.

Kết bài:

+ Suy nghĩ về nhà trường, ngôi trường, bạn bè,...

2. Bài văn mẫu

Tùng...tùng...tùng... Tiếng trống rộn rã vang lên khiến học trò ở các cửa lớp ùa ra như bầy ong vỡ tổ. Tiếng nói, tiếng cười rộn ràng khiến sân trường ồn ào hẳn lên. Lúc bấy giờ bác bảo vệ mới mở cổng ra. Quang cảnh thật nhộn nhịp.

Giờ học, sân trường im lìm. Từng hàng cây đứng lặng, gió thổi nhẹ nhàng, chim cũng ngừng hót để học trò học bài. Cổng trường ngủ yên non như ông tiên hiền từ, chúng tôi vẫn thường gọi cái cổng như thế. Hai cánh sắt sơn xanh đã hơi bạc màu vì thời gian như mái tóc trắng của ông. Mỗ khi mở hay kéo ra tiếng cổng kêu két két nghe rất nhộn, phá tan bầu không khí yên tĩnh. Bên cạnh cổng là hai cây xà cừ và phượng vĩ rất to Chúng như những chàng dũng sĩ canh gác cho trường. Không chỉ có thế những lúc trời mưa hay nắng, cây còn là cái ô khổng lồ cho mọi người nữa Cổng trường tôi còn được tô điểm thêm bởi những khóm hoa rất đẹp. Nào là hoa hồng kiêu kì, hoa cúc rực rỡ, có cả rặng râm bụt hiền lành, nhu mì...

Buổi học đã sắp kết thúc. Học sinh chuẩn bị ra về. Phụ huynh đến đón con đã đứng đông ở cổng. Mấy chị bán quà quen thuộc cũng có mặt. Và khi trống trường vang lên thì sự yên tĩnh bị phá vỡ hoàn toàn. Cánh cổng, cây xà cừ, cây phượng vĩ, mấy khóm hoa... choàng bừng tỉnh Phượng vĩ, xà cừ đứng thẳng mình để nhường chỗ cho ánh nắng chiều so xuống. Hoa tươi tắn hơn để khoe mình với mọi người. Bác bảo vệ già nhanh chóng kéo rộng hai cánh cổng như mở cánh của một cái lồng mà trong đó không biết bao chú chim non đang đua nhau bay về phía bầu trời rộng lớn. Học sinh từ trong sân chạy ùa ra náo nức. Mặt đứa nào cũng lộ vẻ vui mừng. Học sinh đi ra theo từng đôi, từng nhóm... Chúng vừa đi vừa gọi nhau í ới, vừa chuyện trò rôm rả. Có tốp học sinh dừng lại, mua mấy thức quà vặt. Có đứa được người nhà đến đón chạy ào ra sung sướng. Các bác phụ huynh đứng đợi ở cổng trường dường như đã lâu nên cũng rất vui khi nhìn thấy con. Chúng kể chuyện, khoe với mẹ điểm mười líu lo như chim hót. Bỗng một đứa chạy nhanh quá, vấp chân ngã oạch khiến mọi người xung quanh quay lại nhìn. Nó xấu hổ vội vàng đứng lên chẳng kịp xem chân có đau không nữa. Thế là chỉ trong chốc lát cổng trường như biến thành một lễ hội. Biết bao màu sắc của cảnh vật, thiên nhiên, của quần áo...; biết bao âm thanh của xe cộ, của tiếng cười nói, của tiếng chim kêu, tiếng gió thổi...; còn những hình ảnh của cuộc sống vui nhộn, của bọn trẻ đáng yêu.

Học sinh trong sân trường đã vắng dần. Còn mấy đứa dạo chơi bên trong vườn trường đợi cha mẹ, mấy đứa đi lại bên hồ dạo mát. Sự yên tĩnh dần dần trở lại với cổng trường. Bác bảo vệ già lại từ từ khép hai cánh

cổng sắt cũ lại. Mấy chị bán hàng cũng chuẩn bị ra về. Thế là một ngày học đã trôi qua.

Ngày nào cổng trường cũng có một khoảng thời gian nhộn nhịp như thế, đông đúc, ồn ào và náo nhiệt. Nhưng đó là một điểm nổi bật của nhà trường, của quãng đời học sinh mà khi lớn lên không ai không nhớ về nó.

Đề 30

Đề bài: *Tả trường em trước buổi học.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả trường em trước buổi học.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế.

– Bài văn cần đủ các ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu khái quát về quang cảnh sân trường trước buổi học.

Thân bài:

+ Cảnh vật của trường lúc sáng sớm.

+ Con người và những hoạt động của mình trước giờ học.

Kết bài:

+ Suy nghĩ về quang cảnh nhà trường, bạn bè, đời học sinh,...

2. Bài văn mẫu

Em rất yêu trường em. Em yêu giờ ra chơi, sân trường rộn ràng tiếng nói cười. Em yêu cảnh các bạn tỏa ra về giờ tan lớp. Em yêu cả cảnh ngôi trường vắng lặng lúc ban mai.

Buổi sáng, em thích đến trường sớm. Đứng ngoài cổng, em lặng ngắm toàn cảnh ngôi trường. Trong ánh bình minh, dường như trường rộng lớn hơn. Sân trường rộng rãi, yên ắng. Ba dãy lớp học xếp hình chữ U với tường sơn vàng và những cánh cửa màu xanh ẩn mình bên những cây bàng cổ thụ, gốc xù xì những mấu. Bây giờ đang là mùa thu. Những tán lá rậm rạp xanh um như những chiếc dù lớn. Lẫn trong lá là những chùm quả bàng xinh xinh màu lục. Ngọn bàng vươn cao, xòe ra những chiếc lá to mỡ màng. Mỗi khi có cơn gió nhẹ thoảng qua, lá cây đung đưa, rì rào như thầm thì tâm sự.

Đi qua cánh cổng sắt nặng nề, em tha thẩn trong sân rồi ngồi dưới gốc bàng mà vào giờ nghỉ chúng em thường chạy quanh chơi trò đuổi bắt. Sân trường láng xi măng sạch sẽ. Đây đó có những bồn hoa nhỏ. Những ngọn mười giờ nho nhỏ mang những nụ hoa be bé để đến mười giờ nở thành những bông hoa tím xinh xinh.

Đây đó có những bạn học sinh bắt đầu đến lớp. Trong các lớp học, thấy thoáng bóng người lau bảng, quét lớp. Rồi sân trường đông dần. Tiếng nói tiếng cười ồn ào. Người vào lớp, người nán lại sân chơi. Có nhiều bạn ngồi dưới gốc cây tranh thủ ăn nốt phần quà sáng. Chợt tiếng trống ngân vang rộn rã. Những dòng người mang đồng phục trắng xanh nhanh nhẹn xếp hàng trước khu nhà Ban giám hiệu. Lá cờ đỏ sao vàng tung bay. Một ngày học tập đã bắt đầu.

Em đến trường sớm, để thấy trường như quen như lạ trong không khí vắng lặng, rồi dần trở nên náo nhiệt, vui tươi. Đối với em, đó là cảm giác thật thú vị và khó quên.

Đề 31

Đề bài: *Hãy tả lại cảnh lớp em trong một giờ sinh hoạt ngoại khóa.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu: tả lại cảnh lớp em trong một giờ sinh hoạt ngoại khóa.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế.

– Bài văn cần đủ các ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu lí do tổ chức buổi sinh hoạt ngoại khóa.

Thân bài:

+ Quang cảnh lớp trong buổi sinh hoạt ngoại khóa.

+ Hoạt động của lớp trong buổi sinh hoạt ngoại khóa.

Kết bài:

+ Khẳng định ý nghĩa của buổi sinh hoạt ngoại khóa.

2. Bài văn mẫu

Nhân dịp kỉ niệm ngày thành lập quân đội nhân dân Việt Nam 22 – 12, lớp tôi tổ chức một buổi sinh hoạt ngoại khóa rất thú vị.

Cô giáo chủ nhiệm lớp là người có rất nhiều ý kiến sáng tạo hay và bổ ích cho chúng tôi. Cô luôn tạo điều kiện tốt nhất để chúng tôi được tham gia các hoạt động, mở rộng kiến thức thực tế ngoài sách vở. Vì thế ngày kỉ niệm 22 – 12 đến gần, cô cùng cả lớp lập kế hoạch và chuẩn bị chu đáo.

Buổi sinh hoạt được tổ chức vào buổi chiều nên cả căn phòng ngập tràn nắng ấm. Tiết trời se lạnh, mấy tia nắng nô đùa trên khung cửa sổ, tiếng chim trong bóng cây thỉnh thoảng cất lên giọng hót líu lo, trong trẻo. Lớp học đã được dọn sạch sẽ, trang trí cẩn thận. Bảng đen được những bàn tay khéo léo nhất lớp viết, vẽ lên đó những dòng chữ, những bông hoa xinh đẹp với nhiều màu sắc. Trên bàn giáo viên, lọ hoa tươi tắn nằm trên tấm khăn trắng muốt. Dưới lớp, các dãy bàn ghế ngay ngắn như chú bộ đội xếp hàng

chuẩn bị hành quân. Lớp còn rực rỡ bởi xung quanh là những chùm bóng bay, cờ giấy bao quanh bay phấp phới. Phòng học của chúng tôi hôm nay thật đẹp.

Giờ sinh hoạt sắp tới gần. Các bạn đã đến đủ. Ai cũng mặc những bộ đồng phục gọn gàng, sạch sẽ để giống các chú bộ đội tí hon. Mỗi người một việc, nhanh chóng để hoàn thành khâu chuẩn bị. Không khí sôi nổi, nhộn nhịp như có hội. Mọi người chạy qua chạy lại, tiếng bước chân rộn ràng, tiếng hò hét, tiếng nói chuyện rôm rả, tiếng cười khanh khách nghe sảng khoái. Mọi việc đã xong xuôi, đạo diễn chương trình – cô giáo chủ nhiệm nhìn lớp một lượt với vẻ hài lòng, khách mời cũng đã đến, cô cho chương trình bắt đầu. Lớp học yên tĩnh trở lại. Chỉ còn nghe thấy tiếng gió thổi qua, tiếng vỗ tay và tiếng của người dẫn chương trình. Buổi sinh hoạt hôm ấy của chúng tôi còn có sự đóng góp của các bác cựu chiến binh. Các bác mặc bộ áo lính rất oai phong, khỏe khoắn. Gương mặt sạn đen nhưng vui mừng hồ hởi, các bác kể rất nhiều câu chuyện xảy ra trong chiến tranh. Chúng gần gũi, chân thực hơn bao giờ. Kết thúc mỗi câu chuyện, lớp tôi đều ngồi lặng người, có chuyện đau thương quá và để lại vết tích đến ngày nay. Hiện thực chiến tranh thật tàn khốc. Có bạn xúc động quá ngồi khóc thút thít. Nhưng cũng có những câu chuyện hài hước, các bác bảo nó là hành trang nâng bước chân cho người lính đấy. Lúc đó, lớp tôi như vỡ òa vì tiếng cười vui vẻ, thân thiết. Không chỉ có các bác cựu chiến binh, tham gia buổi sinh hoạt còn có mấy anh lính trẻ đang học trong trường quân đội. Nhìn các anh cũng rất rắn rỏi như là hiện thân của các thế hệ đi trước. Mấy bạn nam lớp tôi hôm đó bỗng im lặng lạ thường. Thì ra đang mải ngắm bộ quân phục của mấy anh lính với ánh mắt ngưỡng mộ. Có lẽ các bạn cũng mong một ngày được khoác trên mình màu xanh ấy...

Thời gian trôi đi nhanh quá, buổi sinh hoạt đã kết thúc. Mọi người dường như chẳng muốn về, lưu luyến mãi hình ảnh của ngày hôm nay. Học trò chúng tôi đứng vòng tròn quanh các bác cựu chiến binh, các anh lính vừa đi vừa hát bài ca về người lính. Không khí lắng đọng bỗng sôi nổi như thay cho lời hứa của chúng tôi sẽ cố gắng tiếp bước cha anh. Nhìn mọi người ai cũng xúc động.

Có rất nhiều buổi sinh hoạt ngoại khóa lớp tôi đã tổ chức thành công, trong đó buổi sinh hoạt tìm hiểu về ngày 22 – 12 đã cho tôi nhiều bài học. Chúng tôi biết yêu lịch sử dân tộc hơn và yêu cả những người anh hùng vô danh đã ngã xuống cho đất nước hôm nay tươi đẹp hơn!...

Đề 32

Đề bài: *Hãy tả lại cảnh lớp em trong một giờ lao động.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả lại cảnh lớp em trong một giờ lao động.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế.

– Bài văn cần đủ các ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu khái quát quang cảnh lớp trong một giờ lao động.

Thân bài:

+ Sự chuẩn bị cho buổi lao động.

+ Cảnh lớp trong buổi lao động.

Kết bài:

+ Khẳng định ý nghĩa của lao động.

2. Bài văn mẫu

"Lao động là vinh quang". Để thực hiện khẩu hiệu đó lớp tôi đã rất hăng hái tham gia đợt phát động của Đoàn Thanh niên, làm đẹp trường lớp. Vì thế tuần vừa qua, chúng tôi có buổi lao động rất thú vị.

Để kỉ niệm ngày thành lập Đoàn Thanh niên 26 – 3, Đoàn trường tổ chức cho các lớp lao động. Lớp tôi vốn hiếu động nên nhanh chóng lên kế hoạch cho mình. Lớp tôi được phân công làm vệ sinh khu vườn trường. Các cán bộ lớp phân công bạn mang cuốc xẻng, bạn mang dao kéo, bạn mang bình nước... Sắp xếp xong xuôi, cả lớp sẵn sàng cho buổi lao động vinh quang.

Buổi chiều hôm ấy, trời mát mẻ dễ chịu. Những đám mây trên trời ở đâu kéo đến tạo nên một khoảng râm khổng lồ. Gió thổi nhè nhẹ, tiếng chim trong vườn trường cất tiếng hót líu lo khiến cho không khí buổi lao động thêm phần phấn chấn. Chúng tôi có cảm giác được đi dã ngoại, được tham gia vào cuộc khám phá hơn là công việc lao động. Ai nấy đều rất hào hứng, chúng tôi bắt đầu công việc.

Làm vệ sinh khu vườn không có gì nặng nhọc, chỉ cần chăm chỉ và cẩn thận. Mà điều đó các bạn gái lớp tôi rất giỏi. Những bàn tay nhỏ nhắn, khéo léo của các bạn cắt tỉa tán lá, vun xới cho cây, tưới nước, nhặt cỏ... Các bạn trai nhiệt tình đào hố trồng cây, xách nước... Vừa làm mọi người vừa trò chuyện rôm rả quên hết mệt nhọc. Thỉnh thoảng, Nam "hài" kể câu chuyện cười khiến cả lớp cười sảng khoái, nghiêng ngả. Tiếng cười vang làm chú chim trên cành giật mình vụt bay đi mất. Làm việc thật vui. Tiếng những bước chân nhẹ nhàng trên đất, tiếng kéo cắt lá, tiếng cuốc đào xới hòa lẫn tiếng cười làm cho ánh nắng dìu dịu của mặt trời cũng vui vẻ. Nó chiếu xuống khắp khu vườn sắc vàng rực rỡ, mang đến cho cây cỏ nguồn

vitamin bổ dưỡng nhất. Làm đến gần trưa thì mọi người ai cũng có vẻ thấm mệt. Khuôn mặt thì lấm lem lấn những giọt mồ hôi lấm tấm. Có đứa mặt dính đất như chú hề trông rất tức cười. Đúng lúc đó thì lớp trưởng ở đâu chạy về mang theo nước uống và rất nhiều xoài xanh. Nhìn thấy chúng là bao nhiêu mệt nhọc tan biến.

Buổi lao động kết thúc. Chúng tôi hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ của mình. Đầu tuần sinh hoạt dưới cờ, lớp tôi được Đoàn trường khen ngợi và biểu dương. Cô giáo chủ nhiệm rất hài lòng và tự hào khi có những học sinh ngoan. Từ đó chúng tôi càng nhớ lời dạy của Bác với các cháu thiếu niên, nhi đồng:

"Tuổi nhỏ làm việc nhỏ
Tùy theo sức của mình..."

VĂN MIÊU TẢ NGƯỜI

Đề 33

Đề bài: *Em hãy viết bài văn tả người thân yêu và gần gũi nhất với mình (ông, bà, cha, mẹ, anh, chị,...).*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả người thân yêu và gần gũi nhất với mình. Người đó có thể là ông, bà, cha, mẹ, anh, chị, em....

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Tình cảm của mình với những người thân yêu và gần gũi nhất: đều yêu mến, quan tâm và gắn bó.

+ Giới thiệu đối tượng định tả: là ai?

Thân bài:

+ Những đặc điểm khái quát về người thân đó: tên tuổi, nghề nghiệp, tầm vóc kích thước,...

+ Tả chi tiết các đặc điểm nổi bật về hình dáng bên ngoài: khuôn mặt, mái tóc, làn da, đôi mắt, cái miệng, đôi bàn tay,...

+ Tả đặc điểm, tính tình: lời nói, cử chỉ, thái độ, việc làm với mọi người xung quanh, với công việc,...

+ Những lời nói, cử chỉ, hành động đối với em thể hiện sự thân thiết, gần gũi,..

Kết bài:

Suy nghĩ, tình cảm, thái độ và mong ước của em đối với người ấy.

2. Bài văn mẫu

Tôi có thể đoán ấn tượng đầu tiên của một ai đó khi lần đầu gặp bố tôi. Thế nào họ cũng cho rằng ông là một người có dáng vẻ nghệ sĩ và trông rất nhàn hạ với gương mặt khá điển trai, đôi mắt sáng và mái tóc đen bồng bềnh. Nhưng tôi chắc rằng bạn sẽ nghĩ khác khi chú ý đến đôi bàn tay to thô ráp vì chai sạn của bố.

Bố có bàn tay theo tôi là rất to. Bàn tay đó sần sùi, cứng và thô. Nó là dấu tích lao động suốt cả cuộc đời của ông: lúc bé làm ruộng giúp ông bà nội, lớn lên lái xe ô tô chở hàng và giờ làm công nhân trong một công ty nhỏ gần nhà. Chính những công việc vô cùng bình dị ấy đã khiến ông có bàn tay đó. Bàn tay đã nuôi dưỡng và che chở cho tôi suốt những năm tháng cuộc đời.

Bố tôi không phải tuýp người cao to. Ông có thân hình nhỏ nhưng rắn chắc. Nước da hơi ngăm ngăm nhuốm màu thời gian. Bố là một người hiền lành và vui vẻ. Ông thường dành hàng giờ đồng hồ để chơi cùng chị em tôi. Có khi bố làm chú kị mã, có lúc lại làm hành khách trên con tàu tí hon của chúng tôi. Rồi rùng mình một cái, ông lại trở thành vị khán giả trung thành cho hai cô ca sĩ nhí thể hiện. Bố là người bạn lớn gắn bó suốt những năm tháng tuổi thơ của chị em tôi.

Bởi tính yêu trẻ nhỏ của bố nên nhà tôi lúc nào cũng đông vui nhộn nhịp. Lũ trẻ con trong xóm thường coi nhà tôi là điểm tập kết cho mọi trò chơi. Tôi và tụi nó chơi đùa, chạy nhảy và thậm chí còn phá phách trong nhà. Bố chỉ luôn mỉm cười và đôi lúc nhắc nhở khi chúng tôi quá nghịch. Ông hình như không bao giờ lớn tiếng hoặc đánh mắng chị em tôi.

Bố yêu thương và chiều chuộng chị em tôi như vậy có lẽ một phần vì thương chúng tôi còn quá nhỏ mà đã thiếu thốn tình cảm. Năm tôi tám tuổi, mẹ tôi đột ngột qua đời, để lại cho cha hai đứa con nhỏ. Lúc đó em tôi mới sáu tuổi, còn chưa biết gì. Một nách hai con, bố tôi mang trách nhiệm vừa phải làm cha vừa phải làm mẹ. Đó là một thời kì khó khăn của gia đình tôi.

Em tôi còn nhỏ nên thường hay quấy nhiễu và hành tội bố. Tôi thì lâm vào tình trạng khủng hoảng và luôn có cảm giác cô đơn, bị bỏ rơi và thấy mình thật bất hạnh. Lúc đó chính hơi ấm từ bàn tay xù xì, thô ráp của bố đã vỗ về, động viên, an ủi tôi. "Mẹ luôn ở trong trái tim cha con mình Mỗi khi nghe nhịp đập con tim mình, con hãy nhớ rằng mẹ luôn ở bên cạnh con. Hãy nhìn ra thế giới xung quanh con, con sẽ thấy rằng con vẫn còn rất hạnh phúc so với những đau khổ mà người khác phải chịu đựng..." Những câu nói đó của bố đã giúp tôi rất nhiều trong khoảng thời gian khó khăn ấy.

Tôi tưởng bố là người vui vẻ, không bao giờ biết buồn. Nhưng tôi đã nhận ra là mình đã nhầm, cũng như bao nhiêu bậc cha mẹ khác bố cũng buồn khi con cái mình không ngoan. Một lần, tôi và lũ bạn nghịch ngợm hè

nhau ra sông chơi, khi về, đứa nào đứa nấy đều ướt như chuột. Bố biết chuyện đã mắng tôi một trận, cấm không cho tôi ra khỏi nhà trong vòng mấy ngày. Tôi giận lắm. Bởi tôi nghĩ bố không còn thương tôi nữa. Tôi dỗi không thèm nói chuyện với cả bố và em. Đêm hôm đó, tưởng tôi đã ngủ, bố vào đắp lại chăn cho tôi, rồi ông ra ngoài ghế ngồi. Trong bóng tối chỉ có le lói một chút ánh sáng của chiếc đèn ngủ, tôi nhìn dáng người sao mà buồn đến vậy. Bố ngồi lặng lẽ, thỉnh thoảng lại nheo đôi mắt đã bắt đầu có nếp nhăn nhìn xa xăm. Khuôn mặt không còn dáng vẻ giận dữ như lúc mắng tôi, thay vào đó là một nét buồn, thoáng suy tư. Lúc này, tôi mới cảm thấy hối hận vì việc làm của mình. Tôi đã làm người phiền lòng. Tự hứa với bản thân sẽ không như vậy nữa, tôi quyết tâm làm cho bằng được. Từ sau lần đó, tôi ngoan hơn rất nhiều, không nghịch ngợm nữa mà còn biết giúp bố chăm sóc cho em. Bố rất vui trước những biểu hiện đó của tôi.

Bây giờ khi đã lên cấp hai, tôi càng cảm thấy yêu bố mình nhiều hơn. Tuy tôi không có mẹ để dìu dắt những bước chập chững vào đời nhưng tôi đã có cha. Người đã tận tâm chăm sóc, dạy dỗ chị em tôi. Nếu bạn hỏi ai là người có ảnh hưởng lớn đến tôi nhất thì tôi sẽ không ngần ngại mà trả lời ngay đó là bố tôi. Còn bạn thì sao?

Đề 34

Đề bài: *Hãy tả mẹ của em.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả lại mẹ với một tình cảm kính yêu. Đề bài không yêu cầu đặt trong hoàn cảnh cụ thể nên người viết có thể miêu tả mẹ trong tình huống cụ thể tuỳ chọn hoặc không.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu đối tượng cần tả: mẹ

+ Tình cảm của em với mẹ.

Thân bài:

+ Miêu tả ngoại hình của mẹ:

(Lưu ý nên chọn những chi tiết nổi bật, tạo điểm nhấn, tránh kể lể).

. Tuổi tác: bao nhiêu tuổi?

. Đôi mắt: nhăn nheo? Tinh tường?

. Đôi tay: gầy hay mập, chắc khoẻ hay đã yếu.

...

- Miêu tả tính tình, hoạt động, sở thích của mẹ:

• Trong gia đình

• Ngoài xã hội

+ Tình cảm của người viết đối với mẹ

+ Những ấn tượng mẹ để lại trong tâm hồn mình.

Kết bài

+ Cảm nghĩ của mình đối với mẹ.

. Mẹ là hình mẫu lí tưởng.

. Tình cảm dành cho mẹ.

2. Bài văn mẫu

"Ầu ơ... cái ngủ mày ngủ cho lâu. Để mẹ đi cấy đồng xa chưa về". Từ ngoài cổng, tôi đã nghe thấy tiếng ru của mẹ, tiếng ru ấm áp, dịu êm cất lên từ sâu thẳm trái tim. Cũng từ lời ru trong nôi này, tôi đã lớn khôn. Mẹ là người tôi yêu nhất thế gian.

Mọi người trong nhà ai cũng khen mẹ đẹp. Vì thế, bố con tôi trao tặng danh hiệu "Hoa hậu nhà" cho mẹ. Những lúc như thế mẹ chỉ mỉm cười hạnh phúc.

Mẹ tôi đẹp, một vẻ đẹp dịu dàng, thuần hậu toát ra từ nét mặt, tâm hồn. Mẹ không cao lắm nhưng dáng dong dỏng, thanh thoát. Mẹ có mái tóc dài, đen mượt mà tôi luôn thầm mơ ước. Mỗi khi mẹ bước đi, mái tóc óng ả sóng sánh theo. Đôi mắt mẹ lúc nào cũng sáng lên một ánh nhìn hiền hậu. Phía đuôi mắt, sau bao năm tháng vất vả đã hằn những vết chân chim. Tôi rất thích cái miệng tươi cười của mẹ. Mẹ ăn nói không khéo lắm nhưng rất có duyên. Có lẽ vì giọng nói của mẹ truyền cảm. Mỗi khi mẹ nói chuyện, nhất là lúc mẹ hát ru em, tôi đều lắng tai nghe, thấy thật hay và ấm áp. Tôi yêu giọng hát ấy của mẹ và yêu luôn những lời hát ru nữa...

Nếu ai hỏi tôi, cháu yêu nhất điểm gì ở mẹ, tôi sẽ không ngần ngại mà trả lời đó là bàn tay mẹ. Từ hồi mới học lớp lá, tôi đã nhớ từng lời bài hát "Bàn tay mẹ". Bàn tay mẹ thô ráp, cháy nắng, bàn tay mẹ gầy guộc và có những vết chai. Thời gian và sự vất vả đã làm cho bàn tay trắng, mềm mại ngày nào thô ráp. Nhưng với tôi, đó là bàn tay đẹp nhất. Bàn tay ấy chăm sóc gia đình, đảm việc nước việc nhà, bàn tay khâu vá sớm hôm, bàn tay chăm chút các con, vuốt ve con mỗi khi con ngủ... Tuy thô ráp là thế nhưng nếu thiếu bàn tay ấy xoa xoa lưng mỗi tối thì tôi không thể nào ngủ được. Em tôi cũng vậy. Nó sẽ ngủ rất ngoan nếu được mẹ xoa nhẹ vào lưng..

Sáng nào, mẹ cũng dậy sớm giặt giũ rồi nấu cơm cho mấy bố con. Mẹ nấu ăn ngon lắm. Mặc dù đi làm cả ngày nhưng bao giờ mẹ cũng chuẩn bị cho gia đình những bữa cơm ngon ngọt, thơm lành. Mẹ là người phụ nữ đảm đang, chu đáo. Công việc gia đình hay cơ quan mẹ đều giải quyết chu toàn. Bận rộn là thế nhưng chưa một lần tôi nghe thấy mẹ than thở, kêu ca. Mẹ còn là động lực tinh thần cho bố con tôi, ở cạnh bên khi bố mệt mỏi nữa.

Với chúng tôi, mẹ có một cách dạy riêng. Không bao giờ mẹ đánh chúng tôi khi mắc lỗi. Những lần như thế, mẹ nhẹ nhàng nhắc nhở, khuyên nhủ chúng tôi. Nhiều khi sự im lặng, buồn bã của mẹ đã là hình phạt rất nặng nề rồi. Điều này có lẽ cũng ảnh hưởng từ công việc của mẹ bởi mẹ tôi là một cô giáo. Ở nhà, với các con, mẹ là cô giáo rất nghiêm khắc nhưng cũng rất mực dịu dàng, tràn đầy tình yêu thương... Nhờ có những bài học của mẹ mà chúng tôi ngày càng lớn khôn, cứng cáp hơn. Tôi thầm ước sau này lớn lên sẽ được như mẹ.

Mỗi năm xuân sang, chúng tôi lớn thêm một tuổi, mẹ lại già thêm một chút. Nhưng mẹ mãi vẫn là người phụ nữ đảm đang, nhân hậu, hi sinh... như bao người phụ nữ Việt Nam từ bao đời... Với tôi, mẹ không chỉ là mẹ mà còn là một người bạn lớn, một người thầy vĩ đại nhất.

Đề 35

Đề bài: *Hãy tả lại hình ảnh người bà kính yêu của em.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả lại bà với một tình cảm kính yêu. Đề bài không yêu cầu đặt trong hoàn cảnh cụ thể nên người viết có thể miêu tả bà trong tình huống cụ thể tuỳ chọn hoặc không.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu đối tượng cần tả: bà nội / bà ngoại.

+ Tình cảm của em với bà.

Thân bài:

+ Miêu tả ngoại hình của bà:

(Lưu ý: nên chọn những chi tiết nổi bật, tạo điểm nhấn, tránh kể lể).

• Tuổi tác: bao nhiêu tuổi?

• Đôi mắt: nhăn nheo? Tinh tường hay đã mờ đục.

• Đôi tay: gầy hay mập, chắc khoẻ hay đã yếu.

....

+ Miêu tả tính tình, hoạt động, sở thích của bà:

• Trong gia đình.

• Ngoài xã hội.

+ Tình cảm của người viết đối với bà.

+ Những ấn tượng bà để lại trong tâm hồn mình.

Kết bài:

+ Cảm nghĩ của mình đối với bà.

3. Bài văn mẫu

Hồi nhỏ, do bố mẹ đi làm suốt nên tôi thường sống với bà nội. Bà chính là người gần gũi và thân thiết nhất của tôi.

Bà tôi năm nay đã ngoài sáu mươi nhưng vẫn còn rất minh mẫn. Đôi mắt nhăn nheo của bà vẫn thường nhìn rất rõ mỗi khi đọc truyện tranh cho tôi nghe. Đôi tay gầy gầy xương xương vẫn hằng ngày nấu cho tôi những bữa cơm ngon lành.

Bà là một người vui vẻ và rất hay nói chuyện. Thông thường, ở độ tuổi lục tuần con người ta thường trở nên điềm đạm và trầm mặc hơn. Nhưng bà tôi lại khác hẳn. Bà rất thích trò chuyện với các ông, các bà trong hội hưu trí, hay trò chuyện chơi đùa với con cháu. Với khả năng giao tiếp và thái độ thân thiện, bà rất được mọi người tán thưởng trong các câu chuyện hàng ngày. Mọi người ai cũng thích nói chuyện với bà. Và tôi là một trong những ứng cử viên trung thành cho vị trí đó.

Tôi thích nhất là lúc bà cười. Những lúc đó đôi mắt bà sáng và rất có hồn. Đặc biệt khi đó những nếp nhăn trên trán, trên khuôn mặt bà xô lại trông giống như những chiếc cầu vồng. Bé Mưa – em trai tôi cũng rất thích những nếp nhăn đó. Mỗi khi được bà ôm vào lòng cưng nựng, bé Mưa thường đưa cánh tay nhỏ xíu của em lên mân mê chúng như là một cử chỉ của sự yêu thương. Bà tỏ ra rất thích thú khi biết trên khuôn mặt mình có cầu vồng. Bà vui vì điều đó.

Tuy đã ở vào cái tuổi có thể coi là gần đi hết đời người nhưng bà vẫn rất khoẻ mạnh và tràn đầy sức sống. Và có lẽ cũng chỉ ở tuổi này bà mới đang được sống quãng đời đẹp nhất: hưởng những ngày an nhàn bên con, bên cháu.

Tận hưởng những ngày an nhàn này, bà thoải mái làm những điều mình thích. Mỗi sáng bà cùng với mấy bà hàng xóm ra sân khu tập thể tập dưỡng sinh, tập múa quạt. Bà tập dẻo lắm cơ. Trong tay bà, chiếc quạt lượn theo những vòng tròn mềm mại, trông tựa như những cánh bướm đang ngả mình trong gió. Những động tác bà làm trông như được thể hiện bởi những nghệ sĩ múa chuyên nghiệp mà tôi thường thấy trên tivi. Quả thực, bà tôi vẫn còn dẻo dai lắm. Tập dưỡng sinh chỉ là một trong số những hoạt động mà bà tham gia. Ngoài ra, bà còn tập khiêu vũ, tập văn nghệ cho tổ dân phố... Tôi thường thấy bà hào hứng hẳn lên vào mỗi tối thứ bảy và chủ nhật. Bởi đó là những ngày bà tham gia sinh hoạt trong câu lạc bộ khiêu vũ của phường. Các bạn không thể tưởng tượng được đâu nhé! Bà nhảy đẹp hết ý luôn! Đặc biệt là điệu vanxơ. Tôi phải nhờ bà tập cho suốt đấy!

Hiện đại khi tham gia các hoạt động thể dục thể thao nhưng bà lại mang đầy nét truyền thống trong các hoạt động xã hội. Chính bà là người dạy tôi cách nấu nướng và chăm sóc cho bản thân. Bà thường bảo tôi phải chú ý đến hình thức của mình. Theo bà việc trang điểm là rất quan trọng. Đối với bà trang điểm không phải là tô mày kẻ mắt, trưng diện quần áo trang sức sao cho nổi bật mà chỉ đơn giản là sự chuẩn bị chu đáo cho bản thân trước khi hoà nhập vào các hoạt động xã hội. Chăm sóc cho bản thân cũng chính là cách ta thể hiện sự tôn trọng mình và tôn trọng người khác. Đó là câu bà vẫn thường hay nói với tôi.

Đã thành lệ, mỗi tối trước khi đi ngủ, tôi thường được bà xoa lưng và kể cho nghe những câu chuyện cổ tích. Nào là chuyện cô Tấm chui ra từ quả thị, nào là Thạch Sanh bắn đại bàng tinh cứu công chúa, nào là chú Cuội ngồi gốc cây đa... Giọng kể dịu dàng cùng hương hoa nhài thoang thoảng từ người bà đã đưa tôi vào giấc ngủ trong suốt những năm bé thơ.

Bà là tấm gương là hình mẫu lí tưởng của tôi. Đến tận bây giờ hình bóng bà vẫn còn in đậm trong trái tim tôi.

"Bà ơi bà, cháu yêu bà lắm
Tóc bà trắng, màu trắng như mây..."

Đề 36

Đề bài: *Tả một em bé ở tuổi mẫu giáo.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả em bé ở tuổi mẫu giáo.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

Giới thiệu em nhỏ: tên tuổi, tình cảm của mình dành cho em, mối quan hệ giữa em và em nhỏ đó.

Thân bài:

+ Tả hình dáng:

• Tầm vóc, kích thước.

• Khuôn mặt, mái tóc, đôi mắt, nụ cười, giọng nói...

• Cách nói chuyện, cách chơi đùa.

+ Tả tính tình, hành động:

• Lời nói, ngôn ngữ sử dụng như thế nào?

• Thích chơi trò gì, thích ăn mặc như thế nào? Có hay nhõng nhẽo không?

• Cách cư xử với ông bà, cha mẹ với bạn bè cùng trang lứa ra sao?

• Thái độ của mọi người với em bé như thế nào.

Kết bài:

Tình cảm, thái độ của em đối với em bé.

2. Bài văn mẫu

Bé Hà Vi cạnh nhà tôi đã năm tuổi. Từ ngày mẹ cho đi mẫu giáo, bé vui và biết nhiều điều hơn. Chơi với Hà Vi thích lắm.

Hà Vi là một cô bé vô cùng xinh xắn và đáng yêu. Ai đã gặp bé một lần thì khó có thể quên được. Đó là một cô bé năm tuổi mũm mĩm, trắng trẻo với cái trán nhìn bướng bỉnh. Bé đứng cao đã gần đến vai tôi. Mọi người thường trêu tôi nếu lớn không nhanh thì sẽ bị Hà Vi vượt mất. Được khen như thế, Hà Vi cười thích thú. Mỗi khi cười khuôn mặt bầu bĩnh của em lại càng thêm hồng hào, rạng rỡ, để lộ những chiếc răng sữa trắng xinh. Tôi rất thích cắn yêu vào hai cái má phúng phính của em và tưởng tượng như hai trái đào vừa hồng vừa căng mịn. Tôi thích nhất là đôi mắt của em. Nó vừa to, tròn và đen láy. Tô điểm cho đôi mắt là hàng lông mi dài, uốn cong, nhìn mà ghen tỵ. Nhất là cái miệng mới dễ thương làm sao. Nó nhỏ nhỏ, hồng hồng chúm chím như nụ hoa mới nở buổi sớm mai. Cái mũi thỉnh thoảng chun lên trông thật tinh nghịch...

Hà Vi đặc biệt lắm, không được "nữ tính" như những cô bé khác. Mái tóc đen dày của em được tỉa ngắn, phía trước còn hơi xoăn. Bé chẳng bao giờ thắt bím cả. Hà Vi ít khi mặc những chiếc váy điệu đà, chỉ thích những bộ quần áo yếm trông khoẻ khoắn. Hà Vi còn thích đi giày và đội mũ cứng nữa. Quả là một cô bé rất cá tính.

Không chỉ đặc biệt vì những nét cá tính của mình, Hà Vi còn là cô bé hiếu động và thông minh. Hà Vi rất thích khám phá mọi thứ. Những đồ trong nhà, em lục tung lên rồi tìm hiểu, rồi dò xét, tra cứu như một nhà khoa học. Điều gì em cũng hỏi, cũng muốn được giải đáp. Dường như cô bé không bao giờ biết mệt mỏi. Ở nhà, Hà Vi luôn luôn nói cười, chạy nhảy chứ không chịu ngồi yên chơi đồ hàng cùng các bạn. Bé rất thích hát và ước mơ sau này thành một ca sĩ nổi tiếng. Hà Vi có nhiều ước mơ lắm. Có khi là một bác sĩ khám chữa bệnh cho động vật, là một phi công hay cô giáo... Mỗi khi có ước mơ mới, tôi là người đầu tiên được Hà Vi "thổ lộ". Cô bé tin tưởng tôi lắm. Những lúc như thế tôi càng thấy Hà Vi dễ thương. Cô bé tuy hiếu động nhưng chơi ngoan, ăn ngoan và ngủ ngoan. Ngay từ nhỏ, Vi đã thích tự lập. Lúc ăn hay chơi, bé thích tự mình làm, tự mình dọn đồ gọn gàng sạch sẽ. Dù còn vụng về, lóng ngóng tay chân nhưng Vi đã biết cầm chổi quét nhà giúp mẹ rồi.

Sáng nào, Hà Vi cũng được bố đưa đi học. Trường Chích Bông không xa lắm nhưng bé lại dậy sớm. Nhờ giọng líu lo của Hà Vi mỗi sáng mà tôi không bị muộn học. Đi học cả ngày về, Vi lại chạy ngay sang nhà, ríu rít như con chim non kể chuyện cho tôi nghe. Hà Vi kể nhiều chuyện lắm, nhất

là các bạn cùng lớp mà dường như nghe nhiều quá nên tôi cũng thuộc luôn tên và tính cách của các bạn Hà Vi. Đến tối, Vi lại mang sách vở sang nhà tôi ngồi học chung đến muộn. Khi tôi học bài, Vi ngồi vẽ tranh, tô màu, viết số, viết chữ cái... đợi tôi học xong thì kể chuyện cổ tích cho bé nghe. Vi nghe say sưa, đôi mắt mở to nhìn tôi chăm chú. Có hôm, Vi ở lại ngủ chung với tôi. Hai chị em ôm nhau ngủ như những chú cún con...

Hà Vi dễ thương, cá tính như thế nên đi đâu bé cũng được mọi người yêu quí. Tôi coi Vi như đứa em thân thiết của mình. Một ngày không gặp Vi, không được nghe tiếng em cười nói, tôi thấy nhớ lắm.

Đề 37

Đề bài: *Em hãy tả lại một người nào đó tuỳ theo ý thích của bản thân mình.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả lại một người nào đó tuỳ theo ý thích của bản thân em. Người đó có thể là người thân trong gia đình như ông, bà, cha, mẹ, anh chị em hoặc là thầy cô giáo, bạn bè hay bất cứ ai mà em thấy thích.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

Giới thiệu đối tượng định tả: tên tuổi, mối quan hệ với bản thân.

Thân bài:

+ Tả hình dáng:

- Tầm vóc, kích thước.
- Khuôn mặt, mái tóc, đôi mắt, nụ cười, giọng nói...
- Cách ăn mặc hàng ngày như thế nào?

+ Tả tính tình, hành động:

- Lời nói, ngôn ngữ sử dụng như thế nào?
- Cư xử với mọi người xung quanh ra sao? Có thân thiện và tốt bụng không?
- Thái độ của mọi người với người ấy như thế nào?

Kết bài:

Tình cảm, thái độ của em đối với người ấy.

2. Bài văn mẫu

Bài 1

Anh Chương là anh họ của tôi. Anh là người tôi vô cùng quý mến và kính trọng.

Anh có dáng người tầm thước, da hơi ngăm ngăm đen, mái tóc đen, dài mượt mà trông như lãng tử. Vì thích chơi thể thao, đặc biệt là bóng đá nên anh có thân hình đầy đặn và rắn chắc. Các bắp tay, bắp chân cứng và

khoẻ. Giọng nói của anh to và vang. Mọi người thường bảo chưa thấy người đâu mà đã nghe thấy tiếng. Tính tình anh vui vẻ và dễ hoà đồng. Vì vậy nên anh có rất nhiều bạn. Thỉnh thoảng các anh các chị vẫn thường kéo đến nhà anh chơi rất đông vui.

Anh Chương rất thích đọc truyện tranh. Hàng ngày sau mỗi giờ học, anh thường dành một hai tiếng ngồi đọc truyện. Thỉnh thoảng đến đoạn khôi hài anh thường cười rõ to và vui vẻ kể lại cho tôi nghe. Những lúc như vậy trông anh y hệt một đứa trẻ con.

Thích đọc truyện, chơi bóng là vậy nhưng anh học rất giỏi. Ở trên lớp, anh luôn là người đứng đầu, là Đoàn viên gương mẫu. Còn ở nhà anh là người con ngoan ngoãn và "đảm đang". Mọi việc trong nhà anh đều biết làm. Từ sửa chữa bàn ghế đến nấu cơm giặt giũ anh đều làm rất chuyên nghiệp. Các món ăn anh nấu không chỉ ngon mà còn rất đẹp mắt. Nếu sau này anh theo nghề đầu bếp thì chắc chắn anh sẽ thành công.

Ai cũng vậy, "lắm tài thì nhiều tật". Anh Chương cũng không ngoại lệ. Việc gì anh cũng biết làm và làm rất tốt nhưng chỉ riêng khả năng ca hát của anh thì dở vô cùng. Mẹ anh bảo vì anh đang vỡ giọng nên tiếng mới ồm như con vịt cồ. Thế nên chẳng bao giờ anh góp mặt trong các chương trình karaoke tại gia cả.

Tôi rất yêu quý anh Chương. Sau này lớn lên tôi nhất định sẽ ngoan và học giỏi như anh để bố mẹ vui lòng.

Bài 2

Chị gái chỉ ra đời trước tôi đúng năm phút nhưng sở thích và tính cách rất khác tôi.

Vì là chị em sinh đôi nên ngoại hình tôi và chị giống y chang nhau. Khuôn mặt bầu bĩnh, tròn trịa giống mẹ. Đôi mắt to, nâu nhạt ẩn dưới hàng lông mi dài cong vút. Cái miệng nhỏ xinh. Cái má phúng phính, thỉnh thoảng lại hồng lên trong nắng. Mái tóc hai chị em tôi đều đen và mượt. Nhưng trong khi tôi cắt tóc tém kiểu Mỹ Linh thì chị tôi lại để dài, buông nhẹ ra phía sau lưng. Về hình dáng có lẽ tôi mập hơn chị khoảng một cân, còn chị lại cao hơn tôi khoảng 5 cm.

Đúng là "cha mẹ sinh con, trời sinh tính". Là hai chị em sinh cùng một trứng nhưng tôi và chị có tính cách trái ngược nhau. Trong khi tôi nghịch ngợm, ưa mạo hiểm khám phá thì chị tôi lại hiền lành, dịu dàng và nhu mì. Tôichỉ thực sự im lặng khi ngủ, còn chị thì nói rất ít, sống nội tâm. Bởi tôi quá khác chị – hay chị quá khác tôi – nên chúng tôi chưa bao giờ thân thiết như hai chị em đúng nghĩa. Tôi nghĩ chị không thích mình, không hiểu mình nên rất buồn. Càng buồn tôi lại càng quậy. Chị cứ thầm lặng đi sau dọn dẹp bãi chiến trường mà tôi bầy ra, không hề mắng nhiếc tôi nửa lời.

Nhưng rồi một sự việc xảy ra đã khiến tôi thay đổi suy nghĩ. Hồi đó, tôi nằng nặc muốn tham gia câu lạc bộ bóng đá của trường nhưng bố mẹ tôi thì nhất quyết phản đối. Hai người muốn tôi học đàn, học hát như những bé gái khác, như chị tôi. Tôi rất buồn, khóc suốt cả một đêm. Sáng hôm sau thức dậy tôi thấy bên gối một mảnh giấy nhỏ màu hồng gấp đôi. Bên trong ghi dòng chữ mực xanh nắn nót: "Chị thực sự ngưỡng mộ cách sống sôi nổi của em. Đừng buồn nữa! Chị yêu em!" Tôi thực sự ngạc nhiên và hạnh phúc khi đọc những dòng này. Lần đầu tiên tôi nhận ra rằng chị đích thực là chị của tôi.

Sau này, chính chị đã cùng tôi thuyết phục bố mẹ để tôi được chơi bóng đá và tôi cũng không ngại ngần cùng chị đi học hát, học thêu.

Càng ngày tôi càng thấy khâm phục chị tôi và không còn nghĩ đến chuyện chị chỉ ra đời trước tôi năm phút. Tuy có nhiều điểm khác nhau nhưng tôi cũng rất muốn nói với người chị của mình là "Em yêu chị!".

Đề 38

Đề bài: *Em hãy miêu tả hình ảnh một người thân vào một ngày vui (ngày Tết, ngày mừng thọ, ngày cưới,...).*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả lại hình ảnh người thân vào một ngày vui (ngày Tết, ngày mừng thọ, ngày cưới,...).

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu về hình ảnh một người thân trong ngày vui (anh trai trong ngày cưới).

Thân bài:

+ Niềm vui của anh trai khi ngày vui sắp đến.

+ Hình ảnh anh trai trong buổi tối trước ngày lễ chính thức.

+ Hình ảnh anh trong ngày cưới.

Kết bài:

+ Khẳng định tình cảm đối với anh.

2. Bài văn mẫu

Đám cưới càng đến gần anh tôi lại càng hồi hộp và xen chút lo lắng. Nhưng trong lòng anh thì đang ngập tràn hạnh phúc, niềm vui. Chưa bao giờ tôi thấy anh vui như thế. Nhìn khuôn mặt, ánh mắt anh tôi biết điều đó.

Anh cả là người tôi yêu và khâm phục nhất. Trong nhà, tôi cũng là

người anh rất cưng chiều. Hai anh em rất hợp nhau nên bố mẹ vẫn trêu tôi, khi nào anh lấy vợ không được "giành" anh với chị dâu đâu nhé. Lúc đó tôi tự tin rằng: "Con không sợ. Anh cả yêu con nhất mà". Câu ấy tôi cảm giác như mới nói hôm nào thế mà anh tôi đã sắp cưới. Tôi hơi tủi thân nhưng cũng rất vui. Nhưng người vui nhất là ông anh tôi. Anh vui hơn cả ngày nhận được tin báo đỗ hai trường đại học nữa.

Buổi tối trước ngày lễ chính thức, anh tôi đi đi lại lại rất nhiều để lo công việc. Anh tỏ ra là một người đàn ông chín chắn và trưởng thành. Mọi công việc anh sắp xếp rất chu đáo. Dù mệt nhưng khuôn mặt anh vẫn sáng lên sự vui mừng. Anh vẫn hài hước, hóm hỉnh như mọi khi, những câu chuyện cười của anh làm mọi người cười rộ nên mọi công việc bỗng trở nên nhẹ tênh. Đêm hôm đó, anh không ngủ được, cứ chập chờn mong đợi... Cuối cùng, trời cũng sáng.

Hôm đó, thời tiết rất ủng hộ lễ cưới của anh tôi. Nắng vàng dịu nhẹ, gió thổi mơn man... Từ sáng sớm đã không thấy anh đâu. Thì ra anh đi lo công việc ở bên nhà cùng các bác. Đến giờ khách đến, anh gọn gàng trong bộ com lê xanh sẫm với áo sơ mi trắng thật lịch sự nhưng cũng rất khỏe khoắn. Chiếc nơ cài ở cổ áo khiến anh thêm nổi bật. Là tâm điểm nên anh tôi được mọi người chú ý. Ai cũng trầm trồ khen "chú rể" đẹp trai khiến anh xấu hổ. Nhưng anh tôi cũng vốn là một chàng trai rất bảnh. Dáng người cao ráo, nước da ngăm ngăm khỏe mạnh, khuôn mặt thông minh toát lên vẻ khảng khái, ngay thật. Nhất là đôi mắt, đôi mắt đen và rất đẹp. Chàng trai ấy hôm nay làm chú rể nên càng bảnh hơn. Anh cười rất tươi khi trò chuyện và tiếp khách. Anh đi mời rượu từng bàn, nhận lời chúc mừng của họ hàng, làng xóm. Hơi men cùng ngất ngây hạnh phúc nên anh hơi đỏ mặt. Bữa tiệc kéo dài đến gần trưa...

Có lẽ trọng đại nhất trong cuộc đời anh là giây phút anh tôi đón chị dâu về. Đứng cạnh cô dâu xinh đẹp, anh hơi bối rối. Có lúc anh đứng ngây khiến mọi người cười rộ. Anh lúng túng, "ngượng ngùng" khi đặt lên má cô dâu một nụ hôn nhẹ. Hai anh chị ấy thật đẹp đôi, cô dâu trong bộ váy trắng ngà đơn giản nhưng không kém phần lộng lẫy, còn anh tôi mặc bộ complê thật oách. Nụ cười không ngừng nở trên môi anh. Có lẽ do hồi hộp mà những giọt mồ hôi nhỏ đã lấm tấm trên trán, chị dâu nhẹ nhàng thấm cho anh. Nhìn họ hạnh phúc làm sao.

Tôi rất yêu anh trai mình nhưng sẽ không bao giờ "giành" với chị dâu như bố mẹ vẫn trêu. Tôi sẽ chúc phúc cho hai anh chị vì anh là người tôi yêu nhất. Nhìn anh hạnh phúc cả nhà tôi rất vui mừng.

Đề 39

Đề bài *Hãy miêu tả hình ảnh mẹ hoặc cha trong lúc em bị ốm.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu miêu tả lại hình ảnh mẹ hoặc cha em trong một tình huống cụ thể là khi em bị ốm.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Nêu những hình ảnh khiến em nhớ mãi trong đời

+ Trong số đó có hình ảnh mẹ / cha khi em bị ốm

Thân bài:

+ Khái quát chung về hoàn cảnh bị ốm: xảy ra từ bao giờ? tại sao lại bị ốm?

+ Hình ảnh của mẹ / cha:

. Vẻ mặt: lo âu, buồn bã; ánh mắt: xót xa, lo lắng,...

. Lời nói: vỗ về, an ủi, động viên, mong cho con mau khoẻ,...

. Hành động: chăm sóc chu đáo từ miếng ăn, viên thuốc đến giấc ngủ cho con, mất ăn mất ngủ, phờ phạc cả người,...

Kết bài:

+ Tình cảm của em: xúc động trước tấm lòng yêu thương con vô bờ bến của cha / mẹ.

+ Mong ước lớn khôn để đền đáp công ơn trời bể của cha / mẹ.

2. Bài văn mẫu

"Mẹ kính yêu của con. Người ta vẫn bảo, có nuôi con mới biết lòng cha mẹ. Nhưng qua trận ốm vừa rồi, con đã hiểu hơn về lòng mẹ, cảm nhận được đầy đủ nhất tình yêu sâu sắc mẹ dành cho con...". Đó là những dòng tâm sự trong cuốn nhật kí mà tôi gửi đến người mẹ kính yêu. Thay cho lời cảm ơn, tôi muốn nói: "Con yêu mẹ!".

Tôi là đứa trẻ không hay ốm yếu. Do được thừa hưởng sức khoẻ của cha nên tôi chủ quan lắm. Hôm đó đi học, mẹ dặn tôi mang áo mưa theo vì đài đã dự báo. Nhưng vì thấy trời nắng to nên tôi không mang theo nữa. Thế rồi chiều về, mây đen ở đâu ùn ùn kéo đến, vần vũ khắp bầu trời. Cơn mưa đến thật mau. Mưa. Mưa xối xả. Mưa ào ào như trút nước... Không có áo mưa mà trời cũng sắp tối, tôi để đầu trần ù chạy về nhà. Về đến nơi tôi ướt như chuột lột. Mẹ nhìn tôi đầy lo lắng.

Đêm hôm đó, tôi bắt đầu bị sốt. Nhiệt độ tăng cao, đầu óc choáng váng. Tôi mê man trong cơn sốt. Bố mẹ tôi lo lắng, vội vàng tìm cách hạ nhiệt. Nằm trên giường, tôi nghe thấy từng bước chân của mẹ, bóng mẹ chạy đổ

nghiêng trên tường, thoắt trông thấy, thoắt biến mất. Mẹ ngồi bên tôi, bàn tay ấm áp xoa nhẹ trên lưng, âu yếm vuốt tóc rồi má tôi. Cái trán nóng bừng được mẹ chườm bằng chiếc khăn lạnh. Chốc chốc, mẹ lại lật khăn rồi đặt nhẹ lên trán. Tôi miên man trong giấc ngủ nhưng dường như vẫn thấy rõ đôi mắt mẹ nhìn tôi. Đôi mắt mẹ nhìn trìu mến, xót thương, long lanh những giọt nước. Từng nhịp thở thổn thức, tôi cảm nhận được sự lo lắng trong lòng mẹ. Mỗi khi tôi trở mình mẹ lại nhè nhẹ vỗ về, kéo chăn lên đắp cho tôi. Thỉnh thoảng, mẹ lại sờ lên trán. Thấy nhiệt độ giảm, mẹ cũng hơi yên lòng... Cứ thế, mẹ ngồi bên tôi suốt đêm, không ngủ.

Sáng hôm sau, trời đã tạnh mưa tự bao giờ. Mấy chú chim chào mào hót líu lo chào đón ngày mới. Những tia nắng đầu tiên lách mình qua khe cửa vào phòng, đến bên giường giúp tôi tỉnh giấc. Vì có mẹ ngồi bên nên tôi vững tâm mà ngủ rất ngon lành. Tôi cựa mình thấy trong người đã khá hơn hôm qua rất nhiều. Vừa tỉnh dậy việc đầu tiên là tôi đưa mắt tìm mẹ. Sao không thấy mẹ đâu cả. Tôi vội vàng ngồi dậy. Ôi, mẹ. Chắc vì đã quá mệt nên mẹ nằm ngủ thiếp đi bên tôi. Lúc này nhìn mẹ, tôi chỉ thấy thật tội nghiệp và thương mẹ biết bao. Mái tóc dài, đen mượt dường như xơ xác. Đôi mắt thâm quầng lại vì thức khuya. Phía đuôi mắt đã xuất hiện những nếp nhăn, dấu hiệu sự tàn phá của thời gian. Nhất là đôi tay me. Trước đây, đó là một bàn tay mềm mại, trắng trẻo nhưng giờ đây, sự vất vả đã làm cho bàn tay mẹ gầy guộc, thô ráp và có những vết chai. Điều ai cũng thấy này tại sao hôm nay tôi mới để ý. Tôi thật là đứa con vô tâm, bất hiếu. Tôi hiển nhiên nhận tình yêu của mẹ nhưng ích kỉ chỉ nghĩ cho bản thân. Mẹ đã bắt đầu già đi mà tôi không hề hay biết. Và dường như qua một đêm thức trắng càng làm cho mẹ tôi già đi nhiều.

Đang suy nghĩ miên man thì chợt bố tôi mở cửa bước vào phòng. Bố mỉm cười chào tôi ngày mới. Vừa lúc, mẹ cũng choàng tỉnh dậy. Thấy tôi, mẹ vội vàng đặt tay lên trán, nhìn tôi một lượt vẻ mặt lo lắng, căng thẳng. Hai bố con tôi nhìn mẹ rồi nhìn nhau cùng cười. Lúc đó, mẹ mới thấy nhẹ nhõm trong lòng. Nhưng nụ cười của mẹ thật mệt mỏi. Không để ý đến bản thân, mẹ lại chạy ngay xuống nhà nấu cháo cho tôi. Bát cháo nóng của mẹ là liều thuốc vô cùng hiệu nghiệm. Nó không phải là thuốc bình thường mà là liều thuốc tình thương yêu. Nó giúp tôi hết sốt và còn hơn thế nó giúp tôi nhận ra được nhiều điều, hiểu thêm về lòng mẹ. Lòng mẹ thật bao la như biển Thái Bình ...

Không phải chỉ khi ốm đau mẹ mới dành tình yêu cho tôi, ở bên cạnh tôi chăm sóc. Mẹ đã ở bên từ bao giờ mà tôi vô tâm không hiểu bởi tình yêu của mẹ không vô hình mà hiển hiện ngay trước mắt. "Mẹ kính yêu của con. Nay con đã hiểu rồi mẹ ạ".

Đề 40

Đề bài: *Hãy miêu tả hình ảnh mẹ hoặc cha khi em mắc lỗi.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả hình ảnh mẹ / cha trong một tình huống cụ thể là khi em mắc lỗi.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Những lần mắc lỗi trong quá khứ của em.

+ Hình ảnh mẹ / cha trong lần em mắc lỗi khiến em nhớ nhất.

Thân bài:

+ Khái quát về lần mắc lỗi: mắc trong hoàn cảnh nào? Lỗi lầm của em là gì? Mức độ nghiêm trọng đến đâu?

+ Tả hình ảnh mẹ / cha:

- Về mặt, đôi mắt như thế nào?
- Thái độ: buồn bã, nóng giận hay bình tĩnh...?
- Hành động, lời nói: nhẹ nhàng khuyên nhủ hay lớn tiếng trách mắng...?

+ Cảm nghĩ của em:

- Nhận ra lỗi lầm của mình, thấy ân hận, day dứt vì làm cha / mẹ buồn.
- Xúc động trước sự khoan dung của cha / mẹ...
- Tự nhủ không bao giờ tái phạm.

Kết bài:

Suy nghĩ, bài học mà em rút ra từ lần mắc lỗi đó.

2. Bài văn mẫu

Mỗi người chúng ta chẳng ai tránh được những lỗi lầm. Tôi cũng vậy. Tôi nhớ mãi gương mặt buồn của mẹ lúc ấy và tự nhủ, sẽ không bao giờ để mẹ phải đau đớn vì mình.

Tôi là con duy nhất của bố mẹ tôi. Chắc chẳng phải nói các bạn cũng biết bố mẹ tôi yêu quý tôi như thế nào. Tôi chẳng thiếu váy áo, búp bê, đồ chơi đẹp,... Tôi thích gì bố mẹ cũng chiều, chỉ cần tôi học giỏi và ngoan ngoãn. Tôi học khá và cũng khá ngoan, trừ lần ấy,...

Mẹ tôi vốn là người miền Trung, quê mẹ ở tận Thanh Chương, Nghệ An. Mẹ tôi ra Hà Nội học đại học, quen biết và lấy bố tôi, sau đó cùng bố lên Yên Bái lập nghiệp. Gia đình tôi ít khi về quê ngoại cùng nhau, thường chỉ bố hoặc mẹ về vào dịp giỗ ông. Còn tôi, lâu lắm tôi không về, tôi cũng chẳng nhớ mặt bà ngoại nữa.

Năm ngoái, một hôm, khi tôi đi học về thì không thấy mẹ ở nhà. Bố bảo bà ngoại ốm, mẹ phải về quê chăm bà. Hai tuần sau, mẹ gọi điện, nói sẽ về cùng bà ngoại, vì bà ngoại yếu rồi, bố mẹ mời bà sống cùng gia đình chúng tôi để mẹ có thể chăm sóc bà. Tôi hồi hộp chờ mẹ và bà. Tôi cứ tưởng tượng bà ngoại tôi tóc bạc phơ, hiền hậu như một bà tiên trong cổ tích. Bởi vậy, khi thấy bóng mẹ dìu một bà cụ, tôi chạy ra đón và hết sức bất ngờ. Bà ngoại tôi già lắm rồi. Khuôn mặt nhăn nheo vàng bủng như vỏ quả chanh héo. Mái tóc lốm đốm bạc được cắt tỉa ngắn như con trai làm bà càng thêm xấu xí. Đôi mắt đùng đục và dáng người run run. Tôi cứ đứng giương mắt lên nhìn bà, mặc kệ mẹ nói vồn vã:

– Bà ngoại đây này Yến này, Yến chào bà đi con.

Tôi lí nhí chào bà rồi đi vào nhà, mặt chảy ra. Tôi không muốn bà ngoại này. Bố mẹ dìu bà về phòng nghỉ ngơi rồi mẹ đến với tôi. Mẹ hỏi:

– Con không vui khi nhìn thấy bà, con không thích bà phải không?

Tôi không trả lời. Mặt tôi vẫn ỉu xìu. Một lúc sau, nhìn lên mẹ, tôi sững sờ khi thấy mẹ ngấn ngấn nước mắt. Mắt mẹ đỏ hoe, đôi môi mím lại, mấy sợi tóc mai vương trên má mẹ. Nhìn mẹ, tôi thấy vừa thương vừa sờ sợ. Tôi ngập ngừng chạm vào tay mẹ, gọi khẽ:

– Mẹ ơi,...

Mẹ nhìn tôi đăm đăm, ánh mắt thật buồn và trách móc. Rồi bằng giọng nhẹ nhàng, chậm rãi, mẹ kể cho tôi nghe về gia đình mẹ. Ông ngoại mất sớm, bà ngoại tần tảo nuôi bác Nga và mẹ lớn lên. Vùng quê nghèo, nên bà nhọc nhằn, vừa làm ruộng, vừa chăn bò, làm chổi, đan quạt,... làm đủ mọi việc để nuôi con, sau này là nuôi cháu vì gia đình bác Nga cũng rất nghèo. Bây giờ, mẹ đón bà ở cùng nhà tôi. Mẹ kể cho tôi biết vì sao bà trông gầy guộc, lam lũ, xấu xí thế, mẹ kể để tôi biết thương bà. Mẹ nói, mẹ rất đau đớn vì tôi vô lễ. Nước mắt mẹ lặng lẽ chảy dài trên gò má. Tôi nhìn mẹ mà cảm thấy như có ai bóp nghẹt tim mình. Tôi là con bé nông cạn, xấu xa làm sao. Tôi mếu máo nói:

– Mẹ ơi, con xin lỗi,...

Mẹ ôm lấy tôi. Tôi vùi mặt vào ngực mẹ, lắng nghe tiếng tim mẹ đập. Tôi vừa ân hận, vừa thấy thương mẹ, thương bà. Nhất định tôi sẽ chăm bà thật tốt để bù đắp những nhọc nhằn mà bà đã trải qua, để bà được sống vui vẻ, thảnh thơi bên con cháu.

Đề 41

Đề bài: *Hãy miêu tả hình ảnh mẹ hoặc cha khi em làm được một việc tốt.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu miêu tả mẹ / cha trong một tình huống cụ thể là khi em làm được một việc tốt.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế và qua tưởng tượng.

- Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Tình cảm của em đối với mẹ / cha.

+ Giới thiệu đối tượng cần tả: hình ảnh mẹ / cha khi em làm được một việc tốt.

Thân bài:

+ Khái quát chung về hoàn cảnh được tả:

• Em làm được việc tốt khi nào (thời gian)?

• Việc tốt đó là việc gì? (đạt điểm cao, được khen thưởng, giúp đỡ bạn, nhặt được của rơi trả lại cho người đánh mất...).

+ Hình ảnh mẹ / cha trong hoàn cảnh đó:

• Vẻ mặt: vui mừng, sung sướng, hài lòng...

• Đôi mắt: ánh lên niềm vui và tự hào, nhìn em thân thương, trìu mến...

• Miệng cười tươi rạng rỡ...

• Lời nói: khen ngợi, động viên, tự hào, tin tưởng...

• Hành động: xoa đầu khen ngợi, ôm con vào lòng, ân cần, quan tâm chăm sóc...

Kết bài:

+ Cảm nghĩ của em về cha / mẹ:

. Cảm động trước tình yêu thương của cha / mẹ...

. Tự nhủ phải cố gắng nhiều hơn nữa để cha mẹ vui lòng...

2. Bài văn mẫu

Có nhiều lần tôi đã làm bố mẹ phải buồn phiền vì sự nghịch ngợm của mình. Nhưng có một lần tôi đã làm mẹ rất xúc động. Chuyện ấy sẽ không bao giờ tôi quên được.

Tôi là một cậu con trai hiếu động nhưng cũng rất thông minh, mọi người trong xóm vẫn bảo tôi như thế. Bố mẹ thì bảo tôi, chẳng thấy thông minh ở đâu chỉ thấy tôi thích nghịch ngợm và gây chuyện mà thôi. Nhiều lần, bố mẹ buồn phiền vì tôi lắm. Nhưng còn trẻ dại thì làm sao tôi hiểu được nỗi lòng của mẹ.

Bố tôi là bộ đội nên hay đi công tác xa. Thế là ở nhà, tôi lại quậy phá tưng bừng. Tôi thường cầm đầu lũ trẻ trong xóm, khám phá khắp mọi nơi, chơi nhiều trò do tôi tự nghĩ. Chính vì đi khắp nơi nên chúng tôi biết nhiều chuyện lắm. Chuyện hai bà cháu Nhi cũng vậy. Hai bà cháu sống ở làng bên và có hoàn cảnh thật đáng thương. Bố mẹ Nhi đi làm ăn xa từ khi Nhi mới một tuổi. Mấy năm mới về thăm nhà một lần. Bà Tư vừa làm bà, vừa làm mẹ làm cha của Nhi. Tội nghiệp cô bé sống thiếu thốn tình thương của

cha mẹ nhưng bù đắp lại cô bé được bà rất thương yêu. Hai bà cháu tuy nghèo nhưng sống tình cảm. Nhi cũng là cô bé ngoan ngoãn, chăm chỉ. Nhưng thật bất hạnh khi hai bà cháu nhận được tin dữ từ nơi xa gửi về. Bố mẹ Nhi gặp nạn và cùng qua đời. Nỗi đau ấy quá lớn với một cô bé vừa tròn mười hai tuổi. Đôi mắt em dường như không còn hồn nhiên, vui tươi như trước nữa. Gia đình vốn khó khăn giờ lại càng túng thiếu hơn. Nhi thương bà đau yếu nên quyết định nghỉ học để đi làm giúp bà. Bà Tư dù khuyên thế nào Nhi cũng không chịu đi học lại...

Biết được chuyện ấy, một người hiếu động như tôi không thể ngồi im. Tôi nghĩ cách giúp bà cháu Nhi, giúp Nhi có thể đến trường học lại. Sau một hồi bàn tính với lũ trẻ trong xóm, chúng tôi quyết định hành động. Chiều nào sau khi đi học về, chúng tôi cũng qua nhà Nhi. Lúc đầu là sang chơi với bà Tư để Nhi làm quen dần, sau chúng tôi giúp Nhi làm việc nhà. Mấy đứa con gái thì giúp Nhi dọn nhà, nấu cơm... Bọn con trai chúng tôi lóng ngóng thì làm những việc "nặng nhọc" hơn... Thỉnh thoảng, nhà đứa nào có giấy vụn hay đồ gì bỏ đi, chúng tôi góp lại đem bán lấy tiền đưa cho Nhi. Nhi chẳng nhận đâu nhưng thuyết phục mãi cô bé mới ngượng nghịu cầm lấy lo thuốc thang cho bà những lúc yếu đau. Nhà có đồ gì ăn, chúng tôi cũng dành dụm một phần mang tới cho Nhi. Nhi cảm động lắm, nhiều lúc tôi thấy mắt cô bé đỏ hoe nữa. Sau một thời gian nghỉ học, cuối cùng Nhi cũng quay lại trường. Đó là niềm vui lớn với bà Tư. Thế là tối tối, tôi và Lan, bạn thân của Nhi lại qua nhà Nhi học nhóm. Chúng tôi học rất vui và thỉnh thoảng còn được bà Tư cho thưởng thức món khoai luộc thơm thơm bùi bùi nữa...

Chuyện chúng tôi giúp Nhi chẳng ai biết cả. Bố mẹ bọn trẻ trong xóm vẫn nghĩ chúng tôi lang thang nơi cánh đồng hay con mương nọ, chơi thả diều hay đá bóng... Nhưng mẹ tôi thì bắt đầu để ý. Mẹ thấy lạ vì tối nào tôi cũng ra ngoài chừng hơn một giờ đồng hồ, buổi chiều về nhà muộn hơn mọi khi, đồ ăn mẹ mua cho chẳng bao giờ ăn hết như trước mà gói lại một phần, đồ đạc trong nhà không dùng đến cũng biết gom góp lại gọn gàng, đặc biệt là kết quả học tập tốt hơn rất nhiều nhờ những buổi học nhóm... Tôi dường như biến thành một người khác trong mắt mẹ. Và có lẽ sẽ còn là bí mật nếu như không có chuyện hôm đó xảy ra.

Tối đó, như mọi hôm tôi lại sang nhà Nhi học nhóm. Như chú mèo mun, tôi nhanh chân lao vút ra ngoài. Đang ngồi thảo luận bài sôi nổi với mấy bạn thì bỗng mẹ tôi đã đứng trước mặt từ bao giờ. Tôi sững sốt, ngạc nhiên nhìn mẹ mà chẳng biết nói câu gì. Nhưng lúc đó, sao gương mặt mẹ tôi hiền lạ lùng, không giận dữ cũng không có vẻ gì là đang chuẩn bị mắng tôi. Đôi mắt mẹ còn thoáng ươn ướt. Tôi nhận ra điều đó vì ánh đèn. Chẳng đợi tôi lên tiếng, mẹ bảo chúng tôi cứ tiếp tục học rồi ra nhà ngoài nói chuyện với bà Tư. Thì ra mẹ sang thăm bà.

Tối hôm đó, trên đường về, mẹ tôi im lặng không nói. Tôi hồi hộp, suy nghĩ miên man. Bỗng mẹ dắt tay tôi, nhẹ nhàng ấm áp. Tôi nhớ lại ngày

con bé sợ tôi ngã, mẹ cũng nắm tay tôi như thế này cho tôi vững từng bước một. Nhưng đã lâu lắm rồi tôi không còn ngoan ngoãn trong vòng tay của mẹ nữa. Tôi bỗng cảm thấy mình bé đi rất nhiều. Và mẹ cứ dắt tôi như thế đến khi về nhà. Mẹ kéo tôi lại gần, nhìn tôi bằng ánh mắt thật hiền dịu. Mẹ vừa xoa đầu tôi vừa nói: "Bà Tư cho mẹ biết mọi chuyện rồi. Con mẹ ngoan lắm. Con mẹ đã lớn hơn nhiều rồi đấy. Mẹ hạnh phúc lắm con biết không..." Mẹ tôi còn nói nhiều nữa mà tôi chẳng kịp nghe hết vì chính tôi cũng đang tràn đầy niềm vui, hạnh phúc. Có lẽ chưa bao giờ tôi làm mẹ vui đến thế. Mẹ bật khóc vì tôi, giọt nước mắt của sự vui mừng chứ không phải buồn bã như trước. Khuôn mặt mẹ rạng ngời hẳn lên. Những nếp nhăn giãn ra khiến mẹ như trẻ lại. Bàn tay mẹ vẫn nắm tay tôi siết chặt. Tôi chỉ muốn hét lên một câu: "Mẹ ơi, con đã biết lỗi rồi. Con sẽ cố gắng để không bao giờ mẹ buồn nữa." Nhưng cổ họng tôi như có ai giữ lại, không cất nổi thành lời. Tôi thầm hứa sẽ luôn làm mẹ vui lòng.

Những ngày sau đó, mẹ tôi vui vẻ hơn, niềm vui ấy hiện rõ lên khuôn mặt rám nắng. Tôi cũng "hiền lành" hơn khiến hàng xóm bất ngờ. Mọi người dần dần cũng biết chuyện nên càng khen tôi hơn, khiến mẹ tự hào lắm. Bọn trẻ trong xóm cũng hãnh hiện vì có một "thủ lĩnh" như tôi. Mẹ còn viết thư kể cho bố nghe chuyện của tôi. Mẹ bảo, lần sau về bố sẽ có phần thưởng. Tôi ngất ngây sung sướng...

Mỗi việc tốt là một bông hoa, nhiều việc tốt sẽ là một rừng hoa đẹp ngát hương. Và việc làm tốt của tôi vừa rồi đã làm cho mẹ vô cùng tự hào và hạnh phúc. Tôi nhớ mãi gương mặt rạng rỡ tự hào của mẹ, đó là động lực giúp tôi làm nhiều việc tốt hơn nữa...

Đề 42

Đề bài: *Em hãy tả lại hình ảnh thầy giáo hoặc cô giáo của em vào ngày 20 tháng 11.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu: tả lại hình ảnh cô giáo hoặc thầy giáo của em vào ngày 20 – 11.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ các ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu về hình ảnh cô giáo trong ngày lễ 20 – 11.

Thân bài:

+ Cuộc gặp gỡ cô giáo nhân ngày 20 – 11.

+ Hình ảnh cô trong ngày lễ.

Kết bài:

+ Tình cảm với cô giáo.

2. Bài văn mẫu

Cô Hạnh là cô giáo từ hồi cấp 1 của tôi. Đã lâu lắm rồi tôi mới có dịp về thăm cô nhân ngày lễ tôn vinh người thầy 20 – 11. Hình ảnh của cô khiến tôi không thể nào quên.

Lúc mới đi học, tôi còi hơn các bạn nên được các thầy cô chú ý hơn. Bao giờ tôi cũng được ngồi bàn đầu để nhìn chữ cho dễ. Vì vậy tôi cũng có nhiều cơ hội nói chuyện với thầy cô mỗi giờ ra chơi. Và cô Hạnh là người thầy mà tôi yêu quí nhất. Với tôi, cô thực sự là người mẹ thứ hai tuyệt vời.

Ra trường đã hơn một năm, nhân dịp 20 – 11 tôi mới có dịp đến thăm cô. Gần đến nơi, trong lòng tôi biết bao cảm xúc. Có lẽ cô sẽ ngạc nhiên lắm khi nhìn thấy tôi, đứa học trò cô rất mến. Mải mê suy nghĩ tôi bước đến cổng nhà cô từ hồi nào. Quang cảnh vẫn thế không có gì thay đổi nhiều. Đang mải nhìn ngắm xung quanh, bỗng một tiếng nói ấm áp thân quen vang lên: “Minh phải không em. Trời ơi, bây giờ em lớn thế này cơ à”. Tôi còn ngỡ ngàng thì cô đã đến bên nắm lấy tay tôi, mắt cô nhìn tôi đầy trìu mến. Tôi suýt bật khóc, nhưng nếu khóc tôi sợ xấu hổ với cô nên kìm nén lại. Con trai mà khóc thì xấu lắm. Lúc bấy giờ tôi mới cất được lời chào cô. Hai cô trò vui vẻ bước vào nhà.

Căn nhà cô lúc nào cũng ngăn nắp, gọn gàng. Cô vốn là người cẩn thận. Lúc đó tôi mới nhìn cô được kĩ. Vẫn dáng người dong dỏng, cô mặc bộ quần áo giản dị nhưng thật đẹp. Cô trông vẫn khỏe mạnh, nước da hồng hào tuy có những nếp nhăn vì thời gian. Khuôn mặt cô nhìn thật phúc hậu với cái miệng rất tươi, đôi mắt sáng, đen láy. Cô Hạnh lúc nào cũng trẻ trung, xinh đẹp trong mắt tôi, trong mắt tất cả học trò. Gặp tôi cô vui hơn rất nhiều. Nụ cười tươi tắn luôn nở trên môi. Ánh mắt cô sáng lên, luôn dành cho tôi sự thân thương. Hai cô trò ngồi nói chuyện vui quá. Bao kỉ niệm ùa về. Cô hỏi thăm gia đình tôi, hỏi về các bạn. Bao giờ cô cũng rất chu đáo như thế. Giọng nói cô mới ấm áp làm sao, nó vẫn mượt mà như trước. Nghe giọng cô mà tôi ngỡ mình đang ngồi trên lớp 5A nghe cô giảng bài. Cô trò vừa nói chuyện vừa cắm hoa. Cô cắm vào bình hoa pha lê những nụ hoa tươi thắm nhất. Lúc ấy tôi mới nhận ra bàn tay phải của cô còn hơi đau. Có lẽ là do di chứng để lại sau vụ tai nạn ngày ấy. Cô đã dũng cảm cứu đứa học trò nhỏ của mình nên bàn tay bị thương. Bây giờ mỗi khi trở trời nó lại hơi buốt. Nói đến chuyện cũ đã qua khiến đôi mắt cô rơm rớm. Đôi vai cô hơi rung lên. Nhưng rồi cô lại đùa vui, hài hước: “Tay cô thỉnh thoảng cũng bướng lắm nhé. Chẳng chịu nghe lời gì cả. Nó còn cứng đầu hơn cả bạn Quân “tồ” lớp mình ngày xưa ấy”... Thế là cô và tôi lại cười vang. Nụ cười thoải mái làm cô vui trở lại. Tôi thầm nhủ, có lẽ nhiều năm nữa nụ cười ấy sẽ giúp cô trẻ mãi không già vì nó là nụ cười của sự thân thiện mà.

Thời gian trôi đi thật nhanh, tôi muốn ở lại chơi với cô lâu hơn nữa nhưng ngoài sân tiếng học sinh đang gọi nhau í ới. Đấy là những học trò nhỏ của cô, sau tôi hai khóa. Nghe giọng các em, cô Hạnh vội chạy ra. Niềm hạnh phúc của cô lại được nhân lên gấp bội. Nhìn cô thật rạng ngời.

"Lúc ở nhà mẹ cũng là cô giáo, khi đến trường cô giáo như mẹ hiền..." lời ca khúc ấy nghe thân thương và gần gũi quá. Mẹ và cô là hai người mẹ trong cuộc đời mỗi con người. Cô giáo tôi là một người mẹ tuyệt vời như thế đấy.

Đề 43

Đề bài: *Tả cô giáo đang giảng bài.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả lại cô giáo của em trong hoạt động cụ thể: đang giảng bài.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

Giới thiệu cô giáo: tên tuổi, tình cảm của mình dành cho cô.

Thân bài:

+ Tả hình dáng:

- Tầm vóc, kích thước.
- Khuôn mặt, mái tóc, đôi mắt, nụ cười, giọng nói...
- Cách ăn mặc hàng ngày như thế nào?

+ Tả hoạt động giảng dạy:

- Lời nói, ngôn ngữ sử dụng như thế nào?
- Cách giảng bài ra sao?
- Cách hướng dẫn học sinh như thế nào?
- Thái độ của các bạn trong lớp với cô như thế nào: yêu mến, kính trọng, thán phục.

Kết bài:

Tình cảm, thái độ của em đối với cô giáo.

2. Bài văn mẫu

Từ nhỏ, tôi có một ước mơ sau này lớn lên sẽ làm cô giáo, hàng ngày giảng bài cho học sinh. Vì thế, tôi yêu cô giáo của tôi lắm. Nhất là trong những giờ học, tôi say sưa ngắm nhìn cô giáo giảng bài.

Cô giáo tôi cao cao, dáng người mảnh dẻ và nước da trắng hồng nên mặc áo dài rất đẹp. Hàng tuần vào thứ năm cô lại mặc chiếc áo dài tím Huế tôn thêm làn da trắng của cô.

Thứ năm lớp tôi có hai tiết văn của cô. Bước vào lớp, cô như mang theo vào cả mùi thơm của nắng, của sắc màu thiên nhiên. Cả lớp đứng ngây người nhìn cô, trầm trồ mến mộ. Cô dịu dàng mời cả lớp ngồi xuống. Giờ học bắt đầu.

Mỗi buổi học, cô nhẹ nhàng viết lên bảng những dòng chữ mềm mại, thẳng hàng. Bàn tay cô lướt nhanh như một hoạ sĩ làm ảo thuật trên tranh vẽ của mình. Chỉ một thoáng, hàng chữ đẹp đã hiện ra. Vào bài giảng, bao giờ chúng tôi cũng thấy dễ chịu bởi giọng nói nhẹ nhàng, ấm áp và truyền cảm của cô. Giọng nói ấy dường như được xuất phát từ sâu thẳm tâm hồn, để từ đó chúng tôi cảm nhận được cái hay, cái đẹp của mỗi bài thơ, bài văn. Những lời cô giảng chúng tôi như muốn khắc sâu không bao giờ quên. Khuôn mặt cô luôn tươi cười khi giảng. Bàn tay cô nhẹ nhàng đưa theo nhịp câu nói. Đôi mắt cô nhìn thẳng về phía học trò chúng tôi, ân cần, dịu dàng và âu yếm. Đôi mắt ấy luôn thể hiện sự cổ vũ, tin tưởng với học sinh. Mỗi khi ánh mắt lướt nhanh qua chỗ tôi ngồi, tôi cũng hiểu được sự trìu mến của cô. Cô giảng bài say sưa đến nỗi trên khuôn mặt nhỏ nhắn, hiền từ ấy đã thấm vài giọt mồ hôi. Cô vẫn không để ý mà tập trung vào bài giảng, vào những đứa học trò yêu của mình.

Thỉnh thoảng, cô đi lại xuống cuối lớp, xem học trò ghi bài, xem chúng tôi thảo luận nhóm. Có khó khăn gì cô sẵn sàng gợi ý, giúp đỡ chúng tôi. Cô muốn cho học trò phát huy được khả năng chủ động, sáng tạo nên những câu hỏi cô đặt ra luôn tạo được sự hấp dẫn. Các câu hỏi từ dễ đến khó, từ câu hỏi đóng đến câu hỏi mở, bao giờ cũng kích thích sự suy nghĩ của tất cả mọi người. Cô lúc nào cũng gần gũi với học sinh, tôn trọng ý kiến học sinh, lắng nghe chúng tôi nói và cho chúng tôi trao đổi, thảo luận công bằng. Nhưng lúc nào cô cũng là người chỉ huy tài ba khiến học trò khâm phục. Xen giữa những giờ học căng thẳng, cô kể cho học trò những mẩu chuyện ngắn rất hay mà lí thú. Những mẩu chuyện tưởng đơn giản nhưng lại chứa đựng bao điều. Cô kể chuyện thật có duyên. Có đứa mải nghe cô kể cứ há miệng mà không biết. Thế là cả lớp có một trận cười sảng khoái...

Kết thúc mỗi buổi học, cô luôn dặn dò chúng tôi cẩn thận, kĩ càng và không bao giờ quên gửi tới lớp một lời chào. Lúc đó, cô mới thu dọn sách vở vào cặp và nhẹ nhàng bước đi. Nhìn theo cô, chúng tôi càng thấy yêu quí cô hơn.

Nhìn cô giáo đứng trên bục giảng thướt tha trong tà áo dài, say sưa giảng giải tôi như có thêm động lực, quyết tâm hơn để thực hiện cho được ước mơ của mình.

Đề 44

Đề bài: *Tả thầy giáo em.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả lại thầy giáo của em.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

Giới thiệu thầy giáo: tên tuổi, tình cảm của mình dành cho thầy.

Thân bài:

+ Tả hình dáng:

• Tầm vóc, kích thước.

• Khuôn mặt, mái tóc, đôi mắt, nụ cười, giọng nói...

• Cách ăn mặc hàng ngày như thế nào?

+ Tả tính tình, hành động:

• Lời nói, ngôn ngữ sử dụng như thế nào?

• Cách giảng bài ra sao?

• Cư xử với học sinh, bạn đồng nghiệp, phụ huynh học sinh thế nào? Có thân thiện không?

• Thái độ của mọi người với thầy như thế nào: yêu mến, kính trọng.

Kết bài:

Tình cảm, thái độ của em đối với thầy giáo.

2. Bài văn mẫu

Những năm cấp một tôi được may mắn học thầy Toản – một người thầy tận tâm với nghề. Cho đến giờ chúng tôi vẫn còn nhớ mãi những kỉ niệm về thầy

Thầy Toản dạy môn Mĩ thuật. Dáng người tầm thước, trẻ trung. Thầy năm nay mới hơn ba mươi nhưng tính tình khá trầm. Thầy ít khi nói chuyện cười đùa với chúng tôi. Tóc thầy cắt ngắn gọn gàng. Mắt thầy to, sáng. Ánh nhìn sắc lạnh và rất nghiêm. Nhưng khi cười trông thầy thật hiền từ.

Bình thường lúc giảng bài thầy rất say sưa. Giọng nói chậm rãi nhưng nhịp tay cứ thoăn thoắt phác những nét vẽ mềm mại lên bảng đen. Thầy không thích ngồi trên bàn giáo viên lâu. Thầy thường hay đi lại quanh lớp nhìn chúng tôi loay hoay tô tô, vẽ vẽ. Và đặc biệt, thầy rất vui khi chúng tôi vẽ được bức tranh đẹp, tô màu sáng tạo.

Thầy Toản dạy vẽ nhưng làm thơ cũng tài. Những công thức pha màu loằng ngoằng, rắc rối được thầy phổ cho vần, cho nhịp khiến chúng tôi rất dễ nhớ. Những hình hộp chữ nhật, hình lập phương khó vẽ là thế mà chỉ

loáng một cái thầy đã vẽ xong. Đã thế chúng lại còn rất đẹp và chính xác nữa chứ. Bọn chúng tôi đứa nào cũng phục thầy sát đất.

Trước đây, khi mới học thầy, trong lớp đứa nào cũng sợ thầy một phép. Thầy cứ vào là lớp im phăng phắc, không dám ho he một tiếng. Gọi dạ bảo vâng. Bởi trông thầy nghiêm nghị quá. Với mái tóc ngắn chải gọn ra sau, chiếc áo sơ mi màu trứng sáo cộc tay và chiếc quần âu luôn được xơ vin gọn ghẽ trông thầy khá điển trai. Thầy ít khi nói đùa. Đang giảng bài mà phát hiện anh chàng nào hí hoáy làm việc riêng hay cười đùa là thầy dừng lại ngay. Bằng ánh mắt nghiêm nghị, thầy nhìn thẳng vào bạn đó. Lúc ấy, chàng ta chỉ có nước xấu hổ mà tự động đứng lên xin lỗi thầy. Xong, thầy không nói gì, lại tiếp tục giảng bài say sưa như chưa có chuyện gì xảy ra. Chính vì thầy nghiêm nghị thế nên chúng tôi ít khi dám trò truyện với thầy bên ngoài giờ học.

Mãi đến 20/11, kỉ niệm ngày Hiến chương các nhà giáo Việt Nam, bọn chúng tôi mới khám phá hết con người của thầy. Thầy là một con người rất tình cảm. Thầy rớt nước mắt khi nhận từ chúng tôi những bài hát và lời chúc chân thành. Đáp lại chúng tôi được thưởng thức những bài thơ do thầy sáng tác. Hay tuyệt:

"Ngày đó
Bến bờ đơn côi
Thuyền mơ cập bến
Hồn nhiên thơ dại
nhộn nhịp
bến bờ...
Nơi đây
Có những con thuyền
Chở đầy ước mơ
Mang theo hi vọng
bến bờ
mong đợi..."

Khi đã gần gũi với thầy hơn, chúng tôi phát hiện ra nhiều điều mới từ thầy. Thầy là một nhà giáo rất tâm huyết với nghề. Thầy thường bỏ hàng giờ đồng hồ tỉ mẩn chỉ cho chúng tôi cách vẽ, cách phối màu. Thầy rất kiên nhẫn. Thầy giảng thật chậm, thật kĩ cho đến khi chúng tôi thực sự hiểu.

Tôi rất thích môn Mĩ thuật và vẽ cũng khá đẹp. Thầy đã động viên tôi và một vài bạn khác tham gia học vẽ ở cung thiếu nhi. Vào những ngày thứ bảy, chủ nhật, thầy thường gọi chúng tôi tới nhà thầy học vẽ. Mấy thầy trò vừa học vừa chơi rất vui vẻ. Chúng tôi còn được thưởng thức tay nghề đầu bếp của thầy. Rất ngon.

Những năm lớp năm của tôi trôi qua rất nhanh. Tôi rất buồn khi năm nay không được học thầy nữa. Nhưng thỉnh thoảng tôi vẫn đến nhà thầy chơi, trò chuyện với thầy. Thầy mãi là người thầy yêu quý của chúng tôi.

Đề 45

Đề bài *Em đã có dịp xem vô tuyến, phim ảnh, báo chí, sách vở về hình ảnh một lực sĩ đang cử tạ. Hãy miêu tả lại hình ảnh ấy.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả hình ảnh một lực sĩ đang cử tạ trên cơ sở xem trên vô tuyến, phim ảnh, báo chí, sách vở.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài: Giới thiệu chung về đối tượng định tả:

+ Lực sĩ ấy tên là gì? Em nhìn thấy ở đâu? (trên ti vi, sách vở hay báo chí...).

+ Ấn tượng chung của em về lực sĩ ấy.

Thân bài:

+ Tả hình dáng của lực sĩ:

• Khoảng bao nhiêu tuổi, còn trẻ hay đã già?

• Kích thước, tầm vóc: cao to, rắn chắc, mạnh mẽ...

• Nước da: nâu bóng rất đặc biệt và ấn tượng.

• Những điểm nổi bật trên khuôn mặt khiến em ấn tượng: mái tóc, vẻ mặt cương nghị, đôi mắt...

• Những bắp thịt: nổi lên cuồn cuộn, săn chắc...

+ Tả hoạt động nâng tạ của lực sĩ:

• Hoạt động: cúi người, nhấc bổng tạ, chân khuỳnh, mở rộng ra, người cúi xuống, tay giơ cao nâng tạ trên đầu...

• Hành động nhanh nhẹn, dứt khoát ...

• Nâng được tạ nặng gần trăm ki–lô–gam.

Kết bài:

– Cảm nghĩ của em:

+ Thích thú và khâm phục

+ Rút ra bài học: muốn thành công thì phải kiên trì luyện tập và có quyết tâm cao.

2. Bài văn mẫu

Là một cô bé nên ít khi tôi quan tâm đến thể thao mà chỉ thích xem chương trình nấu ăn và thời trang. Nhưng dịp đó, Sea–Game đang diễn ra rất sôi nổi. Tối nào trong bữa cơm, gia đình tôi cũng xem các trận thi đấu và cổ vũ rất nhiệt tình cho đội chủ nhà Việt Nam. Nhờ đó, tôi được chiêm ngưỡng hình ảnh một lực sĩ đang cử tạ rất tuyệt.

Cử tạ là bộ môn thi đấu ngày càng được nhiều người quan tâm. Không chỉ nam giới mà bây giờ có nhiều cô gái cũng tham gia nên càng

tạo thêm tính hấp dẫn. Vì không mấy khi xem thể thao nên tôi chẳng biết vận động viên nào cả. Nghe bố nói, tôi biết lực sĩ chuẩn bị thi đấu là vận động viên Hoàng Anh Tuấn, một lực sĩ đang nổi tiếng ở nước nhà. Nhìn anh thật ấn tượng.

Không cao lớn lắm nhưng anh trông thật khỏe mạnh với những bắp thịt săn chắc. Hai cổ tay và hai đầu gối của anh được quấn những dải băng. Đặc biệt là gương mặt với đôi lông mày rậm toát lên vẻ cương nghị. Nhìn anh thật tự tin bước vào sàn đấu. Anh hít thở một hơi thật dài, bình tĩnh cúi xuống. Màn thi đấu đã thực sự bắt đầu rồi, cả nhà tôi ai cũng chờ đợi. Còn tôi, bỗng dưng thấy hồi hộp lạ và thầm mong lực sĩ Anh Tuấn sẽ hoàn thành tốt nhiệm vụ. Một tiếng chuông vang lên, lực sĩ vào cuộc. Gương mặt cương nghị của anh bộc lộ đầy sự quyết tâm. Hai đầu lông mày kéo lại gần nhau hơn, môi anh mím chặt lại, trên trán những đường gân nổi lên mỗi lúc một rõ thể hiện sức nặng của quả tạ. Hai cánh tay của anh nom săn chắc hơn bao giờ hết. Phần cơ nổi lên cuồn cuộn tựa như được làm bằng thép nung. Quan trọng nhất là đôi chân của người lực sĩ. Hai chân trụ vững chãi như dính liền trên mặt đất, từ từ nâng lên cao, đưa người và quả tạ đến đích. Hai cánh tay anh thẳng, giang rộng hình chữ V khiến tôi liên tưởng đến biểu tượng của đất nước Việt Nam và sự chiến thắng. Khuôn mặt người lực sĩ mỗi lúc đỏ thêm lên theo sức nặng của quả tạ. Có một tích tắc, đôi tay anh run run như làm rơi quả tạ xuống đất khiến khán giả kêu ồ lên. Mắt tôi không rời màn hình, tay tôi thì đã đặt lên ngực trái từ bao giờ. Có lẽ tôi còn hồi hộp hơn mọi người nữa. Nhưng thật may, sự cổ vũ nhiệt tình của hàng triệu con tim nơi quê nhà đã tiếp thêm sức mạnh cho anh. Đôi tay, bàn chân anh cứng cáp lạ thường. Dường như đã chuẩn bị sẵn sàng, anh nhanh nhẹn xoạc chân, hai tay đưa quả tạ lên cao đầy cương quyết. Tiếng hô ngắn nhưng vang của anh như một nốt nhạc cao vút, kết thúc màn thi đầy ấn tượng và gay cấn. Sau vài giây, anh hạ tay, đặt quả tạ xuống nền một cách bình thản. Trên trán anh đã lấm tấm những giọt mồ hôi nhưng nụ cười rạng rỡ trên môi khiến khán giả nức lòng. Anh cúi người, vẫy tay chào khán giả. Đôi mắt anh sáng lên niềm tin chiến thắng.

Người lực sĩ lui vào bên trong rồi mà hình ảnh của anh vẫn hiện lên rõ rệt trong tôi. Trước đây tôi vẫn cho rằng thể thao có gì hay cứ, thật khô khan và buồn tẻ. Nhưng hôm nay qua cuộc thi đấu này mà tôi mới vỡ lẽ, thể thao thật tuyệt vời. Nó cũng chứa đựng rất nhiều giá trị, sức khỏe, đoàn kết, hiểu biết và kết tinh truyền thống, tinh thần dân tộc... Thể thao đưa chúng ta đến gần nhau và đến gần với thế giới hơn Chẳng vì thế mà đất nước ta ngày càng được bạn bè quốc tế coi trọng.

Đề 46

Đề bài: *Tả lại hình ảnh một người đang bán hàng ngoài chợ.*

1. Hướng dẫn làm bài

- Đề bài yêu cầu: tả lại hình ảnh một người đang bán hàng ngoài chợ.
- Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế và qua tưởng tượng.
- Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu khái quát về người bán hàng sẽ miêu tả.

Thân bài:

+ Giới thiệu khái quát về khu chợ.
+ Hình ảnh chị bán hàng trong lúc làm việc.
+ Tình cảm của người viết với chị bán hàng.

Kết bài:

+ Suy nghĩ về chị bán hàng và công việc lao động.

2. Bài văn mẫu

Là cô con gái bé bỏng của mẹ nên thỉnh thoảng ngày cuối tuần mẹ cho tôi đi chợ. Đi cùng mẹ nên tôi biết được rất nhiều điều thú vị, quen được nhiều người nhất là những cô bán hàng vui tính. Trong đó tôi ấn tượng nhất với chị Liên, bán quần áo ở cuối chợ.

Chợ khu nhà tôi không lớn lắm nhưng cũng khá đầy đủ đáp ứng được nhu cầu của người dân. Tôi rất yêu cái chợ bé xinh này vì từ nhỏ tôi đã được cùng bà cùng mẹ ra đây. Hồi bé, ai cũng khen tôi đáng yêu, bụ bẫm. Lớn lên, đi học tôi ít được ra chợ chơi nhưng mọi người vẫn nhớ tôi, càng quí tôi hơn. Có người bán hàng nhiều năm bây giờ đã nghỉ nhưng cũng có nhiều người mới đến khiến khu chợ thêm vui. Hàng hóa cũng ngày càng đa dạng, hàng thực phẩm, hàng khô, hàng quần áo... nhìn thật thích mắt. Đặc biệt là cửa hàng quần áo của chị Liên làm tôi thích thú nhất.

Gian hàng của chị Liên không lớn nếu không muốn nói là hơi nhỏ nhưng vẫn rất gọn gàng, ngăn nắp nhờ bàn tay khéo léo của chị. Thỉnh thoảng tôi qua hàng chơi, làm người bạn nhỏ với chị. Ấn tượng đầu tiên của tôi về chị là nước da làn da hơi nâu nhưng rất mịn màng. Khuôn mặt tươi tắn với đôi mắt thông minh, hoạt bát. Đôi bàn tay khéo léo của chị làm việc nhanh thoăn thoắt. Chị bán hàng rất khéo nên nhiều khách ghé qua. Vào ngày cuối tuần chị Liên bận lắm. Lúc đó chị như một cô người máy rô bốt được cài sẵn chương trình và chỉ việc hoạt động. Lúc đầu, khi mới có một vài khách đến, chị niềm nở ra chào, mời khách xem hàng. Để khách tự lựa chọn một lát, chị Liên nhệt tình tư vấn, giới thiệu loại quần áo phù hợp. Chị ấy quả là người rất am hiểu về thời trang nên chỉ cần thoáng qua chị có thể chọn cho khách

một bộ ưng ý. Càng về sau khách càng đông hơn và chị Liên càng tíu tít. Ch chạy đi chạy lại lấy hàng cho khách xem, rồi còn chuẩn bị phòng thử đồ ch khách. Khách có yêu cầu gì chị cũng cố gắng đáp ứng. Có người khách kh tính, chọn rồi thử rất nhiều đồ mà chưa ưng ý, chị Liên vẫn tận tình giúp ch vị khách của mình. Chọn đồ, gói đồ chị Liên làm thật nhanh. Với bàn ta khéo léo chỉ một lát những cái quần cái áo đã nằm gọn gàng trong túi. Ch trao cho khách rồi nhận tiền và gửi đến họ lời cảm ơn. Khách đến, khách đ dù có mua hàng hay không chị vẫn tươi cười và không quên gửi đến khách một lời chào thân thiện. Trời mùa hè nên trán chị đã lấm tấm những giọt m hôi, mấy sợi tóc mai xòa xuống. Thỉnh thoảng chị lại phải gạt tóc, thấn thấm những giọt mồ hôi. Chị bận đến nỗi không có phút nào được ngồi yên có khi vừa ngồi xuống uống ngụm nước chị đã phải đứng lên vì có khách Nhưng vì có uy tín lại niềm nở, hoạt bát mà chị có rất nhiều khách quen, a đến một lần cũng đều muốn quay trở lại.

Chị Liên rất quí tôi nên khi có bộ áo váy nào đẹp mà hợp chị đều đ lại. Biết tôi thỉnh thoảng lại được mẹ mua thưởng vì điểm cao nên đợi tô đến chơi chị mang ra cho tôi xem. Với cô khách hàng đặc biệt này chị luôn ưu đãi và cưng chiều nhất. Tôi rất quí chị, coi chị như người bạn lớn của mình. Mọi người trong chợ cũng rất quí mến, khen chị tuy trẻ nhưng rấ đảm đang, ai mà cưới được chị làm vợ thì thật phúc. Những lúc ấy, chị Liên xấu hổ mặt ửng đỏ thật duyên.

Nhìn chị Liên vất vả bán hàng ngoài chợ tôi mới càng thấm thía lời cô giáo giảng, mỗi công việc lao động đều có sự vất vả riêng nhưng công việc nào cũng có niềm vui và đều đáng quí, chỉ những ai không chịu lao động mới là xấu thôi Sau này lớn lên, tôi cũng sẽ chăm chỉ làm việc, dù có những lúc mệt mỏi nhưng tôi sẽ cố gắng như chị Liên để được mọi người yêu quí.

Đề 47

Đề bài: *Tả lại hình ảnh bác nông dân đang thu hoạch lúa ngoài đồng.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu: tả lại hình ảnh một người nông dân đang thu hoạch lúa ngoài đồng.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu khái quát về bác nông dân sẽ miêu tả.

Thân bài:

+ Giới thiệu khái quát về khung cảnh cánh đồng lúa đang vụ gặt.

+ Hình ảnh bác nông dân đang gặt lúa.

+ Tình cảm của người viết với bác nông dân.

Kết bài:

+ Suy nghĩ về người nông dân và công việc lao động.

2. Bài văn mẫu

Cánh đồng lúa quê tôi đã chín rộ, chờ tay người đến mang về. Cả làng bước vào mùa gặt. Những bác nông dân ngày ngày chăm chỉ, cần mẫn thu hoạch thành quả lao động của mình sau những tháng ngày vất vả.

Vào mùa gặt, ai cũng bận rộn. Người lớn ra đồng, trẻ con đi học, mỗi người một việc. Cuộc sống như hối hả hơn. Từ sáng sớm tinh mơ, khi ông mặt trời còn chưa dậy, các bác nông dân đã rục rịch ra đồng. Đi làm trong buổi sớm mai, hơi sương nhè nhẹ phả lên mặt lành lạnh. Ra đến đồng, các bác nông dân rẽ ra thành các ngả khác nhau, ai về thửa ruộng nhà nấy. Chuẩn bị xong dụng cụ, các bác nông dân bắt đầu công việc gặt lúa. Lúc này nhìn họ, ai cũng giống ai, khó mà phân biệt được. Bác nào cũng đi một đôi ủng bó sát chân, mặc một chiếc áo dày, tay bó sà cạp. Đầu đội chiếc nón trắng, khuôn mặt che kín hết bởi một chiếc khăn chỉ còn để đôi mắt. Nhìn các bác như đang chuẩn bị vào một trận chiến, chiến đấu với cái nắng nóng khắc nghiệt của thời tiết mùa hè.

Lúa vụ này trĩu nặng, hạt nào hạt nấy mình mẩy chắc nịch. Bác nông dân vui mừng thấy công lao của mình được bù đắp. Trong niềm phấn khởi, bác cúi xuống, tay trái nâng những bông lúa, tay phải cầm chiếc liềm sắc cạnh đưa vào ngang thân, "xoẹt...xoẹt..." âm thanh ấy cứ đều đều vang lên cùng nhịp thở của bác. Nhìn những bàn tay thoăn thoắt cắt lúa, bó lúa của bác mà tưởng như một nghệ nhân tài hoa đang biểu diễn. Từng bước chân nhịp nhàng di chuyển từ chỗ này sang chỗ khác. Những bông lúa vâng lời, theo tay bác nằm im trên đất. Cắt lúa đến đâu, bác tập hợp chúng lại thành từng đống nhỏ gọn gàng. Trông xa xa, thấy ai ai cũng chăm chỉ làm việc. Lúa được cắt mỗi lúc một nhiều. Tiết trời buổi sáng gió mát, ánh nắng còn dịu nên ai cũng tranh thủ làm việc. Khi đã thấm mệt, các bác nông dân đứng lên nghỉ giải lao, ngồi uống ngụm chè tươi mát rượi, có khi hát một đoạn chèo, hay hát đối đáp để xua đi những mệt mỏi. Sau phút nghỉ giải lao, mọi người lại tiếp tục công việc.

Trời về trưa, nắng gắt. Những tia nắng cứ vô tình chiếu rọi xuống cánh đồng trống trải. Gió lại mải mê đi chơi khiến thời tiết thêm oi ả. Tiếng ve kêu rân ran khắp trong những bụi cây trên bờ. Có mấy chú chim đói bụng sà xuống ruộng, nhặt những hạt thóc rơi, thóc vãi. Các bác nông dân đã thấm mệt. Mồ hôi rơi xuống nghe thánh thót. Lưng áo ướt đẫm. Mọi người ai nấy đều im lặng, chỉ còn nghe thấy tiếng xoàn xoạt mà thôi. Nhưng không phải vì thế mà bàn tay kém nhanh, bàn chân bước không đều. Họ vẫn giữ sự nhịp nhàng lúc trước, chính vì thế mà chả mấy chốc lúa trên ruộng đã sắp được cắt hết.

Những bông lúa trĩu nặng ngoan ngoãn nằm trên gánh trở về nhà Trong niềm phấn khởi, hân hoan các bác nông dân tin tưởng vào vụ mùa vào thành quả do mình làm nên.

Đề 48

Đề bài: *Hãy tả lại hình ảnh một cụ già đang ngồi câu cá bên hồ.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả lại hình ảnh một cụ già trong một hoạt động cụ thể là đang ngồi câu cá bên hồ.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

Giới thiệu chung về đối tượng được tả:

• Cụ già đó là ai? Khoảng bao nhiêu tuổi?

• Cụ câu ở hồ nào? Vào thời điểm nào trong ngày?

Thân bài:

+ Tả khung cảnh hồ nơi cụ già ngồi câu cá: (bầu trời, thời tiết, kích thước hồ, cây cối xung quanh; bèo, sen, súng dưới mặt hồ).

+ Hình ảnh cụ khi ngồi câu:

• Cụ ngồi ở đâu? (trên bờ hay trên một con thuyền nhỏ giữa hồ).

• Dáng ngồi thế nào? (vẻ ung dung, nhàn tản, thảnh thơi,...).

• Những động tác thả mồi, giật cần khi có cá ra sao? (thong thả, chậm chạp hay nhanh nhẹn, vội vã,...)

• Vẻ mặt, tâm tư, tình cảm của cụ bộc lộ như thế nào khi câu cá? (khi ngồi đợi cá cắn câu – trầm ngâm, suy tư; khi cá mắc câu – vui mừng, phấn khởi).

• Điều đặc biệt trong việc đi câu của cụ khiến em chú ý: đi câu để giải khuây cho đỡ buồn, là một thú vui / chỉ buông câu 3 lần trong khi ngồi câu, nếu không câu được cũng đi về,...

Kết bài:

Tình cảm, suy nghĩ của em với cụ già đó: quý mến, thích thú, vui cùng niềm vui của cụ,...

2. Bài văn mẫu

Nhân dịp kỉ niệm 100 năm ngày sinh Bác Hồ, ti vi thường xuyên chiếu những thước phim về các hoạt động của Bác. Bên cạnh những đoạn phim Bác làm việc, thăm hỏi chiến sĩ đồng bào, vui chơi cùng các cháu thiếu nhi, nhà đài còn chiếu một đoạn phim Bác ngồi trầm ngâm câu cá. Xem đoạn

phim ấy, ai không biết lại cứ ngỡ đó là một cụ già chốn thôn quê đang vui với thú vui câu cá nhàn tản.

Bác mặc một chiếc áo màu trắng nhạt, hoà với màu tóc Người, dáng điệu ung dung tự tại mà lại rất uy nghi. Tay cầm chiếc cần trúc, buông nhẹ xuống ao. Mắt lim dim như ngâm ngợi điều gì. Thỉnh thoảng, vài cơn gió hiu hiu thổi làm mặt nước gợn sóng khẽ lăn tăn. Thỉnh thoảng Bác quay sang uống vài ngụm trà xanh dân dã, trông rất mộc mạc, giản dị. Nhìn dáng Bác ngồi câu không hề thấy chút mệt mỏi, ưu tư. Ngắm Bác ung dung câu cá, nhiều người liên tưởng tới hình ảnh cụ già ngồi câu cá trong chùm thơ thu của Nguyễn Khuyến ngày xưa.

Tưởng rằng "Tựa gối ôm cần lâu chẳng được" vậy mà "Cá đâu đớp động dưới chân bèo". Bác đã giật mạnh cần câu, một chú chép trắng ham mồi bay lên khỏi mặt nước, lấp loáng uốn lưng dưới nắng vàng. Bác Hồ nét mặt vui tươi hân hoan, cười khoan khoái.

Hình ảnh Bác Hồ – vị cha già dân tộc, mộc mạc, dung dị và rất đời thường ấy khiến biết bao thế hệ người dân Việt Nam xúc động nghẹn ngào. Hình ảnh đó sẽ còn lắng mãi trong trái tim mỗi con người Việt Nam và trong tâm trí em.

Đề 49

Đề bài *Tả anh bộ đội hải quân.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả lại anh bộ đội hải quân.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

Giới thiệu đối tượng định tả: tên tuổi anh bộ đội, mối quan hệ với bản thân.

Thân bài:

+ Tả hình dáng:

- Tầm vóc, kích thước.
- Khuôn mặt, mái tóc, đôi mắt, nụ cười, giọng nói,...
- Cách ăn mặc hàng ngày như thế nào?

+ Tả tính tình, hành động:

- Lời nói, ngôn ngữ sử dụng như thế nào?
- Cư xử với mọi người xung quanh ra sao? Có thân thiện và tốt bụng không?
- Thái độ của mọi người với người ấy như thế nào?

• Trong công việc biểu hiện ra sao?

Kết bài:

Tình cảm, thái độ của em đối với anh bộ đội.

2. Bài văn mẫu

Anh Việt em đóng quân tại quần đảo Trường Sa. Mấy năm anh mới về thăm nhà có một lần. Lần anh về cũng chỉ được độ dăm ngày rồi lại đi nên cả nhà ai cũng nhớ thương.

Ngày anh về cả nhà em cứ nhộn nhịp hẳn lên. Bố chạy đi báo tin cho cô bác họ hàng. Mẹ thì luống cuống đi chợ nấu cơm, dọn dẹp. Em cũng vui mừng hết sức vì sắp được gặp người anh mà mình yêu quý.

Mười giờ sáng anh về tới ngõ. Như có linh tính, mẹ em vừa nghe tiếng dép đã vội chạy ngay ra ngõ. Hai hàng nước mắt sung sướng hạnh phúc tuôn trào trên gò má đã sạm vì vất vả lam lũ. Mẹ ôm chầm lấy anh trong vòng tay gầy guộc. Anh cũng ôm chặt lấy mẹ. Rồi mẹ lau vội nước mắt, vừa cười vừa dắt tay anh vào chào hỏi mọi người. Ông cháu, cha con gặp nhau tay bắt mặt mừng, hồ hởi và hân hoan. Anh vào nhà rồi em mới nhìn thấy anh kĩ hơn. Anh thay đổi nhiều so với trước. Nom anh trông khoẻ mạnh, tráng kiện hơn lúc ở nhà rất nhiều. Dáng người anh vạm vỡ, bộ ngực nở nang cân đối, tay chân rắn chắc. Anh mặc trên người chiếc áo lính thuỷ màu trắng tinh, cổ có vạt sang hai bên, ở giữa thắt nút bằng hai đoạn vải màu thiên thanh, được sơ vin ngay ngắn trong chiếc quần vải màu xanh da trời. Trên đầu anh đội chiếc mũ bằng vải mềm như của các chú công an nhưng màu trắng đai xanh. Dưới chân là đôi giày vải bạt màu xanh cỏ úa.

Đặt chiếc ba lô xuống phản, anh ngồi trò chuyện, hỏi han mọi người. Vừa cười nói anh vừa lôi từ trong ba lô ra bao nhiêu là quà từ Trường Sa. Trong đám cá mực là một con búp bê vừa to vừa đẹp anh dành cho em. Sung sướng, em sà vào lòng anh nũng nịu. Nhìn gần, em thấy rõ nước da anh đã chuyển sang màu bánh mật bởi nắng gió biển khơi. Bàn tay anh xoa đầu em thô ráp và chai cứng. Nhưng đôi mắt anh vẫn sáng long lanh, không chút thay đổi. Giọng nói trầm ấm hơn và nghe rất đàn ông. Khó khăn và thử thách nơi đảo xa đã rèn luyện anh trở thành một người đàn ông mạnh mẽ và rắn rỏi.

Thời gian năm ngày trôi qua nhanh như thoi đưa. Cuối cùng cũng đã đến ngày anh lên đường trở lại đơn vị. Mọi người trong gia đình ai cũng rất buồn và lưu luyến. Em và mẹ thì ôm nhau khóc rưng rức. Anh cố nén cảm xúc động viên mẹ, vỗ về an ủi em. Trước lúc lên đường anh còn dặn: "Bé út ở nhà ngoan, học giỏi. Anh không có nhà phải biết chăm sóc giúp đỡ cha mẹ. Khi nào về anh lại cho quà." Những lời nói của anh em luôn ghi nhớ và chắc chắn em sẽ làm được và làm tốt.

Đề 50

Đề bài: *Tả bác bảo vệ trường em.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả lại bác bảo vệ của trường em đang học.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

Giới thiệu đối tượng định tả: tên tuổi, công việc của bác bảo vệ.

Thân bài:

+ Tả hình dáng:

- Tầm vóc, kích thước.
- Khuôn mặt, mái tóc, đôi mắt, nụ cười, giọng nói...
- Cách ăn mặc hàng ngày như thế nào?

+ Tả tính tình, hành động:

- Lời nói, ngôn ngữ sử dụng như thế nào?
- Cư xử với mọi người xung quanh ra sao? Có thân thiện và tốt bụng không?
- Thái độ của mọi người với bác bảo vệ như thế nào?

Kết bài:

Tình cảm, thái độ của em đối với bác bảo vệ.

2. Bài văn mẫu

Trường tôi không rộng lắm nên chỉ có một bác bảo vệ trông coi. Ngày nào bác cũng làm những công việc giống nhau, trông nom trường học và giúp đỡ học trò, vì vậy mà chúng tôi ai cũng yêu quí bác.

Bác bảo vệ năm nay đã hơn sáu mươi tuổi. Trước đây, bác là bộ đội ở biên giới, lập được rất nhiều chiến công. Vì thế, chúng tôi thường gọi bác là dũng sĩ. Sau chiến tranh, bác trở về phục vụ quê hương. Mấy năm nay, bác vào làm bảo vệ ở trường tôi.

Điều ấn tượng đầu tiên với tôi và mọi người là làn da đặc biệt của bác. Làn da bị cháy đen, có chỗ loang lổ những vết sạm. Nhìn da bác, người ta như thấy được cả cái nắng, cái mưa khắc nghiệt của núi rừng bao năm tháng phá huỷ con người. Bác có gương mặt cương trực, nghiêm nghị mà lúc đầu nhìn thấy chúng tôi sợ lắm. Tuy đã nhiều tuổi nhưng đôi mắt bác vẫn sáng và tinh nhanh. Tôn thêm cho khuôn mặt là đôi lông mày dày rậm, toát lên vẻ mạnh mẽ.

Bác bảo vệ đậm người, không cao mà cũng không thấp. Bác còn khoẻ mạnh, vững chắc lắm. Những bắp tay cuồn cuộn như một lực sĩ. Duy có đôi chân của bác không còn lành lặn nữa, một bên là chiếc chân gỗ. Trong

chiến dịch năm xưa bác bị thương nặng nên muốn giữ tính mạng bác đã phải cưa mất một bên chân. Nhưng nhìn bác đi, khó ai có thể đoán được đấy không phải là chân thật. Bác đã quen lắm rồi, cái chân gỗ này đã là tri kỉ, nó đã thành máu thịt của bác từ bao giờ không biết.

Bác bảo vệ có nhiều thói quen mà ở ngôi trường này không học sinh nào là không biết. Thoáng nhìn qua là nhận ra ngay bác. Dường như ngày nào, tháng nào bác cũng mặc những chiếc áo bộ đội đã cũ và bạc màu.. Trên cầu vai có một mảnh vá nhỏ. Nhưng với bác, chiếc áo ấy là kỉ niệm cả một thời đạn bom oanh liệt. Nom bác mặc chiếc áo thật oai hùng. Nhất là những ngày lễ lớn, bác mặc nguyên một bộ quân phục nghiêm trang, đẹp đẽ.

Sáng nào bác cũng dậy từ rất sớm. Từ khi ông mặt trời vẫn còn đang ngái ngủ, bác đã dậy làm việc rồi. Bác đi kiểm tra một vòng, cẩn thận từng phòng, từng ngóc ngách, thấy cái gì hỏng bác liền sửa ngay. Rồi bác chăm vườn cây sau trường, chăm chút tỉ mỉ như đứa con của mình. Xong việc đâu đấy, bác ra mở rộng cánh cổng sắt, mỉm cười chào đón chúng tôi.

Thoạt nhìn thấy bác bảo vệ khó tính, nghiêm khắc và khó gần. Nhưng khi chuyện trò, tiếp xúc rồi thấy bác là cả một kho tàng, một thế giới. Nghe những câu chuyện về chiến tranh mà chúng tôi như nhìn thấy cả dân tộc qua bác. Không chỉ thế, bác còn thuộc rất nhiều dân ca, ca dao, hò vè, thuộc nhiều thơ văn cổ... Bác hát chèo rất hay nữa. Thỉnh thoảng rảnh rỗi, bác hát một trích đoạn cho học trò nghe. Chúng tôi nghe thích thú, say sưa quên cả về nhà...

Bác bảo vệ của chúng tôi không có một gia đình riêng. Bác coi ngôi trường này là nhà, coi các thầy cô giáo là anh chị em, coi học trò chúng tôi là con cháu... Bác đã hi sinh cả đời mình cho dân tộc, quê hương và giờ đây bác lại cống hiến sức lực còn lại cho thế hệ tương lai.

Hình ảnh bác bảo vệ đã quá thân quen và gần gũi với mỗi học sinh của nhà trường. Nhìn bác, chiều chiều lầm lũi một mình chúng tôi thầm hỏi, trên đất nước Việt Nam ta còn bao nhiêu con người như thế.

Đề 51

Đề bài: *Tả một nam nghệ sĩ hài được yêu thích.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả hình ảnh một nam nghệ sĩ hài đang được yêu thích.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài: Giới thiệu chung về đối tượng định tả:

+ Nam danh hài đó tên là gì? Thường xuất hiện trong những chuyên mục nào?

+ Ấn tượng chung của em về nghệ sĩ đó?

Thân bài:

+ Tả hình dáng của nghệ sĩ:

- Khoảng bao nhiêu tuổi, còn trẻ hay đã già?
- Kích thước, tầm vóc.
- Cách ăn mặc, đi lại.
- Nước da: trắng trẻo hay nâu bóng.
- Những điểm nổi bật trên khuôn mặt khiến em ấn tượng: mái tóc, vẻ mặt tươi vui, đôi mắt sáng hóm hỉnh, cái mũi,...

+ Tả hoạt động biểu diễn hài:

- Tự nhiên, sinh động, nhí nhảnh, tươi vui.
- Luôn tạo ra những tràng cười sảng khoái cho người xem.

Kết bài:

+ Cảm nghĩ của em:

+ Thích thú và khâm phục

+ Rút ra bài học: muốn thành công thì phải kiên trì luyện tập và có quyết tâm cao.

2. Bài văn mẫu

Nhạc hiệu chương trình "Đồ Rê Mí" vang lên, đứa em nhỏ của tôi đang ở bên hàng xóm vội vàng chạy về xem. "A! Chú Xuân Bắc" – nó vừa nhảy vừa hét lớn. Thì ra nó thích xem chương trình vì có nghệ sĩ Xuân Bắc là "thần tượng" của nó dẫn chương trình.

Có lẽ nghệ sĩ hài Xuân Bắc không chỉ là thần tượng của em tôi, của bọn trẻ con mà còn là nghệ sĩ được rất nhiều người ở nhiều lứa tuổi, nghề nghiệp... hâm mộ và yêu quí. Khán giả yêu quí vì anh là một nghệ sĩ tâm huyết, nghiêm khắc với nghề và ở tính cách hài hước, dí dỏm, thông minh. Ở bất cứ vai trò, cương vị nào anh cũng hết mình với công việc. Chính vì những điều đó mà từ lâu, trong suốt thời gian dài, anh là người nghệ sĩ đã và đang được yêu thích.

Nghệ sĩ Xuân Bắc là một người đa tài. Có lúc anh là một nghệ sĩ diễn trên sân khấu, có khi lại là một diễn viên điện ảnh, có khi là một người dẫn chương trình rất hấp dẫn... Nhưng trong cương vị là một MC trong chương trình dành cho trẻ thơ "Đồ Rê Mí", tôi bắt gặp một Xuân Bắc hoàn toàn khác, trẻ thơ và ngộ nghĩnh vô cùng... Không giống như trong chương trình khác, Xuân Bắc trong "Đồ Rê Mí" mặc những chiếc áo nhã nhặn, màu sắc ưa nhìn. Khuôn mặt lúc nào cũng rạng rỡ, trẻ trung khiến người xem không nhận ra tuổi của nghệ sĩ nữa. Trên khuôn mặt, ấn tượng nhất là nụ cười. Nụ cười ấy thật tươi và tự nhiên, để lộ hàm răng trắng. Đôi mắt sáng

toát lên sự thông minh, nhanh nhẹn. Và nhất là mái tóc của anh, để phù hợp với chương trình nên được cắt tỉa nhìn có vẻ ngô ngố nhưng dễ thương. Là một người dẫn chương trình, Xuân Bắc có một vóc dáng cao và khoẻ mạnh. Anh luôn bị mọi người trêu đùa về đôi chân vòng kiềng của mình. Nhưng không bao giờ vì thế mà nghệ sĩ thấy tự ti hay bối rối, ngược lại chính anh đã dùng nó làm điểm nhấn của mình. Anh là một người tự tin.

Là nghệ sĩ hài dẫn chương trình thiếu nhi nên Xuân Bắc càng phát huy được sở trường của mình. Chương trình nào cũng nhận được một điểm chung của Xuân Bắc là sự hài hước. Ở đây, ta bắt gặp một Xuân Bắc rất tài tình, khéo léo khi nói chuyện với các em nhỏ. Các em yêu quí anh cũng vì điều đó. Chỉ cần nghe giọng nói thì dù chưa nhìn thấy cũng nhận ra anh. Nhìn nghệ sĩ thực hiện những động tác mô phỏng lời bài hát của các bạn nhỏ tôi thấy anh thật có duyên. Anh là người mang lại niềm vui cho mọi người, mang lại tiếng cười sảng khoái sau những giờ làm việc căng thẳng. Thấy anh trên màn hình, ai ai cũng có cảm giác anh là thiên sứ nụ cười. Với các em nhỏ, anh còn là người bạn thân thiết.

Có rất nhiều nghệ sĩ hài được yêu thích nhưng em tôi thần tượng nhất nghệ sĩ Xuân Bắc. Nhìn đôi mắt chăm chú vào màn hình, tôi biết tình cảm em dành cho nghệ sĩ nhiều đến chừng nào...

Đề 52

Đề bài: *Tả một nữ ca sĩ đang biểu diễn.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả lại hình ảnh một nữ ca sĩ trong hoạt động cụ thể là đang biểu diễn trên sân khấu.

– Miêu tả qua sự quan sát từ thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

Giới thiệu chung về đối tượng được tả:

+ Nữ ca sĩ đó là ai? Bao nhiêu tuổi? Có được nhiều người hâm mộ không?

+ Nữ ca sĩ đó biểu diễn ở đâu? Vào thời điểm nào trong ngày?

Thân bài:

+ Tả khung cảnh sân khấu nơi ca sĩ biểu diễn (sân khấu, ánh đèn, khán giả...)

+ Hình ảnh nữ ca sĩ khi đang biểu diễn:

- Nữ ca sĩ bước ra sân khấu như thế nào?
- Dáng điệu biểu diễn ra sao?
- Những động tác hình thể kết hợp với giọng hát như thế nào?

• Về mặt, tâm tư của ca sĩ bộc lộ cùng bài hát như thế nào?

→ Hình ảnh ca sĩ nổi bật trên sân khấu.

Kết bài:

Tình cảm, suy nghĩ của em về ca sĩ đó.

2. Bài văn mẫu

Trong số các ca sĩ trẻ hiện nay, em yêu thích nhất là nữ ca sĩ Mỹ Tâm. Cô ấy có giọng ca thật tuyệt vời.

Mỹ Tâm là ca sĩ sớm nổi tiếng. Cô đi biểu diễn rất nhiều nơi, trong nước và cả nước ngoài. Đặc biệt, cô còn hát cho học sinh, sinh viên nữa. Mỗi lần Mỹ Tâm về thị xã em biểu diễn, mọi người nô nức đi đông như trảy hội. Tối thứ bảy vừa rồi, em cũng được bố mẹ cho đi xem Mỹ Tâm hát.

Không khí buổi biểu diễn thật sôi động. Sân khấu lớn được trang hoàng lộng lẫy và lung linh màu sắc. Âm thanh rộn ràng vang lên. Khán giả phía dưới đã ngồi chật ních. Nhiều người đến muộn phải đứng nhưng vẫn rất vui vẻ. Dường như để được xem ca sĩ biểu diễn, mọi người không còn quan tâm đến điều gì nữa. Một lúc sau, chương trình bắt đầu. Cả không gian rộng lớn yên lặng. Một điệu nhạc nhẹ nhàng, trữ tình được bật lên. Hai cánh gà hé mở và từ bên trong, ca sĩ Mỹ Tâm xinh đẹp bước ra. Cô tươi cười rạng rỡ vẫy chào tất cả khán giả. Bài mở màn chính là ca khúc nhiều người yêu mến "Cây đàn sinh viên". Vì thế, Mỹ Tâm thật xinh và cũng thật ấn tượng trong tà áo dài trắng thướt tha. Mái tóc ngang vai được cô thắt hai bên trông rất trong sáng. Cô trang điểm nhẹ nhàng nhưng vẫn rất xinh. Đứng ở trên, Mỹ Tâm phiêu du cùng bài hát. Bên cạnh, người gảy đàn ghi ta càng làm cho bài hát thêm xúc động. Khuôn mặt cô biểu lộ rõ cảm xúc theo ca từ. Có lúc tươi vui nhưng có giây phút ưu tư, buồn bã. Đôi mắt hướng nhìn về phía khán giả thật thân thương, có khi nhắm lại thật sâu lắng. Bàn tay cô đưa đi đưa lại rất nhẹ nhàng. Một tay cầm mic, một tay thể hiện theo dòng cảm xúc. Ca sĩ di chuyển trên sân khấu rất tự nhiên, uyển chuyển. Cô đi về các góc của sân khấu, có khi còn bước xuống khán đài, nơi gần với khán giả. Đến đâu, mọi người cũng hô vang tên cô một cách cuồng nhiệt, tặng những nụ hoa tươi thắm. Tà áo dài thướt tha tung bay trong gió, nhìn Mỹ Tâm trẻ trung, xinh đẹp như cô sinh viên vậy.

Buổi tối hôm ấy cô hát hết mình để phục vụ người hâm mộ. Hết bài này sang bài khác, cô không biết mệt mỏi. Khuôn mặt vẫn rạng rỡ, tươi tắn. Khán giả cũng cổ vũ hết mình, thấy hạnh phúc khi được thưởng thức một đêm nhạc tuyệt vời. Nhìn những giọt mồ hôi trên khuôn mặt cô, em mới thấy làm ca sĩ, nghệ sĩ đằng sau thành công trên sân khấu thì lao động nghệ thuật cũng rất vất vả.

Đêm nhạc kết thúc, màn từ từ khép lại nhưng hình ảnh cô ca sĩ xinh đẹp, hát hay vẫn đọng mãi trong trí nhớ của em.

VĂN MIÊU TẢ SÁNG TẠO

Đề 53

Đề bài: *Dựa vào văn bản "Sông nước Cà Mau", em hãy tả lại hình ảnh một dòng sông mà em có dịp đến thăm hoặc được biết đến qua sách báo, ti vi,...*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả lại hình ảnh một dòng sông mà em có dịp đến thăm hoặc được biết đến qua sách báo, ti vi,... trên cơ sở dựa vào văn bản *Sông nước Cà Mau* (của nhà văn Đoàn Giỏi).

– Miêu tả qua việc tham khảo văn bản "Sông nước Cà Mau", qua sự quan sát từ thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Cảm xúc, suy nghĩ về hình ảnh dòng sông trong văn bản *Sông nước Cà Mau* của Đoàn Giỏi.

+ Giới thiệu về dòng sông mình định tả (tên, ở đâu, thăm trực tiếp hay nhìn qua sách báo, ti vi...). Cảm xúc chung về dòng sông đó.

Thân bài:

+ Khái quát chung về dòng sông: tên tuổi, bắt nguồn từ đâu, đổ ra đâu, có hình dáng hay đặc điểm gì nổi bật khác các dòng sông khác.

+ Tả quang cảnh trên mặt sông:

• Chiều rộng mặt sông thế nào? (mênh mông, rộng lớn hay chỉ nhỏ hẹp).

• Màu nước sông có gì đặc biệt không? (sông Hồng: quanh năm một màu đỏ nặng phù sa; sông Hương: ngàn đời giữ mãi một màu xanh biếc; ...).

• Thuyền bè trên sông đi lại ra sao? (đông đúc, tấp nập hay vắng vẻ, thưa thớt). Có những loại thuyền nào: thuyền chở hàng, thuyền chở người, thuyền đánh cá,...

• Dòng sông ấy có những bãi đất nổi ở giữa sông không? Nếu có thì phải miêu tả để làm nổi bật đặc điểm của nó: hình dáng, số lượng, kích thước, màu sắc...

+ Tả quang cảnh hai bên bờ sông:

• Hai bên bờ sông có những sự vật, hoạt động gì? (những bãi cát vàng óng và đen nhánh với tấp nập cần cẩu, ô tô đang làm việc hăng say / những người nông dân đang miệt mài trên những bãi đất phù sa để trồng trọt / những chú bò đang thung thăng gặm cỏ,...)

• Cây cối, nhà cửa hai bên bờ sông thế nào? (um tùm, xanh mát; nhà cửa thấp thoáng dưới những lùm cây xanh...).

+ Tả sự thay đổi của dòng sông qua các mùa:

• Mùa mưa: mặt sông rộng mênh mông, nước chảy cuồn cuộn, đỏ ngầu...

• Mùa khô: dòng sông như thu nhỏ lại, nước trôi lững lờ, chậm chạp, những bãi bồi giữa lòng sông nhô lên rõ rệt...

+ Cảm xúc, suy nghĩ hay những kỉ niệm đã có của bản thân với dòng sông ấy: những buổi trưa đi tắm sông / theo các thuyền chài lênh đênh trên mặt nước, thấy yêu mến, gắn bó,...

Kết bài:

+ Khái quát lại vẻ đẹp của dòng sông.

+ Suy nghĩ, mong muốn và hành động của mình để có một dòng sông mãi đẹp và trong sạch như vốn có.

2. Bài văn mẫu

Tuổi thơ có lẽ ai cũng ít nhiều lưu giữ cho mình hình ảnh một dòng sông. Dù cho dòng sông ấy chỉ từng chảy hay vẫn đang chảy thì chắc hẳn kỉ niệm sẽ vẫn cứ chảy mãi trong tâm trí. Em cũng có một dòng sông như thế: con sông Hồng quê hương.

Ngày bé ông em thường dặn, đừng chơi men bờ sông, nhưng trưa hè với những trò chơi hấp dẫn cùng lũ bạn làm cho một con bé tinh nghịch quên hết cả những lời dặn dò của ông. Mấy đứa trẻ tụm năm tụm ba ra bờ sông lấy cát chơi trò xây lâu đài, con sông Hồng hiền hòa bồi đắp phù sa cho cả một dải đất ven sông canh tác trù phú. Con sông bắt nguồn từ một vùng sơn nguyên thuộc Trung Quốc, chảy qua một chặng đường dài rồi chảy qua bờ bãi quê em, nước sông đục ngầu phù sa, một màu phù sa nặng tình nặng nghĩa. Đứng từ trên cầu Thăng Long nhìn xuống, con sông cuộn lên những xoáy nước như những xoáy lông trên lưng chú trâu đang cần mẫn trên cánh đồng vậy.

Cũng có những khi dòng sông nổi giận, nước dâng lên cao tràn qua các bãi nổi do cát bồi giữa dòng sông, vậy là các ốc đảo xanh với nào lá sậy, là lau, là những ruộng cải hoa vàng... cũng bị dòng nước cuốn đi hết cả; lại phải chờ khi dòng sông nguôi giận mới xanh trở lại.

Nhìn từ cao xuống, con sông như một dải lụa hồng uốn lượn qua những rặng tre xanh, những bờ cát xám rồi chảy đi thật xa về hướng chân trời, mà nơi ấy không biết có những vùng đất và con người nào đang chờ đợi. Dòng sông cứ chảy trôi rồi lại kết thêm bạn mới, rồi người ta lại gửi vào dòng sông những kỉ niệm vui buồn.

Dòng nước chảy cũng giống như thời gian chảy trôi, rồi cũng mang đi những câu chuyện để người ta sẽ nhớ, sẽ thương và không bao giờ trách móc, vì sông vẫn hiền hòa chảy mãi. Em sẽ mang đi trong hành trang cuộc đời một dòng sông quê hương, dòng sông của em nhưng cũng là người bạn lớn của biết bao người hôm nay và cả mai sau.

Đề 54

Đề bài: *Hãy đóng vai một học sinh trong lớp (không phải nhân vật Phrăng) để tả lại buổi học cuối cùng (văn bản "Buổi học cuối cùng" của A.Đô-đê).*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả lại buổi học cuối cùng (văn bản *Buổi học cuối cùng*) với vai trò là một học sinh trong lớp (không phải là nhân vật Phrăng).

– Miêu tả qua việc tham khảo văn bản *Buổi học cuối cùng* của An–phông–xơ Đô–đê, qua sự quan sát từ truyền hình và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu bản thân mình: là một học sinh trong lớp của thầy Ha-men (không phải là Phrăng).

+ Giới thiệu đối tượng định tả là buổi học cuối cùng mà mình đã tham gia.

Thân bài:

+ Tả quang cảnh lớp học trước khi bắt đầu giờ học:

• Lớp học khác thường và trang trọng: bàn ghế kê ngay ngắn, lớp học sạch sẽ và được trang hoàng bằng những lá cờ Tổ quốc nhỏ xinh ở xung quanh.

• Cuối lớp có thêm vài cụ già trong làng mang những quyển sách cũ nát từ bao giờ đến để học.

• Thầy Ha–men ăn mặc chỉnh tề khác ngày thường: áo, quần...

→ Ngạc nhiên, không hiểu chuyện gì đang xảy ra.

+ Tả cảnh lớp khi vào tiết học:

• Thầy Ha–men thông báo với vẻ xúc động và đau đớn về buổi học cuối cùng, không một lời trách mắng, giảng bài bằng tất cả tâm huyết...

• Không khí lớp: im lặng và chú ý nghe thầy giảng, không một tiếng động...

+ Tả cảnh lớp khi buổi học cuối cùng kết thúc:

• Thầy Ha–men: viết chữ, đau đớn, nghẹn ngào không thốt nên lời...

• Học trò: im lặng, vẻ mặt xót xa, ân hận và hối tiếc...

Kết bài:

+ Suy nghĩ của bản thân (học sinh trong lớp) về buổi học ấy.

+ Mong ước, khát vọng về một lớp học cũng như một dân tộc tự do, thanh bình.

2. Bài văn mẫu

Tôi tên là Ăng–đê. Tôi là một người Pháp chân chính, luôn đặt tổ quốc và danh dự quốc gia lên hàng đầu. Tôi có được chí hướng như ngày hôm nay bởi chịu ảnh hưởng rất lớn từ thầy Ha–men, người thầy thuở nhỏ của chúng

tôi. Đã bao năm trôi qua nhưng tôi vẫn nhớ như in hình ảnh thầy trong buổi học cuối cùng ngày hôm ấy.

Sáng hôm đó khác hẳn mọi khi. Thầy Ha-men đến từ rất sớm chờ chúng tôi ở cửa lớp. Thầy vận y phục rất đẹp như ngày chủ nhật. Thầy mặc chiếc áo rơ-đanh-gốt màu xanh lục, diềm lá sen gấp rất mịn và đội cái mũ tròn bằng lụa đen thêu mà thầy chỉ dùng vào những hôm có thanh tra hoặc trao phần thưởng. Đi đằng sau thầy là rất nhiều người. Cụ già Hô-de, trước đây là xã trưởng với chiếc mũ ba sừng, bác phát thư và nhiều người khác nữa. Ai trông cũng rất buồn rầu.

Thầy gọi chúng tôi vào lớp, ổn định chỗ ngồi. Các vị quan khách cũng lần lượt ngồi vào hàng ghế cuối cùng trong phòng học. Điểm danh, thầy Ha-men thấy thiếu Phrăng. Đấy là cậu bạn ngồi ngay cạnh tôi. Cậu ta là chúa đi muộn và rất hay bỏ học. Phrăng ham chơi có tiếng trong lớp. Nếu là thường ngày, chắc chắn thầy sẽ rất bực mình. Nhưng hôm nay thầy lại bảo cả lớp chờ Phrăng. Thầy đứng trên bục giảng chờ đợi rất sốt ruột. Chúng tôi ngồi dưới không dám ho he điều gì. Ai cũng ngồi khoanh tay, im lặng. Tất cả đang tập trung nhìn ra ngoài cửa chờ bóng dáng của cậu bạn mải chơi. Cuối cùng, cậu ta cũng đến. Hình như cũng cảm nhận được sự khác lạ trong bầu không khí, Phrăng rón rén xin phép thầy Ha-men vào lớp. Và buổi học bắt đầu. Tôi và Phrăng đều không hiểu lí do vì sao thầy Ha-men lại tỏ ra trịnh trọng như vậy trong buổi học ngày hôm nay. Nhưng trông thầy quá nghiêm nghị, không ai dám hỏi. Đến khi thầy tuyên bố nay là buổi học cuối cùng những học sinh vùng An-dát chúng tôi được học thầy, được học tiếng mẹ Pháp thân yêu. Cả lớp ồ lên trong sự ngỡ ngàng. Và rồi ai cũng trong tâm trạng ân hận vì trước nay mình đã không thực sự chăm chỉ học Pháp văn. Đặc biệt là Phrăng – người thường xuyên trốn học. Hoá ra để tôn vinh buổi học ngày hôm nay, thầy Ha-men đã ăn mặc rất đẹp và tôi cũng chợt hiểu vì sao các cụ già trong làng lại đến ngồi ở cuối lớp học. Các bạn hình như ai cũng có cùng suy nghĩ với tôi. Ai cũng cố gắng học hết mình trong buổi học hôm nay. Thầy Ha-men cũng hết mình truyền đạt cho chúng tôi tất cả những cái hay, cái đẹp của tiếng Pháp. Thầy bảo với chúng tôi, tiếng Pháp là ngôn ngữ hay nhất thế giới, trong sáng, vững vàng nhất. Thầy bảo chúng tôi phải giữ lấy nó, không được quên lãng nó. Nó chính là linh hồn của dân tộc Pháp. Những đứa học trò chúng tôi im phăng phắc lắng nghe, miệng há ra như muốn nuốt lấy toàn bộ những gì thầy nói.

Thầy không chỉ giảng giải mà còn dạy chúng tôi viết. Dạy chúng tôi biết viết tên quê hương đất nước: Pháp, An-dát. Mọi người trong căn phòng học nhỏ bé này đều hết sức tập trung viết từng nét, từng nét của tiếng Pháp, An-dát như thể hiện một tấm lòng, một ý thức. Đến cả những con chim câu ngoài cửa sổ cũng gật gù như tán đồng.

Nhưng ấn tượng nhất với tôi vẫn là hình ảnh thầy Ha–men run run trên bục giảng, cố gắng viết thật to:

"NƯỚC PHÁP MUÔN NĂM"

Chưa bao giờ tôi thấy thầy lớn lao đến vậy. Chưa bao giờ tôi biết hai tiếng đất nước thiêng liêng đến thế, cao đẹp đến thế.

Tất cả những hình ảnh đó giờ vẫn còn rất rõ ràng trong tôi. Từ buổi học đó đến nay, tôi tuy chưa được gặp lại thầy Ha–men nhưng trong tôi vẫn luôn hiện lên dáng thầy khi đang viết dòng chữ đó. Chính hình ảnh đó là động lực để tôi tham gia chiến đấu, đấu tranh giành độc lập tự do cho quê hương, đất nước.

Đề 55

Đề bài: *Dựa vào bài thơ "Mưa" của Trần Đăng Khoa, em hãy tả lại một trận mưa rào mà em có dịp quan sát.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả lại một trận mưa rào mà em có dịp quan sát trên cơ sở dựa vào bài thơ " Mưa" của nhà thơ Trần Đăng Khoa.

– Miêu tả qua việc tham khảo văn bản bài thơ "Mưa" của nhà thơ Trần Đăng Khoa, từ sự quan sát thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Cảm nhận của em về bài thơ "Mưa" của Trần Đăng Khoa.

+ Giới thiệu đối tượng định tả là cơn mưa rào mà em có dịp quan sát.

Thân bài:

+ Khái quát về cơn mưa rào; thời gian, địa điểm, mức độ.

+ Tả cảnh trước cơn mưa:

• Bầu trời: đang nắng gắt bỗng chuyển sang tối sầm, nắng tắt, mây đen ùn ùn kéo tới, gió thổi mạnh...

• Con vật: mối bay ra đầy trời, đàn gà tranh nhau bắt mối,...

• Cây cối ngả nghiêng, rũ rượi...

• Người, vật vội vã tìm nơi trú mưa,...

+ Tả cảnh trong cơn mưa:

• Bầu trời màu trắng đục, mưa xối xả như trút, sấm sét rền vang, sáng loáng...

• Mưa trên mái nhà, mặt sân.

• Cây cối: hả hê, vui mừng vẫy tay ra tắm mát.

• Người, gà, chó mắc mưa ướt lướt thướt,...

• Trẻ con đua nhau ra tắm mưa, cười đùa vui vẻ.

+ Cảnh vật sau cơn mưa:

• Trời: quang đãng, sáng sủa, ánh nắng,...

• Cây cối mơ màng tràn đầy sức sống.

• Con người cảm thấy thoải mái, mát mẻ.

• Con vật sau cơn mưa: chim chóc chuyền cành, gà mẹ dẫn con đi kiếm ăn quanh các vũng nước đọng,...

Kết bài:

Tình cảm, cảm xúc của em khi quan sát và chứng kiến cơn mưa rào đó.

2. Bài văn mẫu

Trời nóng oi bức đến mười ngày, hôm qua một trận mưa rào vừa ập xuống.

Trời bỗng tối sầm lại, gió thổi ù ù, mây đen kéo đến ùn ùn như ông trời đang mặc áo giáp đen ra trận. Không hiểu từ đâu mối bay ra rợp trời, mối trẻ bay rất cao, cao đến sát mái nhà, ngọn cây. Mối già bay thấp, có con bay là là mặt đất. Mối bay ra rất nhiều tưởng như vơ tay lên là bắt được đến vài con mối. Ngoài vườn, mẹ gà cục cục dẫn đàn con tìm nơi ẩn nấp, những chú gà con như những nắm bông vàng chạy lon ton, thỉnh thoảng lại kêu "chếp chiếp". Gió ngày càng thổi mạnh, bãi mía trước nhà được cơn gió thổi làm lá mía xào xạc như muôn ngàn thiếu nữ đang múa gươm. Bụi cuốn mù trời lá khô cuốn theo chiều gió chạm xuống đất nghe xào xạc dồn vào một góc sân như một bàn tay vô hình đã quét lại. Ngoài đầu ngõ, những chú kiến hối hả hành quân về tổ mang theo bao nhiêu là thức ăn dự trữ, báo hiệu trước một trận mưa rất to sắp đến. Gió thổi mát lộng. Những cọng cỏ gà rung rinh tai nghe ngóng. Đến cả bụi tre đầu ngõ cũng kẽo kẹt đưa võng, lá tre choẽ xuống như những cô thiếu nữ đang ngồi tần ngần gỡ tóc. Hàng bưởi ven bờ ao đu đưa bế những đứa con đầu tròn trọc lốc.

Bỗng chớp loé sáng rực, cả bầu trời như có một chiếc bút kỳ lạ đã vẽ lên bầu trời một nét vẽ thật rõ sáng rồi vụt tắt, ông sấm được thể ra oai ghé xuống sân cười khanh khách, có lúc phát ra những tiếng đùng đoàng như mìn phá đá. Cây dừa vốn thường ngày đứng im lặng ở góc vườn nay thả sức sải tay bơi như những vận động viên đang bơi lội. Những chị mùng tơi ở hàng rào cạnh tường lâu nay uốn éo giờ được nhảy múa hả hê.

Lộp bộp, lộp bộp, trời đã mưa. Trẻ em trong xóm reo lên. Mưa ù ù như xay lúa, mưa sầm sập giọt ngã giọt bay. Nước sủi bọt trắng xoá cả sân. Đất trời mù trắng nước, mưa chéo mặt sân, mùi nước mưa ngai ngái, ngòn ngọt. Mưa rào rào trên mái tôn, mưa bùng nhùng trên các tàu lá chuối, lá khoai. Nước chảy ồ ồ, xối xả. Nước ngập cả sân. Mấy ông cóc cụ nhảy chồm chồm bì bõm trong nước mưa. Nước chảy đục ngầu ngầu, cuồn cuộn dồn về ao,

nước mấp mé vườn nhà. Bỗng loé lên một ánh chớp, sấm kêu "ùng" một cái làm mấy đứa trẻ trong xóm hét lên một tiếng rõ to. Cây lá trong vườn hả hê run rẩy.

Mưa ngớt dần rồi tạnh hẳn, mấy con chim chào mào từ gốc cây nào đó bay ra hót râm ran, ông mặt trời lại mỉm cười, những tia nắng vàng óng ánh sau những vòm lá bưởi. Bầu trời lại trong xanh và cao như một bàn tay vô hình đã gột rửa sạch những đám mây đen. Tiếng bàn chân chạy lép nhép ngoài đường. Trẻ em trong xóm rủ nhau đi bắt cá rô ngược dòng nước.

Trận mưa rào thật là thích đã đem đến cái không khí trong lành, khoan khoái dễ chịu. Cây cối như vụt lớn hẳn lên, sum suê hơn mọi ngày, cái bể nhà em lại đầy ắp nước mưa.

Đề 56

Đề bài: *Dựa vào văn bản "Cô Tô" của nhà văn Nguyễn Tuân, em hãy tả lại hình ảnh một vùng biển vào buổi sáng sớm.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả lại hình ảnh một vùng biển vào buổi sáng sớm bằng cách dựa vào văn bản "Cô Tô" của Nguyễn Tuân.

– Miêu tả qua việc tham khảo văn bản "Cô Tô" của Nguyễn Tuân, từ sự quan sát thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Cảm nhận của em về cảnh biển buổi sáng trong văn bản "Cô Tô" của Nguyễn Tuân.

+ Giới thiệu đối tượng định tả là cảnh biển buổi sáng sớm

Thân bài:

+ Khái quát về cảnh được tả: thời gian tả (khoảng mấy giờ?), địa điểm tả (vùng biển đó ở đâu?)

+ Tả chi tiết cảnh biển vào buổi sáng sớm:

• Bầu trời: còn mờ tối, cảnh mặt trời mọc huy hoàng, rực rỡ như thế nào? mây ra sao?

• Mặt biển: lúc đầu lờ mờ, dần dần sáng rõ, phản chiếu ánh nắng mặt trời, con sóng như dát vàng, cuộn trào từng đợt ...

• Hoạt động của con người: những đoàn thuyền đi đánh cá đêm trở về nặng đầy những mẻ lưới, những đoàn thuyền ra khơi, tấp nập, hào hứng; những người đi mua cá sớm, người đi ngắm cảnh nhộn nhịp trên bãi cát trải dài, vàng óng...

Kết bài:

Cảm nhận của em khi được ngắm cảnh biển vào buổi sáng sớm.

2. Bài văn mẫu

Kết thúc năm học lớp năm, với thành tích học tập tốt, em đã được bố mẹ thưởng cho một chuyến đi đến bãi biển Sầm Sơn. Đó là một cảnh đẹp em không thể nào quên được.

Sầm Sơn là khu nghỉ mát nổi tiếng của tỉnh Thanh Hóa. Nằm kề ngay bờ biển là khu nhà nghỉ, khách sạn rất khang trang. Nhưng điều tạo ấn tượng lớn nhất của phần đất liền này là không khí trong lành, thoáng đãng. Những đường phố rất to rộng, sạch sẽ nằm hiền hòa dưới những bóng dừa, những bóng sấu rợp mát. Buổi tối đi xích lô dạo qua những đường phố này thật là tuyệt. Gió mát và không khí trong lành khiến ta thấy dễ chịu vô cùng.

Nhưng quà tặng lớn nhất mà thiên nhiên ban tặng cho Sầm Sơn chính là bãi biển tuyệt đẹp nơi này. Từ bờ biển nhìn ra, khu bãi tắm giống như một đường cong xanh mềm mại. Lại gần thấy nước biển rất xanh và sạch. Sóng biển hiền hòa vỗ vào bờ như ru ngủ những hàng dừa. Tắm biển Sầm Sơn điều thú vị nhất là được những con sóng mạnh mẽ, trong lành đẩy lên rồi hạ xuống như đùa giỡn với ta. Nếu muốn được ngắm nhìn toàn cảnh bờ biển, ta có thể đi ca nô ra xa bờ một chút. Ca nô rẽ nước tạo thành những vệt trắng như tuyết. Trên ca nô, ta được ngắm nhìn một bên là bờ biển đông vui nhộn nhịp một bên là nước biển mênh mông xanh trong rất tuyệt vời.

Đặc biệt, tuy gọi là biển nhưng ở Sầm Sơn ta vừa có thể thưởng thức cảm giác mênh mang của biển cả, vừa có thể cảm nhận sự hùng vĩ của núi non. Nhìn về phía đông, ta thấy một vùng phi lao xanh rờn. Sóng nước tạo những bụi nước li ti bao phủ vùng cây khiến nhìn từ xa ta có cảm giác đó là vùng tiên cảnh nào. Đi lại gần, ta mới biết đó là rừng phi lao lao xao đón gió quanh năm mà người dân nơi đây trồng để chắn gió. Đi về phía tây, ta lại bắt gặp núi Cô Tiên khá hùng vĩ. Đứng dưới chân núi, nhìn trước mắt ta thấy biển vỗ rì rào, đằng sau lưng lại có vách núi dựng đứng hiểm trở.

Mấy ngày ở Sầm Sơn, được thưởng thức vẻ đẹp của cảnh đẹp kì thú này càng khiến em thấy tự hào về đất nước Việt Nam giàu đẹp, trù phú của mình.

Đề 57

Đề bài: *Từ văn bản "Lòng yêu nước" của I. Ê-ren-bua kết hợp với trí tưởng tượng, em hãy tả lại hình ảnh một vùng quê nước Nga.*

1. Hướng dẫn làm bài

- Đề bài yêu cầu tả lại hình ảnh một vùng quê nước Nga dựa vào văn bản "Lòng yêu nước" của I. Ê-ren-bua và trí tưởng tượng của bản thân.

– Miêu tả qua việc tham khảo văn bản "Lòng yêu nước" của I. Ê-ren-bua, từ sự quan sát thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Hoàn cảnh tiếp xúc với văn bản "Lòng yêu nước".

+ Giới thiệu đối tượng được miêu tả: một vùng quê nước Nga.

Thân bài:

+ Tả bao quát về vùng quê ấy:

- Vùng quê ấy tên là gì?
- Vị trí của vùng quê ấy: nằm ở đâu? (nằm trên núi cao)
- Vùng đất ấy rộng lớn hay nhỏ bé?

+ Tả chi tiết vùng quê ấy:

- Khí trời: mát mẻ, trong lành...
- Tảng đá, dòng sông: ánh bạc trong những đêm trăng sáng,...
- Cây cối tiêu biểu của vùng đất: hàng thuỳ dương tư lự bên đường,...
- Sản phẩm đặc trưng của vùng miền: vị mát của nước đóng thành băng, rượu vang trong bọc bằng da dê có vị cay khó quên,...
- Con người: sống thân thiện, hoà đồng, cởi mở với những lời nói thân thiện,...

Kết bài:

+ Vai trò của vùng quê ấy đối với nước Nga: là một phần máu thịt, làm hình ảnh nước Nga thêm hoàn chỉnh.

+ Tình cảm, mong ước của em với vùng quê ấy: yêu mến, thấy gần gũi, thân thương, mong một lần được đến thăm vùng đất ấy.

2. Bài văn mẫu

I. Ê–ren–bua từng viết: "Lòng yêu nhà, yêu làng xóm, yêu miền quê trở nên lòng yêu Tổ quốc". Quả không sai. Tuy nước Nga rộng dài với biết bao miền đất, với biết bao cảnh đẹp nhưng tất cả đều hội chung là cảnh sắc quê hương.

Nhắc đến nước Nga không chỉ là nhắc đến thủ đô Mát–xcơ–va với những dãy phố chạy ngoằn ngoèo lan man như dòng hoài niệm của những người xa xứ hay điện Krem–li, những tháp cổ ngày xưa mà còn phải nhắc đến vẻ đẹp dân dã, bình bị của vùng thôn quê mộc mạc, yên bình.

Nhắc đến nước Nga là nhắc đến xứ sở của băng tuyết lạnh trắng đường. Đặc biệt là vùng gần cực Bắc. Những con đường hầu như phủ tuyết trắng xoá. Tuyết phủ trên cả những ngọn cây, đội mũ trắng cho cả cánh rừng, mặc áo cho những dòng sông.

Cả không gian như rộng lớn, bao la giữa biển tuyết. Xen kẽ trong sắc trắng của tuyết lạnh là sắc nâu của những căn nhà gỗ, sắc đỏ của bếp lửa hồng, sưởi ấm những trái tim con người Nga.

Vào mùa xuân, không gian như hoàn toàn đổi khác. Bà chúa tuyết đã biến mất trong lâu đài băng trên những đỉnh núi cao, thay vào đó là nàng tiên mùa xuân vội vã thúc giục sự sống. Từ nơi lạnh lẽo, sự sống bắt đầu. Mầm xanh mọc lên từ trong lớp đất còn phủ băng trắng. Những chú gấu chui ra khỏi các hốc cây. Những con sông rào rào trò chuyện, cuốn trôi những tảng băng đã bắt đầu mỏng dần. Hoa bắt đầu nở. Chim bắt đầu hót. Sự sống trở nên sôi động trong những cánh rừng Taiga xanh lá.

Dù là mùa nào đi nữa, những con người Nga vẫn sống vui vẻ và hạnh phúc. Bởi đây chính là mảnh đất là cảnh sắc quê hương, là đất nước, là Tổ quốc trong tim mỗi người.

Đề 58

Đề bài: *Từ văn bản "Lao xao" của Duy Khán kết hợp với trí tưởng tượng, em hãy tả lại hình ảnh khu vườn trong văn bản này.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả hình ảnh khu vườn trong văn bản "Lao xao" của Duy Khán dựa vào văn bản đó và trí tưởng tượng của bản thân.

– Miêu tả qua việc tham khảo văn bản "Lao xao" của Duy Khán, từ sự quan sát thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu hoàn cảnh tiếp xúc với văn bản "Lao xao": được đọc và nghe giảng trên lớp.

+ Nêu đối tượng miêu tả là khu vườn và cảm xúc của em về nó.

Thân bài:

+ Tả những nét khái quát:

- Thời gian tả (buổi sáng của một ngày đầu hạ), bầu trời, mây, gió...
- Kích thước khu vườn: rộng lớn với đủ các loại cây...

+ Tả chi tiết khu vườn:

- Vườn trồng những loại cây gì? mỗi loài có vẻ đẹp riêng như thế nào?
- Mùi hương trong vườn?
- Những con vật trong vườn: đàn gà đi kiếm mồi, những loài chim đua nhau về tụ hội (đặc tả một số loài tiêu biểu)...
- Âm thanh: tiếng hót, tiếng cãi cọ, tranh mồi...

Kết bài:

+ Cảm xúc suy nghĩ của em khi đọc bài văn tả khu vườn ấy.

+ Mong ước có dịp được tận mắt chứng kiến và thăm một khu vườn như thế.

2. Bài văn mẫu

Trời chớm hè, cây cối đã um tùm, thơm phức. Cây hoa lan nở trắng xoá. Hoa dẻ từng chùm mảnh dẻ. Hoa móng rồng bụ bẫm thơm như mùi mít chín ở góc vườn ông Tuyên. Ong vàng, ong vò vẽ, ong mật đánh lộn nhau để hút mật hoa. Chúng đuổi cả bướm. Những nàng bướm hiền lành bỏ chỗ lao xao. Từng đàn, từng đàn lặng lẽ bay đi.

Từ sáng sớm, các loài vật đã tụ tập ở góc sân, xôn xao, ầm ĩ. Mở màn là tiếng chị bồ các kêu váng lên: Các...các...các. Chị ta cứ như thể lúc nào cũng bị ai đuổi đánh vậy. Tuy hơi ầm ĩ một chút nhưng bồ các và họ hàng nhà chị ấy ai cũng hiền và đều mang sự vui vẻ đến cho trời đất. Sáo sậu, sáo đen hót, đậu cả trên lưng trâu mà hót mừng được mùa. Bác tu hú to nhất họ là chuyên gia dự báo mùa hè. Cứ mỗi khi bác kêu "tu hú" là mùa tu hú chín, không sai tẹo nào.

Tiếng bồ các chưa dứt, thì đã xuất hiện hàng đàn chim ngói sạt qua rồi lại vội vã kéo đi theo hướng mặt trời mọc. Những chú nhạn được thể tha hồ vùng vẫy tít mây xanh, miệng luôn mồm kêu "chéc chéc". Không kém cạnh, bìm bịp ta cũng gân cổ phát ra những tiếng "bịp bịp" gọi những giống chim ác, chim xấu ra mặt.

Đúng thế thật, từ đằng xa, mụ diều hâu bay cao tít. Với cái mũi khoằm, nó đánh hơi rất tinh. Ở đâu có xác chết, ở đâu có gà con là nó đều biết cả. Thoáng thấy mùi gà con, nó lao như mũi tên xuống đất. Gà mẹ dưới sân dũng cảm xù cánh, vừa kêu vừa mổ vừa đạp diều hâu. Lũ gà con khiếp vía chui vào lòng mẹ. Khi bắt được gà con, nó lại lao vút lên mây xanh và định chén ngay trên không trung. Nhưng chưa kịp đánh chén, một mũi tên đen mang hình đuôi cá từ đâu tới tấp lao tới. Ấy là những chú chèo bẻo. Chúng lao vào đánh mụ diều hâu tới tấp. Lông diều hâu bay tứ tung, miệng kêu la "chéc chéc" ồn ã cả khu vườn. Quá đau, mụ thả rơi miếng mồi như một quả táo rụng. Thế rồi mụ trốn biệt, chẳng thấy đến nữa. Chèo bẻo thế mà thành người tốt, biết bảo vệ an ninh cho khu vườn. Chèo bẻo xứng đáng được phong chức bảo vệ.

Cùng họ với mụ diều hâu còn có anh quạ. Quạ đen, quạ khoang. Chúng là giống lia láu phải biết, chuyên đi bắt gà, trộm trứng. Mấy chú chèo bẻo ghét lắm, cứ thấy mặt là xông vào đánh ngay. Có anh quạ chết đến rũ xương.

Tuy đông và mạnh nhưng chèo bẻo vẫn sợ chim cắt. Bởi bác này cánh nhọn như dao bầu chọc tiết lợn. Khi đánh nhau, bác cắt chỉ xỉa bằng cánh. Những loài chim trong vườn vẫn thường gọi bác là loài quỷ đen, vụt đến,

vụt đi... Loài chèo bẻo ghét lắm, chỉ chực chờ cơ hội để đánh trả những bác cắt đơn lộc mà thôi...

Với rất nhiều loài cây và nhiều loài chim khác nhau sinh sống, khu vườn lúc nào cũng ồn ã, xôn xao đầy sức sống.

Đề 59

Đề bài: *Từ bài văn "Lao xao" của Duy Khán, em hãy tả lại khu vườn trong một buổi sáng đẹp trời.*

1. Hướng dẫn làm bài

- Đề bài yêu cầu tả khu vườn trong một buổi sáng đẹp trời trên cơ sở dựa vào văn bản "Lao xao" của Duy Khán.

- Miêu tả qua việc tham khảo văn bản "Lao xao" của Duy Khán, từ sự quan sát thực tế và qua tưởng tượng.

- Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu đối tượng định tả là khu vườn trong một buổi sáng đẹp trời.

Thân bài:

+ Tả những nét bao quát về khu vườn:

• Vườn nhà ai?.(nhà em hay nhà hàng xóm mà em có dịp đến chơi), ở đâu?

• Kích thước: rộng hay hẹp? Vườn được tả vào buổi sáng sớm của mùa nào trong năm?

• Màu sắc, hình ảnh chung nhất là gì?

+ Tả chi tiết khu vườn:

• Không gian: bầu trời, mây, nắng, gió...

• Vườn trồng những loại cây gì? Tả đặc điểm của từng loại cây? (hoa, lá, quả, hương thơm riêng...).

• Những con vật trong vườn: đàn gà đang đi kiếm mồi, lũ chim trên các cành cây...

• Âm thanh: huyên náo, ồn ào, tưng bừng...

Kết bài:

+ Cảm nghĩ của em về khu vườn: yêu mến, gắn bó với nó.

+ Có ý thức cùng mọi người chăm sóc để khu vườn tươi tốt, ngày càng đẹp và có ích hơn.

2. Bài văn mẫu

Thứ bảy tuần trước, bố mẹ cùng tôi về quê thăm ông bà. Tôi rất háo hức

vì đã hơn một năm rồi tôi chưa về thăm ông. Tôi nhớ ông bà, nhớ căn nhà nhỏ và cả khu vườn thân yêu.

Sáng chủ nhật, tôi chạy ra vườn chơi. Quả là một buổi sáng đẹp trời! Bầu trời trong vắt, không một gợn mây, mặt trời uy nghi ngự trị trên cung điện lộng lẫy những tia nắng ngắm nhìn vạn vật.

Bây giờ tôi mới cảm thấy khu vườn này quả là đẹp và có lẽ đẹp nhất vào những buổi ban mai như thế này. Anh trống cồ đã cất tiếng gáy, sân nhà rộn rã nhưng trong vườn còn náo nhiệt hơn. Chị mái mơ dẫn đàn con đi kiếm mồi. Đàn gà con chạy líu ríu quanh chân mẹ, những đôi chân bé tí xíu phải bước dài ra trông vừa buồn cười, vừa tội nghiệp. Mẹ con chị cặm cụi tìm mồi quanh những đám cỏ còn đẫm sương. Đàn vịt lạch bạch chạy ra ao rỉa lông, rỉa cánh. Tôi ngồi chễm chệ trên đống rơm, ngắm nhìn khu vườn kỳ diệu.

Cây cối lóng lánh sương đêm nên đang rạng rỡ tắm ánh nắng thu chan hòa.

– Chào anh Ổi! Khỏe chứ?

– Tôi vẫn khỏe! Còn chú thế nào, chú Mít?

Thì ra cây cối trong vườn đang hỏi thăm nhau. Tôi phải công nhận vườn ông bà tôi nhiều cây thật đấy. Tôi thích nhất là cây ổi, thân cây khẳng khiu, nứt nẻ. Tuy hình dáng vậy thôi nhưng đến mùa ổi cây lại cho những trái chín vàng ươm, trái ương phơn phớt xanh và ngọt lịm nữa. Dường như trông thấy tôi, nó xòa cành lá như muốn chào mừng.

Cuối vườn, các luống hoa trao đổi hương thơm và khoe sắc. Giàn thiên lý trổ hoa vàng lốm đốm đang nằm dưới nắng trên chiếc giàn xinh xắn mà ông tôi làm. Hoa lan nở từng chùm trắng xóa. Chùm hoa còn đọng lại những giọt sương long lanh như được một bàn tay khéo léo nào đó chạm trên cánh hoa những hạt châu ngọc. Những ngọn lửa cháy lên bập bùng trong tán lá xanh của hàng râm bụt. Hoa hồng kiêu sa, hoa cẩm chướng mùi thơm nồng nồng. Ánh sáng mạ vàng những đóa cúc giản dị làm cho nó sáng rực lên như những viên kim cương.

Quanh các luống hoa, bướm bay chập chờn. Ong mật, ong vò vẽ đánh lộn nhau để kiếm mật. Rồi chích chòe bắt đầu huyên náo, vang vang khắp khu vườn là tiếng hót du dương của một cô họa mi. "Chích! Chích! Chích!". Chim chích bông chăm chỉ bắt sâu trên từng chiếc lá. Bỗng có tiếng cãi nhau chí chóe từ đâu đó:

– Miếng này là của tớ mà! – Một con bồ câu kêu lên.

– Không! Của tớ chứ! Tớ nhìn thấy trước! Con khác lại nhanh nhảu.

Thì ra chúng đang cãi nhau về chuyện thức ăn! Ông tôi bảo sáng nào chúng cũng cãi cọ om sòm kể từ khi ông làm chiếc chuồng chim xinh xắn bằng gỗ thông này. Ông thường xuyên đặt thức ăn vào chuồng cho những

chú chim mỗi buổi sớm. Trên tán lá, một chú gõ kiến leo dọc thân cây bứa mổ lách cách trên vỏ.

Chà! Bây giờ tôi mới cảm nhận được vẻ đẹp thật sự của khu vườn này. Một cảnh vắng mà dung hòa nghìn thứ âm nhạc: Tiếng gió thổi vi vu, chim khẽ gù dưới lá, lá rì rào...

Một tuần trôi qua thật là nhanh. Nhưng trong suốt thời gian này tôi đã hiểu biết thêm về thiên nhiên và nhất là tôi lại thêm yêu khu vườn của ông bà tôi.

Đề 60

Đề bài: *Dựa vào văn bản "Bức thư của thủ lĩnh da đỏ" em hãy miêu tả vùng đất mà mình đang sống qua đó nói lên tình yêu đối với quê hương.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu miêu tả vùng đất mà mình đang sống dựa vào văn bản "Bức thư của thủ lĩnh da đỏ" qua đó nói lên tình yêu đối với quê hương.

– Miêu tả qua việc tham khảo văn bản "Bức thư của thủ lĩnh da đỏ", từ sự quan sát thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu vùng đất mình đang sống: ở đâu, tên là gì?

+ Tình cảm, cảm xúc chung của em với vùng đất đó.

Thân bài:

+ Tả bao quát về vùng đất mình sống:

• Vị trí: ở vùng đất nào, vùng đất ấy có điểm gì nổi bật?

• Vùng đất ấy được hình thành từ bao giờ, mới hay đã có từ lâu đời?

+ Tả chi tiết về vùng đất quê hương:

• Phong cảnh có đặc điểm gì nổi bật, khác với các vùng đất khác?

• Có các di tích lịch sử hay danh lam thắng cảnh nổi tiếng không? Nếu có hãy tả chúng.

• Quê hương em có các làng nghề truyền thống không, đó các nghề gì?

• Con người ở vùng đất quê hương có tính cách như thế nào, có thân thiện, tốt bụng và cởi mở không?

+ Những kỉ niệm em đã có với làng quê ấy khiến em không thể quên –> tình cảm của em với vùng đất quê hương.

Kết bài:

+ Quê hương trong lòng em ở hiện tại và tương lai.

+ Mong ước quê hương ngày càng giàu đẹp hơn.

2. Bài văn mẫu

Cuối mùa hè năm ngoái tôi được theo ba mẹ về quê nội giỗ ông, thăm bà và bà con làng xóm.

Năm giờ sáng, lúc mặt trời còn đang ngủ, tôi dậy chuẩn bị ra bến xe. Trời tờ mờ sáng, xe lăn bánh tiến về phía Nam. Ngồi trên ô tô, cảnh vật bên đường như chạy qua mắt tôi. Nhìn cảnh đẹp mà lòng tôi cứ lâng lâng nghĩ về quê hương biết bao tươi đẹp của mình. Gần trưa, xe đến nơi. Tôi bước xuống xe, đi về phía làng Rạng bên bờ sông Lam xanh mát. Đường làng tôi! Đường làng tôi đây rồi! Con đường đất quen thuộc vẫn như ngày nào, trải dài suốt hai bờ ruộng, bãi ngô. Về đến nhà, tôi chạy vào gọi bà. Bà đang cho gà ăn trước sân, vui mừng, xúc động khi nhìn thấy tôi. Bà múc nước giếng cho tôi rửa mặt. Dòng nước mát lạnh như xua hết bao mệt nhọc trên đường đi. Buổi chiều, tôi cùng ba mẹ ra thăm mộ ông trên đồi cao. Sau khi thắp hương cho ông, tôi quay ra hít thở khí trời. Đứng ở đây, tôi có thể nhìn thấy mọi cảnh vật xung quanh.

Xa xa, những ngọn núi trùng điệp thấp thoáng sau làn mây trắng mềm mại, nhẹ tênh như dải lụa. Từ chân núi phía xa trải đến chân đồi bên này là một cánh đồng lúa mênh mông. Lúa đang thì con gái, xanh mượt mà. Nắng nhạt phủ lên cánh đồng và những bãi ngô trù phù một lớp nắng nhẹ của buổi chiều. Bãi ngô non nở hoa nâu giản dị, râu ngô cũng nâu theo. Từng búp ngô non từ trong lá chui ra, tươi cười hớn hở, để thoáng lộ ra mấy cái răng vàng nhạt. Từng đàn cò trắng thi nhau liệng xuống đồng làm duyên, rỉa lông rỉa cánh rồi lấy đà bay vút lên trời xanh.

Nắng cũng kịp rắc lên bờ sông Lam một chút ánh sáng vàng hoe lấp lánh. Sông Lam mùa này nước xanh, trong vắt, từng đàn cá tung tăng bơi lội. Cá uốn lượn mấy vòng dưới nước như vận động viên bơi lội, có con nhảy lên hụp xuống như nhảy múa trông thật vui. Dưới chân đồi, những cậu bé cô bé đang vui vẻ nô đùa, mặc cho đàn bò gặm cỏ no nê để rồi cuối buổi chiều, bọn trẻ dắt bò về nhà, những con bò đã no căng bụng lững thững theo chủ đi về. Nhìn ra xa một chút, hiện lên những ngôi nhà ngói gạch đỏ tươi. Đống rơm chất cao giữa sân vàng giòn, có thể cháy ngay tức khắc nếu có một ngọn lửa châm vào. Trên bờ tường rêu phủ kín xanh mượt, hòa vào đám lá mướp xanh ngắt, làm nổi bật lên những bông hoa mướp vàng tươi nở xòe; từng nụ mướp chúm chím, e thẹn, khẽ nấp sau chiếc lá.

Tôi đi xuống đồi. Đồi khá dốc, cào cào, châu chấu nhảy loạn xạ. Mặt trời ngả bóng, hoàng hôn buông xuống phủ lên cảnh vật một màu đỏ bình yên. Bầu trời dần chuyển sang màu xanh tím. Buổi tối, sau khi ăn cơm, tôi đi thăm bà con làng xóm và kể cho bà nghe chuyện ở thủ đô.

Ba ngày sau, tôi về Hà Nội. Lúc chia tay bà, tôi rơm rớm nước mắt. Bà ôm tôi, bàn tay gầy gò của bà khẽ xoa lên đầu tôi khiến tôi chẳng muốn rời

xa bà, xa quê hương. Nhưng dù đi đâu tôi cũng không thể quên được hình ảnh bà và câu hát thân thương:

Nước sông Lam vừa trong vừa mát
Đường chợ Rạng lắm cát dễ đi.

Đề 61

Đề bài: *Từ văn bản "Động Phong Nha", em hãy tưởng tượng và miêu tả hình ảnh danh lam thắng cảnh nổi tiếng này của đất nước.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tưởng tượng và miêu tả hình ảnh danh lam thắng cảnh nổi tiếng của đất nước là động Phong Nha trên cơ sở dựa vào văn bản "Động Phong Nha".

– Miêu tả qua việc tham khảo văn bản "Động Phong Nha", từ sự quan sát thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Hoàn cảnh tiếp xúc với văn bản "Động Phong Nha": đọc và nghe cô giáo giảng trên lớp.

+ Nêu đối tượng được tả là động Phong Nha.

Thân bài:

+ Tả bao quát:

• Vị trí: nằm ở đâu? đến đó bằng những con đường nào?

• Động được hình thành từ bao giờ? Quy mô, tầm vóc của động ra sao?

+ Tả cảnh ở xung quanh động:

• Dòng sông Son: có màu trái ngược với tên: màu xanh thẳm và trong.

• Cảnh vật hai bên bờ sông: khối núi đá vôi, xóm làng, nương ngô, bãi mía...

+ Tả chi tiết động:

• Động khô: độ cao, vòm đá trắng vân nhũ, cột đá màu xanh ngọc bích óng ánh...

• Động nước: dòng sông chảy qua, số lượng hang; hình dáng, màu sắc các khối thạch nhũ...

• Cảnh bên ngoài động nước: hình ảnh, âm thanh, màu sắc thế nào?

+ Động Phong Nha được du khách đánh giá thế nào?

Kết bài:

+ Vai trò, giá trị của động Phong Nha đối với cuộc sống.

+ Tình cảm, thái độ và mong ước của em: yêu mến, thích thú và mong được đên thăm.

2. Bài văn mẫu

"Phong Nha đệ nhất động", đó là nơi có vẻ đẹp huyền ảo mà không ngòi bút nào có thể tả hết được.

Động Phong Nha là một động du lịch nằm trong quần thể núi đá vôi Kẻ Bàng. Để đến với động Phong Nha chúng ta có hai đường thủy và bộ. Nếu đi đường thủy bạn sẽ có thể nhìn ngắm động và dòng nước trong lành lâu hơn. Trước cổng vào động Phong Nha, nếu nhìn lên trên đầu, bạn sẽ thấy những vòm đá trắng vân nhũ và vô số cột đá màu xanh ngọc bích óng ánh. Vào trong động, không khí có vẻ mát mẻ hơn. Theo con thuyền nhỏ xuôi dòng vào trong, ở mỗi nơi mặt nước lại có một màu khác nhau. Màu xanh, đỏ, vàng của đèn màu, màu sáng lóng lánh của ánh nắng chiếu qua một vài lỗ thủng trong lòng động. Vào mùa hè, sờ tay vào nước ta cảm thấy dòng nước mát lạnh và vào mùa đông ta lại cảm nhận được hơi ấm của dòng nước.

Muốn vào sâu trong động, ta phải mang theo đèn đuốc. Đi thuyền thăm động Phong Nha, chúng ta sẽ vô cùng kinh ngạc và thích thú trước cái vẻ đẹp của nó, một vẻ đẹp lộng lẫy, kỳ ảo, tráng lệ mà hoang sơ, giàu chất thơ. Dưới ánh sáng của đèn đuốc, các khối thạch nhũ hiện ra với đủ hình dáng và màu sắc đa dạng. Có những khối mang hình con gà, con cóc, những đốt trúc dựng đứng trên mặt nước như các cột chống trời. Lại có cả những khối hình mâm xôi, cái khánh và có những khối hình các ông tiên đang đánh cờ. Bàn tay tài hoa của tạo hóa đã tạo ra những khối thạch nhũ đẹp như vậy. Không chỉ đẹp về đường nét mà còn đẹp về sắc màu, sắc màu của những hình khối này lóng lánh như kim cương. Trên những vách động rủ xuống những nhánh phong lan xanh biếc. Trong hang còn có những bãi cát và bãi đá rất rộng và đẹp. Khách bản địa hay thập phương tới đây đều thích ghi hình, chụp ảnh và đi thắp hương trên các bàn thờ mà người Chăm và người Việt dựng lên từ thuở nào. Con sông của động Phong Nha chưa ai đến được cuối dòng bởi nó quá dài. Có thể không có lối ra đầu kia mà lại đi thẳng xuống lòng đất. Đi vào khu quần thể động Phong Nha, bạn như đang lạc vào nơi tiên cảnh, cảnh tượng của nơi mà các vị tiên ở. Âm thanh khi ta nói trở thành thứ âm thanh rất lạ, thánh thót và độc đáo. Những tiếng nước gõ long tong đều có âm vang riêng như tiếng đàn du dương êm ái.

Động Phong Nha hiện nay và mai sau sẽ càng thu hút thêm nhiều du khách từ khắp các đất nước về đây. Nếu các bạn chưa được đến động Phong Nha thì hãy một lần đến đó.

Đề 62

Đề bài: *Dựa vào văn bản "Bài học đường đời đầu tiên", em hãy đóng vai một người hàng xóm của Dế Mèn để miêu tả lại hình dáng của chú ta.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu dựa vào văn bản "Bài học đường đời đầu tiên" (của nhà văn Tô Hoài), đóng vai một người hàng xóm của Dế Mèn để miêu tả lại hình dáng của chú ta.

– Miêu tả qua việc tham khảo văn bản "Bài học đường đời đầu tiên", từ sự quan sát thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu về bản thân mình (một người hàng xóm của Dế Mèn, có thể là chị Cào Cào, anh Gọng Vó hay là chú Dế Choắt ở ngay sát vách nhà Dế Mèn...).

+ Giới thiệu khái quát về hình ảnh chú Dế Mèn: một chàng dế có vẻ đẹp cường tráng của tuổi trẻ.

Thân bài:

+ Khái quát vẻ đẹp của Dế Mèn (chàng dế thanh niên cường tráng) và nguyên nhân có được vẻ đẹp ấy (do ăn uống điều độ và làm việc có chừng mực).

+ Tả chi tiết các bộ phận để làm nổi bật vẻ đẹp cường tráng của Dế Mèn: (nên theo một trình tự nhất định để bài viết được rõ ràng, mạch lạc).

• Đầu: to ra và nổi từng tảng, rất bướng.

• Sợi râu: dài và uốn cong một vẻ rất đỗi hùng dũng – Dế Mèn rất hãnh diện với hàng xóm về cặp râu ấy (trịnh trọng và khoan thai đưa cả hai chân lên vuốt râu).

• Hai cái răng: đen nhánh như hai lưỡi liềm máy lúc nào cũng nhai ngoàm ngoạp.

• Đôi cánh: trước ngắn hủn hoẳn giờ thành cái áo dài kín xuống tận chấm đuôi, khi vỗ cánh thì có tiếng phành phạch giòn giã –> rất chóng lớn và đã là một chàng dế trưởng thành.

• Đôi càng: mẫm bóng.

• Vuốt: cứng dần và nhọn hoắt, khi đạp vào cỏ thì như có nhát dao lia qua –> rất sắc nhọn và lợi hại.

• Toàn thân rung rinh một màu nâu bóng mỡ soi gương được và rất ưa nhìn khi Mèn đi bách bộ.

→ Vẻ đẹp khoẻ khoắn, mạnh mẽ.

+ Tả qua về điệu bộ, cử chỉ để làm rõ hơn hình ảnh của Dế Mèn: đi đứng oai vệ, dún dẩy các khoeo chân, rung lên rung xuống hai chiếc râu để làm ra kiểu cách con nhà võ.

+ Suy nghĩ, tình cảm, thái độ của nhân vật "tôi" (người hàng xóm) đối với Dế Mèn: trầm trồ ngưỡng mộ và thán phục trước vẻ đẹp cường tráng và oai vệ ấy. Chú ý phần này có thể tách ra thành một đoạn riêng hoặc có thể lồng xen kẽ khi miêu tả.

Kết bài:

Đánh giá khái quát lại toàn bộ vẻ đẹp về hình dáng của Dế Mèn và cảm nghĩ của nhân vật "tôi" về hình dáng ấy.

2. Bài văn mẫu

Tôi tên là Cào Cào, là hàng xóm láng giềng của anh Mèn. Nhà tôi và nhà Mèn cách nhau có hai ba rặng cỏ mà thôi. Thỉnh thoảng, vào những buổi trưa hè oi bức, anh em tôi thường rủ nhau ra bờ ao ngồi hóng mát, nhâm nhi mấy nhánh cỏ non chơi.

Thời gian trước, khi mới chuyển về đây, Mèn còn là cậu dế non nhỏ con, da hơi tai tái, râu thì ngắn củn, trông yếu lắm. Ấy vậy mà dạo gần đây Mèn ta khác trước rất nhiều, phổng phao, cao lớn rõ rệt. Chiều qua, lúc ra ngắm mặt trời mọc, nhìn Mèn đứng tập thể dục trên mô đất gần nhà mà tôi không nhận ra. Chú dế non yếu đuối nay lột xác trở thành một chú dế thanh niên cường tráng. Đôi càng anh mẫm bóng. Những cái vuốt ở chân, ở kheo cứng và nhọn hoắt. Tôi nhìn rất thích mắt. Giá mà mình được một phần như vậy. Sau khi làm vài động tác vỗ cánh để khởi động, Mèn liền co cẳng đạp phanh phách. Những ngọn cỏ gần đấy đổ rạp hết cả. Thật là lợi hại! Đôi cánh trước kia ngắn củn nay dài chấm đuôi, đen bóng màu cánh gián. Mỗi bước anh đi là toàn thân anh rung rinh một màu nâu bóng mỡ soi gương được và rất ưa nhìn. Trên cái đầu to nổi từng mảng rất bướng là đôi râu dài rung rinh theo từng nhịp bước chân anh. Có vẻ Mèn rất quý đôi râu của mình. Cứ chốc chốc anh lại trịnh trọng khoan thai đưa cả hai chân lên vuốt râu.

Mèn không chỉ có dáng người đẹp, khoẻ mạnh mà dáng đi cũng rất oai vệ. Mỗi bước đi, anh lại làm điệu nhún nhảy các kheo chân, kết hợp với động tác rung lên rung xuống hai đôi râu cho ra dáng con nhà võ. Nhìn thân hình cường tráng của anh mà tôi thấy ao ước. Tôi bèn tò mò lại hỏi bí quyết. Mèn cười vang. "Có gì đâu. Chú thấy đấy, sáng nào cũng chăm chỉ tập thể dục như tôi thì thân thể sẽ khoẻ mạnh cường tráng ngay ấy mà. Chú cũng liệu mà tập đi. Hay bắt đầu luôn từ mai nhé! Anh em mình tập cho có bạn. Đồng ý không?"

Trước sự nhiệt tình của Mèn, tôi cười đồng ý ngay. Thế là từ mai tôi sẽ bắt đầu tập thể dục, bắt đầu đầu tư cho một thân thể khoẻ mạnh, cứng rắn.

Tôi thực sự ngưỡng mộ vẻ đẹp cường tráng của Dế Mèn. Tôi cũng hiểu rằng đó là kết quả của một quá trình kiên trì rèn luyện lâu dài. Và vì thế, tôi càng khâm phục cậu ta hơn nữa. Đó thực sự là một người hàng xóm tốt của tôi!

Đề 63

Đề bài: *Dựa vào văn bản "Vượt thác" kết hợp với thông tin qua sách báo, ti vi,... em hãy tả lại hình ảnh một người làm nghề chèo thuyền.*

1. Hướng dẫn làm bài

- Đề bài yêu cầu tả lại hình ảnh một người làm nghề chèo thuyền trên cơ sở dựa vào văn bản "Vượt thác" kết hợp với thông tin qua sách báo, ti vi...

- Miêu tả qua việc tham khảo văn bản "Vượt thác" của Võ Quảng, từ sự quan sát thực tế và qua tưởng tượng.

- Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Cảm nhận của em về hình ảnh người chèo thuyền là dượng Hương Thư trong văn bản "Vượt thác".

+ Giới thiệu đối tượng miêu tả là người làm nghề chèo thuyền.

Thân bài:

+ Tả những đặc điểm khái quát của người chèo thuyền: tên tuổi, quê quán, hoàn cảnh gặp gỡ và tiếp xúc,...

+ Tả những đặc điểm về ngoại hình nổi bật đặc trưng cho người làm nghề chèo thuyền:

• Thân hình: cao lớn, vạm vỡ.

• Nước da: màu nâu đỏ trông khoẻ khoắn do dãi dầu mưa nắng.

• Đôi mắt: linh lợi, tinh nhanh, nhìn xa vời vợi như ngóng trông, tìm kiếm một cái bến nào đó...

• Giọng nói: trầm bổng, ồn ào như tiếng nước chảy...

• Đôi tay: to khoẻ, rắn chắc và dài lêu nghêu do thường xuyên vận động,...

• Chân: chắc nịch và lúc nào cũng hơi khuỳnh khuỳnh trong tư thế đang chèo thuyền,...

+ Tả hoạt động chèo thuyền:

• Ở quãng nước chảy chậm / xuôi dòng: ngồi trên thuyền, chèo nhẹ nhàng, thong thả, chốc chốc mới đưa tay gạt nhẹ mái chèo.

• Ở nơi nước chảy xiết / ngược dòng: đứng ở cuối thuyền, khuỳnh chân, khom lưng, tay ghì chắc mái chèo và liên tục khua xuống mặt nước.

Kết bài:

+ Khái quát lại toàn bộ vẻ đẹp của người chèo đò: vẻ đẹp mạnh mẽ, khoẻ khoắn và khéo léo...

+ Tình cảm, ấn tượng của em về người chèo thuyền ấy: yêu mến, quý trọng...

2. Bài văn mẫu

Hôm chủ nhật tuần trước, em được bố mẹ cho về quê chơi. Trên đường về quê, gia đình em phải đi qua một lần đò. Hôm ấy, đò vắng khách. Cả

chuyến chỉ có mỗi ba gia đình em với bác lái đò. Ngồi trên đò buồn, em hết nhìn ngắm cảnh mây, trời, non nước lại quay ra nghịch. Cuối cùng, con mắt tò mò của em dừng lại trước khuôn hình bác lái đò.

Bác người cao, đậm, nước da ngăm đen nhưng sáng bóng. Có lẽ vì phải dãi nắng dầm mưa nhiều nên dượng Hương Thư trong truyện của Võ Quảng hay bác lái đò trước mắt em đều có chung một nước da màu đồng. Các bắp tay, thớ thịt bác không nổi lên cuồn cuộn nhưng cũng hết sức rắn chắc và khoẻ. Có như vậy bác mới dễ dàng dùng chiếc sào đang ghì chặt trong tay đẩy thuyền đi.

Khi thuyền đã ra khỏi bãi, bác đứng ngay đầu mũi, hai tay nắm chặt hai bánh lái, đẩy mái chèo nhịp nhàng như người ta xay gạo. Từng nhịp, từng nhịp chèo đẩy thuyền đi xa hơn. Tay chèo thuyền, mắt quan sát hướng đi nhưng miệng bác vẫn cười đùa, hỏi han, tâm sự về nghề lái đò với gia đình tôi, mà không có vẻ gì là nặng nhọc cả. Bác tâm sự: Nghề chèo đò nhìn tưởng là một công việc khá nhẹ nhàng nhưng thực ra mái chèo dưới sức cản của nước rất nặng. Nếu không phải người có kinh nghiệm thì sẽ bị quay vòng, thuyền không thể tiến hay lui được. Đến những đoạn cần quay đầu, hay chuyển hướng, phải hơi nhô người về phía trước, đảo tay chèo, hướng mũi thuyền theo phương mới thì mới được. Vừa nói, bác vừa thực hành ngay, rất nhanh và dứt khoát. Bác còn bảo: Nghề này mất sức lắm. Phải ăn thật khoẻ mới đủ sức mà cầm chèo... Nhờ nghe bác tâm sự, kể chuyện mà thời gian trôi rất mau. Loáng một cái đò đã cập bờ kia sông. Bác nhanh chóng cắm chặt sào vào lớp sỏi cạnh bờ nghe "cạch" sau đó nhảy phắt lên bờ, neo thuyền. Rồi rất lịch sự, bác đỡ em và mẹ xuống đò mà không bị ướt chút nào.

Chia tay bác lái đò, em thấy rất vui vì đã được nhìn, được biết thêm những kiến thức về nghề lái đò. Về những vất vả của các bác lái đò ngày đêm cần mẫn đưa khách qua sông.

Đề 64

Đề bài: *Dựa vào văn bản "Đêm nay Bác không ngủ" (của Minh Huệ), em hãy tả lại hình ảnh người thân trong một đêm không ngủ.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu: tả lại hình ảnh người thân trong một đêm không ngủ dựa vào văn bản "Đêm nay Bác không ngủ" của Minh Huệ.

– Miêu tả qua việc tham khảo bài thơ "Đêm nay Bác không ngủ" của Minh Huệ, từ sự quan sát thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu về hình ảnh người thân sẽ miêu tả trong đêm không ngủ (mẹ em).

Thân bài:

+ Vì sao mẹ không ngủ?

+ Không gian trong đêm không ngủ.

+ Hình ảnh mẹ trong đêm không ngủ sau những lần thức giấc.

+ Hình ảnh mẹ trong lần thức giấc cuối cùng.

Kết bài:

+ Suy nghĩ về mẹ và bài thơ "Đêm nay Bác không ngủ".

2. Bài văn mẫu

Hình ảnh mẹ không ngủ khiến tôi nhớ đến bài thơ "Đêm nay Bác không ngủ" của nhà thơ Minh Huệ. Một đêm với nhiều nỗi trăn trở khiến hình ảnh mẹ cứ ám ảnh mãi trong tôi.

Đêm ấy, một đêm trời lạnh, gió ngoài vườn thổi xào xạc những hàng cây, mưa rơi rả rích, lộp bộp trên tàu lá chuối. Có lẽ trời đã khuya lắm rồi, không khí lạnh ở đâu ùa đến thật đáng sợ. Tôi rùng mình vì lạnh, đang tìm chăn thì một bàn tay ấm áp quen thuộc kéo chăn lên ủ ấm cho tôi. Tôi cố nằm thật im không cựa quậy và hé mắt nhìn. Đó là mẹ. Mẹ vẫn chưa ngủ...

Kéo chăn đắp cho tôi xong mẹ ngồi về phía cuối giường. Bóng mẹ cao gầy, in nghiêng trên bức tường vôi cũ. Mái tóc dài của mẹ xổ ra nom thật âu sầu. Lo lắng, tôi định choàng ngồi dậy nhưng lại thôi vì thấy mẹ có vẻ đang miên man suy nghĩ. Sự vô tư của trẻ con khiến tôi ngủ thiếp đi lúc nào không hay. Nhưng trong giấc ngủ chập chờn tôi vẫn thấy bóng mẹ nghiêng nghiêng. Bỗng một tia chớp lóe sáng, tôi giật mình thảng thốt hét lên, mẹ nằm xuống ôm lấy tôi, vỗ về ru ngủ. Tôi thì thầm bên tai mẹ: "Mẹ ơi sao mẹ chưa ngủ. Muộn lắm rồi, mai mẹ còn đi làm nữa". Mẹ vuốt tóc rồi nói với tôi: "Con gái cứ ngủ đi nhé. Mẹ cũng chuẩn bị ngủ rồi". Thế là tôi lại mê man. Giấc ngủ không sâu nên khi nghe chú gà trống ngủ mơ gáy sáng, tôi chợt tỉnh dậy. Tôi đưa tay sang bên cạnh tìm mẹ nhưng không thấy. Đưa mắt xuống cuối giường cũng không thấy đâu, tôi giật mình ngồi dậy. Thì ra mẹ đang đứng bên cửa sổ. Nhẹ nhàng như một chú mèo, tôi tiến đến ôm sau lưng mẹ.

Có lẽ ít khi tôi ngắm nhìn mẹ kĩ như thế. Một đêm dài thao thức khiến mẹ mệt rất nhiều. Mái tóc được mẹ vấn lên, chiếc áo khoác mỏng không làm đủ ấm nên thỉnh thoảng mẹ khe khẽ run người. Tôi siết chặt tấm lưng gầy của mẹ, tay nắm chặt bàn tay xương xương. Tay mẹ đang run run vì lạnh. Tôi bước đến trước mặt mẹ, thì ra mẹ khóc. Đôi mắt đã đỏ hoe từ bao giờ. Dường như những nếp nhăn trên trán nhiều hơn, chúng xô nhau gợi thêm sự vất vả của mẹ. Da mẹ xám hẳn đi, trông thật tội. Tôi vuốt nhẹ mấy sợi tóc mai xòa xuống trán, lấy hai tay vuốt má mẹ cho ấm. Mẹ nhìn tôi trìu mến nhưng nụ cười của mẹ trông rất buồn. Ánh mắt mẹ nói lên tất cả. Dù vui hay buồn, chỉ cần nhìn mắt mẹ là thấy. Hôm nay mẹ còn khóc

nữa chắc có chuyện gì xảy ra khiến mẹ phiền muộn. Tôi quyết định hỏi mẹ Mẹ im lặng trong giây lát, bỗng giọt nước mắt ấm nồng rơi nhẹ xuống bà tay tôi. Mẹ nói trong nước mắt: "Bác cả mới báo tin cho mẹ, bà ngoại yế lắm rồi..." Nói đến đó thì mẹ khóc nức lên. Chưa bao giờ tôi thấy mẹ xú động như thế. Tôi rất yêu bà và tôi biết với mẹ, bà ngoại có ý nghĩa qua trọng như thế nào. Mẹ không thể ngủ được, mẹ chỉ mong trời sáng thậ nhanh để còn về thăm bà. Nhưng lạ thay trời cứ mưa và đêm cứ dài. Hế ngồi lại đứng, mẹ đi lại trong căn phòng. Khuôn mặt không khỏi bă khoăn, lo âu, thỉnh thoảng lại nhìn ra ngoài trời. Thức cùng mẹ tôi mới biế thời gian thật ý nghĩa biết bao. Tôi thương mẹ vô cùng. Chợt thấy tiếng gà gáy sáng, mẹ thấp thỏm vui mừng...

Trong bài thơ "Đêm nay Bác không ngủ" tác giả chỉ khắc họa một đêm trong bao nhiêu đêm Người không ngủ nhưng đã làm sáng lên chân dung v lãnh tụ vĩ đại, vì Bác là Hồ Chí Minh. Với tôi, trong một đêm không ngủ một đêm dài như vô tận khiến mẹ mệt mỏi rã rời nhưng cũng nhờ một đêm thao thức ấy mà tôi hiểu được nỗi lòng, hiểu được tình yêu lớn lao của mẹ.

Đề 65

Đề bài: *Em đã từng gặp ông Tiên trong những truyện cổ dân gian, hãy miêu tả lại hình ảnh ông Tiên theo trí tưởng tượng của mình.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu miêu tả lại hình ảnh ông Tiên theo trí tưởng tượng của mình trên cơ sở những câu chuyện cổ dân gian.

– Miêu tả qua việc tham khảo các truyện cổ tích của nước mình và nước ngoài, qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Cảm nhận của em khi đọc truyên cổ dân gian: thích thú và bị lôi cuốn.

+ Giới thiệu đối tượng miêu tả: ông Tiên hay giúp người hiền lành, lương thiện và trừng trị cái ác....

Thân bài:

+ Hoàn cảnh tiếp xúc và gặp gỡ với ông Tiên: trong một giấc mơ.

+ Ngoại hình của ông Tiên:

- Xuất hiện trong ánh hào quang và hương thơm...
- Cụ già râu tóc bạc phơ, vẻ mặt phúc hậu, tay chống gậy trúc...
- Giọng nói nhẹ nhàng, ấm áp...

+ Tính nết:

- Thương yêu, giúp đỡ người nghèo khổ...

• Căm ghét và trừng trị kẻ xấu xa, độc ác...

+ Tài năng:

• Có phép thần thông, biến hoá...

• Đi mây về gió, thoắt ẩn thoắt hiện...

Kết bài:

+ Đánh giá về hình ảnh ông Tiên: đại diện cho công lí của nhân dân...

+ Cảm nghĩ của em: thấy gần gũi, quen thuộc, in đậm trong trí nhớ của em.

2. Bài văn mẫu

Trong truyện cổ tích dân gian Việt Nam thường hay có sự xuất hiện của những nhân vật được gọi là ông Tiên (Phật, Bụt). Đó là những nhân vật đại diện cho công bằng trong xã hội. Ông Tiên thường là những vị thần đem lại hạnh phúc cho người nghèo khó, tốt bụng và trừng phạt những kẻ độc ác, xấu xa.

Theo trí tưởng tượng của em, Tiên ông là một ông lão quắc thước, râu tóc bạc phơ, trán cao, da đỏ hồng hào, mắt sáng, miệng tươi, dáng điệu khoan thai. Trang phục ông mặc thường mang màu trắng. Chiếc áo tay dài, đôi hài,.. tất cả đều trắng tinh một màu. Ông thường cầm trên tay một chiếc gậy đầu rồng hoặc đơn giản chỉ là thanh trúc vàng óng ả. Bao quanh người ông là một làn khói mỏng mờ ảo và những làn ánh sáng lấp lánh. Ông còn sở hữu một giọng nói trầm ấm khác thường, giọng nói đó đã an ủi biết bao con người khốn khổ trong bước đường cùng.

Mỗi khi ông Tiên hiện ra là một người tốt được giúp đỡ. Khi thì ông giúp cô Tấm có được quần áo đẹp để đi dự hội, khi lại giúp anh Khoai kiếm được cây tre trăm đốt theo lời phú ông... Tiên ông chính là nơi bám víu cuối cùng của những con người chịu nhiều thiệt thòi trong xã hội cũ. Đau đớn trước số phận của mình, họ thường viện vào thần tiên để thể hiện ước mơ và khát khao hạnh phúc.

Tiên ông không chỉ là nhân vật cứu giúp người nghèo mà còn là nhân vật đại diện cho lẽ công bằng, cho quan niệm: "Ở hiền gặp lành, ác giả ác báo" của nhân dân ta. Trước những kẻ xấu xa, mưu mô và thủ đoạn ông thường thẳng tay trừng trị:

Tưởng rằng hoá đẹp như tiên
Ngờ đâu bỗng nổi ngứa điên, gãi hoài.
Khắp mình lông lá mọc dài,
Thành tiên chẳng thấy, hoá loài đông sơn...

Còn đối với những người hiền lành, tốt bụng thì lại được đền đáp xứng đáng. Có thể là trở nên xinh đẹp, giàu có hay đạt được những ước muốn của mình.

Ta là Phật Tổ Như Lai,
Trời sai xuống thử lòng người trần gian.

Ai hiền ta sẽ ban ơn,
Cho người tích đức tu nhơn nức lòng.

Để thử lòng người trần gian, ông Tiên thường biến thành những hình dạng khác nhau. Có khi là trong hình dáng một ông lão ăn mày rách rưới xác xơ; người cùng đường lỡ bước hay người mẹ bồng con đang trong cơn hoạn nạn bơ vơ xin nương nhờ.

Một ông cụ già nua tuổi tác,
Râu rườm rà, tóc bạc phất phơ
Nói rằng: nhỡ bước sa cơ,
Xin ăn một bữa, ngủ nhờ một đêm...

(Bà Túng)

Hoá ra người mẹ tay bồng con thơ.
Gặp cơn hoạn nạn bơ vơ,
Đến xin làm giúp ăn nhờ nương thân.

(Người hoá khỉ)

Ông tiên trong truyện cổ tích Việt Nam luôn luôn đại diện cho lẽ phải cho những con người yếu đuối trong xã hội. Chính bởi vậy mà hàng ngàn năm nay trẻ em vẫn mong ước một lần được gặp ông Tiên, được ông Tiên ban cho phép màu. Và em cũng rất mong như thế.

Đề 66

Đề bài: *Hãy tả một nhân vật có hành động và ngoại hình khác thường mà em đã có dịp quan sát, đã đọc trong sách hoặc nghe kể lại.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu tả một nhân vật có hành động và ngoại hình khác thường mà em đã có dịp quan sát, đã đọc trong sách hoặc nghe kể lại.

– Miêu tả qua việc tham khảo các câu chuyện, qua quan sát những người khác thường trong thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài: Giới thiệu đối tượng em định tả:

+ Nhân vật em miêu tả là ai? Em gặp người đó ở đâu? Vào dịp nào?

+ Người đó có ngoại hình và hành động khác thường ra sao?

Thân bài:

+ Tả những đặc điểm về ngoại hình:

• Người đó bao nhiêu tuổi, làm nghề gì?...

• Vóc dáng như thế nào?

• Gương mặt, mái tóc, màu da... có nét gì nổi bật khiến em ấn tượng?

(Chú ý tập trung miêu tả các chi tiết khác thường để làm nổi bật đối tượng)

+ Tả những đặc điểm về tính tình:

- Sôi nổi, nhiệt tình hay điềm đạm, chín chắn...
- Dễ hoà đồng, thân thiện với mọi người hay lạnh lùng, khó gần...?
- Có thận trọng nghiêm túc trong khi làm việc hay không?

+ Tài năng khác thường của người đó:

Có tài trong lĩnh vực nào? (âm nhạc, hội hoạ, văn chương...)

Kết bài:

Cảm nghĩ của em về nhân vật đó: yêu mến, cảm phục...

2. Bài văn mẫu

Những truyện cổ như: "Thạch Sanh", "Thánh Gióng",... đã để lại trong em ấn tượng rất đẹp về người dũng sĩ. Em thường tưởng tượng về hình ảnh các anh, đặc biệt là về người anh hùng Thánh Gióng.

Đó là những chàng trai còn trẻ, thân hình rắn rỏi, mạnh mẽ. Ngày thường, khi giúp đỡ gia đình, các anh ăn mặc không khác người bình thường cũng đóng khố, cởi trần để làm ruộng, đốn củi. Làn da đỏ như đồng thau; những lúc cày cuốc, bắp chân, bắp tay nổi lên cuồn cuộn. Trên gương mặt luôn nở nụ cười tươi còn thánh thót bao giọt mồ hôi nóng hổi. Vậy mà khi ra trận, nhìn các anh dũng sĩ thật oai hùng! Các anh mặc quần áo giáp sắt, đội mũ sắt phủ kín từ đỉnh đầu đến gót chân, vững vàng như một pho tượng sắt. Dáng vẻ lực lưỡng, mạnh mẽ càng khiến các anh giống các thiên thần. Khi xung trận, anh rạp người trên mình ngựa. Những tiếng hét xung trận vang rền của anh khiến quân thù khiếp sợ, sự dũng mãnh của anh khiến cho chúng kinh hoàng.

Giặc tan, anh dũng sĩ lại trở về với đồng quê. Bắp thịt nổi cuồn cuộn và những giọt mồ hôi thánh thót lại vương trên luống cày.

Hình ảnh những chàng dũng sĩ mạnh khỏe, tốt bụng là những hình ảnh đẹp để trong kí ức tuổi thơ của em. Em luôn nhớ mãi đến những hình ảnh đó để học tập, rèn luyện tốt hơn với mong muốn sẽ được mọi người yêu mến như các chàng dũng sĩ ấy.

Đề 67

Đề bài *Tả chú bé Tí Hon trong câu chuyện cổ tích mà em đã đọc.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu miêu tả lại hình ảnh chú bé Tí Hon theo trí tưởng tượng của mình trên cơ sở các câu chuyện dân gian.

– Miêu tả qua việc tham khảo các câu chuyện dân gian và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Cảm nhận của em khi đọc truyện cổ dân gian: thích thú và bị lôi cuốn. Đặc biệt có hứng thú với những nhân vật kì lạ.

+ Giới thiệu đối tượng miêu tả: chú bé Tí hon.

Thân bài:

+ Hoàn cảnh tiếp xúc và gặp gỡ, hình dung ra nhân vật chú bé Tí Hon.

+ Ngoại hình của chú bé Tí Hon:

• Người chú chỉ to bằng ngón tay cái.

• Chân tay như que tăm, đôi mắt như hạt mè đen...

• Đôi ủng như những hạt cườm.

• Mặt mũi thông minh, lanh lợi.

+ Tính nết:

• Nhanh nhẹn, tháo vát.

• Thông minh, láu lỉnh.

• Biết giúp đỡ bố mẹ,...

Kết bài:

+ Đánh giá về hình ảnh chú bé Tí Hon.

2. Bài văn mẫu

Nhân vật chú bé Tí Hon trong truyện cổ tích cùng tên là hình ảnh tiêu biểu cho những con người có hình dáng kì dị, lạ thường và trí thông minh hơn người.

Tên như thế nào thì người giống hệt như vậy. Tí Hon chỉ to bằng ngón tay cái nhưng cũng có đủ chân tay, mắt miệng như mọi người. Đôi mắt của chú bé tí ti, chỉ như hạt mè đen. Cái miệng, cái mũi nhỏ xíu. Đôi tay chỉ bằng hai que tăm. Còn đôi chân thì mảnh dẻ nhưng đi lại nhanh thoăn thoắt như chân của loài chim sâu. Đôi ủng chú đi mới đáng yêu làm sao, nhỏ chẳng khác nào hạt cườm đính trên áo các bà, các chị. Tí Hon tuy nhỏ bé nhưng được cái mặt mũi sáng sủa, thông minh. Chẳng những biết phụ bố đánh xe ngựa chở củi, chú còn biết giúp bố kiếm tiền từ tay những kẻ muốn lợi dụng mình. Tí Hon lại còn hết sức nhanh trí, lừa được cả bọn trộm tham lam và con chó sói háu đói để trở về đoàn tụ với cha mẹ.

Chú bé Tí Hon bé nhỏ nhưng thông minh. Chú luôn biết dùng mưu trí của mình để thoát hiểm. Chú chính là hình ảnh tiêu biểu cho những người nông dân có thân phận bé mọn trong xã hội xưa.

Đề 68

Đề bài: *Tả cô Tấm trong truyện cổ tích mà em đã đọc.*

1. Hướng dẫn làm bài

- Đề bài yêu cầu miêu tả lại hình ảnh cô Tấm theo trí tưởng tượng của mình trên cơ sở các câu chuyện dân gian.

- Miêu tả qua việc tham khảo truyện cổ tích "Tấm Cám" và qua tưởng tượng.

- Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Cảm nhận của em khi đọc truyện cổ dân gian: thích thú và bị lôi cuốn. Đặc biệt có có hứng thú với các nhân vật có thân phận nghèo khó nhưng tốt bụng.

+ Giới thiệu đối tượng miêu tả: Cô Tấm.

Thân bài:

+ Hoàn cảnh tiếp xúc và gặp gỡ, hình dung ra nhân vật cô Tấm.

+ Ngoại hình của Cô Tấm

• Thân hình xinh đẹp, thon thả, da trắng, mắt đen, môi đỏ như son, tóc dài đen mượt.

• Cô mặc áo tứ thân dai cuốn gọn ghẽ.

+ Tính nết:

• Hiền lành, chăm chỉ, lại dễ tin người.

• Nhân hậu

Kết bài:

+ Đánh giá về hình ảnh cô Tấm trong suy nghĩ dân gian – đại diện cho những người lao động nghèo khó.

2. Bài văn mẫu

Trong tất cả các câu chuyện cổ tích đã đọc, em thích nhất truyện "Tấm Cám ". Cô Tấm là người đã để lại cho em nhiều ấn tượng sâu sắc.

Tuy phải làm việc không lúc nào ngơi tay nhưng da của cô Tấm vẫn trắng như trứng gà bóc. Đôi mắt của cô đen láy ánh lên vẻ chân thật, dịu dàng dưới hàng mi cong vút. Cô có đôi môi hồng như tô son. Nụ cười tươi tắn để lộ hàm răng đen nhánh. Mái tóc óng ả của cô được thả xoã xuống lưng như dòng suối. Dù nghèo khổ nhưng vẻ đẹp thuần khiết trong cô vẫn không lu mờ. Dù công việc đồng áng vất vả nhưng cô Tấm vẫn có thân hình và dáng người thon thả.

Cô Tấm rất chăm chỉ, cũng như khi ở nhà dì ghẻ, khi ở trong cung làm hoàng hậu cao quý, cô Tấm vẫn giặt quần áo cho vua. Sau lần thứ nhất bị dì ghẻ hại chết, cô đã hoá thành chim vàng anh. Thấy Cám giặt đồ cho vua,

Tấm dặn: *Phơi áo chồng tao, phơi lao phơi sào, chớ phơi bờ rào, rách áo chồng tao.* Dặn xong, cô Tấm biến mất. Bị Cám hãm hại, cô lại hoá thân thành một cây xoan đào. Sau khi xoan đào bị chặt làm khung cửi, cô lại hiện lên gặp Cám qua tiếng kêu: *Kẽo cà kẽo kẹt, lấy tranh chồng chị, chị khoét mắt ra.* Khung cửi bị đốt, cô chui vào một quả thị rồi vào nhà một bà lão nghèo. Cô giúp bà lão làm mọi việc. Cuối cùng, cô Tấm được nhà vua nhận ra qua miếng trầu têm cánh phượng và sống hạnh phúc bên nhà vua. Còn mẹ con Cám thì chịu một hậu quả thích đáng với những tội ác họ đã gây ra.

Cô Tấm chịu thương chịu khó là tấm gương cho những người lao động hiền lành, chất phác.

Đề 69

Đề bài: *Tả nàng tiên cá trong câu chuyện cổ tích mà em đã đọc.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu miêu tả lại hình ảnh nàng tiên cá theo trí tưởng tượng của mình trên cơ sở các câu chuyện dân gian, truyện cổ tích An–đéc–xen,...

– Miêu tả qua việc tham khảo các câu chuyện dân gian, truyện cổ tích An–đéc–xen,...và qua tưởng tượng.

– Đây là bài văn miệu tả sáng tạo nên cần phát huy tối đa trí tưởng tượng, sử dụng biện pháp so sánh, nhân hoá khi miêu tả cho bài thêm sinh động và hấp dẫn. Kết hợp với phương thức biểu cảm để bộc lộ cảm xúc.

– Bài làm cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Cảm nhận của em khi đọc truyện cổ dân gian: thích thú và bị lôi cuốn. Đặc biệt có hứng thú với những nhân vật kì bí.

+ Giới thiệu đối tượng miêu tả: nàng tiên cá.

Thân bài:

+ Hoàn cảnh tiếp xúc và gặp gỡ, hình dung ra nhân vật nàng tiên cá.

+ Ngoại hình của nàng tiên cá:

• Thân người, đuôi cá vảy lóng lánh ánh vàng, xanh,...

• Tóc dài, xoăn, vàng óng như nắng mặt trời, mềm như rong biển.

• Áo bằng vỏ sò, cổ đeo vòng ngọc trai.

+ Tính nết:

• Thích bơi lội dưới nước, nằm phơi mình trên những hòn đảo giữa biển.

• Hiền lành.

+ Tài năng:

• Vốn là con của vua biển.

• Có giọng hát mê hoặc lòng người.

Kết bài:

- Đánh giá về hình ảnh nàng tiên cá trong suy nghĩ dân gian.

2. Bài văn mẫu

Nàng tiên cá là một nhân vật được xây dựng lên bằng trí tưởng tượng của con người.

Họ là những mĩ nhân ngư vô cùng xinh đẹp và quyến rũ. Nửa thân trên mang hình dáng con người, nửa dưới là một chiếc đuôi lớn của loài cá. Chiếc đuôi của các nàng dát đầy vảy xanh, vàng óng ánh, toả hào quang trong nắng mặt trời. Các mĩ nhân ngư sở hữu những mái tóc dài, mềm như rong biển. Cặp mắt của các nàng xanh thẳm và sâu hun hút như đáy biển. Còn đôi môi luôn đỏ mọng đầy quyến rũ. Vẻ đẹp của các nàng đủ sức làm nghiêng ngả cả một thành trì, một vẻ đẹp "nghiêng nước nghiêng thành".

Theo truyền thuyết, nàng tiên cá là con gái vua Thuỷ Tề ngự trị dưới đáy biển sâu. Các nàng sống trong cung điện bằng ngọc trai và san hô lộng lẫy. Chỉ thỉnh thoảng, vào những buổi sáng tinh sương hay chiều hoàng hôn muộn, các nàng lại rủ nhau ngoi lên mặt nước, tìm các đảo nhỏ chơi đùa, hát ca. Mỗi khi tiếng hát của các nàng vang lên, mặt trời cũng nghiêng mình lắng nghe, mây ngừng trôi, gió ngừng thổi, chim ngừng hót, ngất ngây trước sự réo rắt, ngân nga của tiếng hát. Tiếng đàn lia của vị thần nghệ thuật A-pô-lông cũng không thể sánh bằng. Chính bởi sự kì diệu của giọng ca mà biết bao chàng thuỷ thủ đã sẵn sàng trầm mình xuống biển để tìm đến với các nàng.

Tưởng tượng ra hình ảnh nàng tiên cá, con người chắp cánh cho trí tưởng tượng bay xa và qua đó mong muốn giải thích cho sự biến mất của các con thuyền trên biển một cách bay bổng, lãng mạn, mang đậm tư duy thần thánh cổ xưa.

Đề 70

Đề bài *Tả chàng Thạch Sanh trong câu chuyện cổ tích mà em đã học.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu miêu tả lại Thạch Sanh theo trí tưởng tượng của mình trên cơ sở câu chuyện cổ dân gian: Thạch Sanh.

– Miêu tả qua việc tham khảo truyện cổ tích "Thạch Sanh" qua tưởng tượng của bản thân.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Cảm nhận của em khi đọc truyện cổ dân gian: thích thú và bị lôi cuốn. Đặc biệt có hứng thú và đồng cảm với các nhân vật chàng dũng sĩ diệt quái vật cứu dân lành,...

+ Giới thiệu đối tượng miêu tả: Thạch Sanh.

Thân bài:

+ Hoàn cảnh tiếp xúc và gặp gỡ, hình dung ra nhân vật Thạch Sanh.

+ Ngoại hình của Thạch Sanh:

• Cao lớn, vạm vỡ, bắp tay cuồn cuộn.

• Thân hình cường tráng, cân đối.

• Trang phục: đóng khố, cuốn khăn trên đầu, vai đeo cung.

+ Tính nết:

• Thật thà chất phác, sẵn sàng giúp đỡ mọi người.

• Căm ghét kẻ xấu.

+ Tài năng:

• Vốn là con trời.

• Có phép thần thông, biến hoá... nhiều lần đã tiêu diệt đại bàng tinh, chằn tinh cứu người.

Kết bài:

+ Đánh giá về hình ảnh Thạch Sanh: đẹp cả hình thức và tâm hồn.

+ Cảm nghĩ của em: thấy gần gũi, quen thuộc, in đậm trong trí nhớ của em.

2. Bài văn mẫu

Kho tàng truyện cổ tích Việt Nam có nhiều nhân vật anh hùng, dũng sĩ. Trong đó, em ấn tượng nhất với chú Thạch Sanh khoẻ mạnh, thông minh và tốt bụng.

Có lẽ ai đã đọc truyện đều nhớ đến cây đàn và niêu cơm đất thần kì. Nó đã trở thành biểu tượng gắn với hình ảnh Thạch Sanh. Mỗi lần đọc xong truyện "Thạch Sanh", gấp sách lại, em có cảm giác như nhân vật đang bước ra từ câu chuyện, gần gũi và chân thật. Đó là một chú Thạch Sanh cao lớn, vạm vỡ với những bắp tay cuồn cuộn. Thân hình cân đối, cường tráng càng làm tăng thêm vẻ đẹp. Thạch Sanh đóng một cái khố, trên đầu quấn một chiếc khăn nâu, vai đeo cung tên... đi từ trong rừng ra với những bó củi to trông như lực sĩ của rừng xanh.

Chú Thạch Sanh mồ côi cha mẹ từ thuở nhỏ. Thạch Sanh không phải là con người bình thường mà là thái tử, con Ngọc Hoàng xuống đầu thai làm con của một đôi vợ chồng già ở Cao Bình. Nguồn gốc cao quí và khác thường ấy như điềm báo cho ta biết cuộc đời Thạch Sanh sẽ không phẳng lặng mà

gặp nhiều thử thách, chông gai. Thạch Sanh là một chàng trai tốt bụng, chăm chỉ và tài giỏi. Thạch Sanh thật thà lắm nên bao nhiêu lần bị Lí Thông lừa mà không hề hay biết. Ở cạnh Lí Thông gian xảo, chú đã sống chân thật hết mình, giúp hắn biết bao việc. Không chỉ có vậy, lúc nào chú cũng sẵn lòng giúp đỡ người khác khi hoạn nạn, chẳng từ nan. Thạch Sanh đã giết được chằn tinh, không chỉ cứu mẹ con Lí Thông mà còn giúp được dân làng thoát nạn. Sau đó, chú còn cứu công chúa thoát khỏi nanh vuốt độc ác của đại bàng khổng lồ... và hơn cả, Thạch Sanh đã đánh thắng được quân mười tám nước chư hầu bằng trí thông minh của mình mà không tốn một hòn tên mũi đạn... Những chiến công oai hùng đó của chú Thạch Sanh thật đáng ngưỡng mộ.

Trải qua nhiều khó khăn, Thạch Sanh càng thể hiện được bản lĩnh, tài năng của mình. Chấp nhận đi canh miếu thờ, rồi gặp chằn tinh chú sẵn sàng chiến đấu mà không hề run sợ. Thấy đại bàng bắt công chúa, Thạch Sanh dùng cảm lần theo dấu vết rồi xin xuống hang đánh đại bàng giải cứu. Khi bị vu oan tội ăn cắp của cải của nhà vua và bắt vào ngục tối, Thạch Sanh mang cây đàn ra đánh, tiếng đàn đã đến được với công chúa, chú tự giải cứu được chính mình. Thử thách mười tám nước chư hầu đã thể hiện rõ nhất tài năng cũng như tấm lòng nhân ái của chàng dũng sĩ. Niêu cơm thần kì đã giúp Thạch Sanh làm cho các binh lính tâm phục khẩu phục mà rút về. Trong niềm vui hân hoan chiến thắng ta càng thấy Thạch Sanh đẹp hơn bao giờ hết, vẻ đẹp hài hoà giữa ngoại hình với tâm hồn và tài năng.

Anh hùng Thạch Sanh mãi là người dũng sĩ của các bạn nhỏ các thế hệ từ xưa cho đến mãi về sau. Dù đọc bao câu chuyện cổ tích khác nhưng hình ảnh chú Thạch Sanh vẫn mãi đọng lại trong tâm trí mọi người.

ĐỀ DÀNH CHO HỌC SINH GIỎI

Đề 71

Đề bài: *Em hãy đọc đoạn thơ dưới đây, trích từ bài thơ "Bè xuôi sông La".*

... Bè ta xuôi sông La
Dẻ cau cùng táu mật
Muồng đen và trai đất
Lát chun rồi lát hoa
Sông La ơi sông La
Trong veo như ánh mắt
Bờ tre xanh im mát
Mươn mướt đôi hàng mi
Bè đi chiều thầm thì
Gỗ lượn đàn thong thả

Như bầy trâu lim dim
Đằm mình trong êm ả
Sóng long lanh vẩy cá
Chim hót trên bờ đê...

(Vũ Duy Thông)

Thử tưởng tượng em đang được ngồi trên thuyền giữa dòng sông La tấp nập đông vui ấy. Hãy tả lại cảnh tượng đó.

1. Hướng dẫn làm bài:

– Đề bài yêu cầu miêu tả hình ảnh dòng sông La đông vui, tấp nập dựa trên trích đoạn thơ trong bài thơ "Bè xuôi sông La" của Vũ Duy Thông mà đề bài đã dẫn.

– Miêu tả qua việc tham khảo bài thơ "Bè xuôi sông La" của Vũ Duy Thông, từ sự quan sát thực tế hay qua phim ảnh, truyền hình và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu về chuyến đi trên sông La.

+ Khái quát về vẻ đẹp của sông La.

Thân bài: Miêu tả hình ảnh dòng sông La.

+ Những con thuyền, bè chở đầy các lâm sản ngược xuôi.

+ Những lâm sản phong phú: dẻ cau, táu mật, muồng đen, trai đất,...

+ Những người chèo thuyền, những người ngồi trên thuyền (hành động, cử chỉ, lời nói).

+ Dòng nước sông La: trong mát, êm chảy, cá bơi quẫy đuôi bắn nước.

+ Hai bên bờ sông: tre xanh, trâu nằm ngủ,...

Kết bài:

+ Cảm nghĩ về dòng sông La và cảnh đông vui, tấp nập trên dòng sông.

+ Cảm nghĩ về thiên nhiên, con người trên đất nước mình.

2. Bài văn mẫu

...Sông La ơi sông La
Trong veo như ánh mắt
Bờ tre xanh im mát
Mươn mướt đôi hàng mi...

Những hình ảnh thơ "trong veo" trong bài thơ "Bè xuôi sông La" của nhà thơ Vũ Duy Thông cứ hiện lên một cách mê say trong tâm trí em. Thế rồi hôm ấy, em nằm mơ được ngồi "bè xuôi sông La".

Em đang ngồi trên một chiếc bè mảng trôi giữa dòng sông La lịch sử. Xung quanh em, tấp nập thuyền bè xuôi ngược. Những chiếc bè lớn được

ghép từ nhiều phiến gỗ, trên đó chở biết bao loại gỗ quý: táu mật, muồng đen, trai đất, lát chun, lát hoa,... Bao nhiêu loài gỗ bấy lâu em chỉ đọc trong sách bây giờ được nhìn tận mắt, thật thú vị. Các súc gỗ đều được pha từ các thân cây cổ thụ nên khá lớn, thịt gỗ rất rắn, mỗi loài lại mang một màu đặc trưng: màu vàng ươm, màu trắng sữa, riêng gỗ lim thì đen bóng khiến ta ngỡ là đồng đen. Các thuyền lớn thì chở nhiều loại lâm sản khác của rừng: những buồng cau lớn, những loại thảo dược như thảo quả, đinh hương,... Điều thú vị nhất là giữa dòng chảy hơi dốc của sông La còn xuất hiện nhiều thân gỗ được thả trôi. Bác lái bè giải thích rằng đó là những thân gỗ được hạ từ mé thượng nguồn của dòng sông rồi được thả trôi về phía hạ nguồn. Mỗi thân gỗ lại có kí hiệu riêng của chủ nên không lo bị lạc. Quả thực, quan sát kĩ em thấy trên mỗi thân gỗ đều được khắc những tên riêng.

Chiếc bè cứ êm đềm trôi đi, biết bao bè gỗ, thuyền cau đã trôi qua trước mắt em. Gương mặt những người lái bè, lái thuyền ai cũng hăm hở, tươi tắn; họ đều tay đẩy mái chèo khua nước, thỉnh thoảng lại dừng tay lái khẽ lau những giọt mồ hôi lấm tấm trên mặt. Giữa dòng sông La này muốn nói chuyện phải hét lên thật to để thắng được khoảng cách và tiếng rì rào của nước. Bởi thế, thỉnh thoảng lại bất chợt vang lên tiếng hú chào nhau của các bác lái. Tiếng cười giòn giã sau đó theo mặt nước mà lan ra khắp không gian. Càng đi, càng thấy trong không khí có một mùi hương gì ngọt mát, đó phải chăng là hương cây, hương nước sông La?

Ngồi bè trôi trên sông La còn có một cảm giác thú vị nữa là được ngắm dòng nước trong veo cùng những hàng cây rợp bóng hai bên bờ. Nước sông La chẳng những mát lành mà còn vô cùng trong trẻo. Ngồi trên bè, khẽ nghiêng mình xuống, em có thể thấy gương mặt mình in rất rõ trên mặt nước. Trên bờ sông, hai rặng tre mươn mướt bốn mùa, có lẽ đã mấy chục năm nay tre nghiêng nghiêng soi bóng xuống dòng sông. Thỉnh thoảng, dưới khóm tre lại có chú trâu nằm nhởn nhơ nhai lại cỏ. Các chú bình thản nhìn thuyền bè qua lại trên sông như một cảnh tượng quen thuộc. Sông La như ánh mắt trẻ thơ trong vắt mà những hàng tre là những hàng mi cong vút đáng yêu...

Bè cứ trôi, nước sông La cứ êm đềm tuôn chảy. Và dẫu đã tỉnh cơn mơ em vẫn mong một ngày được đến với sông La để ngắm những cảnh tượng đầy hấp dẫn nơi này.

Đề 72

Đề bài: *Qua bài thơ*

Mặt trời xanh của tôi

Đã có ai lắng nghe
Tiếng mưa trong rừng cọ?
Như tiếng thác dội về,
Như ào ào trận gió.

Đã ai lên rừng cọ
Giữa một buổi trưa hè,
Gối đầu lên thảm cỏ
Nhìn trời xanh, lá che...

Đã có ai dậy sớm,
Nhìn lên rừng cọ tươi?
Lá xoè từng tia nắng
Giống hệt như mặt trời.

Rừng cọ ơi, rừng cọ!
Lá đẹp, lá ngời ngời,
Tôi yêu, thường vẫn gọi
Mặt trời xanh của tôi!

(Nguyễn Viết Bình)

Hãy tưởng tượng em đang được ở một vùng trung du có rừng cọ tươi xanh như trong bài thơ. Hãy tả lại rừng cọ ấy.

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu miêu tả tưởng tượng: được sống ở miền trung du có rừng cọ như trong bài thơ đã dẫn để miêu tả hình ảnh rừng cọ.

– Miêu tả qua việc tham khảo bài thơ "Mặt trời xanh của tôi" của Nguyễn Viết Bình, từ sự quan sát thực tế hay qua phim ảnh, truyền hình và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu về quê hương trung du của mình.

+ Giới thiệu rừng cọ – một hình ảnh đẹp của quê hương.

Thân bài:

+ Miêu tả rừng cọ một cách bao quát: nằm cạnh làng / cách làng bao xa, rộng như thế nào, nhìn bao quát thì trông rừng cọ ra sao...

+ Hình ảnh cây cọ: mỗi cây như một chiếc ô lớn, cái cao, cái thấp...

+ Miêu tả rừng cọ vào những thời điểm đặc biệt.

+ Rừng cọ những ngày hè nắng tươi: ánh lên một màu xanh lấp lánh, ngồi dưới tán lá nhìn ánh sáng lọc qua lá cọ thành màu xanh ngọc, lá cọ như mặt trời,...

+ Rừng cọ những ngày mưa: lá cọ cứng, mưa trung du rơi xuống tạo thành âm thanh ồn ào, náo động,...

Kết bài:

+ Vẻ đẹp của rừng cọ đã trở thành biểu tượng của quê hương.

+ Bày tỏ tình cảm gắn bó với rừng cọ, với quê hương.

2. Bài văn mẫu

"Trên rừng xanh có muôn ngàn cây lá, con chim rừng có muôn ngàn tiếng ca... Riêng mặt trời chỉ có một mà thôi....", nếu có dịp gặp tác giả của bài hát rất hay ấy, tôi sẽ nói với bác rằng riêng với người dân Phú Thọ chúng tôi có đến hơn một mặt trời: mặt trời hồng rực rỡ nằm trên bầu trời xa và trăm ngàn mặt trời xanh tươi mát nằm trên những đồi cọ mướt màu.

Rừng cọ quê tôi đã có từ lâu lắm. Ông nội kể rằng nó có từ trước khi ông ra đời. Vậy nên, lúc lớn lên, tôi đã thấy rừng cọ bạt ngàn như vậy. Mỗi sớm mai thức dậy, chạy ào lên rừng cọ, trèo lên một cái cây thật cao mà nhìn chỉ thấy từng lớp, từng lớp cọ trập trùng nhấp nhô nối nhau chạy đến tít tắp chân trời. Trăm ngàn lá cọ xoe tròn với rất nhiều tia lá giống hệt mặt trời. Tôi thích thú liên tưởng đến hình ảnh bao mặt trời xanh đang tỏa sáng chốn đất Tổ Hùng Vương của mình.

Nhưng phải đến rừng cọ vào một buổi trưa hè mới thấy hết cái đẹp đẽ, rực rỡ của nó. Bước vào rừng cọ ta dễ có cảm giác bước vào một ngôi nhà mái bằng rộng thênh thang: mặt đất cỏ mọc xanh rì êm mát, giống như một lớp thảm vậy; phía trên, lá cọ xếp khít nhau lá cây nọ nối lá cây kia như tạo thành một mái nhà khổng lồ. Lũ trẻ chúng tôi thường chơi trò đuổi bắt ở đó. Cứ lách mình qua những thân cây mà chạy zic zắc, cứ nép mình vào những thân cây mà núp thì khó bị phát hiện lắm bởi thân cọ lâu năm đã rất to, lại được bao bọc bởi nhiều lớp bẹ lá khô dày cứng. Khi thấm mệt rồi, thả mình nằm dài trên thảm cỏ dưới những tán cọ rợp bóng mà nhìn lên trời thật thú vị! Ánh sáng được lọc qua những tán lá trở thành một thứ sắc xanh tựa ngọc bích. Chính lúc ấy, chiếc lá cọ như đang tỏa ra loại ánh sáng xanh trong dễ làm say lòng người. Chao ôi! Mặt trời xanh của quê tôi đó!

Ngày nắng đã vậy, trong ngày mưa, hình ảnh lá cọ trở thành niềm an ủi của chúng tôi những lúc buồn thiu vì ẩm ướt. Đang chơi vui vẻ, chợt ào ào gió đến, lá cọ tán rộng nên bị gió quật lên đập xuống dữ dội. Ngồi núp dưới gốc cây mà nghe cái âm thanh mưa trút xuống lá đứa nào cũng sợ. Lá cọ khá cứng mà mưa rừng lại mạnh nên tiếng mưa đập xuống lá tạo thành thứ

âm thanh rất đanh. Ngước lên vòm cây, nhìn những chiếc lá xoe tròn nghĩ đến hình ảnh mặt trời, lòng đứa nào cũng thấy ấm áp hơn rất nhiều.

Hình ảnh rừng cọ đã in sâu vào kí ức tuổi thơ tôi như thế. Nghĩ về quê hương, khi nào trong tôi cũng hiện lên hình ảnh những tán lá cọ xanh rờn – những mặt trời xanh yêu dấu của tôi.

Đề 73

Đề bài: *Vào vai nhân vật người anh trong truyện ngắn "Bức tranh của em gái tôi" (Tạ Duy Anh) để miêu tả hình ảnh phòng tranh mà em gái nhân vật tham gia triển lãm dự thưởng.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu miêu tả hình ảnh phòng tranh mà nhân vật Kiều Phương truyện ngắn "Bức tranh của em gái tôi" (Tạ Duy Anh) tham gia triển lãm dự thưởng bằng lời của nhân vật người anh của cô bé (nhân vật "tôi" trong truyện).

– Miêu tả qua việc tham khảo văn bản "Bức tranh của em gái tôi" của Tạ Duy Anh, từ sự quan sát thực tế các phòng tranh và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

Giới thiệu việc được tham gia cuộc triển lãm có tranh của em gái, chủ đề cuộc triển lãm.

Thân bài:

+ Không gian phòng tranh: hình dáng, rộng, đông người thưởng thức.

+ Cách bố trí các bức tranh, màu sắc – nội dung chung của các bức tranh.

+ Thái độ, cảm xúc của những người xem tranh.

+ Miêu tả một vài bức tranh tiêu biểu.

+ Miêu tả bức tranh của em gái.

Kết bài:

+ Những suy nghĩ, cảm xúc chung về các bức tranh.

+ Những suy nghĩ về tình cảm gia đình.

2. Bài văn mẫu

Tôi đang đứng trước phòng triển lãm tranh Vân Hồ, nơi những bức tranh tham dự cuộc thi "Vẽ tranh thiếu nhi quốc tế" được trưng bày. Các bạn không thể hiểu nổi tâm trạng của tôi lúc này đâu bởi chính tôi còn cảm thấy rất khó hiểu và mơ hồ.

Tôi miễn cưỡng tới phòng tranh nên không chú ý lắm tới căn phòng. Chắc đó chỉ là căn phòng rộng treo đầy tranh và la liệt người đang ngắm

nhìn chứ gì? Tôi nghĩ vậy. Bởi lúc này tâm trí tôi đang bị sự tự ti, ghen tị và khó chịu xâm chiếm. Tôi đi như người mất hồn, chẳng để ý gì. Tôi chỉ giật mình khi mẹ bảo tôi ngắm nhìn bức tranh của em gái Kiều Phương thì tôi mới từ từ bừng tỉnh. Trước mắt tôi là một bức tranh to, được lồng khung gỗ rất trang trọng. Bên trong là nét vẽ quen thuộc của Kiều Phương. Một chú bé đang ngồi nhìn ra cửa sổ, nơi có bầu trời xanh. Mặt chú bé như toả ra một thứ ánh sáng rất lạ. Toát lên từ cặp mắt, tư thế ngồi của chú không chỉ có sự suy tư mà còn rất mơ mộng nữa. Tôi giật sững người khi nhìn thấy phía dưới bức tranh đề dòng chữ: "Anh trai tôi". Đấy là tôi đấy ư? Trong mắt em gái, tôi đẹp đến vậy ư? Tâm trạng tôi thay đổi liên tục. Tôi ngỡ ngàng, hãnh diện và rồi xấu hổ.

Phòng tranh trong mắt tôi lúc này không còn u tối nữa. Nó bỗng dưng trở thành căn phòng tràn ngập ánh sáng, với rất nhiều bức tranh hiện ra rõ ràng và không hiểu sao bức nào cũng đẹp. Dòng người xem tranh đang đổ lại gần bức tranh đạt giải nhất của Kiều Phương. Và hình như họ đã phát hiện ra người mẫu của bức tranh là tôi. Mấy người đã xúm lại nhìn làm tôi lại càng thêm xấu hổ...

Buổi lễ trao giải diễn ra trong sự hân hoan, vui mừng của nhiều người, trong đó có gia đình tôi. Hình ảnh phòng tranh rực rỡ với bức tranh tuyệt đẹp của Kiều Phương sẽ không bao giờ phai dấu trong trái tim tôi. Nó là sự nhắc nhở cho tôi biết tâm hồn và lòng nhân hậu của em gái mình.

Đề 74

Đề bài: *Em hãy miêu tả lại hình ảnh của một người thân khi em đạt giải trong kì thi học sinh giỏi.*

1. Hướng dẫn làm bài:

– Đề bài yêu cầu miêu tả hình ảnh một người thân khi em đạt giải trong kì thi học sinh giỏi.

– Miêu tả qua sự quan sát thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu tình huống em đạt giải trong kì thi học sinh giỏi.

+ Khi nghe tin vui ấy, hình ảnh người thân nào đã để lại trong em nhiều ấn tượng nhất?

Thân bài:

+ Khi nghe tin ấy, người thân đang làm gì?

+ Thái độ biến đổi ra sao? (gương mặt, đôi mắt, bàn tay...).

Hành động, lời nói...

Kết bài:

+ Những cảm xúc của em khi chứng kiến hình ảnh người thân trong tâm trạng ấy.

+ Những suy nghĩ, mong muốn tốt đẹp của em về người thân.

2. Bài văn mẫu

Năm học lớp 5, em được nhà trường cử đi học bồi dưỡng học sinh giỏi môn Toán. Cả nhà từ bà đến bố mẹ, anh chị ai nấy đều chúc mừng và dặn em cố gắng chăm chỉ học tập, cố gắng giành giải cao trong kì thi sắp tới.

Sát ngày thi là khoảng thời gian em căng thẳng và hồi hộp nhất. Ngày ấy không chỉ có một mình em học mà mẹ cũng thức học cùng em. Khi em ôn tập mẹ ngồi bên quan sát. Đôi mắt đã hằn vết chân chim vẫn sáng lấp lánh khi nhìn em. Lúc em đói, mẹ làm các món điểm tâm giúp em bổ sung năng lượng. Khi gặp bài toán khó, mẹ như một người thầy, một người bạn cùng em làm bài. Đấy là buổi tối. Ban ngày mẹ còn vất vả hơn. Vừa đi làm vừa kiêm nhiệm vụ đưa em đi học bồi dưỡng. Nhìn thấy mẹ lo lắng cho mình, em tự hứa với bản thân sẽ cố gắng hết sức.

Thời gian thấm thoắt trôi đi, em đã thi và cũng đã đến ngày thông báo kết quả. Em được giải nhất. Nghe tin này có lẽ người sung sướng và hạnh phúc nhất là mẹ. Mặt mẹ đỏ hồng lên như người phải cảm, mẹ chạy lại ôm chầm lấy em, siết chặt cánh tay gầy guộc vào người em. Mẹ nói trong tiếng cười: "Con trai mẹ giỏi quá! Mẹ rất tự hào về con!". Những giọt nước mặt nóng hổi lăn trên gò má đã sạm đi vì nắng gió của mẹ khiến em như cũng muốn khóc theo. Em không ngờ mẹ lại vui sướng đến vậy, không ngờ đối với mẹ em lại quan trọng đến vậy. Thấy em tròn mắt ngạc nhiên, mẹ cười cười rồi đưa tay gạt nước mắt: "Mẹ hư quá phải không con! Tin mừng thì đáng ra phải cười vậy mà mẹ lại khóc. Mẹ đáng bị phạt. Cho con chọn món, hôm nay cả nhà ta sẽ liên hoan, mừng cu Tí đạt giải". Nói rồi mẹ phấn chấn hẳn lên, đi vào bếp bắt đầu chuẩn bị nấu nướng. Mẹ còn hát nữa chứ.

Trông thấy mẹ vui vẻ như vậy em hạnh phúc lắm. Em ước gì ngày nào mình cũng đạt giải để mẹ được vui sướng mãi.

Đề 75

Đề bài: *"Bài học đường đời đầu tiên" của nhân vật Dế Mèn trong văn bản "Bài học đường đời đầu tiên" (trích* "Dế Mèn phiêu lưu kí" của Tô Hoài) *là bài học gì? Em hãy tưởng tượng và miêu tả lại hình ảnh nhân vật này khi đứng trước mộ Dế Choắt.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu chỉ ra bài học mà nhân vật Dế Mèn trong đoạn trích "Bài học đường đời đầu tiên" (trích "Dế Mèn phiêu lưu kí" của Tô Hoài) đã

học được. Đồng thời, tưởng tượng và miêu tả lại hình ảnh Dế Mèn khi đứng trước mộ Dế Choắt.

– Miêu tả qua việc tham khảo đoạn trích "Bài học đường đời đầu tiên" (trích "Dế Mèn phiêu lưu kí" của Tô Hoài), từ sự quan sát thực tế con dế mèn và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

Giới thiệu nhân vật Dế Mèn và bài học đường đời đầu tiên trong đoạn trích.

Thân bài:

+ Tóm tắt đoạn trích.

+ Chỉ ra bài học đường đời đầu tiên của Dế Mèn: không nên hung hăng, hống hách, kiêu ngạo; phải biết suy nghĩ, cân nhắc trước mọi sự việc nếu không sớm muộn cũng mang họa vào thân.

+ Hình ảnh Dế Mèn đứng trước mộ Dế Choắt:

• Khung cảnh: chiều tà, những ngọn cỏ cao vút, bóng Dế Mèn in xuống mặt đất, gió vi vút...

• Dáng vẻ Dế Mèn: quỳ trước mộ Dế Choắt, đầu cúi, râu cong đổ ra phía trước, đôi tay run run chống xuống đất, khóc,... (làm nổi bật vẻ đau khổ, ăn năn, ân hận của Dế Mèn).

• Những lời nguyện cầu, tâm sự của Dế Mèn.

Kết bài:

Khái quát về không gian và hình ảnh Dế Mèn bên mộ bạn.

2. Bài văn mẫu

Mỗi năm, khi đông qua xuân tới, Dế Mèn lại bồi hồi khi thấy mình đứng tuổi. Nhìn các dế con, dế cháu, Dế Mèn như nhìn thấy chính mình của những năm về trước, cũng nhanh nhẹn, nhiệt tình nhưng hay xốc nổi. Bỗng nhớ tới anh bạn Dế Choắt hàng xóm xưa kia, Mèn nhớ tới một kỉ niệm buồn không bao giờ muốn nhắc lại nữa...

Câu chuyện ấy xảy ra cách đây đã lâu rồi và trở thành bài học đường đời đầu tiên của Dế Mèn. Mèn có một người bạn hàng xóm là Dế Choắt. Nhà anh ở ngay kế bên nhà Mèn. Không được may mắn khoẻ mạnh, Choắt yếu ớt, ốm đau thường xuyên. Mèn lại khoẻ mạnh, nhanh nhẹn thêm tính nông nổi của tuổi trẻ nên Choắt sợ lắm. Có hôm sang chơi, nhìn nhà cửa luộm thuộm, bề bộn, Mèn ta lên giọng mắng mỏ, dạy cho Choắt một bài học: "Ô thôi, chú mày ơi! Chú mày có lớn mà chẳng có khôn". Dế Mèn dường như chỉ nói cho sướng miệng, chỉ muốn ra oai để thoả mãn tính tự kiêu của mình mà không để ý đến cảm giác của Dế Choắt. Trước những lời mắng nhỏ, chàng Dế Choắt chỉ im lặng ngoan ngoãn. Càng như thế Mèn

càng cho mình ghê gớm lắm. Rồi Choắt dè dặt nhờ vả Mèn đào giúp một cái ngách thông sang bên nhà mình, phòng khi tắt lửa tối đèn có thể chạy sang. Nhưng lúc đó, tính ích kỉ, coi thường người khác của Mèn ta trỗi dậy mạnh mẽ. Không cần suy nghĩ, ngay lập tức Mèn thẳng thừng từ chối và kèm theo một điệu bộ khinh khỉnh. Xong, Mèn ra về mà trong lòng không một chút bận tâm, bỏ mặc anh Choắt đáng thương...

Nhưng Mèn đâu biết, cái thói hung hăng, hống hách ấy chỉ mang vạ vào thân mà thôi. Vì cái thói ấy mà giờ đây Mèn vẫn còn ôm một nỗi ân hận, ân hận mãi suốt cuộc đời và không thể làm lại được. Hôm ấy, nhìn thấy chị Cốc, bỗng Mèn ta nghĩ ra một trò nghịch dại và rủ Choắt chơi cùng. Biết lượng sức mình, Choắt từ chối dù rất sợ Mèn. Choắt còn khuyên Mèn đừng trêu vào, phải biết sợ. Mèn nghe thấy thật`tức cái tai. Đời này Mèn nào đâu biết sợ ai ngoài mình, chỉ có Mèn quát tháo và dọa nạt người khác chứ làm gì có chuyện kẻ khác bắt nạt Mèn? Tức giận, Mèn quay lại cất tiếng trêu chị Cốc. Nhưng chị Cốc không phải hiền lành. Nghe tiếng trêu, chị ta trợn tròn mắt, giương cánh lên, như sắp muốn đánh nhau. Lúc đó quả Mèn có thấy sợ nên vội chui tọt vào hang, lên giường nằm khểnh. Lúc bấy giờ Mèn không hề nghĩ đến anh bạn Dế Choắt tội nghiệp đang loay hoay ngoài cửa hang. Như để trút giận, chị Cốc đã giáng những đòn đau điếng lên mình Choắt khiến Choắt không dậy được nữa, nằm thoi thóp. Lúc Mèn chạy sang thì đã muộn. Nói với Mèn vài lời trăn trối, Choắt tắt thở. Chỉ tại cái tính ngông cuồng, kiêu căng, ích kỉ của Mèn mà Choắt đã phải lìa xa cõi đời. Choắt ra đi mãi mãi để lại cho Mèn bài học đường đời đầu tiên đau xót. Bài học ấy phải trả giá quá đắt... Đứng lặng giờ lâu trước mộ Choắt, lòng Mèn nặng trĩu ...

Chôn cất Choắt xong xuôi, Mèn đứng lặng hồi lâu trước ngôi mộ của người bạn xấu số. Hôm đó, bầu trời sáng lạ. Gió thổi to làm xao động cả một vùng cỏ um tùm. Nhìn nấm mộ bé nhỏ của Choắt, bỗng Mèn thấy cảm giác lạnh chạy dọc sống lưng. Mèn ân hận lắm. Khuôn mặt Mèn rầu rĩ, ảo não vô cùng. Đôi mắt đượm buồn, không dám ngẩng lên nhìn thẳng vào mộ bạn, có lẽ Mèn xấu hổ lắm. Hai bàn tay đan vào nhau bối rối. Câu chuyện xảy ra bất ngờ khiến Mèn không kịp xoay xở. Trong nháy mắt, người bạn tội nghiệp đã nằm dưới kia rồi. Chỉ nghĩ đến đó thôi, Mèn không giấu nổi xúc động, nghẹn ngào nấc lên. Mèn quỵ gối, ngồi thụp xuống. Một giọt nước mắt vô tình rơi trên nấm mộ rồi nhanh chóng thấm vào lòng đất. Giọt nước mắt đầu tiên ấy của chàng Dế Mèn kiêu ngạo là giọt nước mắt của sự ăn năn. Mèn gục đầu như thế một hồi lâu. Nhìn bóng Mèn in nghiêng, đổ dài trên mặt đất cũng thật đáng thương. Gió thổi càng mạnh hơn, từng bụi cỏ xô vào nhau loạt soạt. Một lúc sau, Mèn từ từ đứng dậy, thắp cho Choắt một nén nhang. Đứng lùi lại một chút, Mèn cúi đầu suy nghĩ. Mèn suy nghĩ rất nhiều về bài học đường đời đầu tiên của mình, về thói hung hăng kiêu ngạo. Mèn giật mình nghĩ tới câu nói của Choắt trước khi chết: "Ở đời mà

có thói hung hăng bậy bạ, có óc mà không biết nghĩ, sớm muộn rồi cũng mang vạ vào thân". Càng nghĩ Mèn càng ghét bản thân. Một người ốm đau, bệnh tật như Choắt còn nhìn ra bài học đó thế mà kẻ lúc nào cũng cho mình thông minh như Mèn lại không thể hiểu nổi để cuối cùng khi hiểu ra thì đã quá muộn.

Đứng lặng hồi lâu trước mộ Choắt, Mèn đau lòng và ân hận quá. Mèn trưởng thành hơn sau những gì đã xảy ra. Trời xế tà, bóng mây đã che khuất mặt trời. Trên cao, từng đàn chim bay về tổ, gió bắt đầu lặng hơn. Mèn lặng lẽ quay gót ra về. Đi được mấy bước, Mèn lại ngoảnh đầu nhìn mộ Choắt như để khắc sâu hơn nữa bài học đầu tiên vào tâm trí. Mộ bạn lùi xa dần phía sau lưng Mèn. Với những bước chậm chạp, sầu não, Mèn ra khỏi đám cỏ um tùm...

Bài học đường đời đầu tiên của Mèn cũng là bài học của bao thế hệ trẻ tiếp theo. Bài học ấy quá đắt giá vì được đánh đổi bằng tính mạng của một người bạn. Có lẽ từ đây, chàng Dế Mèn sẽ thành con người khác, chững chạc và trưởng thành hơn. Qua bài học đó, những bạn trẻ chúng ta cũng cần phải suy ngẫm về cách làm người.

Đề 76

Đề bài: *Hãy tưởng tượng em về thăm thầy (cô) giáo cũ sau hai mươi năm. Hãy viết thư cho một người bạn tả lại hình ảnh thầy (cô) khi đó.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu miêu tả tưởng tượng: tưởng tượng em về thăm thầy (cô) giáo cũ sau hai mươi năm; viết thư cho một người bạn tả lại hình ảnh thầy (cô) khi đó.

– Miêu tả từ sự quan sát thực tế và qua tưởng tượng.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Ngày, tháng, năm, địa điểm, lời hô gọi.

+ Lời thăm hỏi.

+ Giới thiệu mục đích viết thư.

Thân bài:

+ Hoàn cảnh về thăm thầy cô (nhân dịp nào).

+ Hình ảnh thầy cô, những sự đổi khác...:

• Dáng vẻ, gương mặt, ánh mắt, nụ cười...

• Hành động, cử chỉ, tinh thần, tình cảm.

+ Thái độ của thầy (cô) khi gặp lại học trò cũ.

+ Những suy nghĩ, cảm xúc của em về hình ảnh thầy (cô); khơi gợi những kỉ niệm sâu sắc đã qua.

Kết bài:

+ Lời mời / rủ bạn cùng trở lại thăm thầy cô.

+ Lời chúc, lời chào.

2. Bài văn mẫu

Hà Nội, ngày... tháng... năm...

Hồng Hà yêu quý!

Dạo này cậu và gia đình có khoẻ không? Công việc vẫn tốt chứ? Đã lâu lắm rồi kể từ ngày cậu theo chồng sang Mĩ, bọn mình không được gặp nhau. Mình nhớ cậu lắm!

Thật tiếc vì Hà ở quá xa không về dự hội trường năm nay – năm trường THCS Tứ Hiệp của chúng mình kỉ niệm tròn 50 tuổi. Cả lớp mình có mặt gần như đủ, chỉ thiếu mấy người ở xa như Hà thôi.

Hai mươi năm không về lại trường, thay đổi nhiều lắm Hà ạ! Trường mới đẹp và khang trang hơn hẳn. Dãy nhà cấp bốn mình học trước kia giờ đã được thay thế bằng dãy nhà 4 tầng hiện đại. Cây phượng non trước cửa lớp nay đã trưởng thành. Tán rộng và đẹp lắm.

Vui hơn cả là mình được gặp lại các thầy cô giáo cũ. Cậu còn nhớ cô An dạy Văn không? Hồi ấy, cô quý hai đứa mình nhất đấy. Lúc nào cô cũng ưu ái hai cô học trò nhỏ của cô. Cô An giờ đã nghỉ hưu, không còn dạy ở trường nữa. Tuy mái tóc hoa râm trước kia đã điểm bạc nhưng cô vẫn còn mạnh khoẻ và minh mẫn lắm. Chỉ cần nhắc tên Hà và Lan lớp 6D là cô nhận ra ngay. Cô ôm choàng lấy mình bằng đôi tay đã nhăn nheo mà nước mắt tràn quanh mi:

– Trời, con gái cô đã trưởng thành, chững chạc thế này rồi ư? Gặp lại con cô mừng quá! Thế Hồng Hà đâu sao không đi cùng con?...

Giọng cô vẫn trong trẻo như ngày nào, vẫn mềm mại và ngọt ngào đến mê lòng người.

Hai mươi năm, một khoảng thời gian rất dài vậy mà trông cô vẫn không khác xưa là mấy. Cô mặc chiếc áo dài nhung có thêu kim tuyến vàng rất hợp với dáng người nhỏ nhắn, gọn gàng của mình. Tuy khuôn mặt đã hằn lên những vết chân chim, đôi môi không còn căng mọng, đỏ hồng như trước nhưng trông cô vẫn rất đẹp, đẹp một cách hiền từ, nền nã Hà ạ! Nhìn cô vui sướng khi thấy học trò của mình trưởng thành, khôn lớn nên người mình rất xúc động. Nghe cô kể rành rọt những việc làm ngây ngô của lũ học trò trước kia sao mà vui đến thế! Tuổi đã cao nhưng chân cô vẫn rất khoẻ, cô kéo mình đi khắp các phòng, ngắm nghía, trầm trồ về sự đổi thay của ngôi trường cũ...

Ngày hôm đó cả cô và mình đều rất vui. Hai cô trò hàn huyên suốt. Nếu lúc đó có cậu chắc còn vui hơn nữa. Nếu có dịp về nước, cậu nhớ đến thăm cô. Gặp cậu chắc cô mừng lắm! Nhớ nhé!

Hẹn gặp cậu. Nhớ viết thư cho mình. Chúc cậu mạnh khoẻ và hạnh phúc!

Bạn thân

Lan

Nguyễn Hương Lan

Đề 77

Đề bài: *Những câu thơ sau gợi cho em nhớ đến tác phẩm nào đã học? Nêu cảm nghĩ của em về tác phẩm đó:*

Chập chùng thác Lửa, thác Chông
Thác Dài, thác Khó, thác Ông, thác Bà
Thác, bao nhiêu thác cũng qua
Thênh thênh là chiếc thuyền ta ở đời.

(Tố Hữu)

1. Hướng dẫn làm bài

- Từ những câu thơ đã dẫn ở đề bài, đề bài yêu cầu liên tưởng đến một tác phẩm đã học và nêu cảm nghĩ về tác phẩm đó.

- Lấy dẫn chứng từ tác phẩm văn học được gợi ra từ những câu thơ ấy.

- Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Trích dẫn đoạn thơ của nhà thơ Tố Hữu mà đề bài đã dẫn.

+ Giới thiệu tên tác phẩm mà đề bài gợi đến: văn bản "Vượt thác" (trích "Quê nội" của Võ Quảng).

Thân bài:

+ Khái quát nội dung tác phẩm: dòng sông Thu Bồn và cảnh quan hai bên bờ sông theo hành trình của vượt thác của dượng Hương Thư; hình ảnh hùng dũng và sức mạnh của dượng Hương Thư trên nền cảnh thiên nhiên rộng lớn, hùng vĩ.

+ Bày tỏ cảm xúc về thiên nhiên và con người trên cơ sở chỉ ra những đặc điểm của các đối tượng ấy.

+ Cảm nghĩ về thiên nhiên.

+ Cảm nghĩ về con người (dượng Hương Thư):

- Yêu mến, cảm phục, tự hào.
- Đó là hình ảnh tiêu biểu cho con người lao động

+ Những biện pháp nghệ thuật: so sánh, nhân hóa...

Kết bài:

Bày tỏ cảm xúc về thiên nhiên và con người lao động trên quê hương, đất nước mình.

2. Bài văn mẫu

Chập chùng thác Lửa, thác Chông
Thác Dài, thác Khó, thác Ông, thác Bà
Thác, bao nhiêu thác cũng qua
Thênh thênh là chiếc thuyền ta ở đời.

Những câu thơ rất hay của nhà thơ Tố Hữu khiến em nghĩ đến hình ảnh dòng sông Thu Bồn hùng vĩ theo hành trình của vượt thác của dượng cháu dượng Hương Thư mà chúng em được học trong bài "Vượt thác" của nhà văn Võ Quảng.

Sông Thu Bồn chạy quanh co dọc những núi cao sừng sững, tạo thành những thác "nước từ trên cao phóng phóng giữa hai vách đá dựng đứng chảy đứt đuôi rắn". Thác dữ khiến con thuyền "vùng vằng cứ trụt xuống trồi lên, quay đầu như muốn chạy về". Thiên nhiên thật hùng vĩ và cũng thật dữ dội, thách thức con người.

Đối mặt với thác dữ, dượng Hương Thư không còn giống khi ở nhà, nói năng nhỏ nhẹ, tính nết nhu mì, ai gọi cũng vâng vâng dạ dạ. Lúc này, dượng "đánh trần", "các bắp thịt cuồn cuộn", "hai hàm răng cắn chặt, cặp mắt nảy lửa", "co người phóng chiếc sào xuống lòng sông nghe một tiếng soạc, ghì chặt trên đầu sào, lấy thế trụ lại". Có lúc, dượng thả sào và rút sào nhanh như cắt, cố đưa con thuyền vượt dòng thác dữ. Nhìn dượng giống như "một hiệp sĩ của Trường Sơn oai linh hùng vĩ", làm ta liên tưởng đến những người anh hùng trong sử thi có sức mạnh phi thường như chàng Đam San, Xinh Nhã.

Đọc câu chuyện, em thấy yêu quý và tự hào biết bao về những con người lao động giản dị mà đẹp đẽ như dượng Hương Thư, những người chèo lái con thuyền thênh thênh vượt qua những thác dữ của cuộc đời.

Đề 78

Đề bài: *Nêu cảm nghĩ của em về tình cảm anh em giữa nhân vật người anh và cô em gái trong truyện ngắn "Bức tranh của em gái tôi" (Tạ Duy Anh).*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu bộc lộ những cảm xúc, suy nghĩ của bản thân mình về tình cảm anh em giữa người anh và cô em gái trong truyện ngắn *Bức tranh của em gái tôi* (Tạ Duy Anh). Đây là thể loại văn biểu cảm (phát biểu cảm nghĩ).

– Lấy dẫn chứng từ truyện ngắn "Bức tranh của em gái tôi" (Tạ Duy Anh).

- Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu hoàn cảnh tiếp xúc với truyện ngắn *Bức tranh của em gái tôi* (Tạ Duy Anh): do được học và nghe cô giáo giảng trên lớp.

+ Giới thiệu chung về cảm nghĩ của mình khi chứng kiến tình cảm anh em giữa người anh và cô em gái trong truyện (ngạc nhiên, ngỡ ngàng và cảm động).

Thân bài:

+ Cảm nghĩ của em về hình ảnh cô em gái Kiều Phương – Mèo con: yêu mến trước vẻ ngây thơ, hồn nhiên, trong sáng; cảm phục trước tài năng hội hoạ của em.

+ Cảm nghĩ về hình ảnh người anh: hơi đáng trách vì đã ghen tị và lạnh lùng với em. Tuy nhiên đây là tâm trạng tất yếu thường thấy trong đời sống nên có thể cảm thông được.

+ Cảm nghĩ về tình anh em qua bức tranh "Anh trai tôi": một tình anh em cảm động, đáng trân trọng giữa cô em hồn nhiên, giàu lòng nhân hậu với người anh biết nhận ra lỗi lầm của mình.

Kết bài:

+ Đánh giá lại tình cảm anh em đó: một thứ tình cảm cao thượng, đáng được trân trọng và học tập theo.

+ Suy nghĩ của bản thân: mong có được một tình anh em cao đẹp như thế.

2. Bài văn mẫu

"Anh em như thể tay chân. Rách lành đùm bọc, dở hay đỡ đần...". Tình cảm anh em là một phần không thể thiếu để tạo dựng nên hạnh phúc gia đình. Nhà văn Tạ Duy Anh đã viết một câu chuyện thật cảm động về anh em Kiều Phương mà mỗi lần đọc truyện ấy tôi đều xúc động.

Trong mỗi gia đình Việt, chuyện tình cảm rất thiêng liêng. Để tiếp thêm ngọn lửa ấy, cha mẹ luôn dạy các con những bài học về tình yêu thương. Anh em Kiều Phương cũng vậy. Cả hai được sinh ra trong một gia đình yên ấm, hạnh phúc, được lớn lên trong vòng tay che chở của mẹ cha. Anh em Kiều Phương cũng rất quí mến nhau. Người anh cũng rất tự hào về cô em gái dễ thương, học giỏi... Nhưng có lẽ mọi chuyện sẽ chẳng có gì nếu như Kiều Phương không được phát hiện tài năng hội họa. Cô bé thích vẽ và vẽ rất đẹp. Tài năng ấy dần bộc lộ và được mọi người biết đến. Cả nhà ai cũng chú ý đến bé Mèo khiến người anh vô cùng tủi thân. Sự ích kỉ bắt đầu nhen nhóm lên trong lòng anh. Anh ghen tị với bé Mèo. Anh nhỏ nhen khi xem trộm tranh của em, xem trộm em vẽ,... và không thấy chúng đáng yêu, ngộ nghĩnh như trước đây nữa. Anh hay giận dữ vô cớ với Mèo, hay quát mắng Mèo mà đó là điều trước đây chưa từng xảy ra. Anh ghen ghét với tài

năng của em và thấy mình bất tài nên bị lãng quên... Có lẽ Kiều Phương cảm nhận được điều đó và cô bé cũng rất buồn vì anh trai mình bỗng dưng thay đổi.

Đọc câu chuyện của Tạ Duy Anh, mọi người ai cũng cảm phục tấm lòng của Kiều Phương. Dù còn nhỏ nhưng em rất bao dung và độ lượng. Tấm lòng nhân ái của em là một liều thuốc hiệu nghiệm, xóa tan đi mọi sự nhỏ nhen, ích kỉ, ghen tị mù quáng... của người anh. Qua cuộc triển lãm tranh, cô bé cho anh thấy mình yêu anh biết dường nào, anh trai đẹp biết bao trong mắt cô, anh vẫn vô cùng hoàn hảo. Đó là một cậu bé "đang ngồi nhìn ra ngoài cửa sổ... Mặt chú bé như tỏa ra một thứ ánh sáng rất lạ...". Nhờ bức tranh ấy của Kiều Phương mà không cần nói ra em vẫn gửi đến người anh tình cảm yêu quí của mình qua tên gọi bức tranh "Anh trai tôi". Dường như đó cũng là sự tha thứ của Kiều Phương dành cho anh trai. Đúng là không có gì mạnh hơn tình cảm giữa con người với con người. Tình cảm giúp người anh nhận ra sai lầm của mình, tự thấy xấu hổ và muốn xóa đi mọi u ám mây đen trong lòng như chưa từng tồn tại. Anh nhận thấy mình phải làm gì đó để xứng với tình cảm của Mèo con, để đẹp thực sự giống như trong bức tranh Kiều Phương đã vẽ.

Tình cảm anh em trong gia đình không phải lúc nào cũng yên ấm, đôi khi phải trải qua thử thách. Nhưng quan trọng là làm sao để tình cảm ấy không bao giờ bị phai nhạt hay biến mất. Kiều Phương là cô bé đã biết cách giữ gìn tình cảm ấy. Không giận anh, không ghét anh, Mèo con vẫn rất yêu anh dù bị mắng vô cớ. Tấm lòng vị tha của em đáng quí quá. Còn người anh lúc đầu thật đáng giận. Nhưng cuối cùng cũng thật may, người anh đã nhận ra và thấy trong lòng nhẹ nhõm. Anh thầm cảm ơn cô em gái nhỏ của mình biết bao.

Câu chuyện "Bức tranh của em gái tôi" khép lại bằng hình ảnh người anh đứng nhìn bức tranh với nhiều cảm xúc ngổn ngang, khó tả: "Không phải con đâu. Đấy là tâm hồn và lòng nhân hậu của em con đấy". Truyện kết thúc nhưng vẫn vang lên trong lòng người đọc một dư âm sâu sắc, một bài học lớn về tình cảm anh em đáng quí.

Đề 79

Đề bài: *Nêu cảm nghĩ của em về hình tượng Bác Hồ trong bài thơ "Đêm nay Bác không ngủ" của Minh Huệ.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu nêu cảm nghĩ về hình tượng Bác Hồ trong bài thơ "Đêm nay Bác không ngủ" của Minh Huệ.

– Lấy dẫn chứng từ bài thơ "Đêm nay Bác không ngủ" của Minh Huệ

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu về bài thơ "Đêm nay Bác không ngủ" của Minh Huệ.

+ Giới thiệu hình tượng Bác Hồ trong bài thơ.

Thân bài:

+ Hoàn cảnh xuất hiện của Bác Hồ: trong chiến dịch biên giới Thu đông, Bác trực tiếp tham gia chỉ huy chiến dịch; một đêm, Bác nghỉ lại cùng các chiến sĩ, bộ đội trong một lán ven rừng.

+ Nêu cảm nghĩ về Bác cùng với việc chỉ rõ những hình ảnh Người được miêu tả.

+ Dáng vẻ của Bác: vẻ mặt trầm ngâm, chòm râu im phăng phắc...

+ Hành động: suốt đêm không ngủ, rất nhẹ nhàng đi đém chăn cho các chiến sĩ

+ Lời nói, tâm tư: lo lắng cho các chiến sĩ, dân công "làm sao cho khỏi ướt", "càng thương càng nóng ruột / Mong trời sáng mau mau",...

-> Tình yêu thương bao la, vô tận dành cho nhân dân, đồng bào và chiến sĩ cả nước.

-> Cảm động, yêu mến, tự hào về Bác.

Kết bài:

+ Tình yêu thương và lòng biết ơn vô hạn đối với những tình cảm Bác dành cho nhân dân nói chung và thiếu nhi nói riêng.

+ Quyết tâm học tập – rèn luyện theo lời dạy của Bác.

2. Bài văn mẫu

Bài 1

"Đêm nay Bác không ngủ" của Minh Huệ khắc họa chân dung một đêm không ngủ như nhiều đêm thao thức khác trong cuộc đời Bác đã khiến người đọc vô cùng xúc động. Hình tượng Bác vừa chân thực, gần gũi vừa cao lớn, vĩ đại in sâu trong tâm trí mỗi người.

Tưởng tượng như mình đang trực tiếp được ở bên Bác trong đêm hôm đó, được Bác quan tâm, chăm sóc đi dém chăn, tác giả vội ghi lại bằng thơ những dòng cảm xúc của mình và để khắc họa đêm không ngủ của Người. Bác vừa là cha, là bác, là anh của muôn nhà, là người thân của mọi gia đình Việt. Đến một ngọn lửa trong bài cũng trở thành nhân vật, nhân vật không nói nhưng lại chứng kiến toàn bộ câu chuyện. Trong một túp lều giữa rừng khuya thanh vắng, Bác vẫn ngồi đó không ngủ. Bác vừa dém chăn cho anh đội viên và cho đồng đội của anh. Điều đó khiến anh sống trong thế giới nửa hư nửa thực, hạnh phúc ngập tràn như "nằm trong giấc mộng". Bác ấm áp như người cha, người mẹ hiền nhưng hơn thế Bác còn kết tinh vẻ

đẹp của hàng triệu người cha người mẹ Việt để chăm cho cả đàn con dân tộc. Vì thế không theo lẽ tự nhiên, bóng Bác không in trên tường mà "cao lồng lộng" và "ấm hơn ngọn lửa hồng". Tình cảm của Bác đã vượt qua cái tự nhiên để trở thành bất tử.

Nhưng nếu không hiểu vì sao Bác không ngủ ta không thể thấy được cái sâu xa trong tâm hồn Bác. Lần thứ nhất thức dậy, anh đội viên:

Thấy trời khuya lắm rồi
Mà sao Bác vẫn ngồi
Đêm nay Bác không ngủ

Mặc dù không miêu tả lần thứ hai anh chiến sĩ thức dậy ra sao nhưng người đọc có thể hiểu đã thêm một lần nữa anh thấy Bác chưa ngủ để đến lần thứ ba anh:

Hốt hoảng giật mình
Bác vẫn ngồi đinh ninh
Chòm râu im phăng phắc.

Bác vẫn ngồi đó, đinh ninh, vững chãi mà cao đẹp lạ thường. Anh đội viên lo lắng cho Bác nên thiết tha mời Bác đi ngủ. Cuối cùng, anh cũng biết lí do sâu xa Bác không ngủ là lo cho dân cho nước. Người lo cho đoàn dân công ngủ ngoài rừng rét mướt, thương cho cảnh ngộ nước nhà lầm than. Nỗi lo ấy lấn át cả không gian, thời gian khiến Người quên đi rằng mình cũng không ngủ, ngày mai còn tiếp tục chiến dịch, con đường phía trước cũng lắm gian nan, nhiều dốc, nhiều ụ. Nhưng điều đó không còn là băn khoăn của anh chiến sĩ nữa. Anh hiểu chính tình yêu bao la Người dành cho dân tộc đã giúp Người chèo lái được con thuyền đất nước. Và hơn thế, đây đâu phải là đêm đầu tiên hay duy nhất Bác không ngủ. Đã nhiều đêm lắm rồi Người thao thức, tất cả "vì lo nỗi nước nhà". Đêm hôm nay trong rừng sâu Bác không ngủ cũng là một việc đã quá tự nhiên, bình thường trong cuộc đời "không ngủ" của Người. Trong suốt quãng đời ấy, Người nguyện dâng hiến tất cả cho hạnh phúc của dân tộc, cho lí tưởng hòa bình. Cuối cùng, khi hiểu ra mọi lẽ, anh đội viên vui sướng thức cùng Bác, coi đây là niềm hạnh phúc của đời mình:

Anh đội viên nhìn Bác
Bác nhìn ngọn lửa hồng
Lòng vui sướng mênh mông
Anh thức luôn cùng Bác.

Hình ảnh cuối bài thơ đã khắc họa đầy đủ nhất chân dung vĩ đại Bác Hồ Chí Minh. Từ những nét miêu tả bình thường của hội họa, tác giả chuyển qua nghệ thuật điêu khắc, chạm khắc lên bức tượng đài vị lãnh tụ bất tử và thiêng liêng:

Đêm nay bác không ngủ.

Vì một lẽ thường tình.
Bác là Hồ Chí Minh.

Bức tượng ấy vụt sáng lên giữa núi rừng, cháy lên ngọn lửa chiến đấu, ngọn lửa tình yêu, ngọn lửa lí tưởng để soi rọi đường đi cho các chiến sĩ, cho nhân dân cả nước.

Bài thơ giản dị nhưng đáng quí khi xây dựng được hình ảnh Bác trong đêm không ngủ. Từ đó toát lên vẻ đẹp con người Bác, lúc nào cũng lo cho dân cho nước đến quên mình.

Bài 2

Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn là nguồn cảm hứng cho các nhà thơ nhà văn nhiều thế hệ. Bởi viết về Bác trong lòng họ lại ngập tràn cảm xúc kính yêu, trân trọng. Bài thơ "Đêm nay Bác không ngủ" của Minh Huệ cũng thế, đã khắc họa lên chân dung một vị lãnh tụ vô cùng vĩ đại nhưng rất gần gũi, thân thương.

Hình ảnh Bác Hồ sao mà gần gũi đến thế, dù Bác có ở cương vị nào chăng nữa. Dù dùng bút pháp nghệ thuật nào, hình ảnh Bác vẫn luôn được xây dựng hết sức chân thực. Tình yêu Bác dành cho mọi người vừa lớn lao nhưng cũng thật bình dị. Thế nên, anh đội viên trong bài thơ dù chập chờn trong giấc ngủ vẫn cảm nhận được sự quan tâm của Bác.

Bác vừa là cha, là bác, là anh của muôn nhà. Bác là người thân của mọi gia đình Việt. Trong một túp lều giữa rừng khuya thanh vắng, Bác vẫn ngồi đó không ngủ. Bác vừa đắp chăn cho anh đội viên và cho đồng đội của anh. Điều đó khiến anh sống trong thế giới nửa hư nửa thực, hạnh phúc ngập tràn như "nằm trong giấc mộng". Bác ấm áp như người cha, người mẹ hiền nhưng hơn thế Bác còn kết tinh vẻ đẹp của hàng triệu người cha người mẹ Việt để chăm cho cả đàn con dân tộc. Vì thế không theo lẽ tự nhiên, bóng Bác không in trên tường mà "cao lồng lộng" và "ấm hơn ngọn lửa hồng". Tình cảm của Bác đã vượt qua cái tự nhiên để trở thành bất tử.

Nhưng nếu không hiểu vì sao Bác không ngủ ta không thể thấy được cái sâu xa trong tâm hồn Bác. Đã mấy lần thức giấc, anh đội viên hốt hoảng giật mình. Bác vẫn ngồi đó, đinh ninh, vững chãi mà cao đẹp lạ thường. Cái lí do sâu xa Bác không ngủ hóa ra là lo cho dân cho nước. Người lo cho đoàn dân công ngủ ngoài rừng rét mướt. Nỗi lo ấy lấn át cả không gian, thời gian khiến Người quên đi rằng mình cũng không ngủ, ngày mai còn tiếp tục chiến dịch, con đường phía trước cũng lắm gian nan, nhiều dốc, nhiều ụ. Nhưng điều đó không còn là băn khoăn của anh chiến sĩ nữa. Anh hiểu chính tình yêu bao la cho dân tộc đã giúp Người chèo lái được con thuyền đất nước. Và hơn thế, đây đâu phải là đêm đầu tiên hay duy nhất Bác không ngủ. Đã nhiều đêm lắm rồi Người thao thức, tất cả "chưa ngủ vì lo nỗi nước nhà". Đêm hôm nay trong rừng sâu Bác không ngủ cũng là một việc đã quá tự nhiên, bình thường trong cuộc đời "không ngủ" của Người.

Trong suốt quãng đời ấy, Người nguyện dâng hiến tất cả cho hạnh phúc của dân tộc, cho lí tưởng hòa bình. Cuối cùng, khi hiểu ra mọi lẽ, anh đội viên vui sướng thức cùng Bác, anh coi đây là niềm hạnh phúc của đời mình.

Hình ảnh cuối bài thơ đã khắc họa đầy đủ nhất chân dung vĩ đại Bác Hồ Chí Minh. Từ những nét miêu tả bình thường của hội họa, tác giả chuyển qua nghệ thuật điêu khắc, chạm khắc lên bức tượng đài vị lãnh tụ bất tử và thiêng liêng: "Đêm nay Bác không ngủ / Vì một lẽ thường tình / Bác là Hồ Chí Minh". Bức tượng ấy vụt sáng lên giữa núi rừng u tối, cháy lên ngọn lửa chiến đấu, ngọn lửa tình yêu, ngọn lửa lí tưởng để soi rọi đường đi cho các chiến sĩ, cho nhân dân cả nước. Bác không ngủ không phải vì lẽ gì cao xa, chỉ đơn giản một điều vì Bác là chính Bác, là vị cha già, là lãnh tụ kính yêu của dân tộc.

Bài thơ nói về một đêm không ngủ của Bác nhưng đã khái quát được cả cuộc đời hi sinh thầm lặng của Người. Bài thơ khép lại bằng hình tượng Bác kì vĩ, lớn lao như dấu nhấn sâu sắc vào lòng người một bức tượng đài vĩnh cửu.

Đề 80

Đề bài: *Nêu cảm nghĩ của em về nhân vật Lượm trong bài thơ cùng tên của Tố Hữu.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu nêu những cảm nghĩ của bản thân về nhân vật Lượm trong bài thơ cùng tên của nhà thơ Tố Hữu.

– Lấy dẫn chứng từ bài thơ Lượm của Tố Hữu

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu bài thơ "Lượm" của Tố Hữu

+ Ấn tượng, tình cảm chung mà em dành cho chú bé Lượm.

Thân bài:

+ Hình ảnh chú bé Lượm nhỏ nhắn, xinh xắn, hồn nhiên, tinh nghịch ở đoạn đầu gây cho em ấn tượng gì? (yêu mến, thích thú...)

+ Tình cảm của em đối với công việc mà Lượm đang làm? (ngưỡng mộ, cảm phục...).

+ Em có suy nghĩ và thái độ như thế nào về chuyến đi cuối cùng của Lượm? (khâm phục trước sự dũng cảm, không ngại khó khăn, nguy hiểm của Lượm; bàng hoàng, đau xót, tiếc nuối trước cái chết của Lượm...).

+ Đọc hai khổ cuối em có suy nghĩ gì? (thấy yên lòng và được an ủi vì hình ảnh Lượm còn sống mãi trong lòng mọi người).

Kết bài:

+ Khái quát lại vẻ đẹp của hình ảnh chú bé Lượm.

+ Suy nghĩ về trách nhiệm của thế hệ trẻ hiện nay.

2. Bài văn mẫu

Ở nước ta, ai cũng biết rất nhiều những anh hùng đã hi sinh để bảo vệ và giành lại độc lập cho đất nước. Nhưng trong số các anh hùng đó, người mà em và bao các bạn thiếu nhi như em rất thán phục và cần noi gương chính là nhân vật Lượm trong văn bản *Lượm* của nhà thơ Tố Hữu.

Lượm là một cậu bé thanh mảnh, nhỏ nhắn. Cậu có đôi chân thật nhanh nhẹn. Đặc biệt, Lượm luôn đội chiếc mũ ca lô trên đầu, lệch về một phía trông thật ngộ nghĩnh và đáng yêu. Chú liên lạc này luôn đeo một cái xắc xinh xinh trên vai trông rất ra dáng "cán bộ". Đó cũng là một cậu bé rất yêu đời. Miệng cậu luôn huýt sáo như những con chim chích đang hót vang lưng trời. Tuy công việc của người chiến sĩ nhỏ rất nguy hiểm nhưng cậu rất yêu thích công việc mà mình đã lựa chọn. Lượm rất lạc quan trong khi làm nhiệm vụ. Cậu nhảy nhót trên đường, vừa đi, vừa nhảy, cười tít cả hai mắt. Ngày qua ngày, Lượm như một con chim đang hướng tới mặt trời rực rỡ.

Lượm không nề nguy hiểm. Cậu đã vượt qua bom đạn để đưa những bức thư khẩn cực kỳ quan trọng cho các đơn vị khác. Rồi cho đến một ngày, Lượm đi liên lạc trên một con đường làng quê vắng vẻ. Những bông lúa chín vàng đã làm Lượm ngây ngất trong mùi thơm ngọt ngào. Cái mũ ca lô của chú bé nhấp nhô trên đồng. Lượm bị phát hiện, thế là những tiếng súng vang lên. Đạn bay vun vút như đan chéo vào nhau đuổi theo chú bé. Lượm chạy như bay nhưng vẫn không tránh được những viên đạn của địch. Chú bé ngã xuống, tay vẫn nắm chặt bông lúa thơm ngát.

Cái chết của chú bé anh hùng làm tim người đọc nhói đau. Chú bé đã thanh thản ra đi giữa hương thơm của lúa. Quê hương mở rộng vòng tay đón chú vào lòng. Lượm ơi, còn không? Câu hỏi xoáy vào lòng người đọc. Chú bé ngã xuống nhưng vẫn còn mãi với quê hương và sống mãi trong lòng bạn đọc với tất cả lòng yêu thương và kính trọng.

Lượm thật xứng đáng là một tấm gương sáng cho các thế hệ thiếu niên nhi đồng trong hiện tại và trong tương lai noi theo.

Đề 81

Đề bài *Cảm nhận của em về hình ảnh được gợi ra từ những câu thơ sau:*

...Bố em đi cày về
Đội sấm
Đội chớp
Đội cả trời mưa.

(Trần Đăng Khoa)

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu nêu những cảm nhận về hình ảnh được gợi ra từ những câu thơ đề bài đã dẫn (trích từ bài thơ "Mưa" của Trần Đăng Khoa).

– Lấy dẫn chứng từ bài thơ "Mưa" của Trần Đăng Khoa.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu bài thơ "Mưa" của Trần Đăng Khoa.

+ Giới thiệu đoạn thơ, trích dẫn – đó là đoạn thơ hay và độc đáo nhất toàn bài.

Thân bài:

+ Khái quát nội dung trước đoạn thơ này của bài thơ: trời đổ mưa lớn, vạn vật đất trời đều vội và trú mưa, và bị biến đổi dữ dội.

+ Khổ thơ gợi lên hình ảnh bố em – một con người lao động bình thường "đi cày về" – xuất hiện ung dung giữa cái dữ dội "sấm","chớp", "cả trời mưa" của đất trời.

→ Hình ảnh đẹp như một người anh hùng.

→ Đoạn thơ mang cảm hứng ngợi ca, tôn vinh những con người lao động, dám chinh phục làm chủ thiên nhiên.

Kết bài:

+ Phát biểu cảm nghĩ về hình ảnh trong đoạn thơ.

+ Khẳng định giá trị bài thơ và tài năng của thần đồng thơ Trần Đăng Khoa.

2. Bài văn mẫu

Bài thơ "Mưa" của Trần Đăng Khoa là bài thơ tả cảnh độc đáo. Xuyên suốt tác phẩm là hình ảnh vạn vật đất trời bị biến đổi bởi cơn mưa rào bất chợt. Và nổi bật trên cái phông nền nghiêng ngả vì mưa của bài thơ, hình ảnh con người hiện lên thật đẹp.

Hình ảnh con người trong bài thơ được thể hiện qua hình ảnh "Bố em đi cày về" xuất hiện ở phía cuối bài thơ:

...Bố em đi cày về
Đội sấm
Đội chớp
Đội cả trời mưa.

"Bố em" chỉ là một người nông dân bỗng nhiên trở nên lớn lao khác thường. Ông "đội sấm", "đội chớp", "đội cả trời mưa". Ba ý thơ được tách riêng thành ba dòng, điệp từ "đội" được lặp lại ba lần, điều đó vừa thể hiện cái dữ dội của trời mưa vừa bộc lộ tư thế hiên ngang của người cha. Ông đi cày về, trên vai còn vác chiếc cày, bàn tay còn dắt con trâu; hình ảnh ấy

bước ra từ cái dữ dội, ầm ầm đáng sợ của cơn mưa rào. Đó là hình ảnh người nông dân có tầm vóc lớn lao, tư thế vững vàng, hiên ngang như một vị thần đội trời đạp đất có sức mạnh có thể sánh với thiên nhiên. Trong con mắt nhìn của một em bé chín tuổi, người cha đi cày quả là hình ảnh của một tráng sĩ có vẻ đẹp lớn lao, kì vĩ.

Người bố trong bài thơ "Mưa" còn là đại diện cho hình ảnh con người trước sự dữ dội, khắc nghiệt của thiên nhiên. Cơn mưa ập xuống, tất cả vạn vật biến đổi: mía nghiêng ngả, kiến rời tổ, mối vỡ tổ. Chỉ duy con người vẫn vững vàng với công việc khai thác, chinh phục tự nhiên, bắt tự nhiên phải phục vụ mình (đi cày).

Hình ảnh con người trong bài thơ thật kiêu hãnh!

Đề 82

Đề bài: *Dựa vào văn bản "Cây tre Việt Nam" của Thép Mới, em hãy tả lại một loài cây mình yêu thích và nêu cảm nghĩ về loài cây ấy.*

1. Hướng dẫn làm bài

- Đề bài yêu cầu tả lại loài cây mình thích và nêu cảm nghĩ.

- Bài viết lấy các chi tiết từ thực tế đời sống qua sự quan sát, nhìn nhận của người viết, tham khảo thêm các bài viết về các loài cây trong đó có bài "Cây tre Việt Nam" của Thép Mới, kết hợp thêm với trí tưởng tượng.

- Bài viết dùng phương thức miêu tả là chủ yếu, chú ý sử dụng tốt các thao tác quan sát, tưởng tượng, so sánh và nhận xét, dùng các biện pháp nghệ thuật nhân hoá và phương thức biểu cảm để nêu cảm xúc của mình.

- Bài làm cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Tình cảm của em đối với các loài cây.

+ Loài cây em thích nhất và sẽ tả là cây gì, trồng ở đâu?

Thân bài:

+ Tả những đặc điểm bao quát về cây:

  • Cây được trồng từ bao giờ, do ai trồng, nhân dịp gì?
  • Kích thước của nó thế nào: to hay nhỏ, hình dáng tổng thể ra sao?

+ Tả chi tiết các bộ phận của cây:

  • Rễ cây: nổi lên khỏi mặt đất không? Có hình dáng đặc biệt như thế nào?
  • Thân cây: to hay nhỏ, xù xì hay nhẵn nhụi, màu gì, có gì ấn tượng không?
  • Tán cây, cành cây toả bóng rộng không?
  • Lá cây: hình dáng, màu sắc...

• Cây có hoa / quả chưa? Hoa / quả màu gì? Có gì nổi bật so với các hoa /quả của các cây khác?...

+ Vai trò, ích lợi của cây trong đời sống hàng ngày: có tác dụng gì?

Kết bài:

Tình cảm, thái độ và hành động của em với loài cây đó.

2. Bài văn mẫu

Trong các loài hoa, em yêu nhất là hoa hồng. Với tất cả sự yêu thương, em dành cả khu vườn nhỏ sau nhà để tạo nên một vương quốc hoa hồng.

Trong vườn em trồng biết bao nhiêu là giống hồng, vào dịp xuân về Tết đến, hoa cứ thi nhau nở rộ. Góc này là hồng nhung đang phô những cánh hoa vẫn còn ướt đẫm sương đêm. Góc kia là hồng đỏ kiêu sa, kiều diễm. Lại thêm hồng vàng xinh tươi, lộng lẫy, hồng trắng thanh lịch, mĩ miều e lệ nép dưới tán cây... Tất cả tạo nên một vườn hồng đầy hương sắc.

Hoa hồng vốn là loài hoa có vẻ đẹp kiêu sa và lộng lẫy. Bởi thế nên hoa mới được xưng tụng là nữ hoàng của các loài hoa. Mỗi bông là sự kết tụ của vô vàn những lớp cánh mỏng manh, mềm mại và mịn màng xếp gối vào nhau như những chiếc áo mỏng. Càng vào bên trong cánh hoa cuốn càng chặt che đậy cho bó nhị nhỏ li ti lốm đốm vàng. Lấp ló trong màu xanh đậm của lá già, đỏ tía của lá non là những bông hồng rực rỡ nở bung dưới nắng mai. Đâu đó hương hoa dịu nhẹ thoảng đưa trong gió cuốn hút bướm ong.

Em yêu hoa hồng cũng bởi sự kiêu sa nơi chúng. Uy nghi và đường bệ, hoa hồng dũng cảm mọc ra từ những cành cây chứa đầy gai nhọn, không chút e dè. Có thể sớm mai kia còn ngại ngùng he hé nụ nhưng đến khi nắng vàng nô đùa trên lá, hoa bạo dạn khoe mình đầy kiêu hãnh và tự tin, thẳng mình đón nắng.

Say mê và cuồng nhiệt, trong trắng và tinh khôi, hoa hồng trở thành biểu tượng của tình yêu, của khát vọng tuổi trẻ, của mơ ước về một hạnh phúc tươi hồng.

Đề 83

Đề bài: *Phát biểu cảm nghĩ của em về hình ảnh cây tre trong văn bản "Cây tre Việt Nam" của Thép Mới.*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu phát biểu cảm nghĩ về hình ảnh cây tre trong văn bản "Cây tre Việt Nam" của Thép Mới.

– Lấy dẫn chứng từ văn bản "Cây tre Việt Nam" của Thép Mới và những hiểu biết thực tế về cây tre Việt Nam.

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu văn bản "Cây tre Việt Nam" của Thép Mới.

+ Giới thiệu hình ảnh cây tre, khái quát những cảm xúc, tình cảm của bản thân.

Thân bài:

+ Tre gắn bó thân thiết và lâu đời với con người Việt Nam:

- Trong đời sống lao động sản xuất: tre làm rổ, sàng, đòn gánh, làm nhà...
- Trong chiến đấu bảo vệ Tổ quốc: tre làm gậy, làm chông, làm lũy...

+ Cây tre có những đức tính quý báu như con người Việt Nam: nhũn nhặn, ngay thẳng, thủy chung, can đảm.

→ Tình cảm yêu mến, gắn bó, tự hào, ngợi ca về cây tre.

(Trích dẫn thơ Nguyễn Duy, bài "Tre Việt Nam": "Tre xanh, xanh tự bao giờ...").

Kết bài:

Khẳng định cây tre sẽ đồng hành với người Việt Nam đi tới tương lai.

2. Bài văn mẫu

Tre xanh
Xanh tự bao giờ?
Chuyện ngày xưa... đã có bờ tre xanh

Chẳng ai biết cây tre đã có mặt trên đất nước Việt Nam từ bao giờ, chỉ biết rằng cây tre đã gắn bó với dân tộc Việt Nam từ bao đời nay và nó đã trở thành người bạn thân thiết lâu đời của nhân dân Việt Nam. Cây tre có mặt ở khắp nơi trên đất nước: "Tre Đồng Nai, nứa Việt Bắc, tre ngút ngàn Điện Biên Phủ, luỹ tre thân mật làng tôi... đâu đâu cũng có nứa tre làm bạn".

Tre có mấy chục loài khác nhau, nhưng đều mọc từ một mầm măng non mọc thẳng mà thành. Tre không kén đất, vào đâu tre cũng mọc, cũng sinh sôi xanh tốt. Từ lúc còn là một mầm măng tre đã mọc thẳng, lớn lên tre cũng vươn thẳng, vững chắc, dẻo dai. Dáng tre vươn cao mà mộc mạc, màu tre tươi mà nhũn nhặn. Thế mới biết tre cũng thật khiêm tốn, nhún nhường như chí khí bất khuất của con người Việt Nam vậy.

Từ thuở sơ khai, dưới bóng tre xanh, những người dân cày Việt Nam vỡ đất khai hoang, dựng nhà, cày cấy; dưới bóng tre xanh, nhân dân ta xây dựng và giữ gìn nền văn hoá lâu đời... "giang chẻ lạt, buộc mềm, khít chặt như những mối tình quê thuở ban đầu thường nỉ non dưới bóng tre, bóng nứa". Cứ thế, tre trở thành một người bạn thân thiết không thể thiếu của nông dân Việt Nam trong cuộc sống hàng ngày và trong lao động. Những em bé "với những que chuyền đánh chắt bằng tre", những cụ già bên chiếc

chiếu tre... tất cả các hình ảnh đó đã trở nên quen thuộc, "tre với người, sống có nhau, chết có nhau, chung thuỷ" vô cùng. Đến khi người phải đánh giặc bảo vệ quê hương, tre lại trở thành người bạn chiến đấu của con người. Buổi đầu kháng chiến, tre là tất cả, tre là vũ khí. Người lính chỉ cần một chiếc gậy tầm vông trong tay cũng dám xông pha vào giữa đám quân thù. Tre như tiếp thêm lòng dũng cảm cho người, giúp người dựng nên "thành đồng Tổ Quốc..."

Mai đây, trên đất nước ta, sắt thép có nhiều hơn tre nứa thì đối với người Việt, tre vẫn là người bạn chung thủy, sắt son.

Đề 84

Đề bài: *Trong đoạn thơ sau có sử dụng phép tu từ gì? Viết đoạn văn nêu cảm nhận của em về giá trị của phép tu từ ấy?*

Quê hương là chùm khế ngọt
Cho con trèo hái mỗi ngày
Quê hương là đường đi học
Con về rợp bướm vàng bay.

(*Quê hương* – Đỗ Trung Quân)

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu:

+ Tìm biện pháp tu từ được sử dụng trong đoạn thơ:

+ Nêu cảm nhận của mình về giá trị của phép tu từ được sử dụng trong đoạn thơ trên.

– Bài văn cần đủ các ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu về quê hương trong con mắt của người đời, của các nhà văn.

Thân bài:

+ Chỉ ra biện pháp tu từ trong đoạn thơ: so sánh.

+ Cảm nhận của bản thân về hình ảnh quê hương được gợi nên từ biện pháp tu từ so sánh.

Kết bài:

+ Cảm nhận về quê hương.

2. Bài văn mẫu

Quê hương với mỗi người thật giản dị, thân thương. Yêu quê là yêucon đường đến trường, yêu những mái nhà tranh, yêu cánh đồng lúa chín... Nhà văn Nga I. Erenbua đã từng nói: suối chảy vào sông, sông chảy ra biển, tình yêu tổ quốc bắt nguồn từ lòng yêu với những thứ thân thuộc quanh mình.

Tình yêu đất nước bao giờ cũng bắt nguồn từ tình yêu quê chân thành, giản dị như thế.

Có những so sánh hình ảnh quê hương thật gần gũi. Nhà thơ Đỗ Trung Quân chắc hẳn yêu quê lắm mới có những hình ảnh so sánh đẹp và dễ đi vào lòng người đến thế. Đọc câu thơ nhiều người ngỡ ngàng khi nhìn ra, quê hương sao gần quá. Nó ở trong tuổi thơ, trong câu chuyện bà kể, trong lời hát mẹ ru, trong trái cây dịu mát. Quê hương là chùm khế ngọt, quê hương là con đường đi học. Còn gì gần gũi hơn thế với mỗi người dân đất Việt. Quê hương là vô hình, khó định nghĩa và khó có thể gợi ra được cụ thể, rõ ràng. Thế nhưng nhà thơ đã đưa ra cho ta một định nghĩa thật giản dị, biến cái vô hình thành hữu hình. Quê hương có thể nhìn thấy, có thể cầm nắm, có thể thưởng thức được mỗi ngày. Với chùm khế ngọt con người cảm nhận quê hương đầy đủ nhất bằng mọi giác quan.

Tuổi thơ ai cũng trải qua những năm tháng tới trường. Con đường đi học đã trở thành người bạn tri kỉ. Hình ảnh "rợp bướm vàng bay" gợi nên cho ta những gì thân thương và trong sáng nhất của tuổi học trò.

Quê hương là thế đó. Nhắm mắt lại ta như thấy quê hương đã ở đó rồi, ở ngay trên trong trái tim mỗi con người...

Đề 85

Đề bài *Chỉ ra giá trị diễn đạt của phép so sánh trong việc làm nên cái hay của những câu thơ sau:*

Trên trời mây trắng như bông,
Ở dưới cánh đồng bông trắng như mây.
Mấy cô má đỏ hây hây,
Đội bông như thể đội mây về làng.

(Ngô Văn Phú)

Qua đình ngả nón trông đình
Đình bao nhiêu ngói thương mình bấy nhiêu.

(Ca dao)

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu chỉ ra giá trị (tác dụng) của phép so sánh trong những câu thơ, ca dao đã dẫn.

– Lấy dẫn chứng từ những câu thơ và ca dao mà đề bài đã dẫn.

– Bài làm cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

Trích dẫn các câu thơ, ca dao.

Thân bài:

+ Chỉ ra các phép so sánh:

• Mây trắng như bông, bông trắng như mây, đội bông như thể đội mây về làng.

• Đình bao nhiêu ngói thương mình bấy nhiêu.

Chỉ ra giá trị của các phép so sánh ấy (đều là so sánh ngang bằng) trong mối liên hệ với những câu thơ khác trong bài:

+ Đoạn thơ thứ nhất:

• Hình ảnh trắng tinh khôi của đất và trời, làm nổi bật sắc "má đỏ hây hây" đầy sức sống của các cô thôn nữ;

• Sự hòa hợp giữa con người nhỏ bé với thiên nhiên hùng vĩ, ngợi ca vẻ đẹp người lao động...

+ Đoạn thơ thứ hai: tình cảm yêu thương dạt dào, cao quý.

Kết bài:

Khái quát tác dụng của phép so sánh.

2. Bài văn mẫu

So sánh là biện pháp tu từ quen thuộc được các tác giả thường xuyên sử dụng trong tục ngữ, ca dao hay thơ phú. Nó có tác dụng làm tăng giá trị biểu đạt, tạo nên cái hay riêng, độc đáo cho mỗi bài.

Bài thơ của tác giả Ngô Văn Phú là một điển hình về giá trị sử dụng phép so sánh. Từ việc quan sát, phát hiện ra những nét tương đồng, giống nhau giữa hai sự vật, tác giả có một phép so sánh thật độc đáo:

Trên trời mây trắng như bông
Ở dưới cánh đồng bông trắng như mây.

Mây và bông là hai sự vật thuộc về tự nhiên, cùng có màu sắc giống nhau là màu trắng thuần khiết. Chỉ với một phép so sánh ngang bằng ấy lại được tác giả lặp lại ở câu thơ thứ hai đã khẳng định sự hòa hợp, gần gũi, tương giao giữa trời và đất, tạo nên một không gian rộng lớn dường như không có giới hạn. Sự đối chiếu ấy giúp ta cảm nhận được hình khối của mây, đường nét của cây bông mềm mại, duyên dáng. Mây – bông, bông – mây, "trên trời" – "ở dưới" được nối liền nhau đã dựng sẵn phông nền cho sự xuất hiện của cô gái ở hai câu thơ tiếp theo:

Mấy cô má đỏ hây hây
Đội bông như thể đội mây về làng.

Cô gái xuất hiện trong không gian đẹp quá, nổi bật quá. Hai má "hây hây" ấy có lẽ được tôn thêm bởi màu trắng của mây và bông. Từ đó toát lên vẻ trẻ trung, tươi tắn tự nhiên của cô gái. Vẻ đẹp ấy còn được khắc họa rõ hơn trong công việc lao động "đội bông" về làng. Đây quả thực là một sự so

sánh độc đáo và hấp dẫn mà không phải ai cũng phát hiện được. Công việc lao động của cô gái dường như không có gì mệt nhọc vì nỗi vất vả ấy được nâng đỡ bằng hình ảnh cô gái "đội mây", tạo nên sự, nhịp nhàng, cân đối không chỉ trong câu thơ mà còn trong chính công việc lao động. Như thế, nét đẹp của cô gái hay vẻ đẹp của người lao động đã được khắc họa chân thực nhất trong lao động. Lao động giúp con người thấy lạc quan và yêu đời, hòa nhập được với thiên nhiên, vũ trụ.

Ngô Văn Phú có cách so sánh thật độc đáo nhưng ca dao xưa cũng có cách so sánh riêng của mình, giản dị mà tinh tế:

Qua đình ngả nón trông đình
Đình bao nhiêu ngói thương mình bấy nhiêu.

Câu ca dao là lời thủ thỉ tâm tình của người vợ yêu chồng. Nàng đã lấy cái vô hình để so sánh với cái hữu hình, dễ nhận thấy. Từ đó giá trị gợi hình gợi cảm càng được nhân thêm. Sự vật hữu hình được đem ra so sánh cũng là những vật gần gũi, quen thuộc trong đời sống tinh thần của con người trong xã hội xưa. Từng viên ngói hồng nằm ngay ngắn trên mái đình giúp ta liên tưởng tới sự đẹp đẽ của tình cảm, sự vững bền của nghĩa vợ chồng kết tóc se tơ. Từ đó ta thấy sự khéo léo, tài tình của tác giả dân gian khi bộc lộ nỗi thương yêu của vợ dành cho chồng. Dễ nhận ra nhưng cũng tế nhị, kín đáo bởi nỗi thương ấy được so sánh với "đình bao nhiêu ngói". Làm gì có ai đếm được số ngói trên mái đình kia như tình cảm em dành cho chàng không sao kể xiết. Lời tâm sự của người vợ dân dã, mộc mạc và giản dị biết bao nhưng cũng dễ khiến người ta xúc động vì sự chân thành, tha thiết. Vừa cụ thể vừa khái quát, vừa hữu hình vừa vô hình, phép so sánh trong ca dao đã cho ta sự cảm nhận rất trọn vẹn.

Cùng sử dụng phép tu từ so sánh nhưng mỗi bài thơ lại mang những giá trị, ý nghĩa khác nhau bình dị mà vẫn rất hấp dẫn. Qua đó bộc lộ tài năng, tâm hồn nhạy cảm, tinh tế của các nhà thơ của nhân dân lao động.

Đề 86

Đề bài: *Dưới đây là một bài ca dao rất quen thuộc:*

Trong đầm gì đẹp bằng sen
Lá xanh bông trắng lại chen nhị vàng
Nhị vàng, bông trắng, lá xanh
Gần bùn mà chẳng hôi tanh mùi bùn.

Hãy nêu nhận xét của mình về cách tả hoa sen của tác giả dân gian. Cách tả ấy có tác dụng làm nổi bật nội dung, tư tưởng của bài ca dao như thế nào?

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu nêu nhận xét về cách tả hoa sen của tác giả dân gian trong bài ca dao đã dẫn và chỉ ra tác dụng của cách tả hoa ấy.

– Lấy dẫn chứng từ bài ca dao đề bài đã dẫn.

– Bài làm cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Vị trí, vai trò của hình ảnh bông hoa sen trong văn hóa Việt Nam.

+ Giới thiệu, trích dẫn bài ca dao.

Thân bài:

Nhận xét về cách tả hoa sen của dân gian đồng thời chỉ rõ tác dụng, giá trị của cách miêu tả ấy:

+ Dùng phép so sánh: *Trong đầm gì đẹp bằng sen* –> khái quát những đánh giá, nhận định về hoa sen: là sự vật đẹp nhất trong đầm –> *gì đẹp bằng* cách diễn đạt hàm ý ngợi ca, tự hào.

+ Trình tự miêu tả:

• Từ ngoài vào trong: *Lá xanh bông trắng lại chen nhị vàng*;

• Rồi lại từ trong ra ngoài và vẫn miêu tả những đối tượng đã được nhắc đến: *nhị vàng, bông trắng, lá xanh.*

→ Như đếm, như quan sát thật tỉ mỉ để "giám định" màu sắc, phẩm chất của hoa. Các màu sắc hiện lên hài hòa, đẹp mắt, trước sau như một.

• So sánh, liên tưởng hoa với các đối tượng khác: *Gần bùn mà chẳng hôi tanh mùi bùn*

→ Không nhắc đến hương hoa mà gợi được hương hoa. Cách diễn đạt *mà chẳng* vừa nhấn mạnh vừa bộc lộ niềm yêu mến, tự hào về loại hoa trinh bạch, cao quý.

Cách miêu tả hoa độc đáo, đặc sắc của dân gian đã thể hiện được vẻ đẹp trong ngần, cao quý của hoa sen đồng thời bộc lộ thái độ yêu mến, tự hào của dân gian về loài hoa ấy.

Kết bài:

Khẳng định giá trị của hình ảnh hoa sen trong đời sống văn hóa, tinh thần của dân tộc Việt Nam.

2. Bài văn mẫu

Hoa sen là một trong những loài hoa quí và đẹp. Vào những ngày hè có nắng vàng rực rỡ, hoa sen nổi bật và xinh đẹp hơn bao giờ hết. Vì thế mà ca dao hay thơ ca hiện đại đều dành những từ hay nhất để miêu tả hoa sen.

Ca dao có cách miêu tả hoa sen thật độc đáo và táo bạo:

Trong đầm gì đẹp bằng sen
Lá xanh bông trắng lại chen nhị vàng
Nhị vàng, bông trắng, lá xanh
Gần bùn mà chẳng hôi tanh mùi bùn.

Ngay từ câu thơ đầu tiên, tác giả dân gian đã khẳng định vẻ đẹp của hoa sen. Vẻ đẹp ấy không có gì sánh bằng. “Trong đầm gì đẹp bằng sen”. “Đầm”

không phải chỉ một không gian cụ thể, bé nhỏ mà xa hơn là cả thế giới bên ngoài rộng lớn. Dù trong không gian ấy thì những loài hoa khác có sặc sỡ, ngát hương đến đâu cũng không thể đem ra so sánh với bông sen thuần khiết. Việc khẳng định ngay từ đầu đã tạo ấn tượng mạnh mẽ với người đọc.

Hai câu tiếp theo, tác giả đi sâu miêu tả từng chi tiết của hoa sen để thuyết phục người đọc điều vừa khẳng định bên trên là đúng, là có cơ sở. Sự dẫn dắt ấy thật khéo léo. Bông sen ở đây được nhìn ở nhiều khía cạnh, màu sắc và hình dáng. Cánh sen trắng hồng, tinh khiết đặt mình trên nền lá xanh đầy sức sống. Hai màu sắc ấy được tôn thêm bởi màu vàng rạng rỡ của nhị sen. Xanh, trắng, vàng – ba màu nâng đỡ nhau, hòa quyện nhau mà vẫn nổi bật, không hề bị mờ nhạt. Ba màu ấy bên nhau tình cờ tựa như có sự sắp xếp tinh tế của thiên nhiên, tạo hóa. Các chi tiết "lá xanh, bông trắng, nhị vàng" ở câu thứ hai được lặp lại ở câu thứ ba có sự thay đổi vị trí như cố ý nhấn mạnh thêm màu sắc giản dị nhưng hoàn hảo của bông sen. Nhìn ở mọi góc độ, ta đều thấy từng đường nét đẹp của hoa sen toát lên từ màu sắc. Lá sen to, mềm mại; cánh hoa trắng trong, tinh khiết; nhị hoa tựa sợi tơ óng ả... Tuy mới chỉ là vẻ đẹp bên ngoài nhưng hoa sen là kết tinh và mang trong mình tinh hoa của trời đất.

Câu thơ cuối cùng đóng vai trò khép lại bài thơ nhưng cũng mở ra nhiều suy ngẫm. Bông sen kia đâu chỉ đẹp nhờ vẻ bề ngoài lung linh màu sắc hay dáng điệu mềm mại mà nó đẹp hơn tất thảy nhờ phẩm chất cao quí: "Gần bùn mà chẳng hôi tanh mùi bùn". Sống trong ao hồ, ngập mình trong bùn lầy với nhiều loài sinh vật khác, hoa sen biết vươn mình lên cao, thoát khỏi nơi tối tăm tận cùng. Lá sen nâng đỡ bông sen, đưa bông hoa xinh xắn ấy hướng đến mặt trời và tỏa hương ngào ngạt. Bất chấp tất cả, bông sen tỏa mùi hương khắp mọi nơi giữa trưa hè....

Tác giả dân gian khiến người đọc cảm phục vô cùng về cách tả hoa sen độc đáo. Cách tả hoa ấy vừa khái quát vừa cụ thể cho người ta cái nhìn tổng thể về hoa sen. Ca ngợi hoa sen nên cách tả hoa cũng thật hoàn hảo, hoàn hảo từ hình thức bên ngoài đến phẩm chất bên trong. Từng bước một thuyết phục người đọc hoàn toàn làm cho ai cũng muốn chiêm ngưỡng. Lối miêu tả giản dị, gần gũi, chân thật không cầu kì ấy đã giúp cho nội dung, tư tưởng của bài ca dao càng nổi bật. Bởi không chỉ miêu tả sen, tác giả dân gian còn sâu sắc hơn ngầm ca ngợi vẻ đẹp con người. Vốn có những nét đẹp dân dã và thuần khiết ấy nên hoa sen là biểu trưng cho con người Việt Nam chịu thương chịu khó. Nhắc đến hoa sen, người ta nghĩ đến những con người lầm lũi sớm hôm, tần tảo, thẳng ngay... tuy sống trong nghèo đói, khổ cực, chịu bóc lột nhưng vẫn luôn sáng lên phẩm chất cao quí, không bao giờ làm mất đi "hương thơm" ngào ngạt của mình. Dù bị vùi dập thì con người kiên trung ấy vẫn quyết giữ cho mình sự trong sáng, thuần khiết. Tinh thần đấu tranh mạnh mẽ được con người Việt Nam gìn giữ, phát huy

và đến tận ngày hôm nay dù trải qua nhiều thử thách, đó vẫn là mong ước của nhân dân ta.

Trong thơ ca hiện đại cũng có nhiều ngòi bút xuất sắc miêu tả hoa sen. Nhưng ai đã một lần đọc bài ca dao thì không thể không nhớ và ấn tượng với cách tả hoa sen của các tác giả dân gian. Từ bài ca dao, ta ngẫm nghĩ được thật nhiều về vẻ đẹp con người dân tộc. Vẻ đẹp ấy không chỉ ở bề ngoài mà còn ẩn giấu bên trong giản dị và sâu sắc.

Đề 87

Đề bài: *Em hãy chỉ ra phép hoán dụ, cho biết mối quan hệ giữa các sự vật trong phép hoán dụ và phân tích tác dụng của biện pháp tu từ này trong các câu thơ dưới đây:*

Mồ hôi mà đổ xuống đồng
Lúa mọc trùng trùng sáng cả đồi nương.

(Ca dao)

Sống trong cát chết vùi trong cát
Những trái tim như ngọc sáng ngời.

(Tố Hữu)

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu chỉ ra phép hoán dụ; mối quan hệ giữa các sự vật trong phép hoán dụ và phân tích tác dụng của biện pháp tu từ này trong các câu thơ mà đề bài đã dẫn.

– Lấy dẫn chứng từ các câu thơ đề bài đã dẫn.

– Bài làm cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

Trích dẫn các đoạn thơ.

Thân bài:

– Chỉ ra các phép hoán dụ, mối quan hệ giữa các sự vật trong phép hoán dụ đó và tác dụng của biện pháp tu từ này trong từng đoạn thơ:

+ Đoạn 1: "Mồ hôi" – công sức lao động: quan hệ dấu hiệu – sự việc, hiện tượng.

→ Đặc tả, nhấn mạnh sự vất vả của người nông dân khi làm ruộng.

+ Đoạn 2: "Trái tim" – con người (người mẹ, như mẹ Tơm): mối quan hệ bộ phận – toàn thể.

→ Nhấn mạnh, ngợi ca sức mạnh của tinh thần, ý chí, tình cảm của những người mẹ (trái tim là biểu tượng của tình yêu thương, của tình cảm).

Kết bài:

Khái quát về tác dụng của phép tu từ hoán dụ.

2. Bài văn mẫu:

Mồ hôi mà đổ xuống đồng
Lúa mọc trùng trùng sáng cả đồi nương.

Câu ca dao trên có sử dụng phép tu từ hoán dụ rất độc đáo, đó là cách tác giả dân gian lấy cái dấu hiệu "mồ hôi" để gọi sự vật "sức lao động". "Mồ hôi" được sử dụng với tư cách là phép tu từ hoán dụ đã tăng thêm sức gợi hình cho sự diễn đạt. Những giọt mồ hôi rơi giúp ta hình dung ra sự vất vả, hơn nữa ở đây động từ "đổ" còn khiến ta liên tưởng mạnh mẽ hơn. Lao động trên những cánh đồng rộng lớn, trong hoàn cảnh khắc nghiệt làm cho "mồ hôi" rơi xuống thánh thót, thấm vào từng luống cày. Từ đó người đọc nghĩ ngay đến "sức lao động", đến sự nhọc nhằn của con người khi làm ra những hạt "ngọc" thực. "Mồ hôi" đã thành dấu hiệu của "lao động" vất vả. Nhưng sự vất vả, kiên trì ấy sẽ được đền đáp bằng thành quả của ngày sau, khi "lúa mọc trùng trùng sáng cả đồi nương". Qua đây, tác giả cũng muốn gửi đến con người tình yêu, sự trân trọng đối với sức lao động, nó là thứ không gì có thể mua hay đánh đổi.

Tố Hữu không chỉ là nhà cách mạng tài ba mà còn là một nhà thơ rất nổi tiếng. Thơ Tố Hữu được nhiều người yêu thích vì lẽ ông thường thể hiện tình cảm một cách sâu sắc, ý nhị và sử dụng những phép tu từ một cách tinh tế:

Sống trong cát chết vùi trong cát
Những trái tim như ngọc sáng ngời.

Trong hai câu thơ trên, tác giả sử dụng phép hoán dụ, lấy một bộ phận "trái tim" để gọi cái toàn thể "một con người". "Trái tim" vốn là một bộ phận trong cơ thể con người. Trái tim cùng những nhịp đập mạnh mẽ, nhịp nhàng và căng tràn sức sống giúp cho sự sống được gìn giữ. Trái tim còn là ngọn nguồn, là nơi xuất phát của tình yêu. Dù có ở bất cứ hoàn cảnh nào, trái tim vẫn luôn là thứ quí giá nhất, thiếu đi trái tim con người không tồn tại. Từ đó, tác giả muốn dùng trái tim để làm biểu trưng, để chỉ một "con người" cụ thể. Con người ấy cũng mạnh mẽ như trái tim kia, sống hết mình, đốt mình cho cuộc sống, lí tưởng. Sống hiên ngang, dũng cảm, đấu tranh cho độc lập của Tổ quốc và sẵn sàng hi sinh không tiếc đời mình nên dù anh có ra đi thì trái tim của anh vẫn còn mãi. Trái tim ấy vùi trong cát ngày càng sáng hơn tựa ngọc quí như con người trong hoàn cảnh nào cũng sáng ngời phẩm chất tốt đẹp.

Qua đây, tác giả muốn ca ngợi những con người đã sống và chiến đấu cho nhân dân, dân tộc. Họ sẽ luôn sống mãi trong lòng người mọi thế hệ.

Đề 88

Đề bài: *Phân tích diễn biến tâm trạng nhân vật người anh trong truyện ngắn "Bức tranh của em gái tôi" (Tạ Duy Anh). Từ nhân vật này, em rút ra cho mình bài học gì trong cuộc sống?*

1. Hướng dẫn làm bài

– Đề bài yêu cầu phân tích diễn biến tâm trạng nhân vật người anh trong truyện ngắn "Bức tranh của em gái tôi" (Tạ Duy Anh). Từ nhân vật này, em rút ra cho mình bài học trong cuộc sống.

– Lấy dẫn chứng từ truyện ngắn "Bức tranh của em gái tôi" (Tạ Duy Anh).

– Bài văn cần đủ những ý chính sau:

Mở bài:

+ Giới thiệu truyện ngắn "Bức tranh của em gái tôi" (Tạ Duy Anh).

+ Giới thiệu nhân vật người anh và những diễn biến phức tạp trong tâm trạng nhân vật.

Thân bài:

+ Trước khi tài năng hội họa của em được phát hiện: tỏ ra người lớn, đặt tên em là Mèo, cho việc chế màu vẽ là chuyện trẻ con.

+ Khi tài năng hội họa của em được phát hiện: mặc cảm thua kém, và ghen tị.

(Lí do: thấy mình bất tài, mọi người chỉ chú ý đến em...).

+ Khi đứng trước bức tranh được giải của em: ngỡ ngàng, rồi đến hãnh diện, sau đó là xấu hổ".

(Lí do: ngỡ ngàng vì không ngờ mình lại là người em "yêu quý nhất"...; tự hào, hãnh diện vì anh được thể hiện rất đẹp, được nhiều người chiêm ngưỡng; xấu hổ vì đã cư xử không đúng với em gái, vì con người thật của mình không xứng đáng với người ở trong tranh...).

+ Đoạn kết của truyện: muốn khóc và không thể thốt ra những suy nghĩ trong đầu (đã nhận ra những điều không phải của mình; nhận ra tâm hồn và lòng nhân hậu của em gái).

Kết bài:

Bài học rút ra:

+ Biết yêu thương gia đình.

+ Cần có thái độ tích cực trước những thành công của người thân, bạn bè, của những người sống quanh ta.

2. Bài văn mẫu

Với nhiều truyện ngắn được lứa tuổi thiếu nhi yêu thích và những giải thưởng văn học thiếu nhi có uy tín, Tạ Duy Anh là một trong số ít những nhà văn đương đại thành công trong lĩnh vực này. Điều làm nên sức hấp

dẫn cho truyện thiếu nhi Tạ Duy Anh là sự chân thực, tinh tế trong việc miêu tả tâm lí nhân vật. Diễn biến tâm lí nhân vật người anh trong truyện ngắn *Bức tranh của em gái tôi* tiêu biểu cho nghệ thuật miêu tả tâm lí nhân vật của tác giả.

Truyện mượn ngôi kể thứ nhất – nhân vật người anh kể chuyện. Gia đình có hai anh em. Cô em gái hay lục lọi, pha chế màu vẽ. Người anh thấy vậy thì trêu chọc, bông đùa với em. Nhưng hóa ra, cô em gái lại là người có tài năng hội họa. Tài năng ấy mau chóng được phát hiện, cô bé được cử đi thi vẽ quốc tế. Người anh – từ khi tài năng của em được thừa nhận thì rất ghen tị, bực bội với em. Người em giành giải nhất với bức tranh vẽ anh trai mình. Người anh đứng trước bức tranh vẽ mình của cô em đã vô cùng xúc động.

Diễn biến tâm lí nhân vật người anh đã được tác giả miêu tả vô cùng tinh tế.

Trước khi tài năng hội họa của em được phát hiện, với cô em gái, anh luôn tỏ ra là người lớn. Anh coi những hành động lục lọi, pha chế màu vẽ của em là trẻ con. Nhìn gương mặt em lấm lem màu vẽ, anh đặt tên cô em là Mèo. Điều này chứng tỏ tình cảm mà người anh dành cho cô em gái rất thân thiện.

Nhưng khi tài năng hội họa của em được phát hiện, sự thân thiện chuyển thành bực bội, khó chịu. Điều này có nguồn gốc từ cảm giác mặc cảm, ghen tị với người em. Tại sao lại mặc cảm và ghen tị? Vì anh thấy mình thua kém em: tại sao nó – cái con mèo hay lục lọi ấy – lại có tài năng đặc biệt đến vậy còn mình thì không? Tài năng của người em dẫn đến thái độ vồ vập của hầu hết mọi người là quan tâm đặc biệt cô bé, khen ngợi và động viên nhiều hơn. Điều đó lại càng khiến tâm hồn nhỏ bé của người anh thấy ganh tị: tài năng của người em chỉ càng khiến mọi người bỏ rơi cậu bé tội nghiệp.

Chính cảm giác tiêu cực ấy đã khiến người anh trai luôn tỏ ra cáu gắt với cô em gái. Và anh cũng không muốn đến lễ nhận giải thưởng của em. Bất đắc dĩ, vì em gái khẩn khoản, vì gia đình yêu cầu, anh đành phải đi cùng mọi người.

Và một điều vô cùng bất ngờ đã xảy ra, người anh trai đứng xem bức tranh của cô em gái với một tâm trạng đầy biến động: chủ đề cuộc thi là người thân thiết nhất của em – cô em gái, cái con mèo hay lục lọi ấy – đã vẽ người anh trai của mình, bức tranh "Anh trai tôi!" Thoạt đầu, cậu vô cùng ngạc nhiên và xúc động vì chẳng bao giờ nghĩ người trong bức tranh kia chính là cậu ta. Từ ngạc nhiên, người anh cảm thấy ngỡ ngàng vì người trong tranh kì diệu quá, đẹp hơn cả sức tưởng tượng của mình. Nhìn bức tranh, người anh hãnh diện vì mình có được một cô em gái vừa tài năng lại vừa có tâm hồn nhân hậu bao la. Nhưng cũng chính vào lúc ấy, góc khuất

trong tâm hồn khiến người anh cũng vô cùng xấu hổ. Cậu đã có những lúc cư xử không đúng với cô em gái nhỏ. Cậu lại giận mình vì chẳng có một chút năng khiếu gì. Bao nhiêu những cảm giác xáo trộn trong lòng khiến người anh vừa ngất ngây lại vừa choáng váng. Đứng trước bức tranh của cô em gái, đứng trước phần tốt đẹp của mình, cái chưa toàn vẹn trong tâm hồn của người anh như bị thôi miên, thẫn thờ và câm lặng. Đến cuối truyện, người anh muốn khóc và không thể thốt ra những suy nghĩ trong đầu: "Không phải con đâu. Đấy là tâm hồn và lòng nhân hậu của em con đấy". Người anh đã nhận ra những điều không phải của mình. Anh thừa nhận anh chưa được đẹp như người ở trong tranh. Và điều quan trọng hơn, anh đã nhận ra tâm hồn và lòng nhân hậu của em gái. Trước đó chỉ là sự ghen tị, xa lánh, thì giờ đây, anh đã nhận ra được vẻ đẹp tâm hồn và sự nhân hậu của cô em.

Từ diễn biến tâm trạng của nhân vật người anh, chúng ta có được những bài học quý cho bản thân mình. Trước thành công hay tài năng của người khác, đặc biệt là những người gần gũi thân thiết. Mỗi người cần vượt qua lòng mặc cảm, sự tự ti để có được sự trân trọng và niềm vui thực sự chân thành. Bên cạnh đó, truyện ngắn cũng mang đến cho người đọc một thông điệp: lòng nhân hậu và sự độ lượng có thể giúp cho con người tự vượt lên bản thân mình, bởi vậy, giữa người với người hãy sống với nhau bằng sự nhân từ, lòng bao dung.

Qua diễn biến tâm trạng của nhân vật chính – nhân vật người anh – truyện ngắn *Bức tranh của em gái tôi* của Tạ Duy Anh chẳng những khiến người đọc cảm động về một tình cảm gia đình sâu sắc: tình anh em, mà còn mang đến cho người đọc một bài học lớn trong cuộc sống, đó là thái độ đúng đắn trước thành công của những người thân thiết, những người sống quanh ta. Chính những tình cảm và bài học nhân văn đó đã tạo nên tình cảm yêu thích và sự gắn bó lâu bền của người đọc đối với truyện ngắn viết cho thiếu nhi của nhà văn Tạ Duy Anh.

MỤC LỤC

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
16 Hàng Chuối – Hai Bà Trưng – Hà Nội
Điện thoại: Biên tập – Chế bản (04) 39714896;
Hành chính: (04) 39714899; Tổng Biên tập: (04) 39714897;
Fax: (04) 39714899

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Giám đốc: PHÙNG QUỐC BẢO

Tổng biên tập: PHẠM THỊ TRÂM

Biên tập: PHAN NGA

Trình bày bìa: QUỐC VIỆT

Đối tác liên kết xuất bản:

CÔNG TY SÁCH – THIẾT BỊ GIÁO DỤC ĐỨC TRÍ

SÁCH LIÊN KẾT

RÈN KĨ NĂNG LÀM VĂN VÀ BÀI VĂN MẪU LỚP 6 – TẬP 2

Mã số: 2L-95 ĐH2010
In 3000 cuốn, khổ 16 x 24 cm tại Công ty TNHH In Bao bì Hưng Phú
Số xuất bản: 44-2010/CXB/32-229/ĐHQGHN, ngày 8/01/2010.
Quyết định xuất bản số: 95 LK-XH/XB
In xong và nộp lưu chiểu quý I năm 2010.